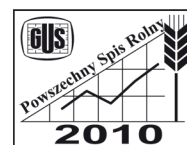

URZĄD STATYSTYCZNY W BIAŁYMSTOKU

Charakterystyka gospodarstw rolnych w województwie podlaskim

Powszechny Spis Rolny 2010

BIAŁYSTOK 2012

WYDAWCA

Urząd Statystyczny w Białymstoku

DYREKTOR

Ewa Kamińska-Gawryluk

OPRACOWANIE PUBLIKACJI

Cecylia Jurkiewicz, Aldona Nagórka, Katarzyna Rozwadowska – Wydział Badań Ankietowych
Krystyna Skardzińska – Podlaski Ośrodek Badań Regionalnych

REDAKCJA TECHNICZNA, SKŁAD, KOREKTA I WYKRESY

Monika Skłodowska, Anna Szeszko, Dorota Żochowska – Podlaski Ośrodek Badań Regionalnych

PROJEKT OKŁADKI

Lidia Motrenko-Makuch – Zakład Wydawnictw Statystycznych

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła

ISBN 978-83-89643-09-4

Publikacja dostępna w formie książki i na CD

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Białymstoku przekazuje Państwu publikację z wynikami Powszechnego Spisu Rolnego 2010 (PSR 2010) oraz badania metod produkcji rolnej, zawierającą szeroki zakres danych charakteryzujących gospodarstwa rolne w województwie podlaskim. Badania te zostały przeprowadzone w okresie od 1 września do 31 października 2010 r.

Niniejsze opracowanie składa się z uwag metodycznych, części analitycznej i tabelarycznej. W uwagach metodycznych omówiono podstawowe zasady, definicje i pojęcia obowiązujące w spisie i badaniu metod produkcji rolnej oraz schematy losowania próby. W części analitycznej przedstawiono charakterystykę gospodarstw rolnych w województwie według wybranych kryteriów, a podstawowe dane porównano z wynikami spisu rolnego przeprowadzonego w 2002 r. Analizę wzbogacono o wykresy. Część tabelaryczna zawiera szeroki zakres informacji zebranych z poszczególnych obszarów tematycznych obydwu badań. Dane w tablicach zaprezentowano dla województwa oraz podregionów i powiatów.

Przekazując Państwu kolejną publikację z wynikami spisu składam serdeczne podziękowanie respondentom, którzy wzięli udział w badaniu oraz osobom i instytucjom zaangażowanym w przygotowanie i przeprowadzenie Powszechnego Spisu Rolnego 2010 na terenie województwa podlaskiego, a także w opracowanie jego wyników. Mam nadzieję, że dane spisowe zaspokoją potrzeby odbiorców zainteresowanych informacjami dotyczącymi rolnictwa na poziomie regionalnym i lokalnym oraz staną się bazą umożliwiającą prowadzenie dalszych analiz.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Białymstoku

Ewa Kamińska-Gawryluk

Białystok, grudzień 2012 r.

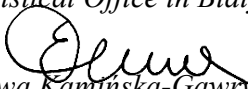
PREFACE

Statistical Office in Białystok is pleased to present the publication on the results of the Agricultural Census 2010 (AC 2010) and the survey on agricultural production methods, which contains the wide range of data characterizing agricultural holdings in Podlaskie Voivodship. Surveys were conducted in the period from 1 September to 31 October 2010.

This publication comprises methodological notes, analytical and tabular parts. The methodological notes discuss basic rules, definitions and concepts applicable to both the AC 2010 and the survey on agricultural production methods as well as the relevant sampling schemes. The analytical part provides a characteristics of agricultural holdings by selected criteria and basic data were compared to the results of the agricultural census conducted in 2002. The analysis was enriched with charts. The tabular part consists of a wide range of information collected from various thematic areas of both surveys. Data in tables were presented for voivodship as well as subregions and powiats.

Presenting subsequent publication comprising results of the census I would like to to express my gratitude to the respondents taking part in the survey as well as to all persons and institutions involved in preparation and realization of the Agricultural Census 2010 in Podlaskie Voivodship, but also in the elaboration of its results. Hopefully, the census data will meet the customers' needs for information concerning agriculture on the regional and local level as well as be the basis for conducting further analysis.

*Director
Statistical Office in Białystok*

Ewa Kamińska-Gawryluk

Białystok, December 2012

SPIS TREŚCI

	Tabl.	Str.
PRZEDMOWA	x	3
WAŻNIEJSZE SKRÓTY. OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH	x	13
UWAGI METODYCZNE	x	14
CZĘŚĆ ANALITYCZNA	x	53
Uwagi ogólne	x	53
Ogólna charakterystyka gospodarstw rolnych	x	54
Użytkowanie gruntów	x	59
Powierzchnia zasiewów	x	64
Zwierzęta gospodarskie	x	74
Ciągniki, maszyny i urządzenia rolnicze	x	95
Nawozy, środki ochrony roślin i nawadnianie	x	101
Dochody gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego	x	104
Cele produkcji gospodarstw indywidualnych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego ..	x	111
Pracujący i nakłady pracy w gospodarstwach rolnych	x	114
Tablice		
Liczba gospodarstw rolnych (2002, 2007, 2010)	1	55
Osoby z wykształceniem rolniczym kierujące gospodarstwem rolnym według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych (2002, 2010)	2	58
Gospodarstwa rolne prowadzące uprawę zbóż i średnia powierzchnia uprawy zbóż w 1 gospodarstwie według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych (2002, 2010)	3	67
Gospodarstwa rolne prowadzące uprawę ziemniaków i średnia powierzchnia uprawy ziemniaków w 1 gospodarstwie według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych	4	69
Gospodarstwa rolne prowadzące uprawę rzepaku i rzepiku oraz średnia powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w 1 gospodarstwie według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych (2002, 2010)	5	71
Gospodarstwa rolne prowadzące uprawę warzyw gruntowych i średnia powierzchnia uprawy warzyw gruntowych przypadająca na 1 gospodarstwo według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych	6	72
Gospodarstwa rolne prowadzące uprawę truskawek i poziomek gruntowych oraz średnia powierzchnia truskawek i poziomek gruntowych w 1 gospodarstwie według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych	7	73
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych / gruntów ornych w gospodarstwach rolnych (2002, 2010)	8	75
Ciągniki w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych (2002, 2010)	9	96
Wyposażenie gospodarstw prowadzących działalność rolniczą w wybrane maszyny i urządzenia rolnicze	10	100

	Tabl.	Str.
Zużycie nawozów wapniowych według sektorów własności	11	102
Wybrane wskaźniki dla gospodarstw indywidualnych według głównego źródła dochodu gospodarstwa domowego	12	106
Wybrane wskaźniki dla gospodarstw indywidualnych według odsetka wartości końcowej produkcji rolniczej przeznaczonej na samozaopatrzenie gospodarstwa domowego	13	111
Struktura członków rodzinnej siły roboczej pracujących w swoim gospodarstwie rolnym według płci	14	118
Wykresy		
Struktura gospodarstw rolnych prowadzących działalność rolniczą według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych (2002, 2010)	x	56
Struktura użytkowania gruntów w gospodarstwach rolnych prowadzących działalność rolniczą	x	59
Liczba gospodarstw rolnych posiadających użytki rolne i powierzchnia użytków rolnych w tych gospodarstwach	x	60
Struktura powierzchni sadów	x	62
Struktura powierzchni uprawy drzew owocowych	x	62
Struktura powierzchni uprawy krzewów owocowych i plantacji jagodowych	x	63
Powierzchnia zasiewów według grup ziemiopłodów (2002, 2010)	x	64
Struktura powierzchni zasiewów	x	65
Struktura powierzchni uprawy zbóż oraz liczby gospodarstw rolnych prowadzących ich uprawę według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych	x	66
Struktura powierzchni uprawy roślin strączkowych jadalnych oraz liczby gospodarstw rolnych prowadzących ich uprawę według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych	x	68
Struktura powierzchni uprawy ziemniaków oraz liczby gospodarstw rolnych prowadzących ich uprawę według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych	x	70
Struktura powierzchni uprawy rzepaku i rzepiku oraz liczby gospodarstw rolnych prowadzących ich uprawę według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych	x	71
Struktura liczby gospodarstw rolnych i pogłowia bydła według skali chowu bydła	x	77
Struktura liczby gospodarstw rolnych według skali chowu bydła i grup obszarowych powierzchni użytków rolnych	x	78
Struktura pogłowia bydła według skali chowu bydła i grup obszarowych powierzchni użytków rolnych	x	79
Struktura liczby gospodarstw rolnych i pogłowia krów według skali chowu krów	x	80
Struktura pogłowia krów według skali chowu krów i grup obszarowych powierzchni użytków rolnych	x	81
Struktura liczby gospodarstw rolnych i pogłowia trzody chlewnej według skali chowu trzody chlewnej	x	82
Struktura liczby gospodarstw rolnych według skali chowu trzody chlewnej i grup obszarowych powierzchni użytków rolnych	x	83
Struktura pogłowia trzody chlewnej według skali chowu trzody chlewnej i grup obszarowych powierzchni użytków rolnych	x	84

	Tabl.	Str.
Struktura liczby gospodarstw rolnych i pogłowia loch według skali chowu loch	x	84
Struktura liczby gospodarstw rolnych według skali chowu loch i grup obszarowych powierzchni użytków rolnych	x	85
Struktura pogłowia loch według skali chowu loch i grup obszarowych powierzchni użytków rolnych	x	86
Struktura liczby gospodarstw rolnych i pogłowia owiec według skali chowu owiec	x	87
Struktura liczby gospodarstw rolnych i pogłowia kóz według skali chowu kóz	x	88
Struktura liczby gospodarstw rolnych i pogłowia koni według skali chowu koni	x	90
Struktura liczby gospodarstw rolnych i pogłowia kur niosek według skali chowu kur niosek	x	91
Struktura liczby gospodarstw rolnych i pogłowia brojlerów kurzych według skali chowu brojlerów kurzych	x	93
Struktura liczby ciągników według mocy silnika	x	96
Ciągniki według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych (2002, 2010)	x	97
Struktura gospodarstw rolnych posiadających ciągniki według liczby ciągników i grup obszarowych powierzchni użytków rolnych	x	97
Ciągniki fabrycznie nowe zakupione po 2004 r. według mocy silnika i grup obszarowych powierzchni użytków rolnych	x	98
Gospodarstwa o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych stosujące środki ochrony roślin	x	103
Struktura gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego według głównego źródła utrzymania (2002, 2010)	x	105
Średnia powierzchnia gospodarstwa indywidualnego według głównego źródła utrzymania gospodarstwa domowego	x	108
Gospodarstwa domowe z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego według wielkości odsetka wartości końcowej produkcji rolniczej przeznaczonej na samozaopatrzenie	x	112
Średnia powierzchnia użytków rolnych i średnia wielkość ekonomiczna gospodarstw indywidualnych według wielkości odsetka wartości końcowej produkcji rolniczej przeznaczonej na samozaopatrzenie gospodarstwa domowego	x	113
Pracujący i nakłady pracy rodzinnej siły roboczej (2002, 2010)	x	116
Przeciętna liczba AWU przypadająca na pracującego członka rodziny użytkownika gospodarstwa indywidualnego według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych	x	116
Struktura pracujących i nakładów pracy w gospodarstwach indywidualnych według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych	x	117
Użytkownicy gospodarstw indywidualnych pracujący w swoim gospodarstwie rolnym według płci i wieku	x	118
Struktura członków rodzinnej siły roboczej pracujących w gospodarstwach indywidualnych według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych i wieku	x	119
Struktura członków rodzinnej siły roboczej pracujących w gospodarstwach indywidualnych według kategorii wykonywanej pracy dodatkowej	x	120

CZĘŚĆ TABELARYCZNA	x	121
Gospodarstwa rolne według form własności i grup obszarowych powierzchni użytków rolnych	1 (15)	121
Charakterystyka gospodarstw rolnych według form własności	2 (16)	122
Charakterystyka gospodarstw rolnych według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych	3 (17)	123
Charakterystyka gospodarstw rolnych prowadzących działalność rolniczą według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych	4 (18)	125
A. Ogółem	4 (18)	125
B. Gospodarstwa indywidualne	4 (18)	142
Gospodarstwa rolne według poziomu wykształcenia rolniczego osoby kierującej oraz podregionów i powiatów	5 (19)	163
Gospodarstwa rolne według lat prowadzenia gospodarstwa przez osobę kierującą oraz podregionów i powiatów	6 (20)	165
Gospodarstwa indywidualne według osoby kierującej oraz podregionów i powiatów	7 (21)	167
Gospodarstwa rolne według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych oraz podregionów i powiatów	8 (22)	168
Gospodarstwa rolne prowadzące działalność rolniczą według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych oraz podregionów i powiatów	9 (23)	172
Średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach rolnych według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych oraz podregionów i powiatów	10 (24)	176
Średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach rolnych prowadzących działalność rolniczą według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych oraz podregionów i powiatów	11 (25)	178
Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych według podregionów i powiatów	12 (26)	180
Użytkowanie gruntów w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą według podregionów i powiatów	13 (27)	182
Powierzchnia zasiewów według grup ziemiopłodów oraz podregionów i powiatów	14 (28)	184
Pogłowie zwierząt gospodarskich według podregionów i powiatów	15 (29)	186
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych według podregionów i powiatów	16 (30)	188
Gospodarstwa rolne posiadające ciągniki według mocy silnika oraz podregionów i powiatów	17 (31)	190
Ciągniki w gospodarstwach rolnych według mocy silnika oraz podregionów i powiatów	18 (32)	192
Gospodarstwa domowe z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego według głównego źródła dochodu gospodarstwa domowego oraz podregionów i powiatów	19 (33)	194
Pracujący w rolnictwie według podregionów i powiatów	20 (34)	195
Użytkownik i członkowie rodziny użytkownika pracujący w gospodarstwach indywidualnych według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych oraz podregionów i powiatów	21 (35)	197
Użytkownik i członkowie rodziny użytkownika pracujący w gospodarstwach indywidualnych według czasu pracy oraz podregionów i powiatów	22 (36)	199
Użytkownik i członkowie rodziny użytkownika pracujący w gospodarstwach indywidualnych według wieku oraz podregionów i powiatów	23 (37)	201

CONTENTS

	<i>Table</i>	<i>Page</i>
PREFACE	x	4
ABBREVIATIONS. SYMBOLS	x	13
METHODOLOGICAL NOTES	x	34
ANALYTICAL PART	x	53
<i>General notes</i>	x	53
<i>General characteristics of agricultural holdings</i>	x	54
<i>Land use</i>	x	59
<i>Sown area</i>	x	64
<i>Livestock</i>	x	74
<i>Tractors, agricultural machinery and equipment</i>	x	95
<i>Fertilizers, pesticides and irrigation</i>	x	101
<i>Income of households with the holder of an agricultural holding</i>	x	104
<i>Purposes of production of natural person's holdings</i>	x	111
<i>Labour force and labour input in agricultural households</i>	x	114
Tables		
<i>Number of agricultural holdings (2002, 2007, 2010)</i>	1	55
<i>Persons with agricultural education managing agricultural holding by area groups of agricultural land (2002, 2010)</i>	2	58
<i>Agricultural holdings with cereals and average cultivation area of cereals in 1 holding by area groups of agricultural land (2002, 2010)</i>	3	67
<i>Agricultural holdings with potatoes and average cultivation area of potatoes in 1 holding by area groups of agricultural land</i>	4	69
<i>Agricultural holdings with rape and turnip rape and average cultivation area of rape and turnip rape in 1 holding by area groups of agricultural land (2002, 2010)</i>	5	71
<i>Agricultural holdings with ground vegetables and average cultivation area of ground vegetables in 1 holding by area groups of agricultural land</i>	6	72
<i>Agricultural holdings with ground strawberries and wild strawberries as well as average cultivation area of ground strawberries and wild strawberries in 1 holding by area groups of agricultural land</i>	7	73
<i>Number of livestock per 100 ha of agricultural land / arable land in agricultural households (2002, 2010)</i>	8	75
<i>Tractors on holdings conducting agricultural activity by area groups of agricultural land (2002, 2010)</i>	9	96
<i>Selected machinery and equipment on agricultural holdings conducting agricultural activity</i>	10	100
<i>Consumption of calcium fertilisers by ownership forms of property</i>	11	102
<i>Selected indicators for natural person's holdings by the main source of household's income</i>	12	106

<i>Selected indicators for natural person's holdings by percentage of the final production value designated for subsistence of the household</i>	13	111
<i>Structure of family labour force working on agricultural holding by sex</i>	14	118

Charts

<i>Structure of agricultural holdings conducting agricultural activity by area groups of agricultural land (2002, 2010)</i>	x	56
<i>Structure of land use in agricultural holdings conducting agricultural activity</i>	x	59
<i>Number of agricultural holdings with agricultural land as well as agricultural area in these holdings</i>	x	60
<i>Structure of orchards area</i>	x	62
<i>Structure of area under fruit trees</i>	x	62
<i>Structure of area under fruit bushes and berry fruit</i>	x	63
<i>Sown area by crop groups (2002, 2010)</i>	x	64
<i>Structure of sown area</i>	x	65
<i>Structure of area under cereals and number of agricultural holdings cultivating cereals by area groups of agricultural land</i>	x	66
<i>Structure of area under edible pulses and number of agricultural holdings cultivating edible pulses by area groups of agricultural land</i>	x	68
<i>Structure of area under potatoes and number of agricultural holdings cultivating potatoes by area groups of agricultural land</i>	x	70
<i>Structure of area under rape and turnip rape and number of agricultural holdings cultivating rape and turnip rape by area groups of agricultural land</i>	x	71
<i>Structure of number of holdings and number of cattle by the scale of breeding</i>	x	77
<i>Structure of number of holdings by the scale of cattle's breeding and by area groups of agricultural land</i>	x	78
<i>Structure of cattle by the scale of breeding and by area groups of agricultural land</i>	x	79
<i>Structure of number of agricultural holdings and number of cows by the scale of breeding</i>	x	80
<i>Structure of number of cows by the scale of cow's breeding and by area groups of agricultural land</i>	x	81
<i>Structure of number of agricultural holdings and number of pigs by the scale of breeding</i>	x	82
<i>Structure of number holdings by the scale of pig's breeding and by area groups of agricultural land</i>	x	83
<i>Structure of number of pigs by the scale of breeding and by area groups of agricultural land</i>	x	84
<i>Structure of number of agricultural holdings and number of sows by the scale of breeding</i>	x	84
<i>Structure of number of holdings by the scale of sow's breeding and by area groups of agricultural land</i>	x	85
<i>Structure of number of sows by the scale of sow's breeding and by area groups of agricultural land</i>	x	86
<i>Structure of number of agricultural holdings and number of sheep by the scale of breeding</i>	x	87
<i>Structure of number of agricultural holdings and number of goats by the scale of breeding</i>	x	88

<i>Structure of number of agricultural holdings and number of horses by the scale of breeding</i>	x	90
<i>Structure of number of agricultural holdings and number of laying hens by the scale of breeding</i>	x	91
<i>Structure of number of agricultural holdings and number of broilers by the scale of breeding</i>	x	93
<i>Structure of number of tractors by engine power</i>	x	96
<i>Tractors by area groups of agricultural land (2002, 2010)</i>	x	97
<i>Structure of agricultural holdings possessing tractors by number of tractors and area groups of agricultural land</i>	x	97
<i>Brand new tractors bought after 2004 by engine power and by area groups of agricultural land</i>	x	98
<i>Holdings with an agricultural area above 1 ha of agricultural land applying pesticides</i>	x	103
<i>Structure of households with the holder of natural person's holding by the main source of income (2002, 2010)</i>	x	105
<i>Average area of an natural person's holding by the household's main source of income</i>	x	108
<i>Households with the holder of an natural person's holding by the percentage of the final production value designated for subsistence</i>	x	112
<i>Average size of agricultural land and average economic size of natural person's holdings by the percentage of the final production value designated for subsistence</i>	x	113
<i>The employed and family labour input (2002, 2010)</i>	x	116
<i>Average number of AWUs per one employed family member of the holder of an natural person's holding by area groups of agricultural land</i>	x	116
<i>Structure of the employed and labour input on natural person's holdings by area groups of agricultural land</i>	x	117
<i>Holder's working on their own natural person's holdings by sex and age</i>	x	118
<i>Structure of members of family labour force on natural person's holdings by area groups of agricultural land and age</i>	x	119
<i>Structure of family labour force employed on natural person's holdings by performance of additional jobs</i>	x	120
TABULAR PART	x	121
<i>Agricultural holdings by ownership forms and area groups of agricultural land</i>	1 (15)	121
<i>Characteristics of agricultural holdings by ownership forms</i>	2 (16)	122
<i>Characteristics of agricultural holdings by area groups of agricultural land</i>	3 (17)	123
<i>Characteristics of agricultural holdings conducting agricultural activity by area groups of agricultural land</i>	4 (18)	125
<i>A. Total</i>	4 (18)	125
<i>B. Natural person's holdings</i>	4 (18)	142
<i>Agricultural holdings conducting agricultural activity by the manager's agricultural education level as well as subregions and powiats</i>	5 (19)	163
<i>Agricultural holdings conducting agricultural activity by years of running the holding by the farm manager as well as subregions and powiats</i>	6 (20)	165

<i>Natural person's holdings conducting agricultural activity by farm managers as well as subregions and powiats</i>	7 (21)	167
<i>Agricultural holdings by area groups of agricultural land as well as subregions and powiats</i>	8 (22)	168
<i>Agricultural holdings conducting agricultural activity by area groups of agricultural land as well as subregions and powiats</i>	9 (23)	172
<i>Average area of agricultural land of agricultural holdings by area groups of agricultural land as well as subregions and powiats</i>	10 (24)	176
<i>Average area of agricultural land of agricultural holdings conducting agricultural activity by area groups of agricultural land as well as subregions and powiats</i>	11 (25)	178
<i>Land use in agricultural holdings by subregions and powiats</i>	12 (26)	180
<i>Land use in holdings conducting agricultural activity by subregions and powiats</i>	13 (27)	182
<i>Sown area by crop groups as well as subregions and powiats</i>	14 (28)	184
<i>Livestock by subregions and powiats</i>	15 (29)	186
<i>Number of livestock per 100 ha of agricultural land by subregions and powiats</i>	16 (30)	188
<i>Agricultural holdings with tractors by engine power as well as subregions and powiats ...</i>	17 (31)	190
<i>Tractors in agricultural holdings by power engine as well as subregions and powiats</i>	18 (32)	192
<i>Households with the holder of natural person's holdings by the main source of income as well as subregions and powiats</i>	19 (33)	194
<i>Labour force in agriculture by subregions and powiats</i>	20 (34)	195
<i>User and members of user's family working in natural person's holdings by area groups of agricultural land as well as subregions and powiats</i>	21 (35)	197
<i>User and members of user's family working in natural person's holdings by working hours as well as subregions and powiats</i>	22 (36)	199
<i>User and members of user's family working in natural person's holdings by age as well as subregions and powiats</i>	23 (37)	201

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH / *SYMBOLS*

Kreska	(–)	–	zjawisko nie wystąpiło.
Zero	(0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5.
	(0,0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
Kropka	(.)	–	zupełny brak informacji lub brak informacji wiarygodnych.
Znak	x	–	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak	#	–	oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej.
„W tym”		–	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.

WAŻNIEJSZE SKRÓTY / *MAJOR ABBREVIATIONS*

tys.	=	tysiąc
szt.	=	sztuka
wol. / <i>vol.</i>	=	wolumin / <i>volume</i>
kg	=	kilogram
m	=	metr
m ²	=	metr kwadratowy
ha	=	hektar
kW	=	kilowat
r.	=	rok
cd.	=	ciąg dalszy
dok.	=	dokończenie
ok.	=	około
itp. / <i>etc.</i>	=	i tym podobne / <i>and the like</i>
m.in.	=	między innymi
np. / <i>e.g.</i>	=	na przykład / <i>for example</i>
nr (Nr) / <i>No.</i>	=	numer / <i>number</i>
p.proc.	=	punkt procentowy
poz.	=	pozycja
str.	=	strona
tabl.	=	tablica
tj.	=	to jest
tzn. / <i>i.e.</i>	=	to znaczy / <i>that is</i>
tw.	=	tak zwany
Dz. U.	=	Dziennik Ustaw
EUROSTAT	=	Urząd Statystyczny Unii Europejskiej / <i>Statistical Office of the European Union</i>
FAO	=	Organizacja Narodów Zjednoczonych do Spraw Wyżywienia i Rolnictwa / <i>Food and Agriculture Organization of the United Nations</i>
OECD	=	Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju / <i>Organization for Economic Cooperation and Development</i>

UWAGI METODYCZNE

WPROWADZENIE

Powszechny Spis Rolny 2010 (PSR 2010) oraz badanie metod produkcji rolnej przeprowadzone zostały w okresie od 1 września do 31 października 2010 r. według stanu na 30 czerwca 2010 r.

Podstawę prawną PSR 2010 oraz badania metod produkcji rolnej stanowiły:

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1166/2008 z dnia 19 XI 2008 r. w sprawie badań struktury gospodarstw rolnych i badania metod produkcji rolnej oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 571/88 (Dz. U. UE nr L 321 z dnia 1 XII 2008 r.),
- Ustawa z dnia 17 lipca 2009 r. o powszechnym spisie rolnym w 2010 r. (Dz. U. Nr 126 poz. 1040),
- Ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439) z późniejszymi zmianami,
- Program Badań Statystycznych Statystyki Publicznej.

W powyższych aktach prawnych określono termin i zakres tematyczny spisu, zasady organizacji i realizacji prac spisowych, zobowiązanie respondentów do udzielania informacji oraz sposób zebrania i ochrony danych.

PSR 2010 był pierwszym spisem zrealizowanym od czasu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. Z członkostwa państwa polskiego w Unii Europejskiej wynika szereg zobowiązań, m.in. konieczność dostarczenia informacji z dziedziny rolnictwa w zakresie i terminach określonych przez ustawodawstwo Wspólnoty.

Potrzeba przeprowadzenia PSR 2010 r. wynikała ponadto z konieczności:

- zapewnienia bazy informacyjnej o gospodarstwach rolnych, koniecznej dla realizacji krajowej, regionalnej oraz lokalnej polityki rolnej i społecznej na wsi,
- dokonania analizy zmian, jakie zaszły w rolnictwie na przestrzeni lat 2002–2010,
- wykonania zobowiązań Polski w zakresie dostarczenia informacji dla potrzeb innych niż EURO-STAT organizacji międzynarodowych (FAO, OECD i inne),
- budowy operatu do różnotematycznych badań reprezentacyjnych z zakresu rolnictwa realizowanych w latach następnych.

Wstępne wyniki PSR 2010 zostały przedstawione w lipcu 2011 r. w „Raporcie z wyników”. Ostateczne dane zostały zaprezentowane w następujących publikacjach tematycznych:

1. Powszechny Spis Rolny 2010 – Użytkowanie gruntów,
2. Powszechny Spis Rolny 2010 – Uprawy rolne i wybrane elementy metod produkcji roślinnej,
3. Powszechny Spis Rolny 2010 – Uprawy ogrodnicze,

4. Powszechny Spis Rolny 2010 – Zwierzęta gospodarskie i wybrane elementy metod produkcji zwierzęcej,
5. Powszechny Spis Rolny 2010 – Środki produkcji w rolnictwie.

Ponadto zostanie wydana publikacja „Pracujący w gospodarstwach rolnych”.

Dodatkowo ukazały się „Raporty” szczebla wojewódzkiego oraz wydawane są publikacje – „Powszechny Spis Rolny 2010 – Charakterystyka gospodarstw rolnych w województwie...”

Nowym rozwiązaniem w procesie udostępniania danych jest Analityczna Baza Mikrodanych (ABM), w której znajdują się odpersonalizowane dane uzyskane w spisie i badaniu metod produkcji rolnej. W ramach ABM, specjalnie przygotowana Aplikacja Użytkownika Zewnętrznego (AUZ) zapewni dostęp do bezpłatnych produktów oraz umożliwi zamawianie bezpłatnych i płatnych produktów na indywidualne potrzeby odbiorców. Dane będą dostępne również poprzez Portal Geostatystyczny.

Ponadto, w Banku Danych Lokalnych zostały zamieszczone podstawowe informacje ze spisu dla poszczególnych szczebli podziału terytorialnego kraju.

ZAKRES I TEMATYKA PSR 2010 ORAZ BADANIA METOD PRODUKCJI ROLNEJ

PSR 2010 został przeprowadzony jako:

I. Badanie pełne w gospodarstwach rolnych:

1) osób fizycznych o powierzchni użytków rolnych wynoszącej:

a) co najmniej 1 ha,

b) poniżej 1 ha spełniających następujące progi fizyczne: 0,5 ha dla plantacji drzew owocowych, 0,5 ha dla plantacji krzewów owocowych, 0,5 ha dla warzyw i truskawek gruntowych, 0,5 ha dla chmielu, 0,3 ha dla szkółek sadowniczych i ozdobnych, 0,1 ha dla truskawek gruntowych, 0,1 ha dla warzyw i truskawek pod osłonami, 0,1 ha dla tytoniu, 0,1 ha dla kwiatów i roślin ozdobnych pod osłonami, 10 sztuk dla bydła ogółem, 5 sztuk dla krów ogółem, 50 sztuk dla trzody chlewnej ogółem, 10 sztuk dla loch, 20 sztuk dla owiec ogółem, 20 sztuk dla kóz ogółem, 100 sztuk dla drobiu ogółem oraz 5 sztuk dla koni ogółem;

2) osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej.

II. Badanie reprezentacyjne w gospodarstwach rolnych osób fizycznych o powierzchni poniżej 1 ha użytków rolnych (inne niż określone w pkt. I.1.b).

Badanie metod produkcji rolnej przeprowadzono jako:

I. badanie pełne:

1) w gospodarstwach rolnych osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej;

2) w gospodarstwach rolnych osób fizycznych prowadzących produkcję ekologiczną;

3) u podmiotów prowadzących działy specjalne produkcji rolnej w zakresie chowu i hodowli bydła, trzody i owiec poza gospodarstwem rolnym (działy: 21 – 32 i 41 – 42) oraz gospodarstwa rolne prowadzące chów i hodowlę drobiu (działy: 51– 60).

II. badanie reprezentacyjne w gospodarstwach rolnych osób fizycznych o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych (innych niż określone w pkt. I.2 i I.3).

W **spisie** zebrano informacje z zakresu:

1. **Użytkowania gruntów** (m.in.: powierzchnia ogólna gospodarstwa, powierzchnia użytków rolnych, w tym w dobrej kulturze rolnej – zasiewów, upraw trwałych, łąk i pastwisk, lasów i gruntów leśnych oraz pozostałych gruntów).

2. **Działalności gospodarczej** (m.in.: działalność inna niż rolnicza bezpośrednio związana z gospodarstwem rolnym oraz jej znaczenie dla gospodarstwa).

3. **Struktury dochodów gospodarstwa domowego** (m.in.: udział dochodów z działalności rolniczej, pozarolniczej, pracy najemnej, emerytur i rent, innych źródeł niezarobkowych w ogólnych dochodach gospodarstwa domowego z użytkownikiem gospodarstwa rolnego, udział samozaopatrzenia gospodarstwa domowego w końcowej produkcji rolniczej).

4. **Powierzchni zasiewów i innej** (m.in.: zboża, strączkowe, oleiste, ziemniaki, buraki cukrowe, rośliny przemysłowe, rośliny pastewne, rośliny na przyoranie, warzywa gruntowe, szkółki drzew i krzewów, a także powierzchnia poplonów, grzybów i roślin energetycznych).

5. **Pogłowia zwierząt gospodarskich** (bydło, trzoda chlewna, owce, kozy, konie, drób, króliki, pozostałe zwierzęta utrzymywane w gospodarstwie dla produkcji mięsa, zwierzęta futerkowe oraz liczba pni pszczelich).

6. **Ciągników, maszyn i urządzeń rolniczych** (m.in.: liczba ciągników, samochodów ciężarowych i przyczep, kombajnów i innych maszyn do zbioru, rozsiewaczy, rozrzutników, sadzarek, agregatów uprawowych, opryskiwaczy, dożarek, a także korzystanie z urządzeń do produkcji energii odnawialnej).

7. **Zużycia nawozów** (azotowych, potasowych i fosforowych oraz wapniowych, a także organicznych pochodzenia zwierzęcego).

8. **Aktywności ekonomicznej** (m.in.: aktywność bieżąca i nakłady pracy poniesione w ciągu 12 miesięcy poprzedzających dzień referencyjny badania przez użytkownika, członków jego rodziny i pracowników najemnych).

Tematyka **badania metod produkcji rolnej** obejmowała m.in.: metody orki, płodozmian, liniowe elementy krajobrazu, wypas zwierząt, budynki inwentarskie, urządzenia do magazynowania nawozów organicznych, stosowanie środków ochrony roślin, powierzchnię nawadnianą.

Dodatkowo, tylko ze źródeł administracyjnych pozyskano informacje o produkcji ekologicznej (powierzchnia upraw certyfikowana i w trakcie przestawiania oraz pogłowiu zwierząt gospodarskich), a także o fakcie korzystania przez gospodarstwo z płatności w ramach działań ujętych w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007–2013.

WAŻNIEJSZE DEFINICJE, POJĘCIA I ZASADY SPISYWANIA

Gospodarstwo rolne – oznacza grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą oraz prawami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

Gospodarstwo rolne osoby fizycznej (gospodarstwo indywidualne) to gospodarstwo o powierzchni użytków rolnych od 0,1 ha, będące własnością lub znajdujące się w użytkowaniu osoby fizycznej oraz gospodarstwo rolne osoby posiadającej użytki rolne o powierzchni mniejszej niż 0,1 ha lub nieposiadającej użytków rolnych, która ma co najmniej: 1 sztukę bydła lub (i) 5 sztuk trzody chlewnej albo 1 lochę lub (i) 3 sztuki owiec lub (i) 3 sztuki kóz lub (i) 1 konia lub (i) 30 sztuk drobiu lub (i) 1 strusia lub (i) 5 sztuk samic królików lub (i) 5 sztuk samic pozostałych zwierząt futerkowych lub (i) 3 sztuki pozostałych zwierząt utrzymywanych na rzeź lub (i) 1 pień pszczeli.

Gospodarstwo rolne osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej to gospodarstwo rolne prowadzone przez osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, której podstawowa działalność jest zaliczana według Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 do sekcji A, dział 01, grupy: 01.1 – uprawy rolne inne niż wieloletnie, 01.2 – uprawy roślin wieloletnich, 01.3 – rozmnażanie roślin, 01.4 – chów i hodowla zwierząt, 01.5 – uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt (działalność mieszana), 01.6, klasa 01.61 – działalność usługowa wspomagająca produkcję roślinną (utrzymywanie gruntów w dobrej kulturze rolnej przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska), a także niezależnie od zaklasyfikowania działalności podstawowej, gdy w gruntach użytkowanych przez jednostkę powierzchnia użytków rolnych przekracza 1 ha lub jednostka prowadzi chów zwierząt gospodarskich.

Za **użytkownika gospodarstwa rolnego** uważa się osobę fizyczną, osobę prawną oraz jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, faktycznie użytkującą gospodarstwo rolne, niezależnie od tego, czy jest właścicielem, dzierżawcą tego gospodarstwa czy też użytkuje je z innego tytułu i niezależnie od tego, czy grunty wchodzące w skład gospodarstwa rolnego są położone na terenie jednej czy kilku gmin.

Za **osobę kierującą gospodarstwem rolnym** uważa się osobę fizyczną upoważnioną przez właściciela/użytkownika gospodarstwa rolnego do podejmowania decyzji bezpośrednio związanych z procesami produkcyjnymi, nadzorowania ich lub wykonywania. Kierujący jest na ogół tą samą osobą co użytkownik.

Do **działalności rolniczej** zaliczamy działalność związaną z uprawą roślin oraz chowem i hodowlą zwierząt, która obejmuje: wszystkie uprawy rolne (w tym również uprawę grzybów), warzywnictwo i ogrodnictwo, szkółkarstwo, hodowlę i nasiennictwo roślin rolniczych i ogrodniczych, chów i hodowlę zwierząt w gospodarstwie (bydła, owiec, kóz, koni, trzody chlewnej, drobiu, królików, pozostałych zwierząt futerkowych, zwierząt łownych utrzymywanych na rzeź), pszczół oraz działalność polegającą na utrzymaniu gruntów rolnych już niewykorzystywanych do celów produkcyjnych według zasad do-

brej kultury rolnej przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska (zgodnie z normami).

Za **zarobkową działalność gospodarczą inną niż rolnicza bezpośrednio związaną z gospodarstwem rolnym** przyjęto działalność produkcyjną lub usługową prowadzoną na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku, która wykorzystuje zasoby gospodarstwa rolnego (siłę roboczą, teren, budynki, park maszynowy itp.) lub produkty rolne w nim powstałe (np. agroturystyka, przetwórstwo produktów rolnych).

Nie wlicza się tu działalności innej niż rolnicza, jeżeli z zasobów gospodarstwa do jej prowadzenia wykorzystywana jest tylko i wyłącznie siła robocza.

Wartość końcowej produkcji rolniczej to suma wartości: sprzedaży (nieprzetworzonych produktów roślinnych i zwierzęcych oraz zwierząt gospodarskich), samozaopatrzenia (surowych, nieprzetworzonych produktów roślinnych i zwierzęcych) oraz dopłat do produktów.

Ogólna sprzedaż produkcji gospodarstwa rolnego to suma sprzedaży produktów rolnych oraz wyrobów i usług z działalności gospodarczej innej niż rolnicza bezpośrednio związanej z gospodarstwem rolnym, a także dopłat do produktów.

Bezpośrednia sprzedaż konsumentom (ostatecznym odbiorcom na ich własne potrzeby) oznacza sprzedaż produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie rolnym (przetworzonych lub nie) na targowiskach, we własnych sklepach czy w ramach sprzedaży międzysąsiedzkiej.

Nie zalicza się tu sprzedaży produktów rolnych do punktu skupu oraz zakupów dokonywanych przez właścicieli sklepów, restauracji, itp.

Za **gospodarstwo rolne korzystające ze środków wsparcia rozwoju obszarów wiejskich**, uważa się gospodarstwo, z którym zawarto umowę / wydano pozytywną decyzję o przyznaniu płatności w okresie 3 lat kończących się 31 grudnia 2010 r. dla przynajmniej jednego z działań wymienionych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1166/2008 tj.:

- korzystanie z usług doradczych,
- modernizacja gospodarstw rolnych,
- zwiększanie wartości dodanej produktów rolnych i leśnych,
- spełnianie norm opartych na prawodawstwie wspólnotowym,
- uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności,
- dopłaty bezpośrednio do gruntów rolnych w ramach programu Natura 2000,
- płatności związane z ramową dyrektywą wodną,
- płatności rolno-środowiskowe, w tym płatności z tytułu rolnictwa ekologicznego,
- płatności z tytułu dobrostanu zwierząt,
- różnicowanie w kierunku działalności pozarolniczej,
- zachęcanie do prowadzenia działalności związanej z turystyką.

Użytkowanie gruntów

Grunty ogółem to łączna powierzchnia użytków rolnych, lasów i gruntów leśnych oraz pozostałych gruntów niezależnie od tytułu władania – własnych, dzierżawionych (na zasadzie umowy i bezumownie), użytkowanych z tytułu zajmowania określonego stanowiska (leśniczy, ksiądz, nauczyciel, itp.), wspólnych w części przypadającej użytkownikowi, a także użytkowane przez gospodarstwo grunty należące do gospodarstw opuszczonych.

Powierzchnię **użytków rolnych ogółem** stanowią:

- a) użytki rolne w dobrej kulturze rolnej (użytki rolne utrzymywane zgodnie z normami, spełniające wymogi Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie minimalnych norm z dnia 12 marca 2007 r. (Dz. U. z 2010 r., nr 39, poz. 211) z późniejszymi zmianami, na którą składają się:
 - zasiewy,
 - grunty ugorowane,
 - ogrody przydomowe (bez powierzchni przeznaczonej na rekreację),
 - łąki trwałe,
 - pastwiska trwałe,
 - uprawy trwałe, w tym sady (plantacje drzew i krzewów owocowych oraz ich szkółki),
- b) użytki rolne pozostałe (użytki rolne nieużytkowane i nieutrzymywane w dobrej kulturze rolnej w dniu 30 czerwca 2010 r.).

Łąki trwałe to grunty pokryte trawami (5 lub więcej lat), z zasady koszone, a w rejonach górskich również powierzchnia koszonych hal i połonin. Łąki powinny być utrzymywane w dobrej kulturze rolnej i przynajmniej raz w roku koszone, ale zbiory niekoniecznie wykorzystywane do celów produkcyjnych.

Pastwiska trwałe to grunty pokryte trawami (5 lat lub więcej), które z zasady nie są koszone, lecz wypasane, a w rejonach górskich również powierzchnia wypasanych hal i połonin utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej (łącznie z pastwiskami trwałymi niewykorzystywanymi do celów produkcyjnych oraz z ekstensywnie wypasanymi pastwiskami położonymi na terenie pagórkowatym lub na znacznej wysokości, na glebach niskiej klasy, na których nie stosuje się nawożenia, podsiewów, melioracji itp.).

Uprawy trwałe to łączna powierzchnia plantacji drzew owocowych, krzewów owocowych, szkółek drzew i krzewów owocowych, szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, innych upraw trwałych, w tym wikliny, drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także upraw trwałych pod osłonami.

Sady to plantacje drzew, krzewów owocowych i upraw jagodowych utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej (łącznie z plantacjami leszczyny, malin, winorośli) rosnące w zwartym nasadzeniu, a także szkółki drzew i krzewów owocowych, jeżeli ich łączna powierzchnia nie jest mniejsza niż 0,1 ha. Do sadów nie zalicza się powierzchni uprawy truskawek i poziomek.

Ogrody przydomowe to powierzchnia zlokalizowana najczęściej wokół siedziby gospodarstwa, często oddzielona od reszty gospodarstwa. Obejmuje powierzchnię upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie w gospodarstwie domowym użytkownika gospodarstwa rolnego. Sporadycznie nadwyżki zbiorów mogą być sprzedawane. Ogród przydomowy może obejmować zarówno uprawy rolne i ogrodnicze jednoroczne, jak i uprawy wieloletnie. Do ogrodów przydomowych nie należy zaliczać powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Grunty ugorowane to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska. Zaliczamy tu grunty zarówno uprawnione, jak i nieuprawnione (np. gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych poniżej 1 ha) do płatności obszarowych. Do gruntów ugorowanych należy zaliczyć także grunty przygotowane pod tegoroczne zasiewy (np. warzyw), ale do 30 czerwca 2010 r. nieobsiane lub nieobsadzone, a także powierzchnię upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Lasy i grunty leśne to powierzchnia pokryta roślinnością leśną (zalesiona) lub przejściowo jej pozbawiona (niezalesiona) oraz grunty związane z gospodarką leśną. Uwzględnia się tu powierzchnię szkółek drzew leśnych założonych na terenach leśnych i wykorzystywanych na potrzeby własne gospodarstwa rolnego (niehandlowe), a także powierzchnię drzew i krzewów szybko rosnących prowadzonych na użytkach rolnych.

Pozostałe grunty to grunty będące pod zabudowaniami, podwórzami, placami i ogrodami ozdobnymi, parkami, powierzchnia wód śródlądowych (własnych i dzierzawionych), rowów melioracyjnych, powierzchnia porośnięta wikliną w stanie naturalnym, powierzchnia terenów bagiennych, powierzchnia innych gruntów (torfowiska, żwirownie), nieużytków (w tym gruntów zadrzewionych i zakrzaczonych) oraz powierzchnia przeznaczona dla rekreacji (np. zlokalizowana wokół domu, pola golfowe, itp.). Do pozostałych gruntów zalicza się także powierzchnię gruntów rolnych nieużytkowanych rolniczo, jeżeli grunty te nie powrócą już do użytkowania rolniczego, np. grunty rolne przeznaczone pod budowę drogi, supermarketu.

Uwaga

W związku z wprowadzeniem pojęcia dobrej kultury rolnej (Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 7 kwietnia 2004 r. – Dz. U. Nr 65, poz. 600), poszczególne rodzaje użytków rolnych, np. łąki, pastwiska, grunty ugorowane, sady, a także pozostałe grunty, nie są w pełni porównywalne z wynikami PSR 2002. W PSR 2010 zaprezentowano nowe lub zmienione kategorie użytków rolnych, dostosowane definicyjnie do wymogów zawartych w ustawodawstwie Unii Europejskiej – np. grunty ugorowane, uprawy trwałe. Obecna nomenklatura będzie obowiązywała we wszystkich badaniach prowadzonych przez GUS oraz przy publikowaniu ich wyników.

Powierzchnia zasiewów

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym. Do powierzchni pod zasiewami nie zaliczamy powierzchni szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, uprawy wikliny, drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także innych upraw trwałych oraz powierzchni upraw trwałych pod osłonami itp. Nie zalicza się tu powierzchni plantacji drzew i krzewów szybko-rośnących prowadzonych na użytkach rolnych, które kwalifikowane są do lasów oraz powierzchni upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny, ponieważ tę powierzchnię zakwalifikowano do gruntów ugorowanych. Do tej powierzchni nie kwalifikuje się również ogrodów przydomowych.

Dane o powierzchni zasiewów ujmowane w spisie dotyczą powierzchni upraw poszczególnych ziemio-plodów uprawianych w plonie głównym.

Do grupy „**zbóż ogółem**” zalicza się powierzchnię uprawy zbóż podstawowych (pszenica, żyto, jęczmień, owies, pszenżyto) z mieszankami zbożowymi łącznie z kukurydzą na ziarno i pozostałymi uprawami zbożowymi (gryka, proso itp.).

Do grupy „**przemysłowych**” zaliczono powierzchnię buraków cukrowych, rzepaku i rzepiku, lnu i konopi oraz tytoniu. Nie zalicza się tu maku, słonecznika, chmielu, ziół leczniczych, wikliny i innych przemysłowych. Uprawy te w niniejszej publikacji zaliczono do grupy „pozostałe uprawy”.

Do grupy „**strączkowych jadalnych**” zalicza się groch, fasolę, bób oraz inne strączkowe jadalne uprawiane na ziarno (np. ciecierzycę). Powierzchnię zasianą grochem, fasolą, bobem itp. przewidzianą do zbioru w stanie niedojrzałym zaliczono do warzyw gruntowych.

Do grupy „**pastewnych**” zaliczono uprawy okopowych pastewnych, strączkowych pastewnych łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno, kukurydzy na zielonkę, motylkowych drobnonasiennych, innych pastewnych i traw (bez upraw przeznaczonych na nawozy zielone).

Grupa „**pozostałe**” obejmuje dane o powierzchni warzyw gruntowych, truskawek i poziomek gruntowych, innych upraw nasiennych, kwiatów i roślin ozdobnych gruntowych, pozostałych przemysłowych (np. krokosza barwierskiego, ziół dla przemysłu kosmetycznego), słonecznika na ziarno, soi, innych oleistych, chmielu, ziół i przypraw, cykorii, a także upraw pod osłonami bez upraw trwałych pod osłonami oraz pozostałych upraw.

Do **warzyw** zaliczono: kapustę głowiastą (wczesną i późną, białą, czerwoną i włoską), cebulę, marchew jadalną, buraki ćwikłowe, ogórki, pomidory, kalafior (wczesne i późne), warzywa pozostałe (pie-truszkę, selery, pory, brukselkę, szczaw, szpinak, sałatę, rzodkiewkę, chrzan, rabarbar, skorzonę, kalarepę, czosnek, dynię, szparagi, brokuły, kapustę pekińską, cykorię liściastą itp.). Do grupy tej należy również zaliczyć powierzchnię zasianą grochem i bobem, z której przewiduje się dokonanie zbioru w stanie niedojrzałym (zielonym), powierzchnię zasianą fasolą szparagową, z której przewiduje się zbiór niedojrzałych strąków oraz powierzchnię uprawy kukurydzy z przeznaczeniem na zbiór kolb w stanie niedojrzałym, a także powierzchnię uprawy rozsąd warzyw gruntowych na potrzeby gospodarstwa.

Powierzchnia uprawy „**warzyw gruntowych**” to łączna powierzchnia warzyw uprawianych w gruncie lub z zastosowaniem przykrycia upraw niską, niedostępną folią (poniżej 1,5 m w szczycie) okresowo bądź na stałe w danym sezonie wegetacji.

Powierzchnia uprawy „**warzyw pod osłonami**” to powierzchnia uprawy warzyw i rozsąd warzyw na potrzeby gospodarstwa, uprawianych pod dostępnymi osłonami, tj. w szklarniach, tunelach foliowych wysokich (1,5 m i więcej w szczycie) i w inspektach.

Powierzchnia uprawy „**truskawek**” to powierzchnia zasadzona truskawkami i poziomkami (łącznie z nowymi, wiosennymi nasadzeniami) w gruncie i pod niską, niedostępną folią (poniżej 1,5 m w szczycie) oraz pod dostępnymi osłonami, tj. w szklarniach, tunelach foliowych wysokich (1,5 m i więcej w szczycie) i w inspektach. Nie ujmowano tu powierzchni przygotowanej do nasadzeń jesiennych oraz powierzchni plantacji truskawek przeznaczonych na sadzonki. W 2002 r. powierzchnia poziomki nie była ujmowana łącznie z powierzchnią truskawek, lecz była włączona do grupy pozostałych krzewów owocowych i plantacji jagodowych.

Metody produkcji roślinnej

Orka pługiem lemieszowym lub talerzowym to powszechnie stosowana metoda uprawy, która obejmuje odwrócenie gleby. Po tej czynności może nastąpić drugi etap uprawy jakim jest np. użycie brony.

Uprawa konserwująca (plytka orka) jest wykonywana bez użycia pługa lemieszowego lub talerzowego. Ta metoda uprawy nie powoduje odwrócenia gleby. Dzięki niej resztki poźniwne, które pozostają na powierzchni ziemi zmniejszają erozję i pozwalają zatrzymać wilgoć w glebie (na polu powinno zostać przynajmniej 30% resztek poźniwnych). Konserwująca (zachowawcza) uprawa gleby obejmuje: pasową lub strefową uprawę gleby, uprawę bronową, obredlanie.

Siew bezpośredni to metoda uprawy, która nie wymaga stosowania żadnych zabiegów agrotechnicznych pomiędzy zbiorem upraw z poprzedniego sezonu wegetacji a siewem. Nasiona umieszcza się w glebie bez uprzedniego zastosowania orek lub uprawy konserwującej (zachowawczej).

Zbierane dane dotyczyły metod uprawy zastosowanych w okresie od 1 lipca 2009 r. do 30 czerwca 2010 r.

Zwierzęta gospodarskie

Badaniu podlegały zwierzęta gospodarskie, które znajdowały się w gospodarstwie rolnym oraz zwierzęta wysłane na redyki, wypasy i do baczówek. Rejestrowane były wszystkie zwierzęta, tj. zarówno stanowiące własność użytkownika gospodarstwa rolnego lub członków jego gospodarstwa domowego, jak również zwierzęta przetrzymywane czasowo lub stale w gospodarstwie, tj. przyjęte na wychów, opas itp., niezależnie od tego, czy przyjęto je od gospodarstw indywidualnych, czy od jednostek państwowych, spółdzielczych, spółek.

Do **krów** zalicza się krowy mleczne i krowy „mamki”.

Krowy mleczne to dorosłe samice bydła, które miały już potomstwo, a ze względu na rasę, odmianę lub szczególne właściwości utrzymywane są w gospodarstwie wyłącznie lub głównie do produkcji mleka przeznaczonego do konsumpcji lub przetworzenia na produkty mleczne. Zalicza się tu również krowy mleczne wybrakowane już z chowu, które w momencie przeprowadzania badania pozostają jeszcze w gospodarstwie na tzw. dopasie, po czym skierowane zostaną do uboju.

Krowy “mamki” to dorosłe samice bydła, które miały już potomstwo, a ze względu na rasę (krowy ras mięsnych i urodzone z krzyżówek z rasami mięsnymi) lub szczególne właściwości utrzymywane są w gospodarstwie wyłącznie lub głównie do produkcji cieląt rzeźnych i których mleko wykorzystywane jest do odchowu cieląt lub przeznaczane na paszę dla innych zwierząt. Zalicza się tu również krowy “mamki” wybrakowane już z chowu, które w momencie przeprowadzania badania pozostają jeszcze w gospodarstwie na tzw. dopasie, po czym skierowane zostaną do uboju.

Badaniu podlegało поголовье **drobiu** poszczególnych gatunków w wieku powyżej 2 tygodni. Dla gospodarstw rolnych o dużej skali chowu drobiu (np. ferma wielkotowarowa produkująca brojlery lub jaja konsumpcyjne), w których w dniu badania nie było na stanie drobiu w związku z trwającą właśnie przerwą technologiczną w produkcji, a przerwa ta nie przekraczała 8 tygodni, przyjmowano stany drobiu z okresu przed opróżnieniem pomieszczeń (kurników).

W celu przeliczenia поголовья zwierząt w sztukach fizycznych na **sztuki przeliczeniowe duże (SD)** wykorzystano następujące współczynniki:

- bydło, tj. cielęta ogółem w wieku poniżej 1 roku – 0,4; byczki i jałówki razem w wieku 1–2 lat – 0,7; samce bydła w wieku 2 lat i więcej – 1,0; jałówki w wieku 2 lat i więcej – 0,8; krowy mleczne – 1,0, krowy „mamki” – 0,8,
- trzoda chlewna, tj. prosięta o wadze do 20 kg – 0,027; lochy ogółem – 0,5; pozostała trzoda chlewna razem (warchlaki o wadze 20-50 kg, knury i knurki o wadze 50 kg i więcej, trzoda chlewna na ubój o wadze 50 kg i więcej, tj. tuczniaki) – 0,3,
- owce ogółem – 0,1,
- kozy ogółem – 0,1,
- konie ogółem – 0,8,
- drób, tj. łącznie brojlery kurze oraz kury i koguty dorosłe na rzeź – 0,007; nioski kurze razem – 0,014; łącznie indyki, gęsi, kaczki, drób pozostały (bez strusi) – 0,03; strusie – 0,35,
- króliki ogółem – 0,02.

Metody produkcji zwierzęcej

Budynki inwentarskie to budynki przeznaczone dla zwierząt gospodarskich. Zależnie od gatunku zwierząt i kierunku produkcji stosuje się różne rozwiązania technologiczne i funkcyjno-przestrzenne. Stosownie do przeznaczenia, budynki inwentarskie dzieli się na: budynki dla bydła (obory), trzody

chlewnej (chlewnie), drobiu kurzego (kurniki) i innych gatunków zwierząt gospodarskich. W budynkach inwentarskich, które zaprojektowano i wykonano dla określonego gatunku zwierząt i kierunku produkcji, zapewnione są odpowiednie, optymalne warunki mikroklimatyczne (temperatura, wilgotność powietrza, oświetlenie), które warunkują uzyskanie dobrych efektów produkcyjnych.

Zbierane dane dotyczyły budynków, które w okresie od 1 lipca 2009 r. do 30 czerwca 2010 r. były zasiedlone zwierzętami. Uwzględnione były również te budynki, które stały okresowo puste w związku z zakończeniem cyklu produkcyjnego i trwaniem niezbędnej przerwy technologicznej.

Ciągniki, maszyny i urządzenia rolnicze

Badaniem zostały objęte ciągniki oraz wybrane maszyny i urządzenia użytkowane w gospodarstwach rolnych do prac związanych z działalnością rolniczą w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie. Spisano sprzęt własny (stanowiący wyłączną własność użytkownika gospodarstwa lub członka jego gospodarstwa domowego), jak i wspólny (będący własnością kilku rolników i użytkowany przez więcej niż jedno gospodarstwo). Ciągniki, maszyny i urządzenia rolnicze należące do kilku rolników spisywano u tego rolnika, u którego znajdowały się w dniu 30 czerwca 2010 r.

Nie spisywano sprzętu, który był niesprawny dłużej niż rok oraz tego, który został przeznaczony do kasacji. Dane o ciągnikach dotyczą ciągników kołowych dwuosiowych i gąsienicowych.

Zużycie nawozów

W badaniu zebrano dane o nawozach mineralnych, wapniowych oraz nawozach organicznych pochodzenia zwierzęcego, zużytych w gospodarstwach rolnych od 1 lipca 2009 r. do 30 czerwca 2010 r.

Zużycie nawozów mineralnych (azotowych, fosforowych, potasowych) oraz wapniowych prezentowane jest w przeliczeniu na czysty składnik NPK i CaO. Przeliczeń zużycia nawozów na 1 ha użytków rolnych w roku gospodarczym 2009/2010 dokonano na powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej. Informacje o urządzeniach znajdujących się w gospodarstwach rolnych służących do magazynowania nawozów organicznych pochodzenia zwierzęcego dotyczą płyt obornikowych oraz zbiorników na gnojówkę i gnojowicę. W badaniu uwzględniono urządzenia zakryte, chroniące przed emisją amoniaku.

Gospodarstwa ekologiczne

Za gospodarstwo stosujące ekologiczne metody produkcji rolniczej (**gospodarstwo ekologiczne**) uważa się gospodarstwo rolne, które posiada certyfikat nadany przez jednostkę certyfikującą lub jest w trakcie przedstawiania na ekologiczne metody produkcji rolniczej (pod kontrolą jednostki certyfikującej).

Dochody gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego

Za **gospodarstwo domowe z użytkownikiem gospodarstwa rolnego** uważa się zespół osób mieszkających i utrzymujących się wspólnie, jeżeli wśród nich jest osoba prowadząca gospodarstwo indywidualne.

Za **dochód całkowity gospodarstwa domowego** uważa się łączne dochody wszystkich osób zamieszkałych wspólnie z użytkownikiem gospodarstwa rolnego i utrzymujących się razem z nim, tj. z tytułu prowadzenia działalności rolniczej i pozarolniczej (również tej niezwiązanej z gospodarstwem rolnym) oraz z tytułu: pracy najemnej, pobierania emerytur i rent, zasiłku z pomocy społecznej, zasiłku wychowawczego, alimentów, stypendiów, posiadania lokat kapitałowych, uzyskiwania pomocy zagranicznej, wygranych w grach liczbowych i loteriach itp.

Dla potrzeb publikacji przyjęto, że główne źródło dochodu to źródło dochodów przekraczające 50% dochodów ogółem gospodarstwa domowego.

Do gospodarstw uzyskujących dochody z działalności rolniczej oraz z działalności pozarolniczej zaliczono również te gospodarstwa, gdzie omawiane rodzaje działalności nie przyniosły jeszcze dochodów lub przynosiły straty.

Dane o strukturze dochodów dotyczą okresu 12 miesięcy poprzedzających badanie (tzn. okresu od 1 lipca 2009 r. do 30 czerwca 2010 r.).

Pracujący

Dane dotyczą osób pracujących w gospodarstwach rolnych w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie (tj. wg aktywności stałej) w podziale na gospodarstwa indywidualne oraz gospodarstwa rolne osób prawnych i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej.

Dane o pracujących w rolnictwie według aktywności stałej dotyczą nakładów pracy ponoszonych na wytworzenie produkcji rolnej w ciągu 12 miesięcy, a więc uwzględniają cały roczny cykl produkcyjny w gospodarstwie rolnym (pod warunkiem, że 30 czerwca 2010 r. w gospodarstwie była prowadzona działalność rolnicza).

W **gospodarstwach indywidualnych** poddano badaniu wkład pracy użytkownika gospodarstwa rolnego oraz dorosłych członków jego rodziny (tj. w wieku 15 lat i więcej), niezależnie od tego czy stanowili jedno gospodarstwo domowe, czy nie, wkład pracy pracowników najemnych stałych, dorywczych, kontraktowych, a także pracę wykonywaną w ramach pomocy sąsiedzkiej.

W **gospodarstwach osób prawnych** oraz **jednostkach organizacyjnych niemających osobowości prawnej** badany był wkład pracy **pracowników najemnych stałych, dorywczych, kontraktowych i pozostałych pracujących**.

Za **pracę w swoim/rodzinnym gospodarstwie rolnym** uznaje się wykonywanie prac bezpośrednio związanych z produkcją rolniczą (roślinną i zwierzęcą) oraz prace ogólne, związane z prowadzeniem gospodarstwa np.:

- zakup środków produkcji,
- sprzedaż produktów i przygotowanie ich do sprzedaży,
- prace związane z magazynowaniem,
- transport na potrzeby gospodarstwa rolnego,
- bieżące naprawy sprzętu rolniczego, prace konserwacyjne budynków, maszyn, instalacji,
- organizację i zarządzanie pracą w gospodarstwie rolnym, załatwianie spraw urzędowych, prowadzenie rachunków,
- wypełnianie wniosków o dopłaty bezpośrednie i inne.

Ze względu na zaistniałą w 2010 r. specyficzną sytuację, do pracy w swoim gospodarstwie rolnym wliczono również prace związane z likwidacją skutków powodzi.

Jako pracy w gospodarstwie rolnym nie traktuje się takich prac jak: przyrządzanie posiłków, pranie, sprzątanie, opieka nad dziećmi oraz innych prac związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego. Wyłączone są również prace związane z leśnictwem, łowiectwem, połowem lub hodowlą ryb (bez względu na to czy prowadzone były w gospodarstwie czy poza nim), a także praca w ramach działalności gospodarczej innej niż rolnicza.

Za **pracę poza swoim/rodzinnym gospodarstwem rolnym** uznaje się każdą pracę (również dorywcza), wykonywaną poza rodzinnym gospodarstwem rolnym (najemną lub na własny rachunek, w tym również w rolnictwie). Uwzględniona została tutaj również praca wykonywana w rodzinnej działalności gospodarczej (innej niż rolnicza) np. w agroturystyce, działalności usługowej z wykorzystaniem własnego sprzętu.

Wśród pracujących członków gospodarstwa domowego z użytkownikiem gospodarstwa rolnego (określonych jako „pracujący w swoim gospodarstwie rolnym”) wyodrębniono następujące kategorie:

1. pracujący wyłącznie w swoim gospodarstwie rolnym,
2. pracujący głównie w swoim gospodarstwie rolnym i dodatkowo poza gospodarstwem,
3. pracujący głównie poza swoim gospodarstwem rolnym i dodatkowo w swoim gospodarstwie rolnym.

Podziału na pracę główną i dodatkową dokonano na podstawie kryterium czasu pracy, tj.:

- **praca główna** – określana dla osób, które wykonywały więcej niż jedną pracę – oznaczała taką, która zwykle zajmuje najwięcej czasu. Jeżeli dwie prace (lub więcej) zajmowały taką samą ilość czasu, pracą główną była ta, która przynosiła wyższy dochód,
- **praca dodatkowa** oznaczała tę, która spośród innych niż praca główna wykonywanych zajęć zarobkowych, zajmowała zwykle najwięcej czasu. Jeżeli dwie prace dodatkowe zajmowały taką samą ilość czasu, należało wskazać tę, która przynosiła wyższy dochód.

Ze względu na duży udział pracy w niepełnym wymiarze godzin oraz sezonowego zatrudnienia pracowników dorywczych, kontraktowych, pracujących w ramach pomocy sąsiedzkiej i „pozostałych osób pracujących” **nakłady pracy w rolnictwie zostały wyrażone w umownych rocznych jednostkach pracy (Annual Work Unit – AWU).**

Roczna jednostka pracy (AWU) oznacza ekwiwalent pełnego etatu. Oblicza się ją przez podzielenie liczby godzin przepracowanych w ciągu roku przez roczną liczbę godzin odpowiadającą pełnemu etatowi. W Polsce jako ekwiwalent pełnego etatu przyjęto 2120 godzin pracy w roku, tzn. 265 dni roboczych po 8 godzin pracy dziennie. Przy wyliczaniu nakładów pracy wyrażonych w AWU (zgodnie z metodologią Eurostatu) zachowano warunek, że na 1 osobę nie może przypadać więcej niż 1 AWU, nawet jeżeli w rzeczywistości osoba pracuje dłużej.

W tablicy prezentującej dane według godzin pracy podano średni czas pracy w gospodarstwie rolnym w ciągu roku w przedziałach:

- 0–530 godzin oznacza mniej niż $\frac{1}{4}$ etatu – (np. praca była wykonywana przez okres do 3 miesięcy),
- 531–1060 godzin oznacza $\frac{1}{4}$ etatu, ale mniej niż $\frac{1}{2}$ etatu – (np. praca była wykonywana przez okres od 3 miesięcy włącznie do 6 miesięcy),
- 1061–1590 godzin oznacza $\frac{1}{2}$ etatu, ale mniej niż $\frac{3}{4}$ etatu – (np. praca była wykonywana przez okres od 6 miesięcy włącznie do 9 miesięcy),
- 1591–2119 godzin oznacza $\frac{3}{4}$ etatu, ale mniej niż 1 etat – (np. praca była wykonywana przez okres od 9 miesięcy włącznie do 12 miesięcy),
- 2120 godzin i więcej oznacza 1 pełny etat – (np. praca była wykonywana przez 12 miesięcy w roku).

Nakłady pracy ogółem dla całego rolnictwa uwzględniają również wkład pracowników najemnych w gospodarstwach indywidualnych i w gospodarstwach osób prawnych oraz jednostkach niemających osobowości prawnej.

Do **pracowników najemnych** zaliczono osoby zatrudnione na podstawie pisemnej lub ustnej umowy o pracę, otrzymujące wynagrodzenie w gotówce lub w naturze. Częścią wynagrodzenia mogły być również koszty utrzymania (np. nocleg, wyżywienie).

Do **pracowników najemnych stałych** zaliczono osoby, które pracowały w każdym tygodniu w roku poprzedzającym dzień badania, bez względu na liczbę godzin pracy w ciągu tygodnia. Do pracowników najemnych stałych zaliczono również osoby, które przepracowały tylko część tygodni w roku ze względu na:

- specyfikę produkcji rolnej w gospodarstwie (np. uprawa owoców, warzyw gruntowych) wymagającej zatrudnienia pracowników tylko w ciągu kilku miesięcy w roku,
- urlop, służbę wojskową, chorobę, wypadek, zgon,
- rozpoczęcie lub zakończenie pracy w gospodarstwie (czyli osoby, które zmieniły miejsce pracy w ciągu roku),

– całkowite wstrzymanie pracy w gospodarstwie spowodowane przyczynami naturalnymi (powódź, pożar).

Pracownicy dorywczy – są to osoby, które w ciągu 12 miesięcy pracowały tylko w wybranym okresie i nie mają stałej umowy o pracę.

Pomoc sąsiedzka – jest to wymiana nakładów pracy pomiędzy gospodarstwami rolnymi. Praca ta musi być wykonywana bez wynagrodzenia przez osoby użytkujące inne gospodarstwo rolne.

Pracownicy kontraktowi – są to osoby wykonujące określoną usługę w gospodarstwie rolnym, które nie zostały zatrudnione bezpośrednio przez to gospodarstwo rolne.

Do **pozostałych osób pracujących** w gospodarstwie rolnym zaliczono członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych (jeżeli pracowali w gospodarstwie rolnym), uczniów pracujących w szkolnych gospodarstwach rolnych, osoby pracujące (w tym duchownych) w gospodarstwach prowadzonych przez zakony (ale nie pracowników najemnych stałych).

SCHEMATY LOSOWANIA PRÓB

Schemat losowania próby gospodarstw indywidualnych o powierzchni użytków rolnych poniżej 1 ha

Losowanie gospodarstw rolnych przeprowadzone zostało oddzielnie w każdej gminie przy wykorzystaniu schematu losowania warstwowego. Próba gospodarstw o liczebności 150 tys. rozdzielona została pomiędzy gminy w taki sposób, aby błąd względny oszacowania łącznej powierzchni użytków rolnych (tj. z uwzględnieniem gospodarstw rolnych o powierzchni 1 ha i więcej, które ujęto w badaniu pełnym) nie przekraczał 0,15% dla każdej gminy.

W celu alokacji próby pomiędzy gminy wykorzystany został specjalny program optymalizacyjny, który jednocześnie:

- rozdzielał próbę gospodarstw pomiędzy gminy,
- w każdej gminie populację gospodarstw o powierzchni użytków rolnych poniżej 1 ha, dzielił w sposób optymalny na trzy warstwy; w rezultacie ustalone zostały granice warstw, różne w zależności od gminy,
- wydzielał w danej gminie tzw. warstwę górną zawierającą gospodarstwa największe w klasie gospodarstw poniżej 1 ha; gospodarstwa te badane były w 100%, stanowiąc około 37% próby,
- dokonywał optymalnego rozdziału próby pomiędzy pozostałe warstwy.

W celu wykonania losowania jako operat wykorzystano wykaz, który obejmował wszystkie gospodarstwa (nie tylko poniżej 1 ha), w którym dla każdego gospodarstwa zapisano m.in. symbol gminy oraz powierzchnię użytków rolnych.

Schemat losowania próby do badania metod produkcji rolnej

W celu wylosowania próby zastosowano schemat losowania warstwowego optymalnego. Przyjęto, że liczebność próby losowanej do badania wynosić będzie 200 tys. gospodarstw rolnych. O liczebności próby zadecydowały możliwości finansowe i organizacyjne, a także analiza precyzji wyników badania struktury gospodarstw rolnych z 2007 r. oraz wymogi dotyczące precyzji zapisane w rozporządzeniu (WE) 1166/2008.

Ze względu na specyfikę i skalę produkcji rolnej zdecydowano, że niektóre kategorie gospodarstw badane będą w 100%. Były to następujące gospodarstwa:

- 1) gospodarstwa ekologiczne;
- 2) podmioty prowadzące działy specjalne produkcji rolnej w zakresie chowu i hodowli bydła, trzody chlewnej i owiec poza gospodarstwem rolnym oraz gospodarstwa rolne prowadzące chów i hodowlę drobiu;
- 3) gospodarstwa rolne osób fizycznych o bardzo dużej skali chowu bydła (ponad 2 tysiące sztuk) lub trzody chlewnej (ponad 20 tysięcy sztuk);
- 4) gospodarstwa rolne o znaczącej skali chowu owiec lub kóz (powyżej 50 sztuk).

W celu jednoczesnej alokacji próby pomiędzy 16 województw i warstw utworzonych w tych województwach wykorzystany został algorytm, który równocześnie optymalizował granice warstw oraz rozkład próby pomiędzy warstwy ze względu na przyjęte kryteria (zastosowana metoda opisana jest dokładniej w pracy: Lednicki, Wieczorkowski (2003), Optimal stratification and sample allocation between subpopulations and strata, *Statistics in Transition*, Vol. 6, No.2, 287-305).

Jako kryteria optymalizacji przyjęto wartości względnych błędów standardowych dla następujących zmiennych:

- powierzchnia użytków rolnych,
- pogłowie bydła,
- pogłowie trzody chlewnej.

Wybór powyższych zmiennych wynikał z faktu, że stanowiły one zbiór najważniejszych cech rolniczych, dla których była dostępna informacja w operacie. Kontrola oczekiwanej precyzji estymacji dla tych cech pozwalała spodziewać się uzyskania precyzyjnych wyników również dla pozostałych, skorelowanych z nimi cech, które występują w wymogach dokładności dla badania metod produkcji w Rozporządzeniu 1166/2008.

Efektom zastosowania algorytmu optymalizacyjnego było:

- ustalenie granic warstw ze względu na powyższe zmienne, a tym samym możliwość przypisania każdemu gospodarstwu numeru warstwy,
- ustalenie liczby gospodarstw losowanych z poszczególnych warstw,
- wydzielenie tzw. warstwy górnej badanej w 100%, zawierającej największe gospodarstwa ze względu na przyjęte kryteria,

- minimalizacja względnych błędów standardowych dla sum zmiennych: powierzchnia użytków rolnych, pogłowie bydła i pogłowie trzody chlewnej przy z góry założonej liczebności próby.

Próba losowana była z operatu losowania, w którym każdemu gospodarstwu przypisane zostały, oprócz identyfikatorów i symbolu województwa, wartości zmiennych umożliwiające zakwalifikowanie gospodarstwa do próby bez losowania oraz wartości cech warstwujących.

Przy realizacji programu optymalizacyjnego przyjęto, że wartości względnych błędów standardowych dla zmiennych wykorzystanych jako kryteria optymalizacji dla wszystkich województw nie powinny przekroczyć poziomu 0,44% (wartość ta była konsekwencją założonej sumarycznej wielkości próby).

Próba losowana była przy wykorzystaniu standardowych procedur losowania zawartych w systemie SAS (procedura SURVEYSELECT). W każdej warstwie niezależnie zastosowano metodę losowania prostego bez zwracania.

Metoda estymacji

Zastosowana metoda estymacji uwzględniała następujące elementy:

- wagi wynikające z losowania próby,
- występowanie braków odpowiedzi,
- występowanie gospodarstw nietypowych dla danej warstwy (tzw. *outliers*).

Wagi początkowe (ang. *basic weight*) wynikające ze schematu losowania były korygowane oddzielnie dla próby gospodarstw poniżej 1ha oraz dla próby gospodarstw do badania metod produkcji rolnej. Poniżej podano odpowiednie wzory. W przypadku próby gospodarstw poniżej 1ha w miejsce województw należy rozważać gminy (NUTS 5).

Podstawowym parametrem szacowanym w badaniu była suma wartości zmiennej X np. pogłowie trzody czy też powierzchnia użytków rolnych.

Parametr ten dla w -tego województwa (NUTS 2) był postaci:

$$(1) \hat{x}_w = \sum_h \sum_i M I_{whi} * x_{whi}, \quad (i = 1, 2, \dots, n_{wh}; h = 1, 2, \dots, \max h)$$

gdzie:

x_{whi} – wartość zmiennej X w i -tym gospodarstwie wylosowanym z h -tej warstwy w w -tym województwie,

$M I_{whi}$ – waga przypisana i -temu gospodarstwu wylosowanemu z h -tej warstwy w -tego województwa.

n_{wh} – liczba gospodarstw wylosowanych do próby z h -tej warstwy w -tego województwa,

$\max h$ – maksymalna liczba warstw w próbie dla danego województwa.

Ocena sumy zmiennej X dla Polski jest sumą wartości oszacowanych dla województw, tj.:

$$(2) \hat{x} = \sum_w \hat{x}_w,$$

Wagi $M1_{whi}$ są równe odwrotności frakcji losowania w h-tej warstwie w-tego województwa tj.

$$(3) M1_{whi} = \frac{N_{wh}}{n_{wh}},$$

gdzie:

N_{wh} – liczba gospodarstw w h-tej warstwie w-tego województwa,

Ze względu na występowanie braków odpowiedzi (odmowa, brak kontaktu z wylosowanym gospodarstwem, a także likwidacja gospodarstwa), wagi pierwotne wynikające z losowania próby zostały odpowiednio skorygowane.

Waga dla i-tego gospodarstwa w h-tej warstwie w-tego województwa korygowana była za pomocą mnożnika korygującego r_{whi} , który obliczony został następująco:

$$(4) r_{whi} = \frac{\hat{n}_{1wh} + \hat{n}_{2wh}}{\hat{n}_{1wh}},$$

gdzie:

\hat{n}_{1wh} – uogólniona liczebność próby zbadanej w h-tej warstwie w-tego województwa,

\hat{n}_{2wh} – uogólniona liczba gospodarstw, które odmówiły udziału w badaniu w h-tej warstwie w-tego województwa.

Powyższe wartości oszacowane zostały przy wykorzystaniu wag obliczonych zgodnie ze wzorem (3), po czym obliczone zostały wagi skorygowane $M2_{whi}$ według następującej formuły:

$$(5) M2_{whi} = r_{whi} * M1_{whi},$$

Mnożnik korygujący r_{whi} stanowił oszacowanie proporcji liczby jednostek, które powinny być zbadane w stosunku do liczby zbadanych jednostek w danej warstwie. Do jednostek, które powinny zostać zbadane zaliczono wszystkie przypadki odmów.

Waga obliczona według wzoru (5) była korygowana w sytuacji, gdy stwierdzono, że wylosowane gospodarstwo stanowiło przypadek nietypowy (tzw. *outlier*). Dotyczyło to gospodarstw, dla których w operacie losowania zapisane były stosunkowo małe wartości powierzchni użytków rolnych lub pogłównia zwierząt, a w rzeczywistości okazywały się gospodarstwami dużymi ze względu na wspomniane zmienne. Utrzymanie wag (5) dla tego typu gospodarstw, prowadziłoby do znacznego przeszacowania powierzchni użytków rolnych lub pogłównia trzody czy bydła. W związku z tym, wprowadzono wagę $M3_{whi}$, która przyjmuje wartości:

$$(6) M3_{whi} = 1 \text{ dla przypadków nietypowych,}$$

$$(7) M3_{whi} = M2_{whi} \frac{\sum_i M2_{whi} - n_{1wh}^*}{\sum_{i:\text{typowe}} M2_{whi}}, \text{ dla pozostałych (typowych) gospodarstw.}$$

gdzie:

n_{1wh}^* – liczba gospodarstw nietypowych w h-tej warstwie w-tego województwa.

Ostatecznie podane wcześniej w równaniu (1) wagi $M1_{whi}$ zastępowano wagami $M3_{whi}$.

Korekta wag spowodowała konieczność modyfikacji standardowej metody szacowania wariancji.

Precyzja oszacowania sumy wartości zmiennej X była estymowana następująco:

$$(8) \hat{N}_{wh} = \sum_i M3_{whi}, \quad (i = 1, 2, \dots, n_{1wh}^1)$$

$$(9) s_{wh}^2(x) = \frac{1}{n_{1wh}^1 - 1} \left[\sum_i x_{whi}^2 - \frac{1}{n_{wh}^1} \left(\sum_i x_{whi} \right)^2 \right]$$

$$(10) d^2(\hat{x}_w) = \sum_h \hat{N}_{wh}^2 \left(\frac{1}{n_{1wh}^1} - \frac{1}{\hat{N}_{wh}} \right) s_{wh}^2(x)$$

gdzie:

n_{1wh}^1 – liczba gospodarstw z wagą $M3_{whi} > 1$,

\hat{N}_{wh} – oszacowanie liczby gospodarstw (bez gospodarstw nietypowych) w h-tej warstwie w tego województwa.

$$(11) cv(\hat{x}_w) = \frac{\sqrt{d^2(\hat{x}_w)}}{\hat{x}_w} 100.$$

Wartość $cv(\hat{x}_w)$ jest względnym błędem standardowym oszacowania sumy wartości zmiennej X w w-tym województwie. Z kolei dla Polski, mamy:

$$(12) cv(\hat{x}) = \frac{\sqrt{\sum_w d^2(\hat{x}_w)}}{\hat{x}} 100.$$

WAŻNIEJSZE GRUPOWANIA I ZAKRES PUBLIKOWANYCH DANYCH

Wyniki badania zaprezentowano na poziomie województwa, podregionów i powiatów.

W tablicach przedstawiono dane dla dwóch grup gospodarstw: gospodarstw rolnych ogółem i gospodarstw indywidualnych. Dla podstawowych cech grupowanie to zostało rozszerzone o sektor prywatny oraz sektor publiczny.

W **sektorze prywatnym** podstawowymi formami własności są: własność prywatna krajowa (gospodarstwa indywidualne, gospodarstwa spółdzielcze i spółki prywatne), własność zagraniczna i własność mieszana.

Do **sektora publicznego** zaliczono gospodarstwa własności państwowej (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), gospodarstwa będące własnością samorządową oraz gospodarstwa stanowiące własność mieszaną (spółki z przewagą mienia państwowego).

Dane prezentowane w niniejszej publikacji dotyczą:

- **gospodarstw prowadzących 30 czerwca 2010 r. działalność rolniczą,**
- wszystkich gospodarstw rolnych (prowadzących i nieprowadzących działalności rolniczej) tylko w zakresie liczby gospodarstw, użytkowania gruntów i średniej wielkości gospodarstwa.

Dane prezentowane w publikacji opracowano **według siedziby użytkownika gospodarstwa.**

W zależności od tematyki, dane zostały opracowane według niżej wymienionych klasyfikacji:

- grup obszarowych powierzchni użytków rolnych,
- płci i wieku osoby kierującej gospodarstwem rolnym,
- wykształcenia ogólnego i rolniczego osoby kierującej gospodarstwem,
- liczby lat prowadzenia gospodarstwa rolnego,
- nakładów pracy wyrażonych w AWU,
- rodzaju prowadzonej działalności,
- grup obszarowych upraw,
- skali chowu zwierząt gospodarskich,
- mocy ciągników rolniczych,
- rodzajów nawozów mineralnych i organicznych,
- celu produkcji rolniczej gospodarstw indywidualnych,
- rodzaju gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego.

Przedziały grup obszarowych użytków rolnych są lewostronnie zamknięte, z wyjątkiem grup:

- „0–1”, gdzie przedział jest obustronnie zamknięty $\langle 0,00-1,00 \rangle$,
- „1–2”, gdzie przedział jest obustronnie otwarty $(1,01-1,99)$.

Wszystkie przedziały grup obszarowych upraw oraz klas wielkości ekonomicznej są lewostronnie zamknięte.

W tablicach zawierających dane sumaryczne mogą wystąpić pewne nieścisłości rachunkowe wynikające z zaokrągleń automatycznych zastosowanych w procesie uogólnienia danych z próby.

Dane w ujęciu odsetkowym najczęściej prezentowane są z jednym znakiem po przecinku i z uwagi na zaokrąglenia mogą nie sumować się na 100%.

METHODOLOGICAL NOTES

INTRODUCTION

The National Agricultural Census (AC 2010) and the survey on agricultural production methods were conducted in the period from 1 September to 31 October 2010 as of 30 June 2010.

The legal basis for the AC 2010 and the survey on agricultural production methods were provided by:

- a) The Regulation of the European Parliament and the European Council (EC) No. 1166/2008 of 19 XI 2008 on farm structure surveys and the survey on agricultural production methods and repealing Council Regulation (EEC) No. 571/88 (EU Official Journal No. L 321 of 1 XII 2008);*
- b) The Law of 17 July 2009 on the National Agricultural Census in 2010 (Journal of Laws, No. 126 item 1040);*
- c) The Law of 29 June 1995 on official statistics (Journal of Laws, No. 88, item 439) with further amendments);*
- d) The Official Statistics Survey Programme.*

The time and scope of the census, the organisation rules and implementation of the census work, respondents' obligation to provide information, and the method of collecting and protecting the data, were specified in the above mentioned acts.

The AC 2010 was the first census conducted since Poland's accession to the European Union. The membership of Poland in the EU is connected with many obligations, including the need to provide information in the field of agriculture in the scope and within time limits defined by Community law.

The need for the AC 2010 stemmed also from the necessity to:

- provide an information base on farms, required for the implementation of national, regional and local agricultural and social policies in rural areas,*
- analyse the changes which took place in agriculture in the years 2002–2010,*
- fulfil the obligations of Poland in the area of providing information for the needs of international organisations other than EUROSTAT (FAO, OECD and other),*
- create a sampling frame for sample surveys on various topics in the field of agriculture implemented in the subsequent years.*

The preliminary results were presented in July 2011 in the Report on the results of the 2010 Agricultural Census. The final data were presented in the following thematic publications:

- 1. The National Agricultural Census 2010 – Land use,*
- 2. The National Agricultural Census 2010 – Agricultural crops and selected elements of crop production methods,*
- 3. The National Agricultural Census 2010 – Horticultural crops,*

4. *The National Agricultural Census 2010 – Livestock and selected elements of animal production methods,*
5. *The National Agricultural Census 2010 – Means of production in agriculture.*

Moreover, a publication “Persons employed in farms” will be released.

Additionally, Reports on a voivodship level have already been published and the publication of the “National Agricultural Census 2010 – Characteristics of agricultural holdings in ... voivodship” is being released.

A new solution in the process of data dissemination will be provided by the Analytical Microdata Base (AMB), in which depersonalised data obtained in the census, and the survey on agricultural production methods are located. Within the AMB, the dedicated the External User Application will provide the possibility to access products free-of-charge and to order paid and un- paid products meeting individual requirements of users. The data will be also available through the Geostatistics Portal.

Furthermore, the Local Database contained census information on different levels of territorial division.

THE SCOPE AND COVERAGE OF THE AC 2010 AND THE SURVEY ON AGRICULTURAL PRODUCTION METHODS

The agricultural census was conducted as:

I. a full-scope survey in agricultural holdings of:

1) natural persons with agricultural land of:

a) at least 1 ha,

b) less than 1 ha, meeting the following physical thresholds: 0.5 ha for fruit-bearing tree plantations, 0.5 ha for fruit-bearing shrub plantations, 0.5 ha for ground vegetables and strawberries, 0.5 ha for hops, 0.3 ha for orchard and ornamental plants nurseries, 0.1 ha for ground strawberries, 0.1 ha for vegetables and strawberries under covers, 0.1 ha for tobacco, 0,1 ha for flowers and ornamental plants under covers, 10 head of cattle in total, 5 head of cows in total, 50 head of pigs in total, 10 head of sows, 20 head of sheep in total, 20 head of goats in total, 100 head of poultry in total, and 5 head of horses in total;

2) legal persons and organisational units without legal personality.

II. a sample survey in natural persons’ holdings with an area below 1 ha of agricultural land (other than those referred in point I.1.b).

The survey on agricultural production methods was conducted as:

I. a full-scope survey:

1) in holdings of legal persons and organisational units without legal personality;

2) in organic farms;

3) in entities conducting activity connected with special branches of agricultural production in the area of cattle, pigs and sheep production outside holdings (branches: 21-32 and 41-42), and agricultural holdings engaged in poultry production (branches: 51–60).

II. a sample survey conducted in natural persons' agricultural holdings with an area of 1 ha and more of agricultural land (other than those referred in point I.2 and I.3).

In the *census*, information in the following areas was collected:

1. **Land use** (among others, the total area of the agricultural holding, the area of agricultural land, including land in a good agricultural and environmental condition – sown area, permanent crops, meadows and pastures, forests and forest land, and other land).
2. **Economic activity** (among others, non-agricultural activity directly connected with the holding and its significance to the holding).
3. **The household income structure** (among others, the share of income from agricultural activity, non-agricultural activity, paid employment, retirement pays and pensions, other non-paid sources in the total household income with the user of the holding, the share of self-supply of a household in the final agricultural production).
4. **Sown and other area** (among others, cereals, pulses, oilseeds crops, potatoes, sugar beets, industrial plants, feed plants, plants intended for ploughing, ground vegetables, tree and shrub nurseries, as well as the area of catch crops, mushrooms and energy crops).
5. **Livestock** (cattle, pigs, sheep, goats, horses, poultry, rabbits, other animals for slaughter, fur-bearing animals, and the number of beehives).
6. **Tractors, agricultural machinery and equipment** (among others, the number of tractors, trucks and trailers, combine harvesters and other harvesting machines, distributors, spreaders, planters, combine cultivators, sprayers, milking machines, and the fact of using equipment for renewable energy production).
7. **Fertiliser use** (nitrogen, potassium, phosphorous and calcium, as well as organic fertilisers of animal origin).
8. **Labour force** (among others, the current activity and labour input within 12 months preceding the reference date of surveying the user, members of his/her family and paid employees).

The subject matter of **the survey on agricultural production methods** included, among others, ploughing methods, crop rotation, linear elements of landscape, livestock grazing, farm buildings, equipment for storing organic fertilisers, the use of pesticides, the irrigated area.

In addition, information obtained solely from administrative sources included information on organic production (the certified crop area and the area under conversion to organic farming, and the livestock), and on the use of payments within actions included under the Rural Development Programme 2007–2013.

IMPORTANT DEFINITIONS, CENSUS TERMS AND ENUMERATION RULES

*An **agricultural holding** is understood as agricultural area, including forest land, buildings or their parts, equipment and livestock, if they constitute or may constitute an organised economic unit, as well as rights related to running an agricultural farm.*

*A **natural person's agricultural holding** is understood as an agricultural holding from 0,1 ha of agricultural land, either owned or used by a natural person, as well as an agricultural holding of a person having no agricultural land, or with agricultural land less than 0.1 ha, who possesses at least: 1 head of cattle, or (and) 5 head of pigs, or 1 sow, or (and) 3 head of sheep or (and) 3 head of goats, or (and) 1 horse, or (and) 30 head of poultry, or (and) 1 ostrich, or (and) 5 head of female rabbits, or (and) 5 head of other fur-bearing female animals, or (and) 3 head of other animals kept for slaughter, or (and) 1 beehive.*

*A **legal person's, or organisational unit without legal personality agricultural holding** is understood as an agricultural farm run by a legal person or by an organisational unit without legal personality, the principal activity of which is classified, according to the Polish Classification of Activities 2007, to Section A, Division 01, Groups 01.1 – growing of non-perennial crops, 01.2 – growing of perennial crops, 01.3 – plant propagation, 01.4 – livestock production and breeding, 01.5 – agricultural crops mixed with livestock production (mixed farming), 01.6, class 01.61 – support activities for plant production (maintaining good agricultural condition following environmental protection standards), as well as any activity, irrespective of the principal activity classification, where the area of agricultural land cultivated by the unit exceeds 1 ha, or the unit runs livestock production.*

*A **holder** is understood as a natural person, a legal person or an organisational unit without legal personality, actually using the land, regardless of whether as owners or leaseholders, or using the land in any other respect, regardless of whether this land is situated in one or in several gminas.*

*A **manager of an agricultural holding** is a natural person authorised by the owner/holder of the farm to make decisions directly associated with production processes, to oversee or execute them. The manager is usually the same person as the holder.*

***Agricultural activity** includes activity associated with crop and livestock production, including all agricultural crops (including mushroom production), vegetable production and horticulture, arboriculture, agricultural and horticultural crop and seed production, livestock production in a holding (cattle, sheep, goats, horses, pigs, poultry, rabbits, other fur-bearing animals, game kept for slaughter), bees, and activity consisting of maintaining unused agricultural land for production purposes according to the rules of a good agricultural practice in accordance with environmental protection requirements.*

***Other gainful activity directly connected with the holding** is production or service activity conducted on one's own account for profit, using the resources of the holding (the labour force, the area,*

the buildings, the machinery park, etc.) or agricultural products made within the holding (e.g. agrotourism, the processing of agricultural products).

Other gainful activity is not included here if among the resources of the holding only the labour input is used for the purpose of conducting the activity.

The value of the final production of the holding is a sum of such values as sales (of unprocessed crop and animal products and of livestock), self-supply (raw, unprocessed crop and animal products) and subsidies on products.

Total sales of agricultural holding is a sum of agricultural products as well as goods and services from other gainful activity directly connected with the holding, including subsidies on products.

Direct sales to the consumers (to the final users for their own purposes) means the sales of agricultural products made within the holding (processed or unprocessed) on marketplaces, own shops or within neighbourly sales.

This does not include the sales of agricultural products to procurement points and purchases made by the owners of shops, restaurants, etc.

An **agricultural holding benefited from rural development measures** is understood as a holding which has agreement / received a positive decision on financing support in period of three years ending on 31 December of 2010 year for at least one measures listed in the Regulation of the European Parliament and of the Council No. 1166/2008, that is:

- use of advisory services,
- modernization of agricultural holdings,
- adding value to agricultural and forestry products,
- meeting standards based on Community legislation,
- participation of farmers in food quality schemes,
- Natura 2000 payments for agricultural area,
- payments linked to the Water Framework Directive,
- agri-environment payments, of which in the framework of organic farming,
- animal welfare payments,
- diversification into non-agricultural activities,

Land use

Total land area stands for the total area of agricultural land, forests, forest land and other land, regardless of whether it is owned, leased (with or without contract), used in respect of occupying a certain position (e.g. forester, priest, teacher, etc.), common land, a part of which accrues to the holder, as well as land belonging to deserted farms, used by the surveyed holding.

Total agricultural land consist of:

- a) agricultural land maintained in a good agricultural condition (i.e. in compliance with the common

standards and in conformity with the requirements stipulated in the Regulation of the Minister of Agriculture and Rural Development on Minimum Standards of 12 III 2007 (Journal of Laws of 2010, No. 39, Item 211) with subsequent amendments, which comprises:

- sown area,*
 - fallow land,*
 - kitchen gardens (except for the area intended for recreation),*
 - permanent meadows,*
 - permanent pastures,*
 - permanent crops, including orchards (plantations of fruit-bearing trees and shrubs, and nurseries),*
- b) other agricultural land (agricultural land not cultivated and not maintained in a good agricultural condition as of 30 June 2010).*

Permanent meadows is the land permanently overgrown with grass (for 5 years or more), which in principle is mown. In mountainous regions it also includes the area of mown mountain pastures. Meadows should be maintained in a good agricultural condition and mown at least once a year, but the crops do not have to be used for production purposes.

Permanent pastures is the land permanently overgrown with grass (for 5 years or more), which in principle is not mown but left for grazing. In mountainous regions it also includes the area of mountain pastures left for grazing and maintained in a good agricultural condition (including permanent pastures not used for production purposes and pastures for extensive grazing, located on mountainous land or at high altitudes with low-class soil, where no fertilisation, sub-sowing, melioration, etc. is used).

Permanent crops is the total plantation area of fruit-bearing trees and shrubs, nurseries of fruit-bearing trees and shrubs, nurseries of ornamental trees and shrubs, and nurseries of forest trees for commercial purposes, as well as other permanent crops, e.g. wicker, fruit-bearing trees and shrubs grown outside plantations, and other permanent crops cultivated under covers.

Orchards include land planted with fruit trees and shrubs as well as berry plantations maintained in a good agricultural condition (including hazel, raspberry and vine plantations) growing in thick plantations, as well as nurseries of fruit-bearing trees and shrubs, if their total area is at least 0.1 ha. Strawberry and wild strawberry plantations are not included in orchards.

Kitchen gardens is the land located usually around the household residence, often separated from the remaining household area. It covers the area of crops which mainly serve as self-supplies for the household of the farm holder. Infrequently the crop surplus may be sold. A kitchen garden may cover both agricultural and orchard crops, perennial and non-perennial. The area of lawns and ornamental gardens, as well as recreation area, should not be treated as part of the kitchen garden.

Fallow land includes arable land which is not used for production purposes but maintained in a good agricultural condition, in compliance with the environmental protection requirements. This in-

cludes both land qualifying and non-qualifying for area payments (e.g. holdings with an area below 1 ha). Fallow land also includes land prepared for sowing (vegetables) in the current year, but not sown or planted until 30 June 2010, and the area of crops intended for ploughing, cultivated as the main crops (green fertilisers).

Forests and forest land include area covered with forest stands (afforested), area temporarily devoid of forest stands (not afforested), and land related to forestry. This includes the area of tree nurseries established in forest areas and used for own purposes of the agricultural holding (non-commercial), and the area of fast-growing trees and shrubs cultivated on agricultural land.

Other land includes land under buildings, courtyards, yards and ornamental gardens, parks, the surface of inland waters (own and leased), drainage ditches, area planted with willow which grows in wild, area of other land (peat land, gravel mines), set-aside land (including area covered with trees and shrubs), area designated for recreation (e.g. located around the house, golf pitches, etc.). Other land also includes agricultural land currently not cultivated and not meant for cultivation in the future, e.g. agricultural land for the construction of a road, a supermarket, etc.

Note

With regard to the introduction of the notion of a good agricultural condition (Regulation of the Minister of Agriculture and Rural Development of 7 April 2004 – Journal of Laws of 2004 No. 65, item 600), particular types of agricultural land, e.g. meadows, pastures, fallow land, orchards, and other land, are not fully comparable with the results of the National Agricultural Census 2002. In the National Agricultural Census 2010 new or amended categories of agricultural land are presented in accordance to the requirements of European Union law – e.g. fallow land, permanent crops. The present nomenclature will apply to all the surveys conducted by the CSO and to the publication of their results.

Sown area

Sown area is the land that is sown or planted with crops. Sown area does not include the area of nurseries of ornamental trees and shrubs, nurseries of forest trees for commercial purposes, wicker plantations, and fruit-bearing trees and shrubs outside plantations, as well as any other permanent crops and the area of permanent crops cultivated under covers. This category does not include the area of fast-growing trees and shrubs cultivated on agricultural land, which are classified as forests, or the area of crops for ploughing, cultivated as major crops, since this area is classified as fallow land. Kitchen gardens are also excluded from this category.

The data on sown area, included in the census, concern the area of specific crop production, cultivated as major crops.

The group of **“total cereals”** includes the crop area of basic cereals (wheat, rye, barley, oat, tritica-

le), including cereal mixed, together with maize designated for grain and other cereal crops (buckwheat, millet, etc.).

The group of **“industrial”** crops comprises the area of sugar beets, rape, turnip rape, flax and hemp, as well as tobacco. This group does not include poppy, sunflower, hops, herbs, wicker and other industrial crops. In this publication these are included in the group of “other crops.”

The group of **„edible pulses”** includes peas, beans, broad beans and other edible pulses cultivated for grain (such as chick peas). The area sown with peas, beans, broad beans etc. and designed for harvest before reaching maturity has been included in field vegetables.

The group of **“fodder”** crops comprises forage root plants, forage pulses, including cereal and pulse mixed and designated for grain, maize designated for green forage, small- seed legumes, and other fodder plants and grasses (excluding crops designated for green fertilisers).

The group of **“other”** crops provides data on the crop area of ground vegetables, ground strawberries and wild strawberries, other seed crops, ground flowers and ornamental plants, other industrial crops (e.g. safflower and herbs for the cosmetic industry), sunflower designated for grain, soya, other oil crops, hops, herbs and spices, chicory, as well as crops under covers, excluding permanent crops under covers and other crops.

Vegetables include cabbages (white, red and savoy, regardless of harvests date), onion, carrot, beetroot, cucumbers, tomatoes, cauliflowers (regardless of harvests date) and other vegetables (parsley, celeriac and celery, leeks, Brussels sprouts, sorrel, spinach, lettuce, radish, horseradish, rhubarb, scorzonera, kohlrabi, garlic, pumpkins, asparagus, broccoli, Chinese cabbage, salad chicory, etc.). This group comprises also the area sown with bean and broad bean, harvested green, string bean harvested green, maize plantations harvested green, and seedlings of vegetables for the own needs of the holding.

Area of **ground vegetables** is the total area of vegetables cultivated in the ground or under low, non-accessible cover (below 1.5 m in the top) covered temporary or permanently in a given season of vegetation.

Area of **vegetables under cover** is the area of vegetables and seedlings for the own needs of the holding, cultivated under accessible protective cover, i.e. in greenhouses – under glass, high plastic tunnels (minimum 1.5 m in the top) or frames.

Area of **strawberries** is the area of strawberries and wild strawberries (including new plantations set up in spring) cultivated outdoor or under low, non-accessible cover (below 1.5 m in the top) as well as cultivated under accessible protective cover, i.e. in greenhouses – under glass, plastic tunnels (minimum 1.5 m in the top) or frames. Area prepared for autumn planting and area of seedlings was excluded. In 2002 census, the area of wild strawberries was excluded from the total area of strawberries and included to the group of other fruit-bearing shrubs and berry plantations.

Crop production methods

Ploughing with a mouldboard or rotary plough is a commonly used land tillage method which involves turning over of the soil. After this the second stage of tillage can be applied, e.g. the use of harrow.

Conservation tillage (shallow ploughing) is performed without the use of a mouldboard or rotary plough. This method does not involve turning over of the soil. Due to this tillage the post-harvest remains on the land surface decrease erosion and make it possible to retain moist in the soil (at least 30% of post-harvest remains should be left on the field). Conservation tillage includes strip or zonal tillage, harrow tillage, or hilling.

Direct sowing is a tillage method which does not require any agrotechnical procedures between the harvesting of crops from the previous vegetation season and sowing. The seeds are placed in the soil without the previous application of ploughing or conservation tillage.

Collected data concern crop production methods applied in the period from 1 July 2009 to 30 June 2010.

Livestock

The survey covered the livestock staying in the farm during the survey period, as well as animals sent to herding, grazing and shepherd's huts. All animals were registered, i.e. the ones owned by a holder or members of his household, as well as animals temporarily or permanently kept in the farm, i.e. taken for raising, fattening, etc., irrespective whether they were taken from private farms, state-owned farms, cooperative entities, or companies.

Cows include dairy cows and suckling cows.

Dairy cows are understood as adult female cattle (excluding heifers) which, due to their breed, species or particular qualities, are kept in a farm exclusively or mainly for production of milk to be consumed or to be processed into dairy products. Dairy cows rejected from breeding, kept in a farm for the period regarded as pre-slaughter pasturing, after which they are sent to slaughter, are also included in this group.

Suckling cows are understood as adult female cattle (excluding heifers) which, due to their breed (beef breed cows and cows born from a cross-breed with beef breeds) or particular qualities, are kept in a farm exclusively or mainly for calves for slaughter, and whose milk is used to feed calves or other animals. Suckling cows rejected from breeding, kept in a farm for the period regarded as pre-slaughter pasturing, after which they are sent to slaughter, are also included in this group.

*The survey included **poultry** livestock for particular species aged above 2 weeks. In the case of farms engaged in production of poultry on a large scale (such as a large-scale farm producing broilers or hen eggs), in which no poultry has been recorded on the survey day, due to the current technological break in production, whenever such break does not exceed 8 weeks, the poultry stocks from the period before emptying the rooms (poultry houses) have been adopted.*

In order to convert the livestock in physical head into **livestock unit (LSU)**, the following coefficients were applied:

- cattle, i.e. calves in total, less than 1 year old – 0.4; bull calves and heifers in total, aged 1-2 – 0.7; male cattle aged 2 years or more – 1.0; heifers aged 2 years or more – 0.8; dairy cows – 1.0, suckling cows – 0.8,
- pigs, i.e. piglets up to 20 kg – 0.027; sows in total – 0.5; other pigs in total (piglets with a weight of 20-50 kg, boars and young boars with a weight of 50 kg or more, pigs for slaughter with a weight of 50 kg or more, i.e. porkers) – 0.3,
- sheep in total – 0.1,
- goats in total – 0.1,
- horses in total – 0.8,
- poultry, i.e. broilers, hens and adult roosters in total, intended for slaughter – 0.007; laying hens in total – 0.014; turkeys in total, geese, ducks and other poultry (except for ostriches) in total – 0.03; ostriches – 0.35,
- rabbits in total – 0.02.

Livestock production methods

Livestock buildings – are buildings designed for livestock. Depending on the animal species and the direction of production, various technological and functional and spatial solutions are adopted. According to the intended use, livestock buildings are divided into: buildings for cattle (barns), pigs (pigsties), hens (hen-houses), and other species of livestock. In the livestock buildings designed and made for a given species of animals and direction of production, optimum microclimatic conditions are ensured (temperature, humidity, lighting), which condition the achievement of good production results.

Data collected concern buildings which in the period from 1 July 2009 to 30 June 2010 were settled by livestock. Buildings temporarily empty in case of technological break in production were also included.

Tractors, agricultural machinery and equipment

The survey included tractors and selected machinery and equipment used in holdings for work connected with agricultural activity within 12 months preceding the survey. The enumeration included owned equipment (constituting the sole property of the farm holder or a member of the farm), and common equipment (a property of several farmers and used by more than one holding). Tractors, agricultural machinery and equipment belonging to several farmers were assigned to the farmer who had them on 30 June 2010.

The enumeration did not include the equipment which had been out of order for more than a year or was withdrawn from use. Data on tractors concern biaxial wheel and caterpillar tractors.

Fertiliser consumption

The survey collected data on mineral, lime organic fertilisers of animal origin utilised in holdings from 1 July 2009 to 30 June 2010.

The consumption of mineral fertilisers (nitrogen, phosphorus, potassium) and lime fertilisers is presented converted into pure ingredient NPK and CaO. The conversion of fertiliser consumption per 1 ha in the 2009/2010 farming year was made on the basis of the area of agricultural land in a good agricultural condition. Information on equipment in holdings used for storing organic fertilisers of animal origin concern manure storage pads and liquid manure and slurry containers. The survey included covered equipment protecting against ammonium emission.

Organic farms

Holdings applying organic methods of agricultural production (organic farms) are agricultural holdings with a certificate issued by a certifying body or under conversion into organic methods of agricultural production (under control of a certifying body).

The income of households with a holder of agricultural holding

A household with a holder of agricultural holding is a group of persons residing together and with a common subsistence, if at least one of them has a private farm.

Total income of a household is total income of all persons living together with the agricultural farm holder and with a common subsistence, i.e. from agricultural and non-agricultural activity (also the one not connected with the farm) and from: paid work, retirement pays and pensions, social assistance benefits, maternity benefit, alimony, scholarships, capital investments, foreign assistance, wins in numerical and other lotteries, etc.

For the purposes of this publication it was assumed that the main source of income is the source of income exceeding 50% of total income of a household.

The group of holdings getting income from agricultural activity or non-agricultural activity contains also those holdings where above mentioned kinds of activity did not bring income yet or brought losses.

The data on the income structure concern the period of 12 months preceding the survey (i.e. the period from 1 July 2009 to 30 June 2010).

The employed

The data concern persons employed on holdings within 12 months preceding the survey (i.e. according to the permanent activity) broken down by private holdings and holdings owned by legal persons, as well as organisational units without legal personality.

Data on persons working in agriculture by permanent activity concern labour input on agricultural production within 12 months, i.e. they include the whole annual production cycle in a holding (providing that on 30 June 2010 agricultural activity was being conducted on the holding).

On the natural **persons' holdings** the survey concerned labour input of the holder and adult members of his/her family (i.e. persons aged 15 or more), regardless whether they constitute a single household or not, the labour input of permanent, occasional and contracted workers, as well as work performed within the framework of neighbourly assistance.

In case of the **legal persons' holdings and organisational units without legal personality** the survey concerned labour input of **permanent, occasional and contracted workers and other workers**.

As **working on one's own / family holding** is considered performing work directly connected with agricultural production (crop and livestock) and general work connected with running the holding, e.g.:

- the purchase of means of production,
- the sales of products and preparation for sales,
- work connected with storage,
- transport for the purposes of the agricultural holding,
- current repairs of agricultural equipment, maintenance work related to buildings, machinery and installations,
- organisation and management of labour on the holding, settling official matters, bookkeeping,
- completing applications for direct and other subsidies.

Due to the specific situation in the 2010, work in one's own holding also includes the work associated with eliminating the results of the 2010 flood.

The following types of work are not treated as work on the agricultural holding: preparing meals, washing, cleaning, taking care of children and other work related to running the household. This category also excludes work related to forestry, fishing or fish breeding (regardless whether conducted on the holding or not), as well as work performed as part of economic activity other than agricultural.

Working outside one's own / family holding refers to any work (including temporary) performed outside the family holding (salaried or own-account work, also in agriculture). This category includes any work performed as a part of family-owned economic activity (other than agricultural), e.g. in agro-tourism or service activity using one's own equipment.

All employed members of a household with the holder (referred to as "persons working on their own holding") were divided into the following categories:

1. working exclusively on their own holding,
2. working mainly on, and additionally outside, their own holding,
3. working mainly outside, and additionally on, their own holding.

The division into main and additional work was based on the working time criterion, i.e.:

- **main work** – refers to persons performing more than one work – means work which usually consumes the largest amount of time. If two (or more) types of work take the same amount of time, the one which generates the highest income should be treated as the main work,
- **additional work** means additional work which usually consumes the largest amount of time, apart from the main work. If two types of additional work take the same amount of time, the one which generates the highest income should be indicated.

*Due to a large share of part-time work or seasonal employment of temporary workers, contracted workers, persons working as part of neighbourly assistance and “other working persons” **the labour input in agriculture was expressed in the conventional annual work units.***

***Annual Work Unit (AWU)** is the equivalent of full-time work. It is calculated through dividing the number of hours worked per year by the annual number of hours corresponding to full-time work. In Poland, the number of 2120 working hours per year, i.e. 265 working days of 8 working hours each, was adopted as the equivalent of full-time work. When calculating the labour input in AWU (based on the Eurostat methodology), it was assumed that no more than 1 AWU could be attributed to 1 person, even if in reality he/she had worked longer.*

The table presenting data according to the number of working hours provides the following ranges of average working time per year on the holding:

- 0–530 hours means less than $\frac{1}{4}$ of full-time work (e.g. work was performed for a period of up to 3 months per year),
- 531–1060 hours means at least $\frac{1}{4}$ but less than $\frac{1}{2}$ of full-time work (e.g. work was performed for a period from 3 to 6 months per year, inclusive),
- 1061–1590 hours means at least $\frac{1}{2}$ but less than $\frac{3}{4}$ of full-time work (e.g. work was performed for a period from 6 to 9 months per year, inclusive),
- 1591–2119 hours means at least $\frac{3}{4}$ but less than 1 full-time work (e.g. work was performed for a period from 9 to 12 months per year, inclusive),
- 2120 hours and more means 1 full-time work (e.g. work was performed for a period of 12 months per year).

The total labour input for agriculture also takes into consideration the input of employees on natural persons' holdings and on the holdings run by legal persons and by entities without legal personality.

***Employees** include persons hired on the basis of a written or oral employment contract, receiving remuneration in cash or in kind. Maintenance costs (e.g. accommodation and boarding) may also form part of remuneration.*

***Permanent employees** include persons who performed work in each week of the year preceding the date of the survey, regardless of the number of working hours per week. This category also includes persons who only worked in some weeks of the year, due to:*

- *the specificity of agricultural production on the holding (e.g. growing fruit or field vegetables) which required employees to be hired only in several months of a year,*
- *leave, military service, illness, accident, death,*
- *the beginning or termination of work on the holding (i.e. persons who changed their workplace within a year),*
- *a complete stoppage of work on the holding caused by natural factors (flood, fire).*

Temporary workers – *persons who worked temporarily in the 12 months period, and who had no permanent employment contract.*

Neighbourly assistance – *exchange of the labour input between agricultural holdings. Such work must be performed without any remuneration paid by the holders of other holdings.*

Contracted workers – *persons performing specific services on the agricultural holding, who were not directly hired by this holding.*

Other persons working *on the holding include members of agricultural production cooperatives (provided that they worked in the agricultural holding), students working on the school-owned holdings, persons (including the clergy) working on agricultural holdings run by monasteries (except for permanent employees).*

THE SAMPLING SCHEMES

The sampling scheme for natural person's farms with less than 1 ha of agricultural land

The sampling of agricultural holdings was conducted separately for each gmina, based on a stratified sampling scheme. A sample comprising 150 thousand farms was divided between gminas in such a way that the relative estimation error for the total area of agricultural land (i.e. including farms with at least 1 ha of agricultural land, which were covered in the full-scope survey) would not exceed 0.15% for each gmina.

In order to allocate the sample between gminas, use was made of a special optimisation programme, as part of which:

- *the farm sample was distributed between gminas,*
- *the population of farms with less than 1 ha of agricultural land, operating in each gmina, was divided into three optimal strata, as a result of which strata boundaries were determined separately for each gmina,*
- *the upper boundary was established for each gmina, comprising the largest farms in the group of farms with less than 1 ha of agricultural land; these farms were then surveyed on a 100% basis, accounting for approx. 37% of the entire sample,*
- *an optimal sample distribution between other strata was performed.*

A list comprising all farms (not only those with less than 1 ha of agricultural land), in which, among others, a gmina symbol and the area of agricultural land were recorded for each farm, was used as a sampling frame.

The sampling scheme for the survey on agricultural production methods

In order to perform the sampling, use was made of an optimal stratified sampling scheme. It was assumed that the sample number would amount to 200 thousand farms, taking into consideration the financial and organisational means, the analysis of the results precision achieved in the Farm Structure Surveys in 2007, as well as the requirements regarding precision, stipulated in the Regulation (EC) No. 1166/2008.

Considering the specificity and scale of agricultural production, it was decided that certain farm categories would be surveyed on a 100% basis. This concerned:

- 1) organic farms;*
- 2) entities operating in specific divisions of agricultural production, in the field of cattle, pigs and sheep rearing and breeding outside the holding, as well as farms conducting poultry rearing and breeding;*
- 3) farms owned by natural persons with a large scale of cattle breeding (over 2 thousand heads) or pigs breeding (over 20 thousand heads);*
- 4) farms with a considerable scale of sheep or goats breeding (over 50 heads).*

In order to simultaneously allocate the sample between 16 voivodships and voivodship strata, use was made of an algorithm which allowed for optimising both the strata boundaries and the sample allocation between strata, based on the criteria adopted (the method applied has been described in further detail in the study by Lednicki, Wieczorkowski (2003), Optimal stratification and sample allocation between subpopulations and strata, Statistics in Transition, Vol. 6, No.2, 287-305).

The values of relative standard errors for the following variables were adopted as optimisation criteria:

- the area of agricultural land,*
- the number of cattle,*
- the number of pigs.*

The choice of these variables stemmed from the fact that they provided a selection of the most significant agricultural characteristics, for which the relevant information was available in the sampling scheme. Having checked the anticipated estimation precision for the reference characteristics, one may expect that precise results will be achieved also for other correlated features which are included in the requirements regarding precision, stipulated in the Regulation No. 1166/2008, applicable to the survey on agricultural production methods.

The application of the optimisation algorithm allowed for:

- determining the strata boundaries with respect to the above variables, and assigning a stratum number to each farm,
- determining the number of farms to be selected from individual strata,
- separating the so-called upper boundary to be surveyed on a 100% basis, comprising the largest farms, in terms of the criteria adopted,
- minimising the relative standard errors for the following variables: the area of agricultural land, number of cattle and the number of pigs, based on a pre- defined sample number.

The sample was derived from the sampling frame in which certain variable values that allowed for qualifying a farm to the sample without selection, as well as the values of stratification factors were assigned to each farm, along with identifiers and voivodship symbols.

While implementing the optimisation programme, it was assumed that the values of relative standard errors for the variables used as optimisation criteria for all voivodships should not exceed the level of 0.44% (this resulted from the assumed total size of the sample).

The sample was selected using the standard sampling procedures stipulated in SAS (the SURVEY-SELECT procedure). The method of simple random sampling without replacement was applied separately to each strata.

The estimation method

The estimation method applied made use of the following elements:

- weights resulting from the sampling process,
- non-responses,
- outliers.

The basic weights resulting from the sampling scheme were adjusted separately for the sample of farms with less than 1 ha of agricultural land, and for the sample of farms used in the survey on agricultural production methods. The relevant formulas are given below. For the sample of farms with less than 1 ha of agricultural land, the reference to gminas (NUTS 5) should be considered instead of voivodships.

The sum of values of variable X , e.g. the number of pigs or the area of land, constituted the principal parameter estimated in the survey.

This parameter for wth voivodship (NUTS 2) was as follows:

$$(1) \hat{x}_w = \sum_h \sum_i M_{1_{whi}} * x_{whi} \quad (i = 1, 2, \dots, n_{wh}; h = 1, 2, \dots, \max h)$$

where:

x_{whi} – the value of variable X in i^{th} farm selected from h^{th} stratum in wth voivodship,

$M1_{whi}$ – the weight assigned to i^{th} farm selected from h^{th} stratum in wth voivodship,
 n_{wh} – the number of farms selected from h^{th} stratum in wth voivodship,
 $maxh$ – the maximum number of strata in the sample for a given voivodship.

The sum of variable X for Poland corresponds to the sum of estimated voivodship values, i.e.

$$(2) \hat{x} = \sum_w \hat{x}_w,$$

Weights $M1_{whi}$ correspond to the reverse of the sampling fraction in h^{th} stratum in wth voivodship, i.e.

$$(3) M1_{whi} = \frac{N_{wh}}{n_{wh}},$$

where:

N_{wh} – the number of farms in h^{th} stratum in wth voivodship.

Considering the cases of non-response (refusals, no contact with the farm selected, or farm liquidation), the basic weights resulting from the sampling process were properly adjusted.

The weight for i^{th} farm in h^{th} stratum of wth voivodship was adjusted using the adjustment factor r_{whi} , which was calculated as follows:

$$(4) r_{whi} = \frac{\hat{n}_{1wh} + \hat{n}_{2wh}}{\hat{n}_{1wh}},$$

where:

\hat{n}_{1wh} – the extrapolated number of the sample surveyed in h^{th} stratum in wth voivodship,

\hat{n}_{2wh} – the extrapolated number of farms which refused to participate in the survey in h^{th} stratum in wth voivodship.

The above values were estimated using the weights calculated according to formula (3). Then, $M2_{whi}$ adjusted weights were calculated as follows:

$$(5) M2_{whi} = r_{whi} * M1_{whi},$$

The adjustment factor r_{whi} was employed to estimate the proportion of the units which should be surveyed to the units which were actually surveyed in a given stratum. The former included all cases of refusal.

The weight calculated according to formula (5) was properly adjusted in case the farm selected was considered an outlier. This referred to such farms for which relatively small values of the area of agricultural land or livestock were recorded in the sampling frame, whereas in reality these were large farms in terms of the reference variables. Applying weights (5) for this types of farms would result in a considerable overestimation of the area of agricultural land, or the livestock of pigs or cattle. In consequence, weight $M3_{whi}$ was introduced, taking the following values:

(6) $M3_{whi} = 1$ for outliers,

$$(7) M3_{whi} = M2_{whi} \frac{\sum_i M2_{whi} - n_{1wh}^*}{\sum_{i:typowe} M2_{whi}}, \text{ for other (typical) farms.}$$

where:

n_{1wh}^* – the number of outliers in h^{th} stratum of wth voivodship.

Weights $M1_{whi}$, calculated according to formula (1), were eventually replaced with weights $M3_{whi}$.

The weights adjustment triggered the necessity to modify the standard variance estimation method.

The estimation precision of the sum of values of variable X was established as follows:

$$(8) \hat{N}_{wh} = \sum_i M3_{whi}, \quad (i = 1, 2, \dots, n_{1wh}^1)$$

$$(9) s_{wh}^2(x) = \frac{1}{n_{1wh}^1 - 1} \left[\sum_i x_{whi}^2 - \frac{1}{n_{wh}^1} \left(\sum_i x_{whi} \right)^2 \right]$$

$$(10) d^2(\hat{x}_w) = \sum_h \hat{N}_{wh}^2 \left(\frac{1}{n_{1wh}^1} - \frac{1}{\hat{N}_{wh}} \right) s_{wh}^2(x)$$

where:

n_{1wh}^1 – the number of farms with weight $M3_{whi} > 1$,

\hat{N}_{wh} – an estimated number of farms (excluding outliers) in h_{th} stratum in w_{th} voivodship.

$$(11) cv(\hat{x}_w) = \frac{\sqrt{d^2(\hat{x}_w)}}{\hat{x}_w} 100.$$

Value $cv(\hat{x}_w)$ represents the relative standard error of an estimated sum of values of variable X in wth voivodship. As regards Poland, the following formula is applicable:

$$(12) cv(\hat{x}) = \frac{\sqrt{\sum_w d^2(\hat{x}_w)}}{\hat{x}} 100.$$

MAJOR GROUPS AND THE SCOPE OF PUBLISHED DATA

The survey results are presented at the voivodship, subregion and powiat level.

The tables include data for two groups of holdings, namely farms in total and natural persons' holdings. For basic characteristics, this grouping was extended by the private and public sector.

The private sector includes entities of state domestic ownership (private farms, cooperative farms and private domestic companies), foreign ownership and mixed ownership.

The public sector includes state-owned farms (of the State Treasury and state legal persons), farms owned by self-governments (gminas) and entities of mixed ownership (companies with a predominance of public property).

Data presented in this publication concerns:

- **farms conducting agricultural activity as of 30 June 2010,**
- all farms (both conducting and not conducting agricultural activity), only as regards the number of farms, land use and medium-sized farms.

Data presented in this publication was calculated according to the seat of the holder.

Depending on the thematic scope, data was compiled according to the following classifications:

- area groups of agricultural land,
- gender and age of managers of holdings,
- general and agricultural education of the manager,
- number of years of running the holding by the manager,
- labour input in AWU,
- type of activity conducted,
- area groups of crops,
- scale of breeding of animals,
- engine power of agricultural tractors,
- type of mineral and organic fertilisers,
- purpose of agricultural production of natural person's holdings,
- kind of households with holder of agricultural holding.

The intervals of area groups of agricultural land are left-closed, except for groups:

- “0–1”, where the interval is closed on both sides $\langle 0,00-1,00 \rangle$,
- “1–2”, where the interval is open on both sides $(1,01-1,99)$.

All intervals of area groups of crops and economic size classes are left-closed.

The tables containing summary data may exhibit certain calculation inconsistencies resulting from automatic rounding performed in the sample data generalisation process.

Data, in percentage terms, generally was presented to one decimal point and, considering rounding, it may not sum up to 100%.

CZEŚĆ ANALITYCZNA

UWAGI OGÓLNE

Wyniki Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w 2010 r., w porównaniu z danymi uzyskanymi w PSR 2002, wskazują na:

- tendencje do zmniejszania się liczby gospodarstw rolnych, przy równoczesnym wzroście ich średniej powierzchni ogólnej oraz użytków rolnych odpowiednio: z 11,33 ha do 12,35 ha i z 9,58 ha do 10,29 ha,
- spadek liczby gospodarstw prowadzących działalność rolniczą (o 4,0%) oraz zwiększenie ich średniej powierzchni z 11,33 ha do 13,75 ha, w tym powierzchni użytków rolnych z 9,64 ha do 11,49 ha,
- ograniczenie udziału osób z wykształceniem rolniczym w ogólnej liczbie kierujących gospodarstwami rolnymi (o 4,5 p.proc.), przy wzroście odsetka osób kierujących z wykształceniem wyższym rolniczym (z 0,9% do 2,3%),
- zmniejszenie odsetka gospodarstw posiadających użytki rolne (o 0,4 p.proc.), przy jednoczesnym ograniczeniu areálu użytków rolnych będących w zasobach gospodarstw rolnych (o 6,9%),
- wzrost powierzchni lasów i gruntów leśnych w gospodarstwach rolnych (o 3,2%),
- spadek liczby jednostek z powierzchnią pod zasiewami (o 14,9%), przy jednoczesnym wzroście średniej powierzchni zasiewów przypadającej na 1 gospodarstwo z 6,98 ha do 7,80 ha,
- zmniejszenie powierzchni zasiewów zbóż (o 4,8%) i ziemniaków (o 68,8%), na korzyść roślin pastewnych (ponad 2-krotny wzrost), a także spadek liczby jednostek prowadzących uprawę zbóż i ziemniaków,
- spadek liczby gospodarstw rolnych zajmujących się chowem i hodowlą bydła (o 27,5%), przy jednoczesnym wzroście pogłowia bydła ogółem (o 27,7%); obsada bydła na 100 ha użytków rolnych zwiększyła się z niespełna 60 szt. do ponad 82 szt.,
- wyraźny przyrost liczebności stada krów (o 21,8%) oraz znaczący udział krów mlecznych (96,6%) w ich ogólnym pogłowiu, świadczący o ukierunkowaniu chowu bydła przede wszystkim na produkcję mleka,
- ograniczenie o ponad połowę liczby gospodarstw utrzymujących trzodę chlewną i równoczesny spadek pogłowia świń (o 40,0%), co było związane z dużymi wahaniami opłacalności chowu tego gatunku zwierząt; obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych zmniejszyła się z ponad 80 szt. do prawie 52 szt.
- niewielki wzrost pogłowia owiec (o 0,2%) oraz spadek liczby gospodarstw posiadających ten gatunek zwierząt (o 36,0%),

- koncentrację pogłowia drobiu kurzego w gospodarstwach o największej skali chowu, przy jednoczesnym spadku liczby gospodarstw utrzymujących drób kurzy (o 42,0%) i wzroście jego pogłowia (o 44,2%),
- najwyższy w kraju udział gospodarstw z ciągnikami w ogólnej liczbie gospodarstw prowadzących działalność rolniczą (66,4%),
- wzrost liczby ciągników (o 17,2%) oraz zmniejszenie średniej powierzchni użytków rolnych przypadającej na 1 ciągnik z nieco ponad 13 ha w 2002 r. do 10,5 ha w 2010 r.,
- przyrost liczby kombajnów zbożowych (o 27,2%), natomiast spadek ilości kombajnów do zbioru ziemniaków i buraków cukrowych w związku z ograniczeniem produkcji tych ziemiopłodów,
- utrzymanie się na podobnym poziomie odsetka jednostek stosujących nawożenie mineralne (ok. 2/3 ogółu gospodarstw prowadzących działalność rolniczą), przy wzroście zużycia NPK w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych z niespełna 80 kg do ponad 108 kg,
- znaczne zwiększenie odsetka gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego wskazujących jako główne źródło utrzymania dochody z działalności rolniczej (o 8,1 p.proc.), natomiast spadek odsetka gospodarstw domowych utrzymujących się głównie z emerytur i rent, pracy najemnej oraz działalności pozarolniczej,
- wzrost odsetka gospodarstw indywidualnych produkujących głównie na samozaopatrzenie (o 1,0 p.proc.); w 2010 r. stanowiły one ok. 21% wszystkich gospodarstw indywidualnych prowadzących działalność rolniczą,
- zmniejszenie liczby użytkowników pracujących w swoich gospodarstwach rolnych w ciągu roku, zarówno w osobach fizycznych (o 4,8%), jak i w nakładach pracy liczonych w rocznych jednostkach pracy – AWU (o 14,3%), co jest efektem spadku ilości gospodarstw indywidualnych w analizowanym okresie. Jednocześnie zwiększyła się liczba współmałżonków i pozostałych członków rodziny wnoszących swój wkład w gospodarstwo rodzinne, ale ich nakłady pracy liczone w AWU zmalały.

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH

Według wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010, w czerwcu 2010 r. **liczba gospodarstw rolnych** wynosiła 104,0 tys., z czego tylko 51 gospodarstw należało do sektora publicznego. Spośród 86,0 tys. gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych 85,9 tys. (99,9%) stanowiły gospodarstwa indywidualne. Dominujące w województwie podlaskim gospodarstwa indywidualne prowadzące działalność rolniczą posiadały 97,3% ogólnej powierzchni użytków rolnych oraz 98,6% ogółu zwierząt gospodarskich w przeliczeniu na sztuki duże.

Tabl. 1. Liczba gospodarstw rolnych

L a t a	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych								
		do 1 ha włącznie	1–2	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–50	50 ha i więcej

O g ó ł e m

2002	120055	20218	13324	7495	11123	24534	19075	11066	12419	801
2007	111737	18137	10098	6823	12177	24444	16111	10082	12662	1205
2010	104020	18007	8106	7060	10762	22006	15808	9090	11949	1232
2002=100	86,6	89,1	60,8	94,2	96,8	89,7	82,9	82,1	96,2	153,8
2007=100	93,1	99,3	80,3	103,5	88,4	90,0	98,1	90,2	94,4	102,2

w tym gospodarstwa indywidualne o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych

2002	99730	x	13322	7490	11116	24523	19072	11062	12407	738
2007	93514	x	10097	6822	12173	24437	16109	10076	12648	1154
2010	85912	x	8104	7058	10757	21999	15804	9086	11928	1176
2002=100	86,1	x	60,8	94,2	96,8	89,7	82,9	82,1	96,1	159,3
2007=100	91,9	x	80,3	103,5	88,4	90,0	98,1	90,2	94,3	101,9

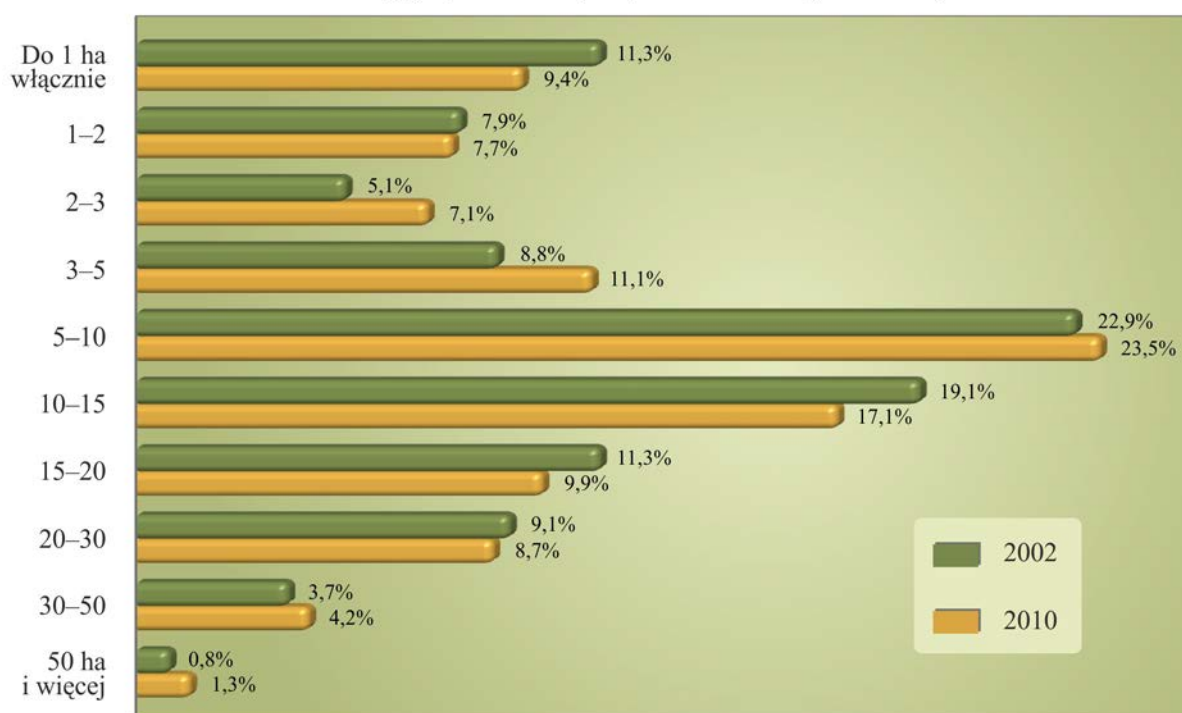
W 2010 r., w odniesieniu do wyników PSR 2002, liczba gospodarstw rolnych zmniejszyła się o 16,0 tys., tj. o 13,4%, a w porównaniu z uogólnionymi danymi uzyskanymi w badaniu struktury gospodarstw rolnych w 2007 r. – o 7,7 tys., tj. o 6,9%. Średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach rolnych w 2010 r. wynosiła 10,29 ha i była o 0,71 ha większa od zanotowanej osiem lat wcześniej.

W stosunku do wyników poprzedniego spisu największy spadek liczby gospodarstw (o 39,2%) odnotowano w grupie o powierzchni 1–2 ha użytków rolnych. Tendencja spadkowa wystąpiła również w pozostałych przedziałach obszarowych, w których liczba gospodarstw zmniejszyła się od 17,9% w grupie 15–20 ha użytków rolnych do 3,2% w grupie 3–5 ha użytków rolnych. Wyjątek stanowiły jednostki posiadające 50 ha użytków rolnych i więcej, gdzie ilość gospodarstw znacząco wzrosła – o 53,8%.

W okresie międzyspisowym liczba gospodarstw indywidualnych o areale powyżej 1 ha użytków rolnych zmniejszyła się o 13,9%, co przyczyniło się do wzrostu powierzchni użytków rolnych przypadających na 1 gospodarstwo z 11,07 ha w 2002 r. do 12,16 ha w 2010 r.

W odniesieniu do 2002 r. niewielkiej zmianie uległa struktura **gospodarstw rolnych prowadzących działalność rolniczą**. Zwiększył się udział jednostek należących do grup obszarowych od 2 do 10 ha oraz 30 ha i więcej użytków rolnych (odpowiednio o 4,9 p.proc. i 1,0 p.proc.), zmniejszył się natomiast odsetek gospodarstw posiadających 10–30 ha użytków rolnych (o 3,8 p.proc.) oraz 1–2 ha użytków rolnych (o 0,2 p.proc.).

Struktura gospodarstw rolnych prowadzących działalność rolniczą według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych

Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego prowadzącego działalność rolniczą zwiększyła się z 11,33 ha w 2002 r. do 13,75 ha w 2010 r., w tym areał użytków rolnych wzrósł z 9,64 ha do 11,49 ha.

Wśród gospodarstw rolnych prowadzących działalność rolniczą 92,0 tys. (99,6%) posiadało użytki rolne, w tym 91,7 tys. (99,3% ogółu) – użytki rolne utrzymane w dobrej kulturze rolnej, a 57,9 tys. (62,8%) utrzymywało zwierzęta gospodarskie. Najwięcej gospodarstw zajmowało się chowem bydła (47,7%), a co czwarte hodowało świnie (26,0%). Drób zanotowano w 33,7% ogólnej liczby tych gospodarstw.

Podczas ostatniego spisu rolnego 84,3% (77,8 tys.) gospodarstw z działalnością rolniczą posiadało powierzchnię pod zasiewami, a 78,6% tych gospodarstw uprawiało zboża.

W 2010 r. działalnością wyłącznie rolniczą zajmowało się 90,1 tys. gospodarstw rolnych (tj. 86,6% ogólnej liczby gospodarstw prowadzących działalność rolniczą), natomiast 2,2 tys. (2,4%) prowadziło **działalność gospodarczą inną niż rolnicza bezpośrednio związaną z gospodarstwem rolnym**. Odsetek tych gospodarstw wzrastał wraz ze wzrostem powierzchni użytków rolnych od 1,8% w grupie obszarowej 1–2 ha do 2,7% w gospodarstwach posiadających 3–5 ha użytków rolnych, następnie uległ obniżeniu do 2,0% w grupie 5–10 ha użytków rolnych i ponownie zwiększył się aż do 14,0% w jednostkach o powierzchni 100 ha użytków rolnych i większych. Najwyższy udział gospodarstw prowadzących działalność inną niż rolnicza odnotowano w przypadku:

- działalności z wykorzystaniem własnego sprzętu – w grupie obszarowej 50–100 ha użytków rolnych (64,2% ogółu gospodarstw tej grupy obszarowej prowadzących działalność inną niż rolnicza),
- agroturystyki i rękodzieła – w przedziale obszarowym 2–3 ha użytków rolnych (odpowiednio 49,3% i 8,1%),
- przetwórstwa produktów rolnych – w gospodarstwach 15–20 ha użytków rolnych (5,8%),
- przetwarzania drewna surowego i leśnictwa – w grupie obszarowej 3–5 ha użytków rolnych (odpowiednio 7,9% i 9,4%),
- produkcji energii odnawialnej na rynek – w przedziale obszarowym 30–50 ha użytków rolnych (1,3%),
- akwakultury – w grupie obszarowej 100 ha użytków rolnych i więcej (41,5%),
- innych działalności (np. prowadzenie sklepu, w którym sprzedawane są produkty gospodarstwa rolnego) – w grupie obszarowej 5–10 ha użytków rolnych (35,5% ogólnej liczby gospodarstw tej grupy obszarowej prowadzących działalność inną niż rolnicza).

Udział przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług z działalności gospodarczej innej niż rolnicza bezpośrednio związanej z gospodarstwem rolnym w ogólnej sprzedaży gospodarstwa rolnego:

- nie przekraczał 10% w przypadku 41,9% ogółu gospodarstw prowadzących działalność inną niż rolnicza,
- mieścił się w przedziale 11–50% dla 31,4% omawianych gospodarstw,
- wynosił ponad 50% w przypadku 26,7% tej grupy gospodarstw.

Według wyników PSR 2010, 1,8 tys. gospodarstw rolnych (tj. 2,0% ogółu gospodarstw prowadzących działalność rolniczą) posiadało certyfikat **gospodarstwa ekologicznego** nadany przez jednostkę certyfikującą lub było w trakcie przedstawiania na ekologiczne metody produkcji rolniczej. Spis wykazał, że w województwie podlaskim dominowały gospodarstwa stosujące metody ekologiczne zarówno w produkcji roślinnej, jak i zwierzęcej, przy czym 91,7% tych gospodarstw wykorzystywało je w uprawie roślin, natomiast 71,8% w chowie i hodowli zwierząt gospodarskich. Odsetek gospodarstw ekologicznych w jednostkach prowadzących działalność rolniczą wzrastał wraz ze wzrostem powierzchni użytków rolnych od 0,1% w grupie 1–2 ha do 17,7% w przedziale obszarowym 100 ha użytków rolnych i więcej. Średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie ekologicznym była ponad dwukrotnie wyższa niż w przeciętnym gospodarstwie rolnym prowadzącym działalność rolniczą i wynosiła 23,75 ha.

Tabl. 2. Osoby z wykształceniem rolniczym kierujące gospodarstwem rolnym według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych

L a t a	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych									
		do 1 ha włącznie	1–2	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50 ha i więcej
2002	53,2	22,4	30,2	36,6	42,4	53,7	63,7	69,5	74,2	78,9	82,3
2010	47,8	24,3	29,9	33,1	37,1	46,1	56,9	62,2	68,3	72,7	74,3

Wyniki spisu wykazały, że 47,8% (w 2002 r. – 53,2%) osób **kierujących gospodarstwem rolnym** posiadało wykształcenie rolnicze bądź ukończyło kurs rolniczy. W miarę wzrostu powierzchni użytków rolnych odsetek ten systematycznie zwiększał się od 24,3% w grupie o powierzchni nieprzekraczającej 1 ha użytków rolnych do 75,4% wśród gospodarstw o powierzchni 100 ha użytków rolnych i więcej. W 2010 r. ukończeniem kursu rolniczego (jako najwyższym poziomem wykształcenia rolniczego) legitymował się co piąty (20,1%) kierujący gospodarstwem rolnym, podczas gdy w 2002 r. – co trzeci (33,0%). Udział osób kierujących z ukończonym kursem rolniczym wyraźnie wzrastał od 10,4% (w grupie obszarowej użytków rolnych do 1 ha włącznie) do 24,3% (w grupie użytków rolnych 15–20 ha), a następnie zmniejszył się do 15,0% wśród gospodarstw największych (100 ha użytków rolnych i więcej).

W porównaniu z poprzednim spisem z 2002 r. liczba osób z wyższym wykształceniem rolniczym kierujących gospodarstwami rolnymi uległa zwiększeniu, jednak nadal ich udział w ogólnej liczbie kierujących był niewielki i wynosił 2,3% (w 2002 r. – 0,9%).

W gospodarstwach indywidualnych powyżej 1 ha użytków rolnych 45,5% ogółu osób kierujących posiadało wykształcenie rolnicze lub kurs rolniczy, a prawie co piąty kierujący jako najwyższy poziom wskazał ukończony kurs rolniczy.

Większość osób kierujących (67,9%) posiadało ponad dziesięcioletnie doświadczenie w prowadzeniu gospodarstwa rolnego (w 2002 r. – 59,8%), w tym 32,1% to osoby prowadzące gospodarstwo ponad 20 lat. Odsetek osób kierujących z powyżej 10-letnim stażem wzrastał systematycznie od 58,0% w grupie obszarowej 1–2 ha użytków rolnych do 78,4% w przedziale 30–50 ha użytków rolnych, natomiast w gospodarstwach o powierzchni 50 ha użytków rolnych i więcej udział tych osób był już nieco mniejszy.

W 97,0% gospodarstw indywidualnych prowadzących działalność rolniczą użytkownik był zarazem kierującym (w 2002 r. – w 98,4%), w 2,8% jednostek kierującymi byli inni członkowie rodziny użytkownika, a w przypadku 0,2% gospodarstw – osoby spoza rodziny. Wśród kierujących gospodarstwem rolnym dominowali mężczyźni, którzy stanowili 77,1% ogólnej ich liczby. Większość kierujących (65,3%) była w wieku 40–64 lata, a prawie co trzeci nie ukończył 40 lat.

W przypadku 8,2 tys. gospodarstw indywidualnych (8,8% ogólnej liczby tych gospodarstw prowadzących działalność rolniczą) użytkownicy planowali do 2013 r. przejść na emeryturę lub rentę

(w tym rentę strukturalną) i przekazać gospodarstwo następcy. Najwyższy odsetek osób deklarujących przekazanie gospodarstwa następcy odnotowano w grupach obszarowych 5–10 ha i 15–20 ha użytków rolnych (po 10,8%), a najniższy (2,0%) wśród gospodarstw największych o powierzchni 100 ha użytków rolnych i więcej.

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW

W 2010 r. **ogólna powierzchnia gruntów** w użytkowaniu gospodarstw rolnych wynosiła 1284,4 tys. ha i w porównaniu z 2002 r. zmniejszyła się o 75,6 tys. ha, tj. o 5,6%.

Dominujące w województwie podlaskim jednostki sektora prywatnego posiadały w użytkowaniu 1276,0 tys. ha, tj. 99,3% ogólnej powierzchni gruntów w gospodarstwach rolnych, natomiast pozostałe 8,4 tys. ha (0,7%) ogólnych zasobów powierzchni gospodarstw rolnych znajdowało się w sektorze publicznym.

Gospodarstwa indywidualne zajmowały obszar 1262,0 tys. ha, tj. 98,3% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych, w tym gospodarstwa indywidualne posiadające powyżej 1 ha użytków rolnych – aż 1247,9 tys. ha (98,9% ogółu gruntów w tej grupie gospodarstw).

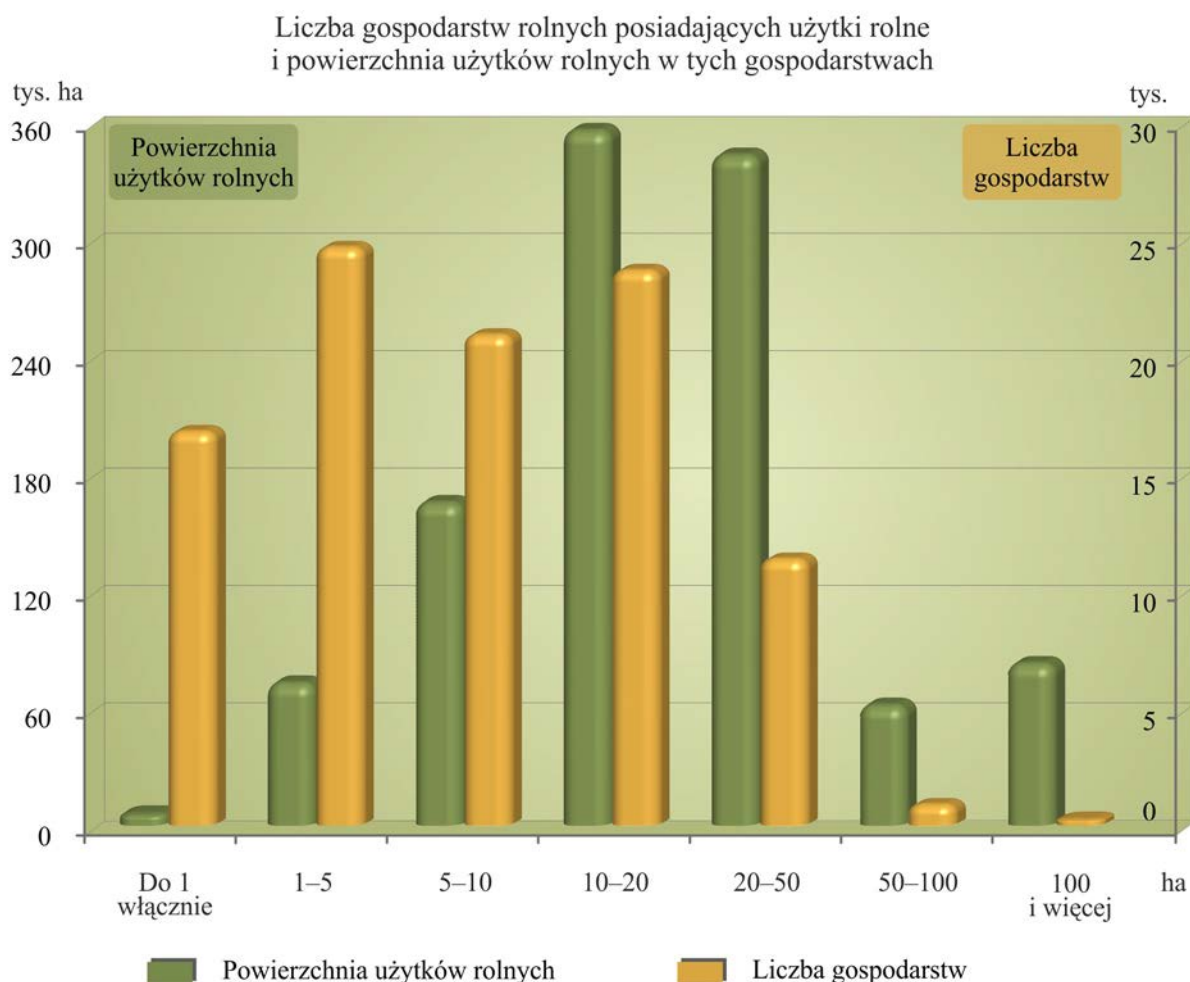
Średnia powierzchnia ogólna gospodarstwa rolnego osiągnęła wielkość 12,35 ha wobec 11,33 ha w 2002 r., przy czym wśród gospodarstw powyżej 1 ha wynosiła 14,77 ha (w 2002 r. – 13,50 ha).

Gospodarstwa prowadzące działalność rolniczą zajmowały grunty o powierzchni 1269,0 tys. ha, tj. 98,8% ogólnego arealu będącego w zasobach gospodarstw rolnych.

Powierzchnia **użytków rolnych** w gospodarstwach rolnych ogółem wynosiła 1070,4 tys. ha, a liczba gospodarstw z użytkami rolnymi – 103,7 tys., z czego 86,0 tys. gospodarstw posiadało powyżej 1 ha użytków rolnych, a 17,7 tys. – do 1 ha włącznie.

W okresie międzypisowym obszar użytków rolnych uległ zmniejszeniu o 79,4 tys., tj. o 6,9%, a liczba gospodarstw z tymi użytkami – o 15,6 tys. (o 13,1%). Średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach użytkujących grunty wynosiła 10,32 ha wobec 9,64 ha w 2002 r. (6,85 ha – w kraju).

Ponad połowa (50,8%) użytków rolnych znajdowała się w gospodarstwach zaliczanych do grupy obszarowej 10–30 ha, a jednostki te stanowiły 31,8% ogółu gospodarstw z użytkami rolnymi. Udział gospodarstw o powierzchni 30 ha i więcej użytków rolnych w ogólnej liczbie gospodarstw z użytkami rolnymi wynosił zaledwie 5,0%, ale areał użytków rolnych w tych gospodarstwach obejmował 26,8% ogólnej ich powierzchni w województwie. Gospodarstwa najmniejsze, tj. do 1 ha użytków rolnych włącznie, stanowiły 17,0% ogółu gospodarstw z użytkami rolnymi, a zajmowały jedynie 0,5% ogólnej powierzchni użytków rolnych.

W gospodarstwach rolnych prowadzących działalność rolniczą powierzchnia użytków rolnych ogółem wynosiła 1060,5 tys., w tym użytków rolnych utrzymanych w dobrej kulturze rolnej – 1039,8 tys.

ha. Średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach z działalnością rolniczą, posiadających użytki rolne osiągnęła poziom 11,53 ha, w tym użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej – 11,34 ha.

Odsetek gospodarstw posiadających użytki rolne w dobrej kulturze rolnej wzrastał od 95,5% w grupie obszarowej nieprzekraczającej 1 ha użytków rolnych do 100,0% w przypadku grupy obszarowej o powierzchni 50 ha użytków rolnych i więcej.

W strukturze użytkowanych gruntów dominowały zasiewy, które stanowiły 56,7% ogółu powierzchni użytków rolnych, natomiast w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą – 57,2% ogólnej powierzchni tych użytków. Odsetek gospodarstw, które posiadały **grunty pod zasiewami** zwiększał się od 28,4% w jednostkach najmniejszych (do 1 ha włącznie użytków rolnych) do 98,6% w grupie gospodarstw o areale 20–30 ha użytków rolnych, a następnie stopniowo ulegał zmniejszeniu do 94,5% w gospodarstwach z powierzchnią użytków rolnych 100 ha i więcej.

Grunty ugorowane zajmowały 18,2 tys. ha i stanowiły 2,9% gruntów ornych (1,7% ogólnej powierzchni użytków rolnych).

Łąki trwałe uprawiano na areale 295,5 tys. ha, co w odniesieniu do 2002 r. oznacza wzrost o 37,8 tys. ha (tj. o 14,7%). Znajdowały się one w 71,5 tys. gospodarstwach, a ich średnia powierzchnia przypadająca na 1 gospodarstwo wynosiła 4,13 ha. W strukturze użytków rolnych ogółem łąki trwałe stanowiły 27,6%. Odsetek gospodarstw prowadzących działalność rolniczą i posiadających łąki wzrastał od 35,6% w grupie obszarowej o powierzchni nieprzekraczającej 1 ha użytków rolnych do 91,7% wśród gospodarstw o powierzchni 20–30 ha, a następnie zmniejszał się do 80,2% w jednostkach największych (100 ha użytków rolnych i więcej).

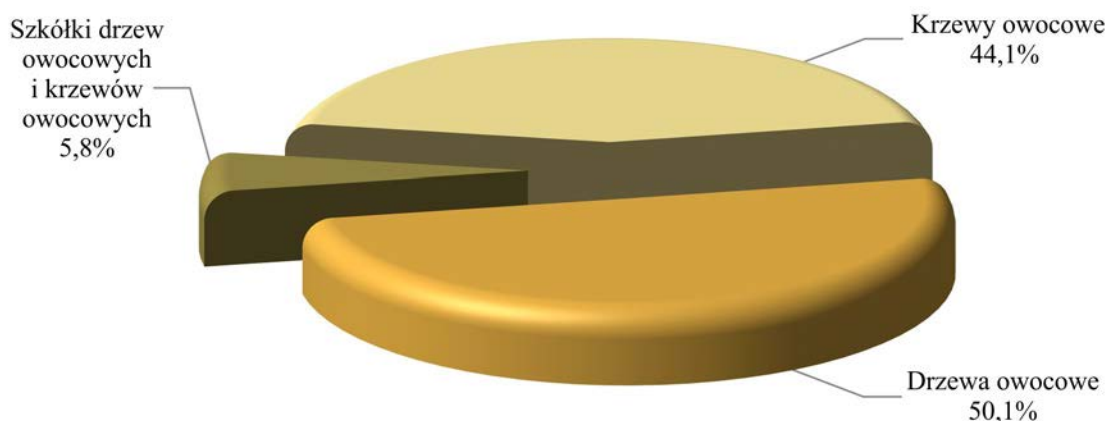
W 2010 r. areal **pastwisk trwałych** w gospodarstwach rolnych wynosił 111,0 tys. ha i uległ ograniczeniu w porównaniu z zanotowanym w poprzednim spisie o 38,1 tys. ha (o 25,6%). Pastwiska zajmowały 10,4% ogółu użytków rolnych i znajdowały się w 33,3 tys. gospodarstwach. Średnia ich powierzchnia przypadająca na 1 gospodarstwo wynosiła 3,33 ha. Odsetek gospodarstw prowadzących działalność rolniczą i posiadających pastwiska trwałe wzrastał od 8,0% w gospodarstwach najmniejszych (do 1 ha użytków rolnych włącznie) do 58,9% w grupie obszarowej 20–30 ha użytków rolnych, po czym zmalał do 42,0% wśród gospodarstw o areale 100 ha użytków rolnych i więcej.

Łączna powierzchnia **upraw trwałych** w gospodarstwach rolnych ukształtowała się na poziomie 6,2 tys. ha, w tym powierzchnia sadów wynosiła 5,6 tys. ha, a ich udział w ogólnej powierzchni użytków rolnych stanowił odpowiednio 0,6% i 0,5%. Uprawy trwałe prowadzono w 8,0 tys. gospodarstwach rolnych, w tym sady – w 7,2 tys. jednostek. Średnia powierzchnia upraw trwałych (w tym sadów) przypadająca na 1 gospodarstwo osiągnęła poziom 0,77 ha.

Dominująca wśród upraw trwałych powierzchnia **sadów**, w porównaniu z 2002 r., uległa zwiększeniu o 0,6 tys. ha, tj. o 11,2%, natomiast liczba gospodarstw uprawiających sady zmniejszyła się o 0,9 tys. (o 10,8%).

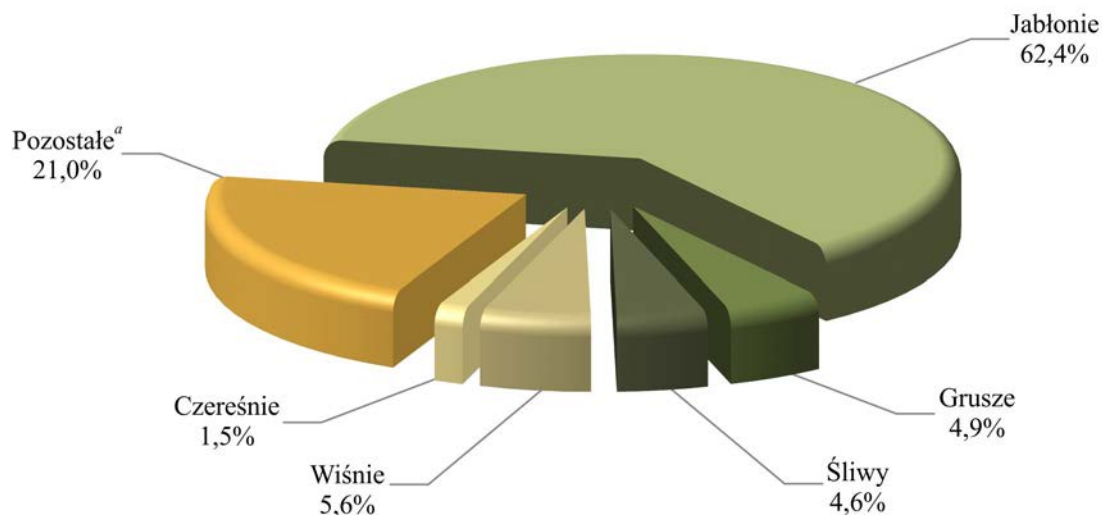
Udział powierzchni sadów w uprawach trwałych w 2002 r. wynosił 97,9% i zmalał w okresie ośmiu lat do 89,6%.

Struktura powierzchni sadów

W 2010 r. ponad połowa ogólnej powierzchni sadów (2,8 tys. ha) była zajęta pod uprawę drzew owocowych, krzewy owocowe i plantacje jagodowe uprawiano na areale 2,5 tys. ha (co stanowiło 44,1% ogólnej powierzchni sadów). Natomiast pozostałe 0,3 tys. ha (5,8%) powierzchni przeznaczono na szkółki drzew, krzewów owocowych i plantacji jagodowych. W strukturze powierzchni uprawy drzew owocowych dominowały jabłonie. Zajmowały one 62,4% tej powierzchni. Ze względu na duże nasadzenia orzechów włoskich w ostatnich latach, do 21,0% wzrósł udział drzew z grupy „pozostałe” (obejmującej: morele, brzoskwinie, orzechy włoskie i morwę) w ogólnym areale uprawy drzew owocowych.

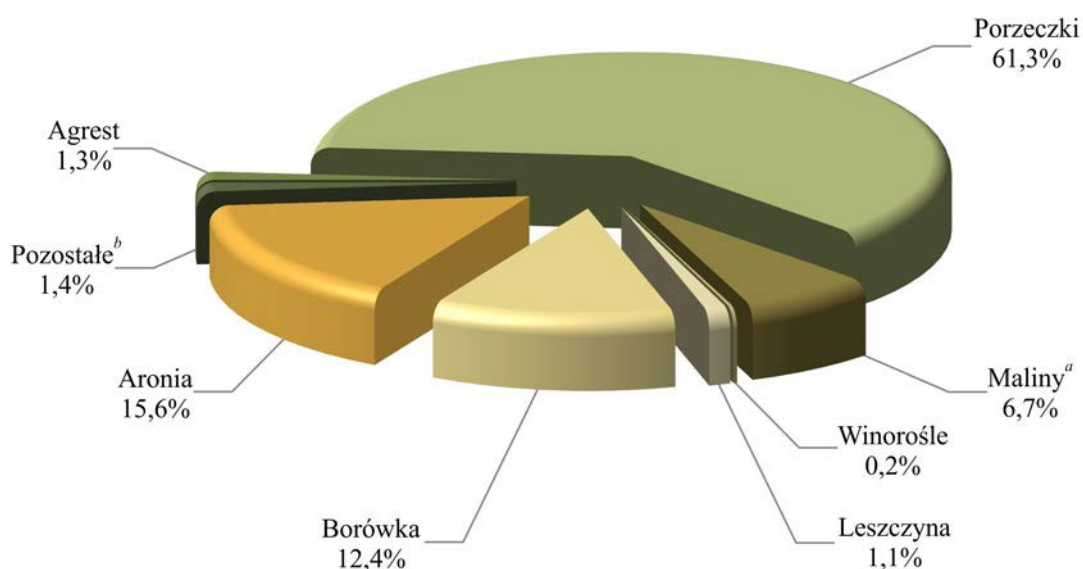
Struktura powierzchni uprawy drzew owocowych

^a Morele, brzoskwinie, orzechy włoskie, morwa.

Wśród krzewów owocowych największy areal zajmowały porzeczki (61,3%) oraz aronia i borówka wysoka, które stanowiły odpowiednio 15,6% i 12,4% ogólnej powierzchni uprawy krzewów owocowych.

Struktura powierzchni uprawy krzewów owocowych i plantacji jagodowych

a Łącznie z jeżyną bezkolcową. *b* Porzeczko-agrest.

W okresie międzypisowym ponad 2-krotnie wzrosła powierzchnia **ogrodów przydomowych** i w 2010 r. wynosiła 2,1 tys. ha. Prowadzenie ogrodu przydomowego zadeklarowało 21,1 tys. gospodarstw rolnych, tj. 20,3% ogółu gospodarstw i 22,8% gospodarstw prowadzących działalność rolniczą.

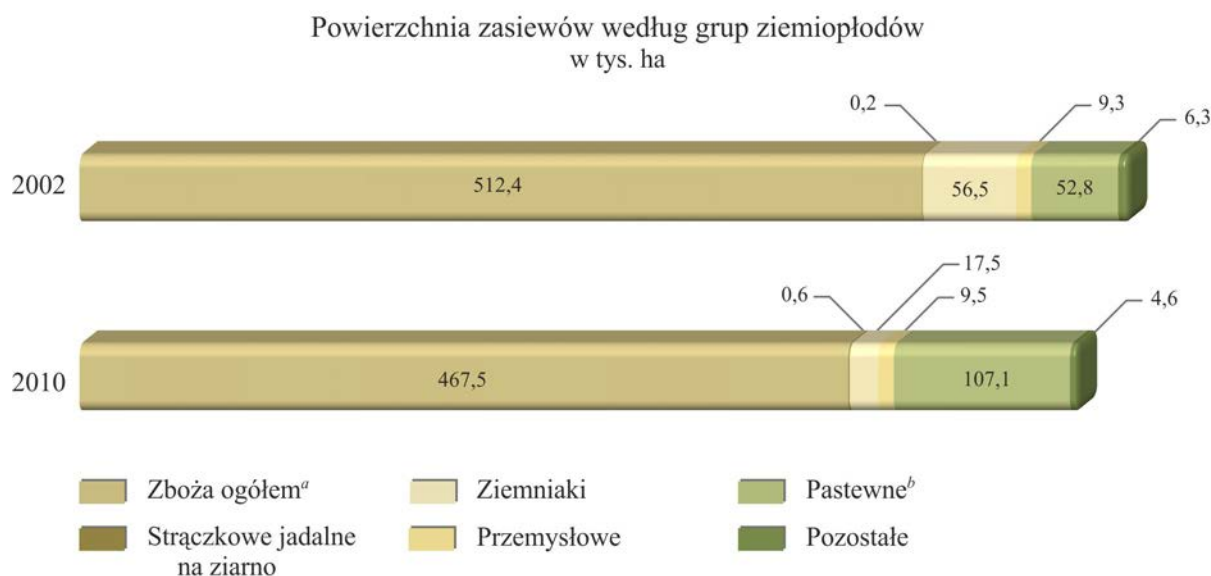
Odsetek gospodarstw posiadających ogrody wahał się od 35,7% w jednostkach najmniejszych (do 1 ha użytków rolnych włącznie) do 12,6% wśród podmiotów największych (100 ha użytków rolnych i więcej). Średnia powierzchnia ogrodów przydomowych nie przekraczała 0,11 ha we wszystkich grupach obszarowych, z wyjątkiem przedziału 100 ha użytków rolnych i więcej, gdzie wynosiła 0,27 ha. W strukturze zasiewów w ogrodach przydomowych dominowały warzywa (49,1% ogólnej powierzchni) oraz ziemniaki (34,5%).

Lasy i grunty leśne w gospodarstwach rolnych zajmowały 152,8 tys. ha, tj. 11,9% ich ogólnej powierzchni. W okresie ośmiu lat od poprzedniego spisu zalesiono 4,8 tys. ha gruntów słabych oraz takich, gdzie produkcja rolna była mało opłacalna. Średnia powierzchnia lasów i gruntów leśnych przypadająca na 1 gospodarstwo osiągnęła wielkość 2,23 ha (w kraju – 1,47 ha). Użytkowanie powierzchni lasów i gruntów leśnych deklarowało 68,5 tys. gospodarstw rolnych, czyli o 2,3 tys. więcej niż w 2002 r. Lasy i grunty leśne znajdowały się w 71,1% gospodarstw prowadzących działalność rolniczą. Wraz ze wzrostem powierzchni użytków rolnych zwiększał się udział jednostek posiadających lasy. W grupie obszarowej do 1 ha użytków rolnych włącznie lasy występowały w co czwartym gospodarstwie (25,6%), podczas gdy w grupie gospodarstw posiadających 30–50 ha użytków rolnych zanotowano je w 91,2% ogółu gospodarstw. Wśród gospodarstw o powierzchni 50 ha użytków rolnych i więcej odsetek ten był nieco mniejszy i wynosił 89,2%.

Pozostałe grunty (powierzchnia pod zabudowaniami, podwórzami, placami, ogrodami ozdobnymi, parkami, torfowiskami, nieużytkami itp.) zajmowały 61,2 tys. ha, tj. 4,8% ogólnego arealu gruntów znajdujących się w użytkowaniu gospodarstw rolnych. W odniesieniu do poprzedniego spisu w 2002 r. powierzchnia ta była nieznacznie mniejsza (o 1,0 tys. ha, tj. o 1,5%). Zdecydowana większość gospodarstw prowadzących działalność rolniczą posiadała pozostałe grunty i tak najwyższy odsetek takich jednostek (97,3%) odnotowano w grupie obszarowej 30–50 ha użytków rolnych, a najniższy (68,9%) w grupie o areale 1–2 ha użytków rolnych. Średnia powierzchnia pozostałych gruntów w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą wynosiła 0,73 ha.

POWIERZCHNIA ZASIEWÓW

Według danych Powszechnego Spisu Rolnego 2010, powierzchnia gruntów pod zasiewami wynosiła 606,8 tys. ha i w strukturze użytków rolnych zajmowała 56,7%. W porównaniu z PSR 2002 zmniejszyła się ona o 30,9 tys. ha, tj. o 4,8%.

W okresie ostatnich ośmiu lat, największy spadek (o 53,1%) powierzchni zasiewów zanotowano wśród jednostek o areale do 1 ha użytków rolnych włącznie, natomiast wzrost powierzchni zasianej wystąpił tylko w dwóch grupach gospodarstw, tj. o powierzchni 2–5 ha (o 16,7%) oraz 50 ha i więcej użytków rolnych (o 56,0%).

Przy zmniejszeniu ogólnej powierzchni zasiewów, ograniczeniu uległa także liczba gospodarstw rolnych prowadzących uprawę roślin. Od 2002 r. ilość tych gospodarstw zmalała o 13,6 tys. ha, tj. o 14,9%. Udział gospodarstw rolnych zajmujących się produkcją roślinną w ogólnej liczbie gospodarstw obni-

żył się z 76,2% w 2002 r. do 74,8% w 2010 r., a wśród gospodarstw prowadzących działalność rolniczą – z 95,2% do 84,3%.

W gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą w poszczególnych grupach obszarowych użytków rolnych najniższy odsetek (28,4%) jednostek zajmujących się uprawą ziemiopłodów rolnych i ogrodniczych wystąpił wśród gospodarstw najmniejszych (do 1 ha użytków rolnych łącznie). Wzrastał on systematycznie aż do 98,6% w gospodarstwach posiadających 20–30 ha użytków rolnych, a następnie zmniejszył się do 98,2% w grupie o areale użytków rolnych 30 ha i więcej.

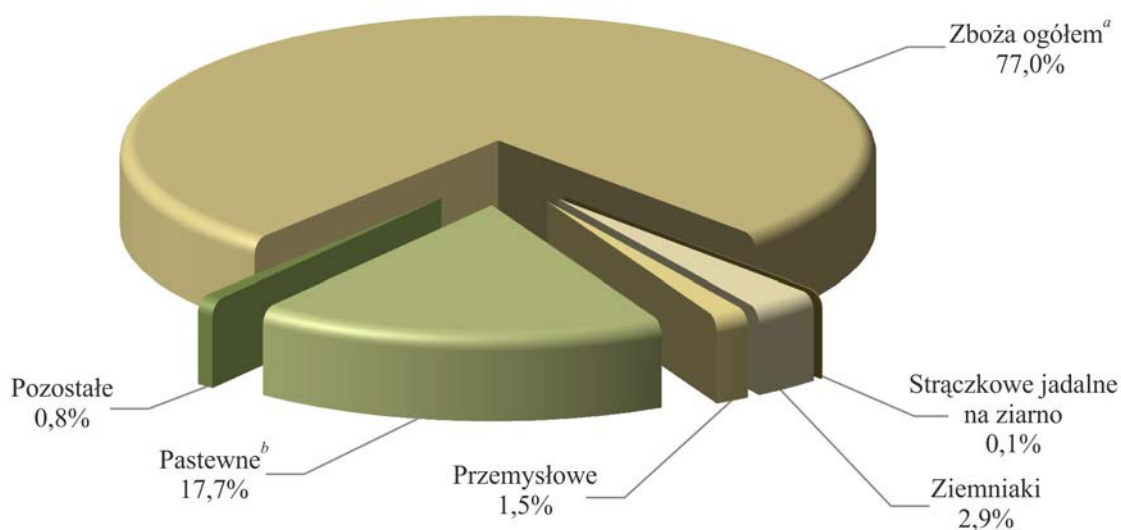
Udział sektora prywatnego w powierzchni zasiewów ogółem wynosił 99,7%, a publicznego – 0,3% i w odniesieniu do 2002 r. utrzymał się na niezmiennym poziomie.

Średnia powierzchnia zasiewów w ogólnej liczbie gospodarstw zajmujących się uprawą roślin zwiększyła się z 6,98 ha w 2002 r. do 7,80 ha w 2010 r., natomiast w gospodarstwach indywidualnych – z 6,86 ha do 7,64 ha.

Struktura zasiewów w 2010 r. przedstawiała się następująco:

- zboża ogółem (tj. zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi oraz gryka, proso i inne zbożowe łącznie z kukurydzą na ziarno) zajmowały powierzchnię 467,5 tys. ha, co stanowiło 77,0% ogólnej powierzchni zasiewów,
- pod strączkowe jadalne na ziarno przeznaczono 0,6 tys. ha, czyli 0,1% ogółu powierzchni pod zasiewami,
- ziemniaki uprawiano na 17,4 tys. ha i zajmowały one 2,9% powierzchni zasiewów ogółem,
- pod uprawę roślin przemysłowych przeznaczono 9,5 tys. ha, tj. 1,5% powierzchni zasianej,
- rośliny pastewne (łącznie z kukurydzą na zielonkę i mieszankami zbożowo-strączkowymi) uprawiano na 107,1 tys. ha, co stanowiło 17,7% ogólnej powierzchni zasiewów,
- rośliny pozostałe zajmowały 4,6 tys. ha, tj. 0,8% powierzchni przeznaczonej pod zasiewy.

Struktura powierzchni zasiewów

^a Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi oraz gryka, proso i inne zbożowe, łącznie z kukurydzą na ziarno. ^b Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi.

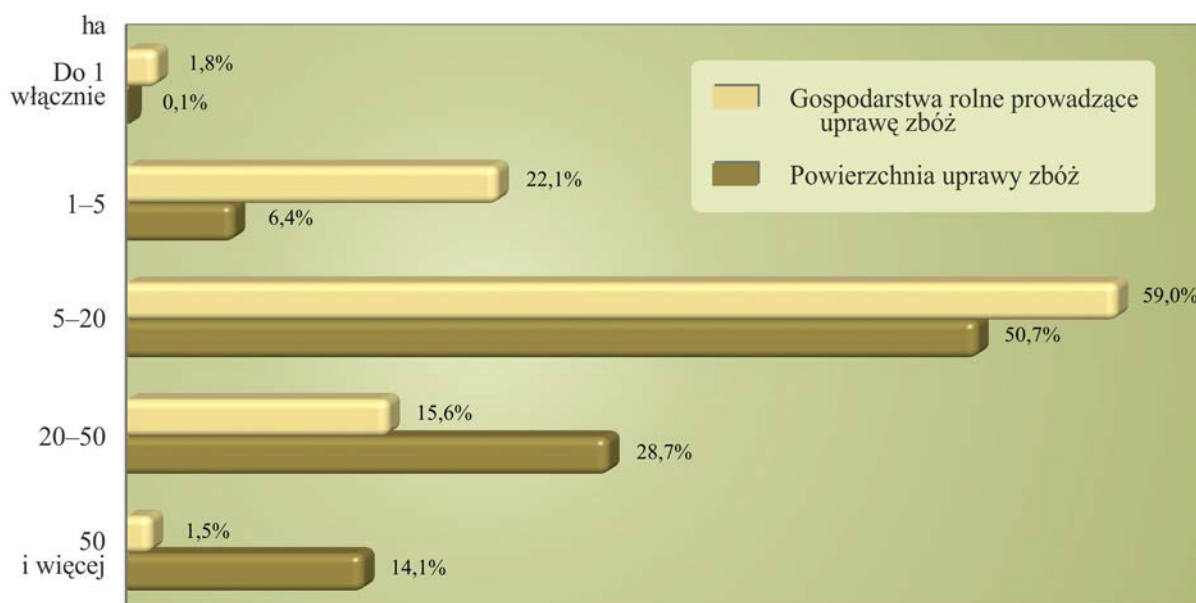
Zboża

W 2010 r. areal uprawy zbóż ogółem kształtował się na poziomie 467,5 tys. ha i obejmował 77,0% ogólnej powierzchni zasiewów. Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi uprawiano na powierzchni 450,6 tys. ha, czyli o 55,2 tys. ha, tj. o 10,9% mniejszej niż podczas poprzedniego spisu.

Liczba gospodarstw prowadzących uprawę zbóż wynosiła 72,5 tys. i stanowiła 93,1% ogółu gospodarstw rolnych zajmujących się produkcją ziemiopłodów. Odsetek gospodarstw uprawiających zboża w ogólnej liczbie gospodarstw z uprawami wzrastał od 52,5% w jednostkach najmniejszych (do 1 ha użytków rolnych włącznie) do 96,7% w grupie 15–20 ha użytków rolnych, natomiast w gospodarstwach o areale 20 ha i więcej użytków rolnych uległ znów niewielkiemu spadkowi.

Udział zbóż w ogólnej powierzchni zasiewów w poszczególnych grupach gospodarstw wyodrębnionych ze względu na areal użytków rolnych wahał się od 63,0% w jednostkach do 1 ha użytków rolnych włącznie do 84,1% w podmiotach o obszarze 5–10 ha użytków rolnych. Średnia powierzchnia zasiewów zbóż ogółem w 1 gospodarstwie rolnym zajmującym się ich uprawą wynosiła 6,45 ha (w kraju – 5,90 ha).

Struktura powierzchni uprawy zbóż oraz liczby gospodarstw rolnych prowadzących ich uprawę według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych

Wśród gospodarstw prowadzących uprawę zbóż najliczniejszą grupę (59,0% ogółu) stanowiły jednostki posiadające 5–20 ha użytków rolnych, w których znajdowała się ponad połowa (50,7%) arealu uprawy zbóż. Na uwagę zasługują również gospodarstwa o powierzchni 20 ha użytków rolnych i więcej, do których należało 17,1% ogółu jednostek zajmujących się uprawą zbóż, a powierzchnia ich uprawy w tych gospodarstwach stanowiła 42,8% ogólnego arealu zbóż w województwie. Pozostałe 6,5% powierzchni zbóż zanotowano w gospodarstwach z grupy obszarowej od 0 do 5 ha użytków

rolnych. Najbardziej liczną grupę gospodarstw (65,0%) stanowiły te, które uprawiały zboża na plantacjach o powierzchni 2–10 ha. Znajdowało się w nich 51,3% ogólnego areалу zbóż.

Tabl. 3. *Gospodarstwa rolne prowadzące uprawę zbóż i średnia powierzchnia uprawy zbóż w 1 gospodarstwie według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych*

Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych	2002			2010		
	gospodarstwa rolne prowadzące uprawę zbóż		średnia powierzchnia uprawy zbóż w 1 gospodarstwie w ha	gospodarstwa rolne prowadzące uprawę zbóż		średnia powierzchnia uprawy zbóż w 1 gospodarstwie w ha
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach		w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	
O g ó ł e m	81258	100,0	6,31	72495	100,0	6,45
Do 1 ha włącznie	2513	3,1	0,34	1289	1,8	0,54
1–2	5026	6,2	0,86	3657	5,0	1,08
2–3	3837	4,7	1,42	4318	6,0	1,58
3–5	7426	9,1	2,14	8033	11,1	2,36
5–10	20925	25,8	3,84	19456	26,8	4,05
10–15	17967	22,1	6,09	14736	20,3	6,11
15–20	10705	13,2	8,33	8599	11,9	7,90
20–50	12120	14,9	13,11	11274	15,6	11,91
50 ha i więcej	739	0,9	64,98	1133	1,5	58,25

Biorąc pod uwagę strukturę gospodarstw prowadzących uprawę zbóż według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych w 2010 r., w porównaniu z 2002 r., odnotowano wzrost odsetka gospodarstw o areale użytków rolnych 1–10 ha oraz 20 ha i więcej, zaś udział gospodarstw o powierzchni do 1 ha i 10–20 ha użytków rolnych uległ zmniejszeniu.

W odniesieniu do 2002 r. w strukturze powierzchni zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wzrósł udział mieszanek zbożowych (o 4,5 p.proc.), pszenżyta (o 3,3 p.proc.) i jęczmienia (o 0,2 p.proc.), natomiast zmniejszył się odsetek żyta (o 5,1 p.proc.), pszenicy (o 2,9 p.proc.) i owsa (o 0,1 p.proc.).

Liczba gospodarstw prowadzących uprawę poszczególnych gatunków zbóż w 2010 r. kształtowała się następująco:

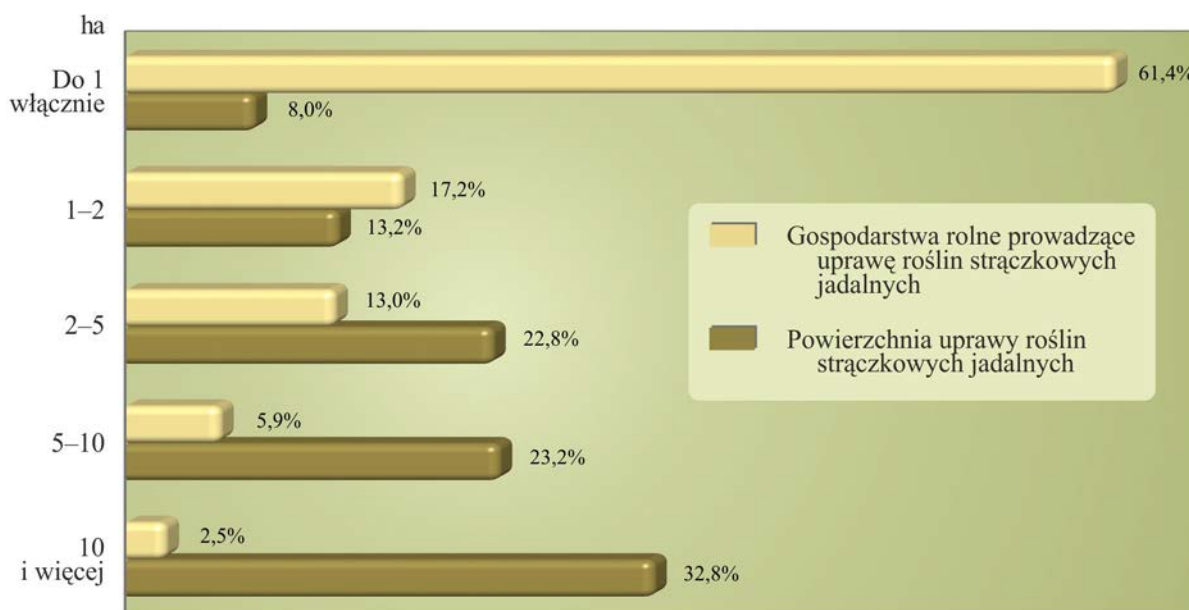
- pszenicę ozimą uprawiało 6,1 tys. gospodarstw (8,4% ogólnej liczby gospodarstw uprawiających zboża),
- pszenicę jara – 8,0 tys. gospodarstw (11,0%),
- żyto – 28,0 tys. gospodarstw (38,6%),
- jęczmień ozimy – 2,1 tys. gospodarstw (2,9%),
- jęczmień jary – 6,4 tys. gospodarstw (8,9%),
- owies – 17,5 tys. gospodarstw (24,2%),

- pszenżyto ozime – 24,9 tys. gospodarstw (34,4%),
- pszenżyto jare – 3,6 tys. gospodarstw (5,0%),
- mieszanki zbożowe ozime – 2,3 tys. gospodarstw (3,1%),
- mieszanki zbożowe jare – 44,2 tys. gospodarstw (61,0%),
- kukurydzę na ziarno – 3,2 tys. gospodarstw (4,4%),
- grykę – 1,2 tys. gospodarstw (1,6%),
- pozostałe zbożowe – 0,3 tys. gospodarstw (0,4%).

Strączkowe jadalne

W 2010 r. rośliny strączkowe jadalne zbierane na ziarno uprawiano na powierzchni 0,6 tys. ha, tj. o 0,4 tys. ha (prawie 3-krotnie) większej niż w 2002 r. Ich uprawą zajmowało się 0,4 tys. gospodarstw rolnych, tj. 0,5% ogólnej liczby gospodarstw prowadzących uprawy rolne, przy czym 0,2 tys. gospodarstw (61,4%) uprawiało je na areale mniejszym niż 1 ha (średnia powierzchnia – 0,22 ha), a tylko sporadycznie zajmowały one powierzchnię 5 ha lub większą.

Struktura powierzchni uprawy roślin strączkowych jadalnych oraz liczby gospodarstw rolnych prowadzących ich uprawę według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych

Udział gospodarstw zajmujących się uprawą strączkowych jadalnych w ogólnej liczbie gospodarstw posiadających zasiewy był najwyższy (3,9%) w jednostkach o powierzchni do 1 ha użytków rolnych włącznie. W pozostałych grupach obszarowych odsetek ten był mniejszy i wahał się od 0,1% (w grupie o areale 1-2 ha użytków rolnych) do 2,2% (w gospodarstwach wielkoobszarowych o po-

wierzchni 100 ha użytków rolnych i więcej). Na 1 gospodarstwo prowadzące uprawę strączkowych jadalnych przypadało średnio 1,72 ha powierzchni tych roślin.

Ziemniaki

Areał uprawy ziemniaków w 2010 r. wynosił 17,4 tys. ha i w porównaniu z danymi PSR 2002 uległ ograniczeniu o 38,9 tys., tj. o 68,8%. W strukturze zasiewów powierzchnia ziemniaków zajmowała 2,9% i od 2002 r. zmniejszyła się o 6,0 p.proc.

Uprawą ziemniaków zajmowało się 39,0 tys. gospodarstw, czyli 50,1% ogólnej liczby gospodarstw posiadających grunty pod zasiewami. Największy odsetek gospodarstw uprawiających ziemniaki (60,0%) zanotowano w jednostkach o powierzchni 15–20 ha użytków rolnych, w grupach obszarowych 5–15 ha i 20–50 ha użytków rolnych było ich ponad 50%, a w grupach do 1 ha łącznie i 50–100 ha użytków rolnych – więcej niż 40%. Wśród gospodarstw wielkoobszarowych (100 ha użytków rolnych i więcej) niemal co piąte wykazywało uprawę ziemniaków.

W grupie gospodarstw najmniejszych (od 0 do 1 ha użytków rolnych łącznie) areał uprawy ziemniaków stanowił 23,1% ogólnej powierzchni zasiewów. W gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych 1 ha i więcej omawiany odsetek kształtował się na poziomie od 6,2% w grupie obszarowej 1–2 ha do 1,7% w gospodarstwach posiadających 50 ha użytków rolnych i więcej.

Średnia powierzchnia uprawy ziemniaków w 1 gospodarstwie rolnym zajmującym się ich uprawą wynosiła 0,45 ha (w kraju – 0,52 ha).

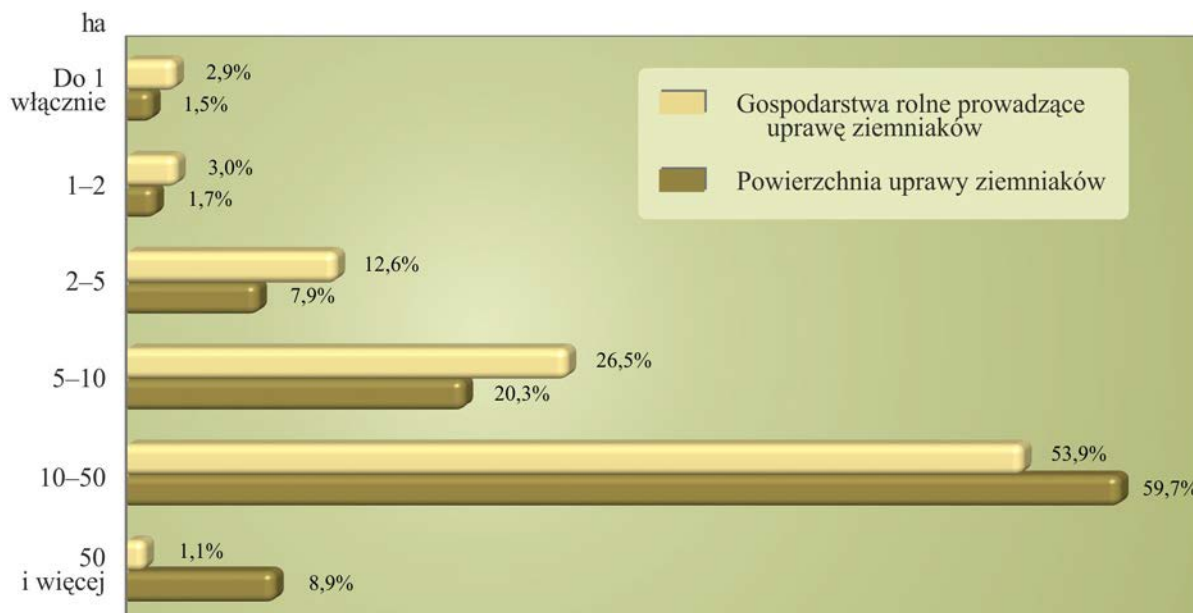
Tabl. 4. Gospodarstwa rolne prowadzące uprawę ziemniaków i średnia powierzchnia uprawy ziemniaków w 1 gospodarstwie według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych

Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych	Gospodarstwa prowadzące uprawę ziemniaków		Średnia powierzchnia uprawy ziemniaków w 1 gospodarstwie w ha
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	
O g ó ł e m	39012	100,0	0,45
Do 1 ha łącznie	1131	2,9	0,23
1–2	1165	3,0	0,26
2–5	4908	12,6	0,28
5–10	10345	26,5	0,34
10–50	21031	53,9	0,49
50 ha i więcej	432	1,1	3,61

Największa grupa gospodarstw uprawiała ziemniaki na powierzchni nie przekraczającej 1 ha. Liczyła ona 36,3 tys., tj. 93,2% ogółu gospodarstw zajmujących się uprawą ziemniaków, przy czym średnia powierzchnia ich uprawy w tej grupie wynosiła 0,30 ha.

Od 1 do 2 ha ziemniaków uprawiało 1,8 tys. gospodarstw, tj. 4,5% ogólnej liczby gospodarstw prowadzących ich uprawę, zaś średnia powierzchnia uprawy ziemniaków w tej grupie wynosiła 1,22 ha.

Struktura powierzchni uprawy ziemniaków oraz liczby gospodarstw rolnych prowadzących ich uprawę według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych

Rzepak i rzepik

Według wyników PSR 2010 r., powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku kształtowała się na poziomie 8,3 tys. ha i była o 6,5 tys. ha, tj. prawie 5-krotnie, większa niż w 2002 r. W strukturze zasiewów ogółem rzepak i rzepik zajmowały 1,4% (w 2002 r. – 0,3%). Liczba gospodarstw rolnych prowadzących uprawę tych roślin wynosiła 0,9 tys. i od 2002 r. wzrosła prawie 4-krotnie. Średnia powierzchnia plantacji rzepaku i rzepiku w 1 gospodarstwie rolnym zajmującym się uprawą omawianych roślin uległa zwiększeniu z 8,0 ha w 2002 r. do 9,64 ha w 2010 r.

Ponad połowa powierzchni zasiewów rzepaku i rzepiku (53,1%) była skoncentrowana w gospodarstwach wielkoobszarowych (100 ha użytków rolnych i więcej), liczba tych gospodarstw stanowiła zaledwie 9,0% ogółu gospodarstw prowadzących ich uprawę, natomiast średnia powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w omawianej grupie gospodarstw wynosiła 56,58 ha. Niewielkie znaczenie w uprawie tych roślin miały gospodarstwa z grupy obszarowej 0–5 ha użytków rolnych. Obejmowały one 15,5% ogółu gospodarstw uprawiających rzepak i rzepik, ale areal ich uprawy stanowił zaledwie 3,1% ogólnej powierzchni zasiewów tych roślin.

Tabl. 5. Gospodarstwa rolne prowadzące uprawę rzepaku i rzepiku oraz średnia powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w 1 gospodarstwie według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych

Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych	2002			2010		
	gospodarstwa prowadzące uprawę rzepaku i rzepiku		średnia powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w 1 gospodarstwie w ha	gospodarstwa prowadzące uprawę rzepaku i rzepiku		średnia powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w 1 gospodarstwie w ha
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach		w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	
O g ó ł e m	225	100,0	8,00	862	100,0	9,64
Do 1 ha włącznie	21	9,3	0,05	3	0,3	0,67
1–2	7	3,1	1,00	37	4,3	1,24
2–5	19	8,5	2,00	94	10,9	2,23
5–10	30	13,3	2,40	178	20,7	3,16
10–50	115	51,1	4,09	415	48,1	4,07
50 ha i więcej	33	14,7	36,70	135	15,7	38,49

Największą grupę gospodarstw prowadzących uprawę rzepaku i rzepiku stanowiły gospodarstwa uprawiające te rośliny na powierzchni od 2 do 5 ha. Liczyła ona 0,3 tys. gospodarstw i obejmowała 39,8% (w 2002 r. – 39,1%) ogółu gospodarstw zajmujących się uprawą rzepaku i rzepiku, przy czym średnia powierzchnia ich plantacji w tej grupie wynosiła 3,18 ha. Na uwagę zasługuje grupa gospodarstw prowadzących uprawę omawianych roślin na powierzchni 20 ha i większej. Areal uprawy rzepaku i rzepiku w tych gospodarstwach stanowił 55,3% ogólnej powierzchni ich zasiewów, a średnia powierzchnia plantacji wynosiła – 62,99 ha.

Struktura powierzchni uprawy rzepaku i rzepiku oraz liczby gospodarstw rolnych prowadzących ich uprawę według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych

Warzywa gruntowe

Areał uprawy warzyw gruntowych w 2010 r. wynosił 1,4 tys. ha i zajmował w strukturze zasiewów 0,2%. W porównaniu z 2002 r. powierzchnia uprawy warzyw zmniejszyła się o 2,2 tys. ha, tj. aż o 61,2%.

Warzywa gruntowe uprawiano w 1,6 tys. gospodarstw rolnych, tj. w 2,1% gospodarstw prowadzących uprawę ziemniaków, a średnia powierzchnia uprawy warzyw w 1 gospodarstwie wynosiła 0,85 ha. Najwyższy odsetek gospodarstw produkujących warzywa gruntowe wśród ogółu jednostek zajmujących się uprawą roślin odnotowano w grupach obszarowych o powierzchni użytków rolnych do 1 ha włącznie (8,0%), a także 100 ha i więcej (2,9%) oraz 1–2 ha (2,6%), natomiast w pozostałych grupach gospodarstw udział ten był mniejszy i wahał się od 1,2% do 2,0%.

Tabl. 6. Gospodarstwa rolne prowadzące uprawę warzyw gruntowych i średnia powierzchnia uprawy warzyw gruntowych przypadająca na 1 gospodarstwo według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych

Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych	Gospodarstwa prowadzące uprawę warzyw gruntowych		Średnia powierzchnia uprawy warzyw gruntowych w 1 gospodarstwie w ha
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	
O g ó ł e m	1634	100,0	0,85
Do 1 ha włącznie	196	12,0	0,14
1–2	113	6,9	0,24
2–5	241	14,8	0,45
5–10	375	22,9	0,59
10–50	690	42,2	0,84
50 ha i więcej	19	1,2	22,53

Najwięcej gospodarstw produkujących warzywa gruntowe uprawiało je na powierzchni mniejszej niż 0,10 ha (45,5% ogółu) oraz od 0,10 ha do 0,50 ha (31,6%). Areał zajęty pod uprawę warzyw w tych grupach gospodarstw był niewielki i stanowił odpowiednio 2,2% i 6,8% ogólnej powierzchni ich uprawy. Największy udział (54,7%) w powierzchni zasianej warzywami gruntowymi miały gospodarstwa, w których skala ich uprawy wynosiła 5 ha i więcej, jednak odsetek tych gospodarstw w ogólnej liczbie gospodarstw prowadzących uprawę warzyw był niski i kształtował się na poziomie 3,3%.

Truskawki i poziomki gruntowe

Według wyników PSR 2010, powierzchnia uprawy truskawek i poziomek gruntowych kształtowała się na poziomie 1,2 tys. ha i w porównaniu z 2002 r. zmniejszyła się o 0,6 tys. ha, tj. o 31,4%. W strukturze zasiewów ich udział był niewielki i wynosił 0,2% (w 2002 r. – 0,3%).

Uprawą truskawek i poziomek gruntowych w 2010 r. zajmowało się 1,6 tys. gospodarstw, tj. 2,1% ogółu gospodarstw prowadzących uprawy ziemiopłodów rolnych lub ogrodniczych.

Tabl. 7. Gospodarstwa rolne prowadzące uprawę truskawek i poziomek gruntowych oraz średnia powierzchnia truskawek i poziomek gruntowych w 1 gospodarstwie według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych

Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych	Gospodarstwa rolne prowadzące uprawę truskawek i poziomek gruntowych		Średnia powierzchnia uprawy truskawek i poziomek gruntowych w 1 gospodarstwie w ha
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	
O g ó ł e m	1627	100,0	0,75
Do 1 ha włącznie	17	1,0	0,12
1–2	66	4,1	0,36
2–5	181	11,1	0,33
5–10	406	25,0	0,39
10–50	916	56,3	0,79
50 ha i więcej	41	2,5	6,22

Najwyższy udział (0,05%) truskawek i poziomek w ogólnej powierzchni zasiewów odnotowano w grupie gospodarstw posiadających 1–2 ha użytków rolnych. W pozostałych grupach gospodarstw wyodrębnionych ze względu na powierzchnię użytków rolnych był on mniejszy i dość wyrównany (0,01% – 0,03%).

Metody uprawy gleby

W 2010 r. w województwie podlaskim 74,8 tys. gospodarstw o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych, tj. 89,7% ogólnej liczby tych gospodarstw posiadających użytki rolne w dobrej kulturze rolnej, stosowało orkę pługiem lemieszowym lub talerzowym, 8,0%, – orkę płytką tzw. uprawę konserwującą a jedynie 1,2% – uprawę bez orki (siew bezpośrednio w glebę).

Najwyższy odsetek gospodarstw z użytkami rolnymi powyżej 1 ha w dobrej kulturze rolnej, stosujących orkę pługiem odnotowano w grupach obszarowych o powierzchni użytków rolnych 50–100 ha (97,5%) i 20–30 ha (94,2%), zaś najniższy – w grupach o areale 1–2 ha (74,5%) oraz 100 ha użytków rolnych i więcej (79,5%).

Uprawę konserwującą, czyli orkę płytką stosowało co dziesiąte gospodarstwo posiadające 15–30 ha użytków rolnych, a najmniejszy odsetek (0,8%) gospodarstw wykorzystujących tę metodę uprawy gleby stwierdzono wśród jednostek o powierzchni 1–2 ha użytków rolnych.

Największy udział gospodarstw, które stosowały uprawę bezorkową w ogólnej liczbie gospodarstw danej grupy obszarowej, posiadających użytki rolne w dobrej kulturze zanotowano w przypadku jednostek wielkoobszarowych o powierzchni 50–100 ha oraz 100 ha i więcej użytków rolnych i wynosił

on odpowiednio 6,5% i 2,2%, a najniższy (0,8%) stwierdzono wśród gospodarstw o areale 15–20 ha użytków rolnych.

ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE

W 2010 r. odnotowano 57,9 tys. gospodarstw utrzymujących zwierzęta gospodarskie, co stanowiło 55,7% ogółu gospodarstw rolnych i 62,8% gospodarstw prowadzących działalność rolniczą.

Pogłowie poszczególnych gatunków zwierząt w czerwcu 2010 r. kształtowało się następująco:

- bydło – 879,3 tys. szt., w tym krowy – 457,7 tys. szt.,
- trzoda chlewna – 553,4 tys. szt., w tym lochy – 51,8 tys. szt.,
- owce – 22,1 tys. szt.,
- kozy – 3,0 tys. szt.,
- konie – 20,2 tys. szt.,
- drób ogółem (w wieku powyżej 2 tygodni) – 8415,7 tys. szt.,
- króliki (samice reprodukcyjne) – 15,0 tys. szt.,
- pozostałe zwierzęta futerkowe (samice) – 13,2 tys. szt.,

Ponadto zarejestrowano 23,5 tys. pni pszczelich.

W porównaniu z wynikami spisu przeprowadzonego w 2002 r. zaobserwowano spadek populacji następujących gatunków zwierząt gospodarskich: trzody chlewnej – o 40,0% (w tym loch – o 44,0%), kóz – o 33,9%, koni – o 15,0% oraz królików (samic reprodukcyjnych) – o 41,3%. W przypadku pozostałych gatunków odnotowano wzrost liczebności stada i tak pogłowie bydła zwiększyło się o 27,7% (w tym krów – o 21,8%), owiec – o 0,2%, a drobiu ogółem – o 36,2%.

W 2010 r. znaczna część zwierząt gospodarskich była utrzymywana w gospodarstwach indywidualnych. Ich udział w ogólnym pogłowie w przypadku bydła wynosił 99,8%, zaś w odniesieniu do trzody chlewnej – 96,6%. W 2002 r. kształtował się on odpowiednio na poziomie 99,7% i 97,4%.

W strukturze pogłowia bydła ogółem w 2010 r. aż 52,1% stanowiły krowy. W porównaniu z danymi uzyskanymi ze spisu przeprowadzonego w 2002 r. ich odsetek obniżył się o 2,5 p.proc. Warto jednak zwrócić uwagę na znaczący udział krów mlecznych (96,6%) w ogólnym pogłowie krów w województwie w 2010 r., który wskazuje na ukierunkowanie chowu bydła przede wszystkim na produkcję mleka. W omawianym okresie zmniejszył się także udział cieląt w strukturze stada bydła ogółem (o 0,6 p.proc.). Jednocześnie odnotowano wzrost odsetka młodego bydła w wieku od 1 do 2 lat (o 0,6 p.proc.) oraz pozostałego bydła dorosłego, z wyłączeniem krów (o 2,5 p.proc.), co z kolei może świadczyć o rosnącym zainteresowaniu rolników chowem bydła z przeznaczeniem na rzeź.

Stan pogłowia trzody chlewnej zanotowany podczas spisu w 2010 r. wskazuje, że w okresie od 2002 r. nastąpiła znaczna redukcja liczebności stada (o ponad 300 tys. szt.). Wyniki ostatniego spisu oraz stałych badań pogłowia zwierząt gospodarskich prowadzonych w okresie międzyspisywym świadczą o sukcesywnym ograniczaniu chowu świń w ostatnich latach. W omawianym okresie odnotowano spadek udziału prosiąt (o 9,2 p.proc.) oraz loch (o 0,6 p.proc.), w ogólnym pogłowiu trzody chlewnej, natomiast wzrost odsetka warchlaków (o 1,5 p.proc.) i trzody chlewnej pozostałej (o 8,4 p.proc.), w tym tuczników (o 8,6 p.proc.).

Tabl. 8. Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych / gruntów ornych w gospodarstwach rolnych

L a t a	Bydło	Owce	Kozy	Konie	Trzoda chlewna	
	na 100 ha użytków rolnych					na 100 ha gruntów ornych
	w sztukach					
2002	59,9	1,9	0,4	2,1	48,1	125,0
2010	82,1	2,1	0,3	1,9	51,7	88,1

Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych w 2010 r. wynosiła 82,1 szt. i była o 22,2 szt. wyższa od zanotowanej w 2002 r., natomiast trzody chlewnej na 100 ha gruntów ornych osiągnęła poziom 88,1 szt. i w porównaniu z 2002 r. zmniejszyła się o 36,9 szt.

Średnio w województwie podlaskim na 1 gospodarstwo rolne ogółem przypadało:

- bydła – 8,5 szt. (w 2002 r. – 5,7 szt.),
- trzody chlewnej – 5,3 szt. (w 2002 r. – 7,7 szt.),
- owiec – 0,2 szt. (w 2002 r. – także 0,2 szt.),
- kóz – 0,03 szt. (w 2002 r. – 0,04 szt.),
- koni – 0,2 szt. (w 2002 r. – również 0,2 szt.),
- drobiu ogółem – 80,9 szt. (w 2002 r. – 51,5 szt.).

Według wyników PSR 2010, gospodarstwa rolne o powierzchni do 1 ha użytków rolnych włącznie utrzymywały:

- 0,1% całego pogłowia bydła w województwie (w 2002 r. – 0,3%),
- 0,2% ogólnego stada trzody chlewnej (w 2002 r. – 0,5%),
- 1,0% populacji owiec (w 2002 r. – 2,8%),
- 3,7% całego pogłowia koni (w 2002 r. – 2,3%),
- 3,6% drobiu ogółem (w 2002 r. – 4,7%).

W pozostałych gospodarstwach, tj. o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha największy odsetek pogłowia:

- bydła (25,5%) zanotowano w podmiotach o powierzchni użytków rolnych 20–30 ha (analogicznie jak w 2002 r.),
- trzody chlewnej (18,8%) stwierdzono w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych 10–15 ha (tak samo jak w 2002 r.),
- owiec (22,5%) zarejestrowano w gospodarstwach o powierzchni 20–30 ha użytków rolnych (podobnie jak w 2002 r.),
- kóz (21,9%) odnotowano w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych 5–10 ha (tak samo jak w 2002 r.),
- koni (22,2%) zaobserwowano w gospodarstwach o areale 10–15 ha użytków rolnych (identycznie jak w 2002 r.),
- drobiu ogółem (18,9%) stwierdzono w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych 100 ha i więcej (w 2002 r. – w gospodarstwach posiadających 50 ha użytków rolnych i więcej),
- samic pozostałych zwierząt futerkowych (39,6%) zanotowano w gospodarstwach należących do grupy obszarowej 1–5 ha użytków rolnych (analogicznie jak w 2002 r.).

Średnia obsada zwierząt gospodarskich na 1 gospodarstwo rolne w poszczególnych grupach obszarowych powierzchni użytków rolnych kształtowała się następująco:

Zwierzęta gospodarskie	2002			2010		
	obsada – w szt. – na 1 gospodarstwo o powierzchni użytków rolnych					
	do 5 ha	5–10	10 ha i więcej	do 5 ha	5–10	10 ha i więcej
Bydło	0,3	3,2	13,7	0,3	3,4	20,8
Trzoda chlewna	0,7	5,1	17,6	0,5	3,6	11,9
Owce	0,0	0,1	0,4	0,0	0,1	0,5
Kozy	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Konie	0,1	0,2	0,4	0,1	0,2	0,4
Drób ogółem	19,2	39,6	97,0	40,9	52,1	143,7

W 2010 r. pogłowie zwierząt gospodarskich (bydło, trzoda chlewna, owce, kozy, konie, drób ogółem oraz króliki) w przeliczeniowych sztukach dużych (SD) wynosiło 940,1 tys. szt.

Wśród gospodarstw utrzymujących wyżej wymienione gatunki zwierząt:

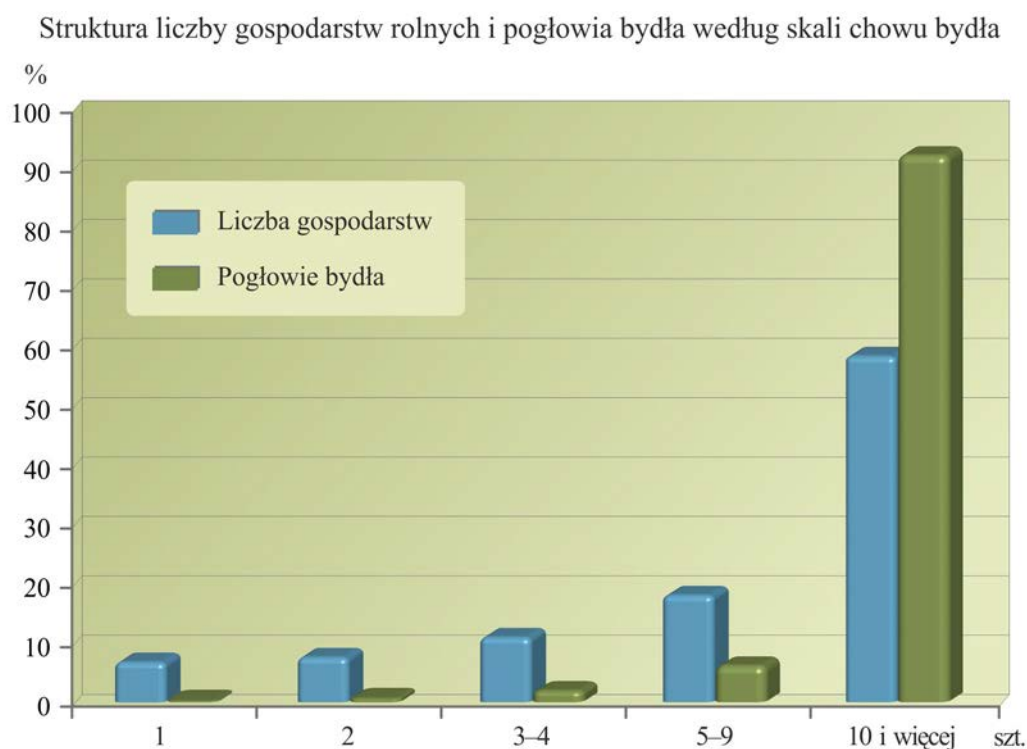
- 13,4% posiadało poniżej 1 SD,
- 25,4% – 1–5 SD,
- 16,4% – 5–10 SD,
- 18,2% – 10–20 SD,
- 26,6% posiadało 20 SD i więcej.

Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych ogółem wynosiła 87,8 SD. Na 1 gospodarstwo rolne ogółem przypadało 9,0 SD, a na 1 gospodarstwo prowadzące chów zwierząt gospodarskich – 16,2 SD.

Bydło

Według wyników PSR 2010, chów i hodowlę bydła prowadziło 44,0 tys. gospodarstw rolnych (w 2002 r. – 60,7 tys.), w tym gospodarstwa o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych stanowiły 99,4% (w 2002 r. – 97,9%).

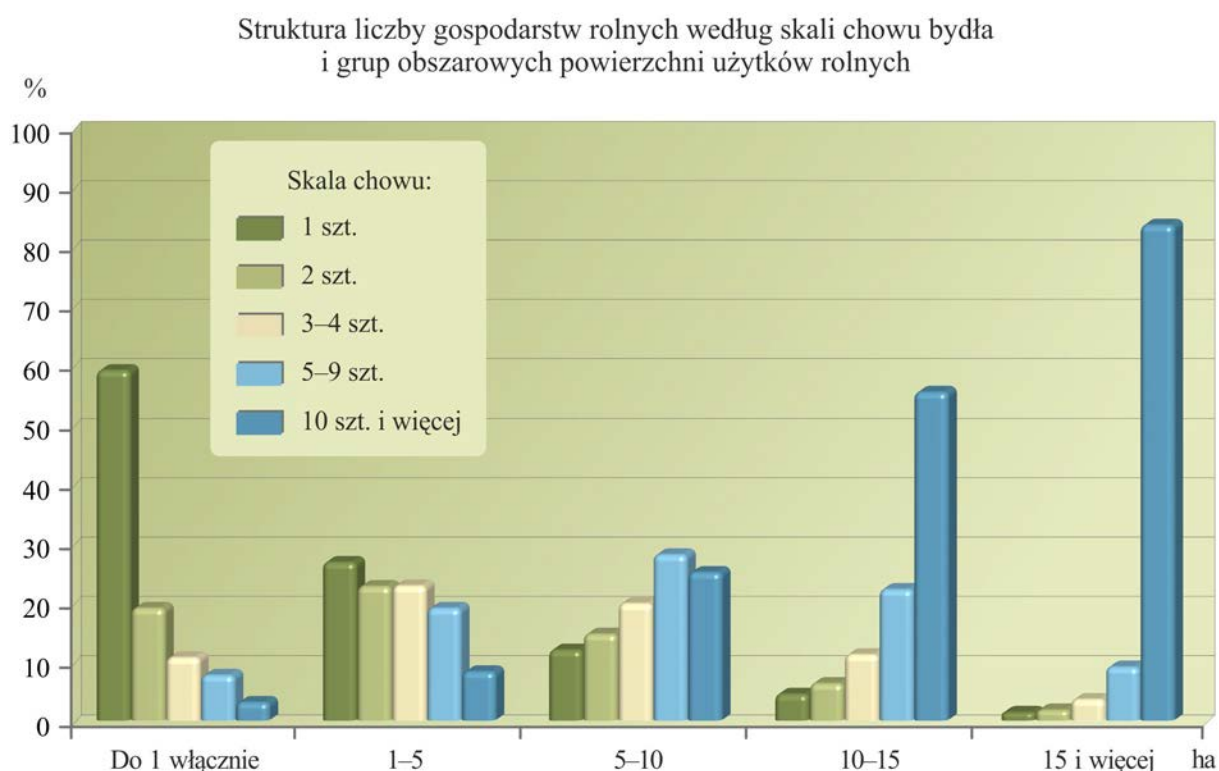
W skali województwa 76,0% gospodarstw prowadzących produkcję zwierzęcą posiadało bydło. Analiza liczby gospodarstw rolnych utrzymujących bydło w poszczególnych grupach obszarowych użytków rolnych wykazała, że ich udział w ogólnej liczbie gospodarstw posiadających zwierzęta był największy w przedziałach obszarowych 20–30 ha oraz 30–50 ha użytków rolnych i wynosił ponad 94%, a najniższy w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1 ha włącznie (11,0%) oraz 1–2 ha (19,7%).

Przeciętnie w województwie podlaskim wśród gospodarstw utrzymujących bydło:

- 6,6% posiadało 1 szt. (w 2002 r. – 9,8%),
- 7,4% – 2 szt. (w 2002 r. – 9,7%),
- 10,7% – 3–4 szt. (w 2002 r. – 13,9%),
- 17,7% – 5–9 szt. (w 2002 r. – 24,7%),
- 57,6% – 10 szt. i więcej (w 2002 r. – 41,0%).

W grupie gospodarstw najmniejszych (o powierzchni do 1 ha użytków rolnych włącznie) 59,4% (w 2002 r. – 56,5%) posiadało tylko 1 sztukę bydła. Wśród gospodarstw o powierzchni w przedziale 1–5 ha użytków rolnych największy odsetek stanowiły również podmioty utrzymujące 1 szt. bydła – wynosił on 26,9% (w 2002 r. – 37,7%). W grupie obszarowej 5–10 ha użytków rolnych najwyższy udział miały jednostki z 5–9 sztukami bydła – było ich 28,2% (w 2002 r. – 33,7%). W przedziale 10–15 ha użytków rolnych najczęściej gospodarstw posiadało 10 szt. bydła i więcej – 55,7% (w 2002 r. – 40,8%), a w grupie obszarowej 15 ha użytków rolnych i więcej najwyższy odsetek stanowiły także jednostki utrzymujące co najmniej 10 szt. bydła i obejmowały one 84,1% (w 2002 r. – 76,3%) ogółu tych gospodarstw utrzymujących bydło.

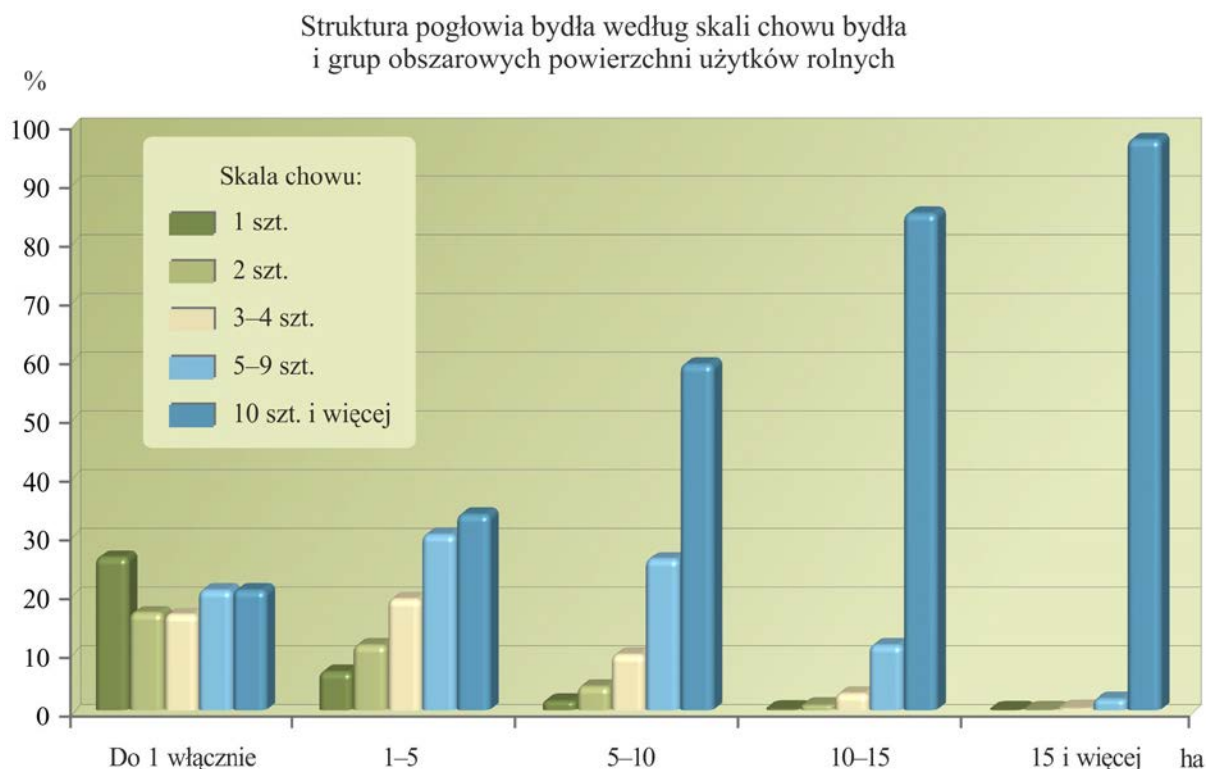

W 2010 r. aż 99,9% (w 2002 r. – 99,7%) ogólnego pogłowia bydła zanotowano w gospodarstwach o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych.

Wyniki ostatniego spisu wykazały, że 0,3% (w 2002 r. – 9,8%) stada bydła znajdowało się w gospodarstwach posiadających tylko 1 szt. bydła, 0,7% (w 2002 r. – 9,7%) zarejestrowano w podmiotach z 2 szt. zwierząt tego gatunku, 1,9% (w 2002 r. – 13,9%) – w jednostkach posiadających 3–4 szt., 6,0% (w 2002 r. – 24,7%) – w gospodarstwach z 5–9 szt., a 91,1% (w 2002 r. – 41,9%) – w jednostkach utrzymujących 10 szt. i więcej bydła.

Odsetek pogłowia bydła utrzymywanego w gospodarstwach o najmniejszej skali chowu, tj. posiadających 1 szt. bydła, wyraźnie zmniejszał się wraz ze wzrostem powierzchni użytków rolnych. W pod-

miotach o powierzchni użytków rolnych do 1 ha łącznie wynosił 26,1%, a w gospodarstwach 15 ha użytków rolnych i więcej – już tylko 0,1%.

Odsetek pogłowia bydła w gospodarstwach rolnych o największej skali chowu, tj. utrzymujących 10 szt. i więcej zwierząt tego gatunku, kształtował się od 20,5% w jednostkach najmniejszych obszarowo (tj. do 1 ha użytków rolnych łącznie) do 97,5% w podmiotach posiadających 15 ha użytków rolnych i więcej.

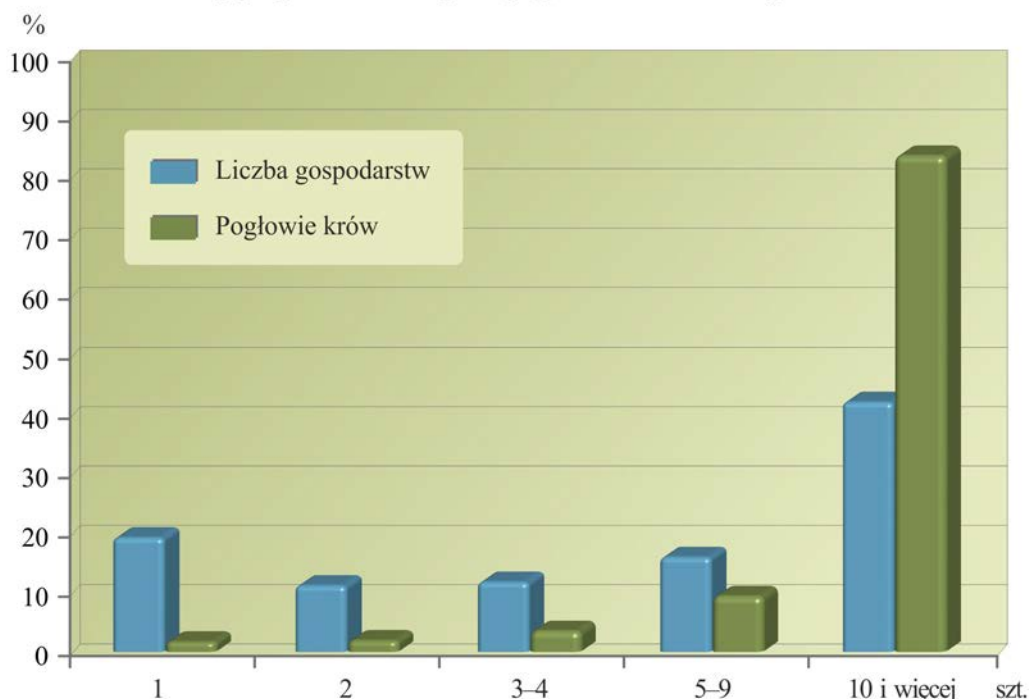
W gospodarstwach rolnych utrzymujących bydło obsada tego gatunku zwierząt na 100 ha użytków rolnych wynosiła 117,9 szt. Na 1 gospodarstwo rolne posiadające bydło przypadało 20 szt. tych zwierząt (w 2002 r. – 11 szt.).

W 2010 r. chowem i hodowlą **krów** zajmowało się 40,0 tys. gospodarstw (w 2002 r. – 58,6 tys.), w tym gospodarstwa o powierzchni do 1 ha użytków rolnych stanowiły 0,5% (w 2002 r. – 2,0%), a pozostałe – 99,5% (w 2002 r. – 98,0%).

Przeciętne w województwie podlaskim wśród gospodarstw utrzymujących krowy:

- 19,2% posiadało 1 szt. (w 2002 r. – 18,4%),
- 11,1% – 2 szt. (w 2002 r. – 13,8%),
- 11,7% – 3-4 szt. (w 2002 r. – 19,8%),
- 15,9% – 5-9 szt. (w 2002 r. – 26,3%),
- 42,1% – 10 sztuk i więcej (w 2002 r. – 21,7%).

Struktura liczby gospodarstw rolnych i pogłowia krów według skali chowu krów

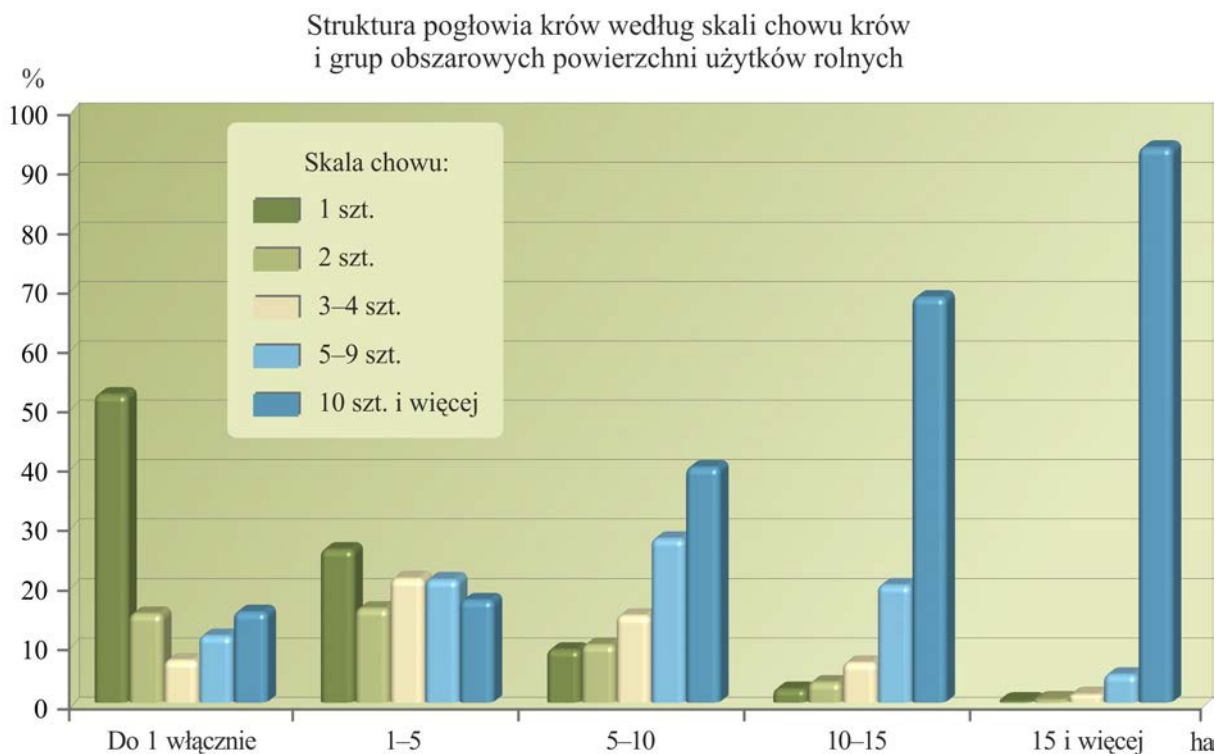

Wśród gospodarstw najmniejszych (tj. o powierzchni użytków rolnych do 1 ha włącznie) 79,8% (w 2002 r. – 73,4%) posiadało 1 krowę. W jednostkach zaliczanych do grupy obszarowej 1–5 ha użytków rolnych najwyższy udział miały także podmioty utrzymujące 1 krowę – wynosił on 58,0% (w 2002 r. – 75,2%). W przedziale 5–10 ha użytków rolnych również najwięcej było gospodarstw z 1 krową – 35,8%. W grupach obszarowych o powierzchni użytków rolnych 10–15 ha oraz 15 ha i więcej odnotowano najwyższy odsetek jednostek utrzymujących 10 szt. krów i więcej – ukształtował się on odpowiednio na poziomie 31,8% (w 2002 r. – 12,8%) i 67,7% (w 2002 r. – 47,0%).

Wyniki ostatniego spisu wykazały, że wielkość pogłowia krów wyraźnie rosła wraz ze wzrostem skali chowu tych zwierząt i tak 1,7% (w 2002 r. – 18,4%) ogólnego stada krów w województwie znajdowało się w gospodarstwach posiadających tylko 1 krowę, 1,9% (w 2002 r. – 13,8%) było w posiadaniu jednostek z 2 krowami, 3,5% (w 2002 r. – 19,8%) zanotowano w podmiotach utrzymujących 3–4 krowy, 9,3% (w 2002 r. – 26,4%) – w gospodarstwach z 5–9 krowami, a aż 83,6% (w 2002 r. – 21,6%) – w jednostkach posiadających 10 krów i więcej.

Odsetek pogłowia krów utrzymywanego w gospodarstwach o najmniejszej skali chowu, tj. posiadających tylko 1 krowę, wyraźnie zmniejszał się wraz ze wzrostem powierzchni użytków rolnych. W podmiotach o powierzchni do 1 ha użytków rolnych wynosił aż 51,6%, a w gospodarstwach posiadających 15 ha użytków rolnych i więcej – 0,4%.

Odsetek pogłowia krów w gospodarstwach o największej skali chowu, tj. utrzymujących 10 szt. krów i więcej, zdecydowanie wzrastał od 15,2% w jednostkach do 1 ha użytków rolnych włącznie do 92,9% w podmiotach o powierzchni użytków rolnych 15 ha i więcej.

W gospodarstwach rolnych utrzymujących krowy obsada tych zwierząt na 100 ha użytków rolnych wynosiła 65,2 szt. Na 1 gospodarstwo posiadające bydło przypadało 10,4 krów (w 2002 r. – 6,2 szt.), a na 1 gospodarstwo utrzymujące krowy przypadało ich 11,4 szt. (w 2002 r. – 6,4 szt.).

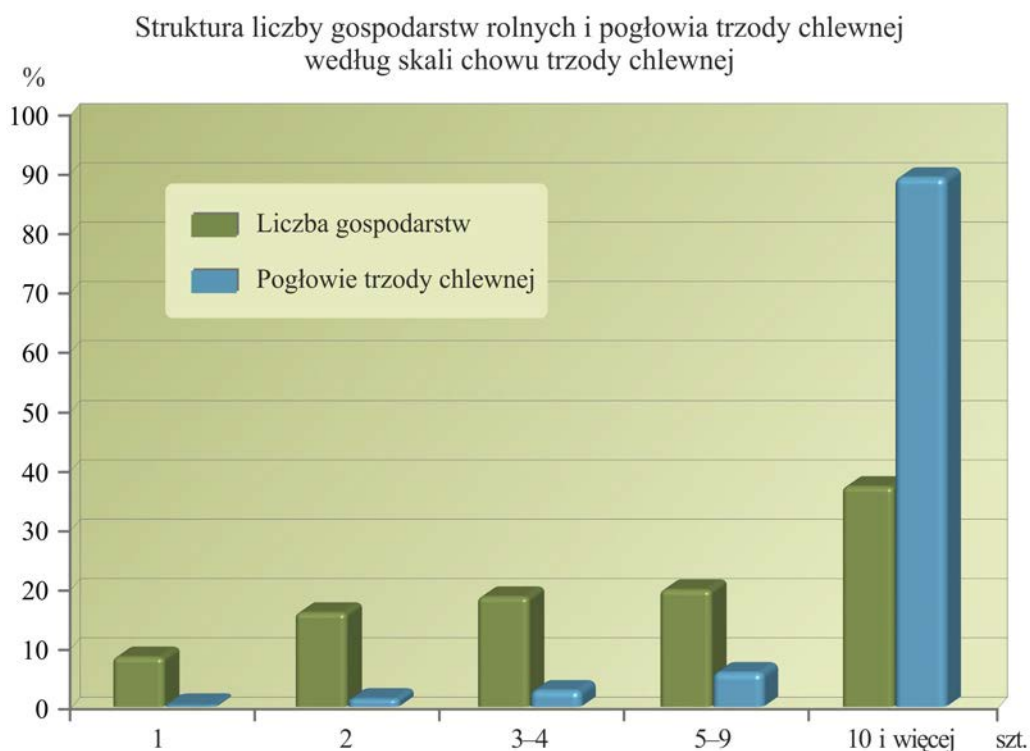
Trzoda chlewna

W 2010 r. chowem i hodowlą trzody chlewnej zajmowało się 24,0 tys. gospodarstw (w 2002 r. – 52,5 tys.), w tym podmioty o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych stanowiły 99,2% (w 2002 r. – 97,6%).

Wśród gospodarstw utrzymujących zwierzęta gospodarskie 41,5% prowadziło produkcję trzody chlewnej. Najwyższy odsetek gospodarstw posiadających świnie odnotowano w grupach obszarowych o powierzchni 5–10 ha i 10–15 ha użytków rolnych (odpowiednio 48,9% i 48,2% ogółu gospodarstw utrzymujących zwierzęta w danej grupie obszarowej). Chów i hodowla trzody chlewnej były najmniej popularne w jednostkach o areale do 1 ha użytków rolnych włącznie, w przypadku których tylko 7,6% posiadało świnie.

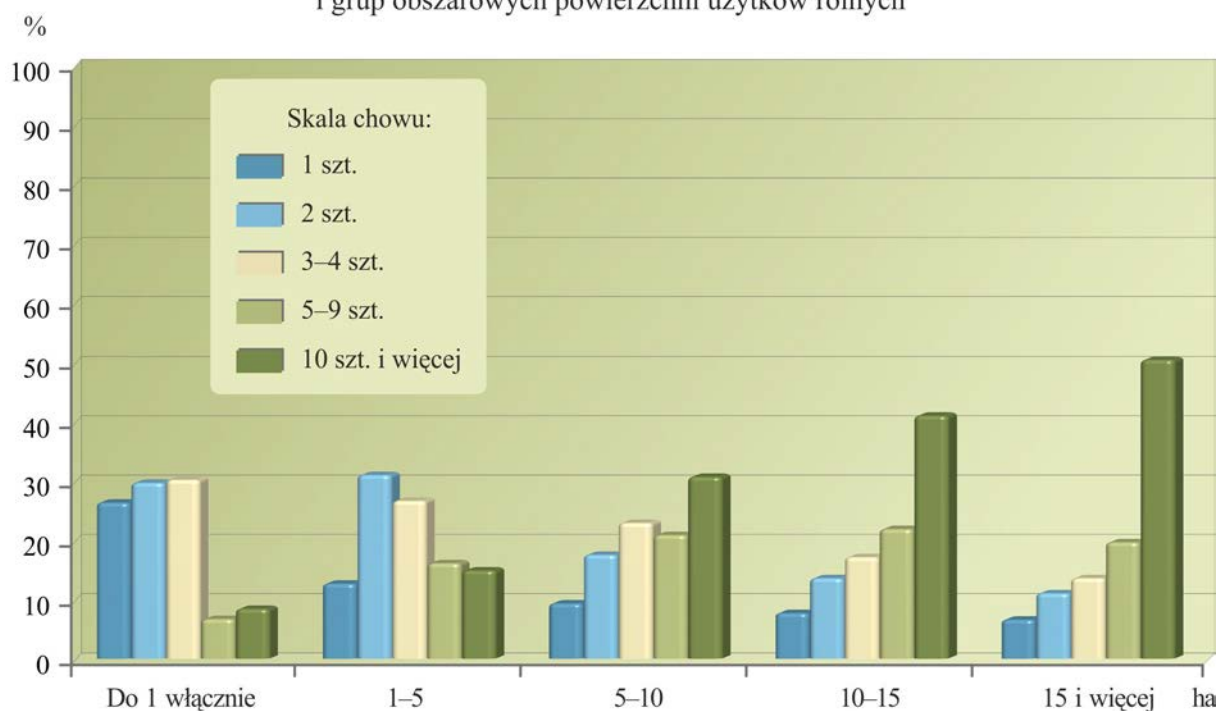
Przeciętnie w województwie podlaskim wśród gospodarstw zajmujących się produkcją trzody chlewnej:

- 8,4% utrzymywało 1 szt. (w 2002 r. – 6,5%),
- 15,9% – 2 szt. (w 2002 r. – 13,1%),
- 18,6% – 3–4 szt. (w 2002 r. – 15,3%),
- 19,8% – 5–9 szt. (w 2002 r. – 19,0%),
- 37,3% – 10 szt. i więcej (w 2002 r. – 46,1%).

W grupie gospodarstw najmniejszych (tj. o powierzchni do 1 ha użytków rolnych włącznie) 29,8% utrzymywało 3–4 sztuki trzody chlewnej (w 2002 r. w tej grupie najwyższy udział – 36,9% – miały gospodarstwa posiadające 2 świnie). Wśród gospodarstw w grupie obszarowej o powierzchni 1–5 ha użytków rolnych największy odsetek stanowiły podmioty utrzymujące 2 świnie – wynosił on 30,6% (w 2002 r. – 27,2%). W przedziale 5–10 ha użytków rolnych najczęściej gospodarstw posiadało co najmniej 10 szt. trzody chlewnej – było ich 30,3% (w 2002 r. w omawianej grupie najwyższy odsetek stanowiły gospodarstwa z 3–4 szt. trzody). W grupach obszarowych o powierzchni użytków rolnych 10–15 ha oraz 15 ha i więcej, dominowały również gospodarstwa z 10 szt. trzody chlewnej i więcej – stanowiły one odpowiednio 40,5% i 49,8% (w 2002 r. – 29,2% i 49,5%) ogółu tych gospodarstw utrzymujących świnie.

Struktura liczby gospodarstw rolnych według skali chowu trzody chlewnej i grup obszarowych powierzchni użytków rolnych

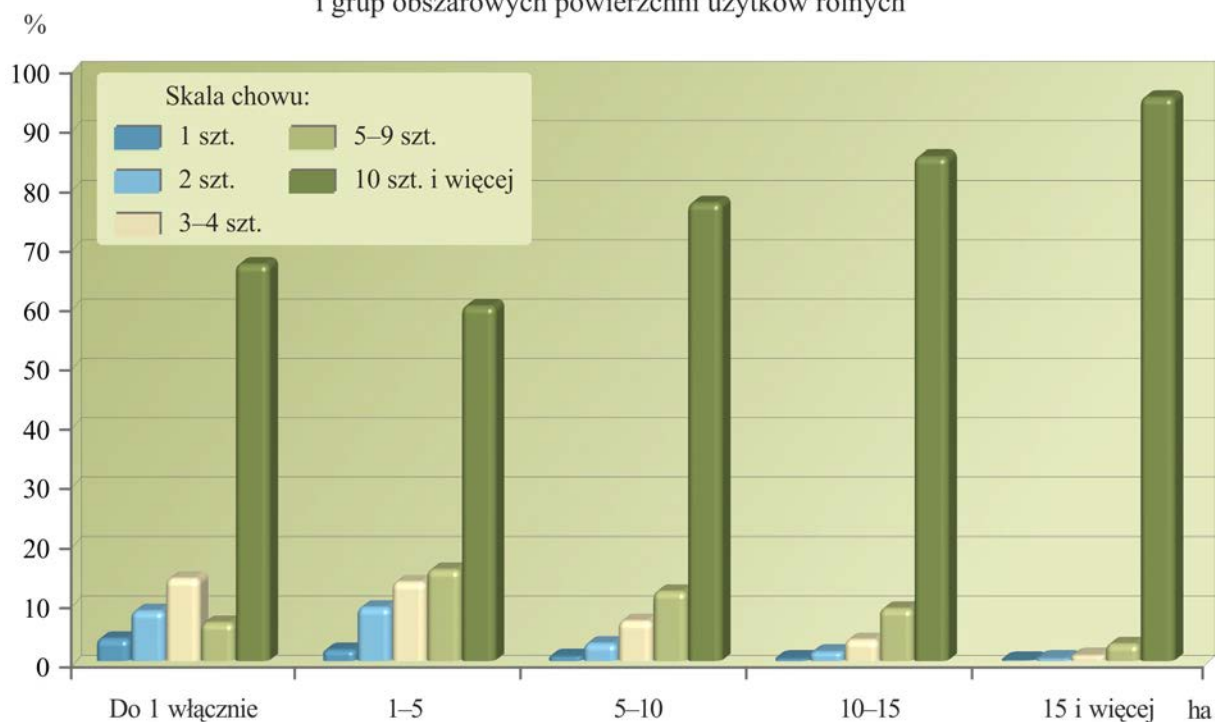
W 2010 r. aż 99,8% (w 2002 r. – 99,5%) ogólnego stada trzody chlewnej zanotowano w gospodarstwach o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych.

Wyniki spisu wykazały, że 0,4% (w 2002 r. – również 0,4%) pogłowia świń w województwie znajdowało się w gospodarstwach posiadających tylko 1 szt., 1,4% (w 2002 r. – 1,5%) pozostawało w posiadaniu jednostek z 2 świniami, 2,8% (w 2002 r. – 3,0%) – w podmiotach utrzymujących 3–4 szt. trzody, 5,7% (w 2002 r. – 7,3%) – w gospodarstwach z 5–9 szt. świń, a 89,7% (w 2002 r. – 87,8%) – w jednostkach posiadających 10 szt. trzody chlewnej i więcej.

Odsetek pogłowia trzody chlewnej utrzymywanego w gospodarstwach posiadających tylko 1 świnie, wyraźnie się zmniejszał wraz ze wzrostem powierzchni użytków rolnych, przy czym w podmiotach o powierzchni do 1 ha użytków rolnych łącznie wynosił 3,8%, a w jednostkach 15 ha i większych – tylko 0,2%.

Odsetek pogłowia trzody chlewnej w gospodarstwach o największej skali chowu, tj. utrzymujących 10 szt. i więcej zwierząt tego gatunku, w grupie obszarowej do 1 ha użytków rolnych wynosił 67,1% i zwiększał się wraz ze wzrostem powierzchni użytków rolnych. W jednostkach o areale 15 ha i większych kształtował się na poziomie 95,4%.

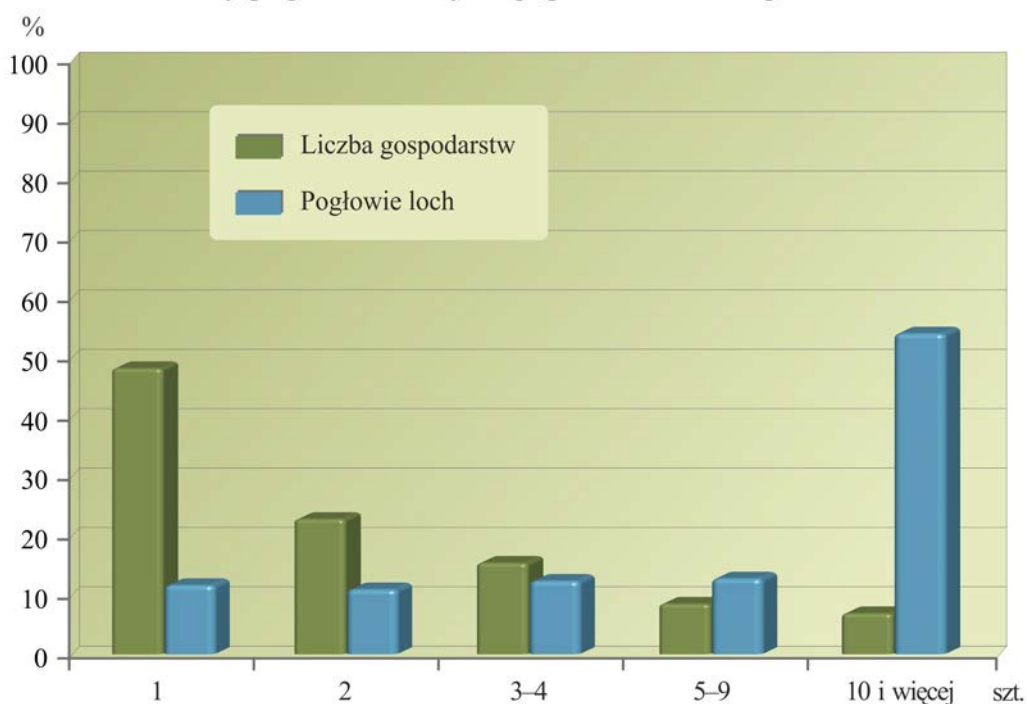
Struktura pogłowia trzody chlewnej według skali chowu trzody chlewnej i grup obszarowych powierzchni użytków rolnych

W gospodarstwach rolnych utrzymujących trzodę chlewną obsada świń na 100 ha użytków rolnych kształtowała się na poziomie 164,3 szt. Na 1 gospodarstwo prowadzące chów i hodowlę świń przypadało 23,0 szt. (w 2002 r. – 17,6 szt.) tego gatunku zwierząt gospodarskich.

W 2010 r. chowem **loch** zajmowało się 12,4 tys. jednostek (w 2002 r. – 32,8 tys.), tj. 51,6% gospodarstw utrzymujących trzodę chlewną ogółem (w 2002 r. – 62,5%).

Struktura liczby gospodarstw rolnych i pogłowia loch według skali chowu loch

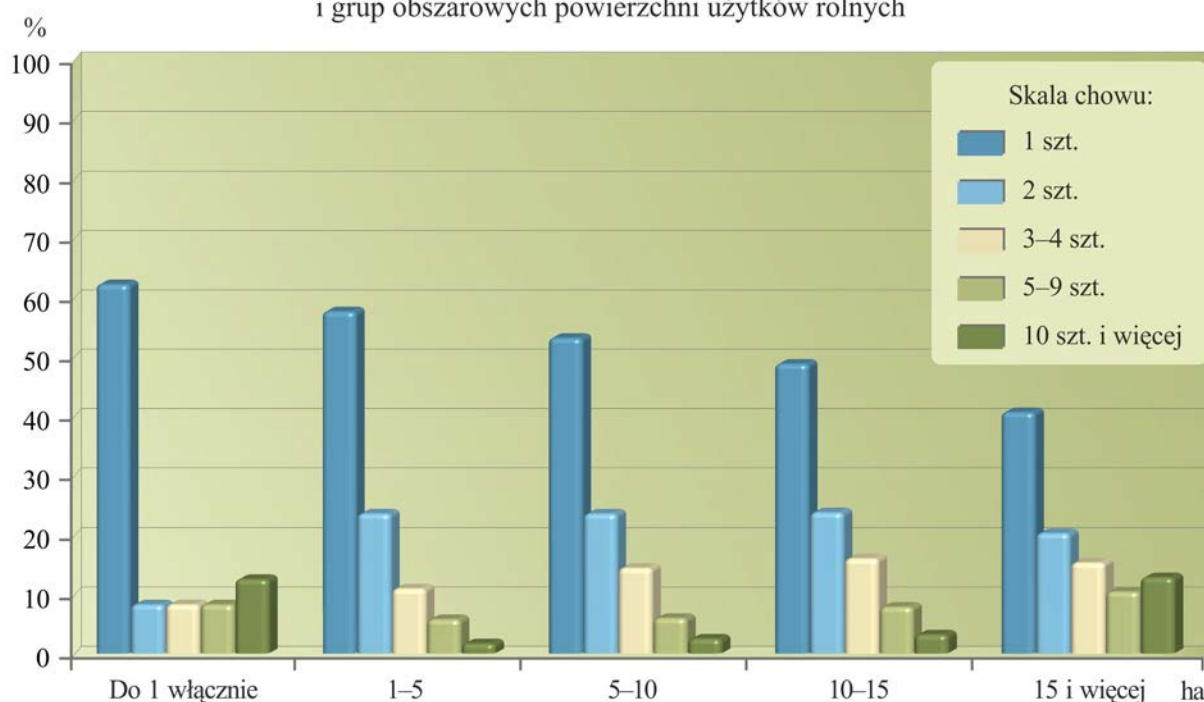

Przeciętnie w województwie podlaskim, wśród gospodarstw utrzymujących lochy:

- 47,5% posiadało 1 szt. (w 2002 r. – 46,0%),
- 22,4% – 2 szt. (w 2002 r. – 26,4%),
- 15,1% – 3–4 szt. (w 2002 r. – 16,6%),
- 8,3% – 5–9 szt. (w 2002 r. – 7,4%),
- 6,7% – 10 szt. i więcej (w 2002 r. – 3,6%).

Wśród gospodarstw utrzymujących lochy na chów we wszystkich grupach obszarowych dominowały podmioty o najmniejszej skali chowu, tj. posiadające tylko 1 maciorę. Odsetek tych gospodarstw zmniejszał się wraz ze wzrostem ich powierzchni. W jednostkach o areale użytków rolnych do 1 ha włącznie wynosił 62,5%, 1–5 ha – 57,9%, 5–10 ha – 53,4%, 10–15 ha – 49,0%, a w gospodarstwach największych, tj. o powierzchni użytków rolnych 15 ha i więcej ukształtował się na poziomie – 40,8%.

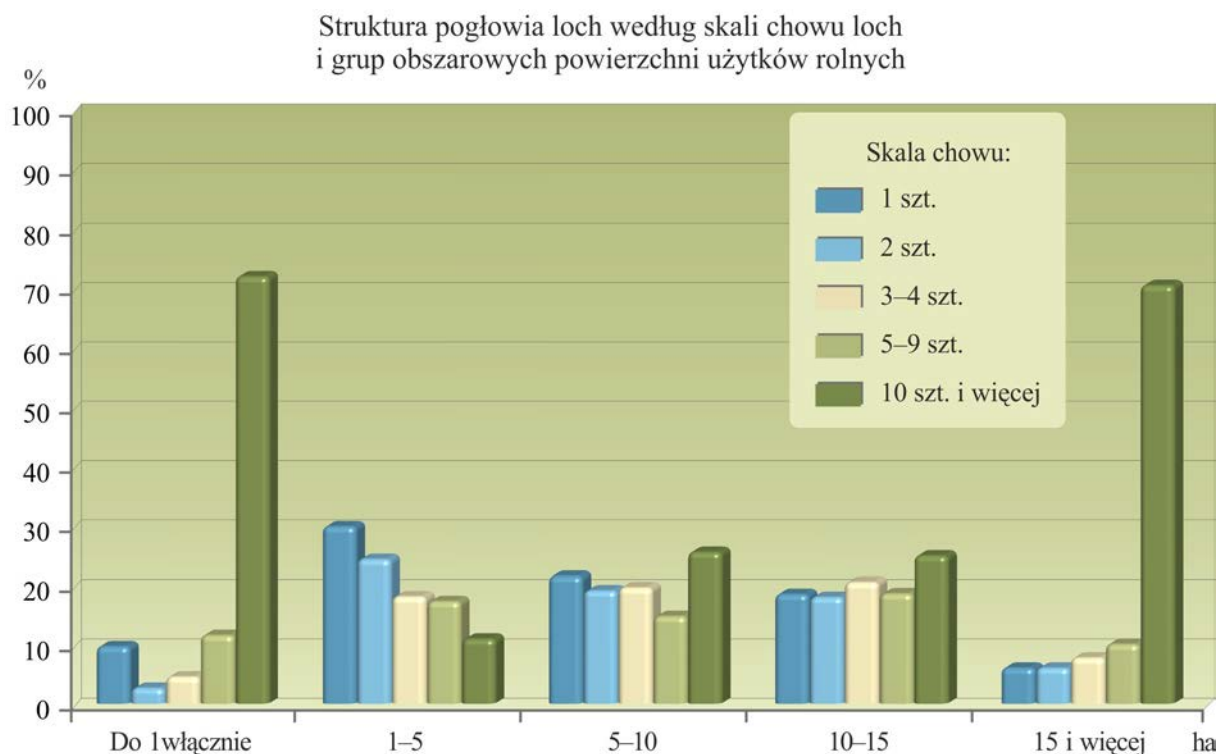
Struktura liczby gospodarstw rolnych według skali chowu loch i grup obszarowych powierzchni użytków rolnych

Wyniki spisu wykazały, że 11,4% (w 2002 r. – 16,3%) pogłowia loch w województwie znajdowało się w gospodarstwach posiadających tylko 1 maciorę, 10,7% (w 2002 r. – 18,8%) pozostawało w posiadaniu jednostek z 2 lochami, 12,1% (w 2002 r. – 19,6%) – w gospodarstwach utrzymujących 3–4 lochy, 12,5% (w 2002 r. – 16,1%) – w podmiotach z 5–9 lochami, a 53,3% (w 2002 r. – 29,2%) – w jednostkach posiadających 10 loch i więcej.

Odsetek pogłowia loch utrzymywanych w gospodarstwach rolnych o największej skali chowu macior, tj. posiadających 10 szt. i więcej, w jednostkach najmniejszych obszarowo (do 1 ha użytków rolnych włącznie) wynosił 71,8%. W kolejnych trzech grupach wyodrębnionych ze względu na powierzchnię użytków rolnych, tj.: 1–5 ha, 5–10 ha i 10–15 ha, kształtował się on na znacznie niższym

poziomie – odpowiednio: 10,9%, 25,4% i 24,8%, a w jednostkach największych (o powierzchni 15 ha użytków rolnych i więcej) osiągnął wartość 70,3%.

W gospodarstwach rolnych utrzymujących lochy obsada macior na 100 ha użytków rolnych wynosiła 26,6 szt. Na 1 gospodarstwo rolne prowadzące chów i hodowlę trzody chlewnej przypadało 2,2 lochy (w 2002 r. – 1,8 lochy), a na 1 gospodarstwo utrzymujące lochy – 4,2 szt. (w 2002 r. – 2,8 szt.).

Owce

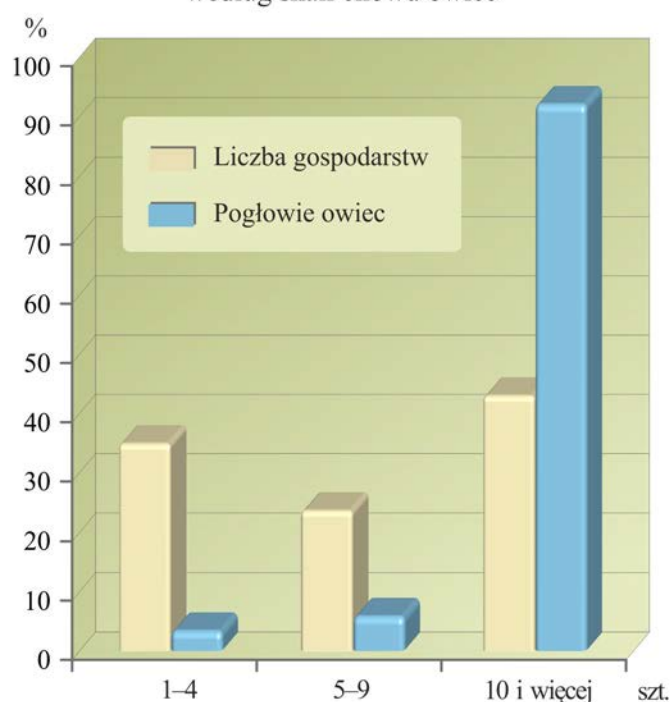
Według wyników spisu, w 2010 r. chów i hodowlę owiec w województwie podlaskim prowadziło 0,8 tys. gospodarstw rolnych (w 2002 r. – 1,3 tys.). Wśród nich jednostki o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych stanowiły 97,6% (w 2002 r. – 91,7%).

Zaledwie 1,4% gospodarstw prowadzących produkcję zwierzęcą posiadało owce. Analiza liczby gospodarstw rolnych utrzymujących owce w poszczególnych grupach obszarowych użytków rolnych wykazała, że ich udział w ogólnej liczbie gospodarstw posiadających zwierzęta był najwyższy w jednostkach o powierzchni 100 ha użytków rolnych i więcej, gdzie wynosił 5,9%, a najniższy zanotowano wśród gospodarstw posiadających do 1 ha użytków rolnych włącznie – 0,8%.

Przeciętnie w województwie podlaskim wśród gospodarstw utrzymujących owce:

- 34,4% posiadało 1-4 szt. (w 2002 r. – 44,1%),
- 23,2% – 5-9 szt. (w 2002 r. – 25,8%),
- 42,4% – 10 szt. i więcej (w 2002 r. – 30,1%).

Struktura liczby gospodarstw rolnych i pogłowia owiec według skali chowu owiec

Wyniki spisu wykazały, że w grupie gospodarstw najmniejszych (do 1 ha użytków rolnych włącznie) 50,0% (w 2002 r. – 58,9%) posiadało 1–4 szt. owiec. Wśród gospodarstw o areale 1–5 ha użytków rolnych, najwyższy odsetek stanowiły również podmioty utrzymujące tylko 1–4 szt. owiec – wynosił on 43,4% (w 2002 r. – 52,9%). W grupie obszarowej 5–10 ha użytków rolnych także najczęściej jednostek posiadało 1–4 szt. owiec – było ich 37,9% (w 2002 r. – 45,0%). Wśród gospodarstw o powierzchni 10–15 ha oraz 15 ha użytków rolnych i więcej największy udział miały podmioty utrzymujące co najmniej 10 szt. owiec – stanowiły one odpowiednio 44,8% i 60,9% ogółu takich gospodarstw prowadzących chów i hodowlę owiec (w 2002 r. – w tych grupach obszarowych największy odsetek stanowiły podmioty utrzymujące 1–4 szt. owiec – wynosił on odpowiednio 43,6% i 39,2%).

W 2010 r. aż 99,0% (w 2002 r. – 91,7%) ogólnego stada owiec zanotowano w gospodarstwach o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych.

Wyniki spisu wykazały, że 3,3% (w 2002 r. – 6,3%) pogłowia owiec w województwie znajdowało się w gospodarstwach posiadających tylko 1–4 szt. zwierząt tego gatunku, 5,6% (w 2002 r. – 9,9%) pozostawało w posiadaniu jednostek utrzymujących 5–9 szt. owiec, a 91,1% (w 2002 r. – 83,8%) – w gospodarstwach z 10 szt. owiec i więcej.

Odsetek pogłowia owiec utrzymywanego w gospodarstwach o najmniejszej skali chowu, tj. od 1 do 4 szt. kształtował się różnie w poszczególnych grupach obszarowych i wynosił od 1,0% w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych 15 ha i więcej do 13,8% w jednostkach o areale 1–5 ha.

Wśród gospodarstw o największej skali chowu, tj. utrzymujących 10 szt. owiec i więcej, najwyższy odsetek pogłowia (97,6%) omawianego gatunku zwierząt odnotowano w jednostkach o powierzchni 15 ha i więcej, a najmniejszy (62,7%) zarejestrowano w grupie o areale 1–5 ha użytków rolnych.

W gospodarstwach rolnych utrzymujących owce ich obsada na 100 ha użytków rolnych wynosiła 147,0 szt. Na 1 gospodarstwo prowadzące chów i hodowlę owiec przypadało 26,7 szt. tych zwierząt (w 2002 r. – 17,1 szt.).

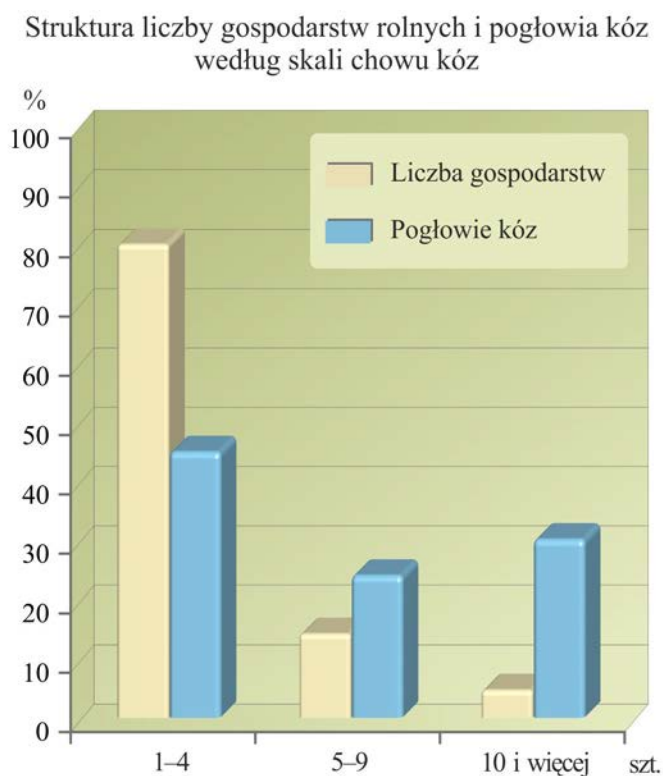
Kozy

PSR w 2010 r. wykazał, że chów i hodowlę kóz w województwie podlaskim prowadziło 0,8 tys. gospodarstw rolnych (w 2002 r. – 1,5 tys.). W ogólnej liczbie jednostek posiadających kozy, gospodarstwa powyżej 1 ha użytków rolnych stanowiły 88,3% (w 2002 r. – 87,8%).

W skali województwa tylko 1,4% gospodarstw posiadających zwierzęta gospodarskie zajmowało się chowem i hodowlą kóz. Biorąc pod uwagę poszczególne grupy obszarowe użytków rolnych najwyższą wartość omawianego odsetka (4,5%) zanotowano w gospodarstwach o powierzchni 2–3 ha, a najniższą (0,1%) – w jednostkach o areale 10–15 ha.

Przeciętnie w województwie podlaskim wśród gospodarstw utrzymujących kozy:

- 81,0% posiadało 1–4 szt. (w 2002 r. – 84,5%),
- 14,3% – 5–9 szt. (w 2002 r. – 12,6%),
- 4,7% – 10 szt. i więcej (w 2002 r. – 2,9%).

W gospodarstwach utrzymujących kozy największy odsetek, niezależnie od wielkości gospodarstw, stanowiły podmioty posiadające tylko 1–4 szt. kóz i kształtował się on na poziomie od 73,3% (w 2002 r. – 84,4%) wśród jednostek o powierzchni 15 ha użytków rolnych i więcej do 96,9% (w 2002 r. – 81,0%) w gospodarstwach najmniejszych do 1 ha użytków rolnych włącznie.

W 2010 r. aż 92,8% (w 2002 r. – 87,8%) stada kóz zanotowano w gospodarstwach o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych.

Wyniki spisu wykazały, że 45,4% (w 2002 r. – 58,6%) ogólnego pogłowia kóz znajdowało się w gospodarstwach posiadających tylko 1–4 szt. kóz, 24,2% (w 2002 r. – 26,2%) pozostawało w jednostkach z 5–9 szt. kóz, a 30,4% (w 2002 r. – 15,2%) utrzymywały podmioty o skali chowu 10 szt. i więcej.

Odsetek pogłowia kóz w gospodarstwach posiadających 1–4 szt. tych zwierząt zmniejszał się sukcesywnie wraz ze wzrostem powierzchni gospodarstw od 84,3% w jednostkach do 1 ha użytków rolnych włącznie do 25,0% w podmiotach o powierzchni użytków rolnych co najmniej 15 ha. W gospodarstwach o największej skali chowu kóz, tj. 10 szt. i więcej, najwyższy odsetek pogłowia kóz odnotowano w grupie obszarowej o areale 15 ha użytków rolnych i więcej, a najmniejszy – w grupie do 1 ha włącznie.

W gospodarstwach rolnych utrzymujących kozy obsada tych zwierząt na 100 ha użytków rolnych wynosiła 32,7 szt. Na 1 gospodarstwo prowadzące chów i hodowlę kóz przypadało ich 3,6 szt. (w 2002 r. – 3,0 szt.).

Konie

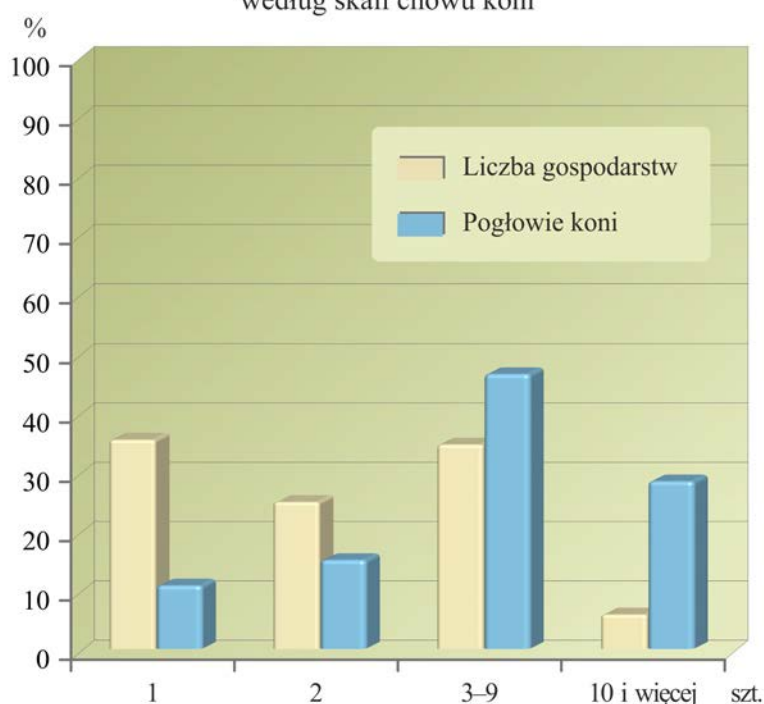
Wyniki spisu wykazały, że w 2010 r. chowem i hodowlą koni zajmowało się 6,1 tys. gospodarstw rolnych (w 2002 r. – 11,5 tys.). W ogólnej liczbie gospodarstw utrzymujących konie 94,8% (w 2002 r. – 96,5%) stanowiły jednostki o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych.

W skali województwa 10,5% gospodarstw prowadzących chów i hodowlę zwierząt gospodarskich posiadało konie. Najwyższy odsetek tych gospodarstw zanotowano wśród jednostek o areale użytków rolnych 100 ha i więcej (19,8%), zaś najniższy – w grupie gospodarstw o powierzchni 20–30 ha (8,8%).

Przeciętnie w województwie wśród gospodarstw utrzymujących konie:

- 35,2% posiadało 1 szt. (w 2002 r. – 56,0%),
- 24,7% – 2 szt. (w 2002 r. – 22,3%),
- 34,4% – 3–9 szt. (w 2002 r. – 20,3%)
- 5,7% – 10 szt. i więcej (w 2002 r. – 1,4%).

Struktura liczby gospodarstw rolnych i pogłowia koni według skali chowu koni

Udział gospodarstw o najmniejszej skali chowu, tj. posiadających 1 konia, w ogólnej liczbie gospodarstw utrzymujących konie we wszystkich grupach obszarowych kształtował się na stosunkowo wysokim poziomie. W jednostkach o powierzchni do 1 ha łącznie oraz 1–5 ha użytków rolnych wynosił odpowiednio 28,4% i 53,2%, a następnie wyraźnie zmniejszał się wraz ze wzrostem wielkości gospodarstw od 42,5% w grupie obszarowej 5–10 ha użytków rolnych do 23,8% w jednostkach o areale 15 ha użytków rolnych i więcej.

W 2010 r. aż 96,3% (w 2002 r. – 97,7%) ogólnego stada koni zanotowano w gospodarstwach o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych.

Zgodnie z wynikami ostatniego spisu, 35,2% (w 2002 r. – 27,1%) ogólnego pogłowia koni znajdowało się w gospodarstwach utrzymujących 1 konia, 24,7% (w 2002 r. – 21,6%) – w jednostkach posiadających 2 konie, 34,4% utrzymywały gospodarstwa z 3–9 szt. koni (w 2002 r. – 40,8%), a 5,7% (w 2002 r. – 10,5%) pozostawało w jednostkach o skali chowu 10 koni i więcej.

Odsetek pogłowia koni utrzymywanego w gospodarstwach posiadających tylko 1 konia kształtował się na wysokim poziomie w jednostkach o areale 1–5 ha użytków rolnych i wynosił 25,7%, a następnie wyraźnie zmniejszał się wraz ze wzrostem powierzchni użytków rolnych do 5,0% w gospodarstwach posiadających 15 ha użytków rolnych i więcej. Odsetek pogłowia koni w gospodarstwach rolnych o największej skali chowu, tj. utrzymujących 10 szt. zwierząt tego gatunku i więcej, w jednostkach najmniejszych (do 1 ha użytków rolnych łącznie) osiągnął poziom 1,3%, a wśród gospodarstw największych (o powierzchni 15 ha i więcej użytków rolnych) wynosił 44,1%.

W gospodarstwach rolnych utrzymujących konie obsada tych zwierząt na 100 ha użytków rolnych wynosiła 22,9 szt. Na 1 gospodarstwo prowadzące chów i hodowlę koni przypadało ich 3,3 szt. (w 2002 r. – 2,1 szt.).

Drób kurzy

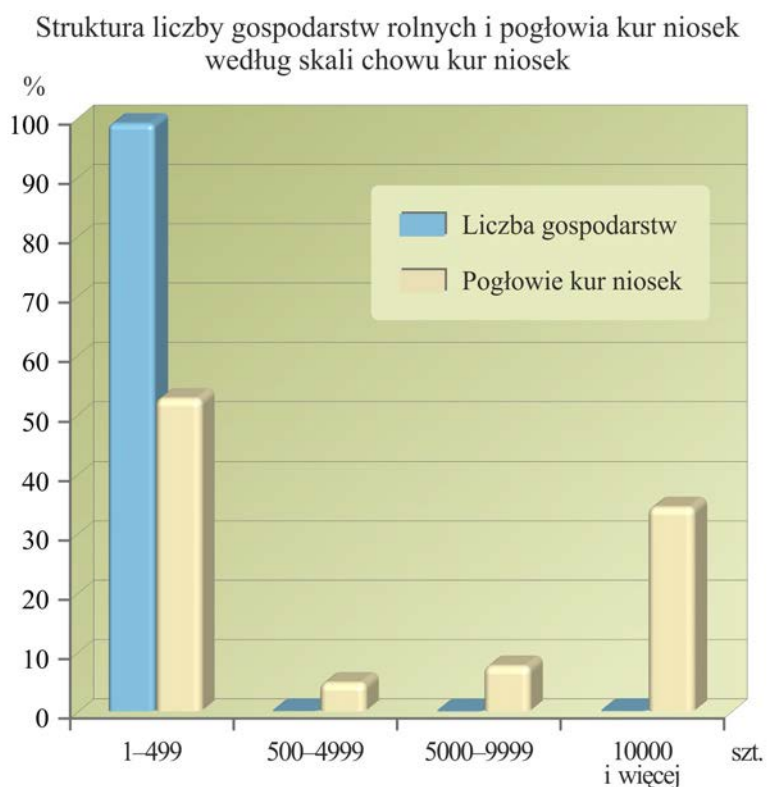
W 2010 r. 53,7% gospodarstw prowadzących produkcję zwierzęcą posiadało drób kurzy. Najczęściej chowem drobiu kurzego zajmowały się jednostki z grup obszarowych 1–2 ha i 2–3 ha użytków rolnych (ponad 60% ogółu gospodarstw ze zwierzętami w tych grupach obszarowych), a najrzadziej podmioty największe o areale 100 ha i więcej użytków rolnych (28,9%).

Chów i hodowlę **niosek kurzych** odnotowano w 29,4 tys. (w 2002 r. – 51,6 tys.), tj. w 50,7% ogółu gospodarstw utrzymujących zwierzęta gospodarskie. Podobnie jak w przypadku drobiu kurzego ogółem, najwyższy odsetek tych gospodarstw posiadających nioski kurze stwierdzono w grupach obszarowych 1–2 ha (62,0%) i 2–3 ha użytków rolnych (59,6%), a najniższy – wśród jednostek o areale 100 ha użytków rolnych i więcej (24,6%).

W ogólnej liczbie gospodarstw utrzymujących kury nioski podmioty powyżej 1 ha użytków rolnych stanowiły 95,7% (w 2002 r. – 93,8%).

Przeciętnie w województwie wśród gospodarstw utrzymujących nioski kurze:

- 99,8% posiadało 1–499 szt. (w 2002 r. – również 99,8%),
- 0,1% – 500–4999 szt. (w 2002 r. – także 0,1%),
- 0,04% – 5000–9999 szt. (w 2002 r. – 0,03%),
- 0,1% – 10000 szt. i więcej (w 2002 r. – 0,04%).

Niezależnie od arealu użytków rolnych, wśród gospodarstw posiadających nioski kurze największy udział miały podmioty o najmniejszej skali chowu, tj. utrzymujące 1–499 kur niosek.

Podczas ostatniego spisu 5,2% (w 2002 r. – 4,7%) stada niosek kurzych odnotowano w gospodarstwach o powierzchni do 1 ha użytków rolnych łącznie, a 94,8% (w 2002 r. – 95,3%) – w jednostkach o areale powyżej 1 ha użytków rolnych.

W analizowanym okresie 53,0% (w 2002 r. – 54,8%) ogólnego pogłowia kur niosek znajdowało się w gospodarstwach posiadających tylko 1–499 kur niosek, 4,8% (w 2002 r. – 6,3%) pozostawało w jednostkach o skali chowu 500–4999 szt., 7,6% (w 2002 r. – 7,9%) utrzymywały gospodarstwa o wielkości chowu 5000–9999 szt., a 34,6% (w 2002 r. – 31,0%) zanotowano w podmiotach utrzymujących 10000 szt. niosek kurzych i więcej.

Największy odsetek pogłowia niosek (77,0%) utrzymywanych w gospodarstwach o najmniejszej skali ich chowu, tj. posiadających tylko 1–499 szt. kur niosek, stwierdzono w podmiotach o powierzchni użytków rolnych 10–15 ha, a najmniejszy (33,9%) – w jednostkach o areale użytków rolnych do 1 ha łącznie. Najwyższy odsetek (60,9%) pogłowia niosek kurzych wśród gospodarstw rolnych o skali chowu 10000 szt. i więcej występował w jednostkach o najmniejszej powierzchni użytków rolnych, tj. do 1 ha łącznie, a najniższy (5,3%) – zanotowano w podmiotach o areale 5–10 ha użytków rolnych.

Przeciętnie w województwie na 1 gospodarstwo rolne prowadzące chów i hodowlę niosek kurzych przyspadało ich 37,5 szt. (w 2002 r. – 30,0 szt.).

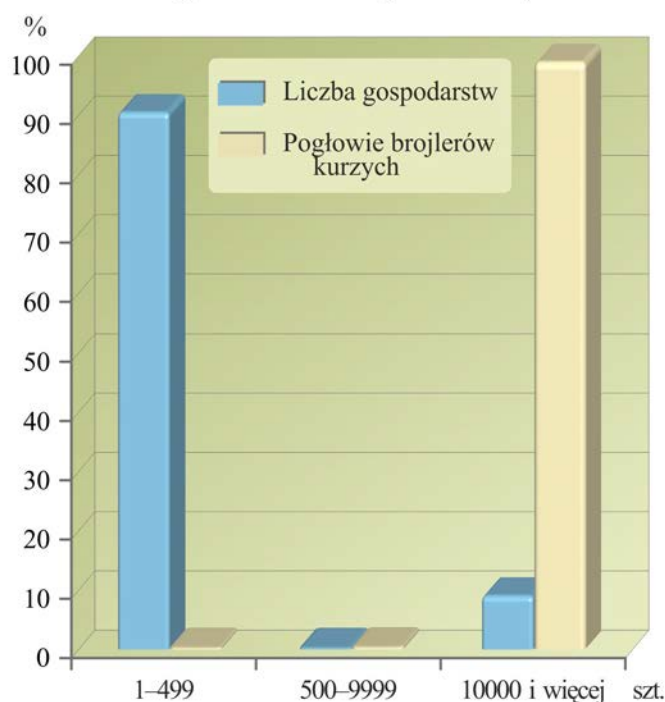
Chowem **brojlerów kurzych** zajmowało się 1,3 tys. (w 2002 r. – 0,7 tys.) gospodarstw rolnych, tj. 2,3% ogółu jednostek posiadających zwierzęta gospodarskie. Udział gospodarstw prowadzących chów brojlerów kurzych w ogólnej liczbie gospodarstw posiadających zwierzęta w poszczególnych grupach obszarowych powierzchni użytków rolnych kształtował się od 1,4 % (w gospodarstwach o powierzchni do 1 ha łącznie) do 4,8% (wśród gospodarstw o areale 100 ha i więcej).

W ogólnej liczbie gospodarstw utrzymujących brojlerzy kurze podmioty o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych stanowiły 97,5% (w 2002 r. – 75,4%).

Przeciętnie w województwie wśród gospodarstw utrzymujących brojlerzy:

- 90,6% posiadało 1–499 szt. (w 2002 r. – 81,8%),
- 0,4% – 500–9999 szt. (w 2002 r. – 4,3%),
- 9,0% – 10000 szt. i więcej (w 2002 r. – 13,9%).

Struktura liczby gospodarstw rolnych i pogłowia brojlerów kurzych według skali chowu brojlerów kurzych

Wśród gospodarstw posiadających brojlery kurze we wszystkich grupach obszarowych zanotowano zdecydowanie największy odsetek podmiotów o najmniejszej skali chowu, tj. utrzymujących 1–499 szt. brojlerów.

Według wyników spisu z 2010 r., tylko 3,6% (w 2002 r. – 6,2%) stada brojlerów kurzych znajdowało się w gospodarstwach o powierzchni do 1 ha użytków rolnych włącznie, a 96,4% (w 2002 r. – 93,8%) – w jednostkach o areale powyżej 1 ha użytków rolnych.

Podczas ostatniego spisu 0,4% (w 2002 r. – 0,3%) ogólnego pogłowia brojlerów zanotowano w gospodarstwach posiadających tylko 1–499 szt. tych zwierząt, 0,5% (w 2002 r. – 2,6%) pozostawało w jednostkach o skali chowu 5000–9999 szt., a 99,1% (w 2002 r. – 95,8%) – znajdowało się w podmiotach utrzymujących 10000 szt. brojlerów kurzych i więcej. W 2010 r. nie zanotowano gospodarstw utrzymujących od 500 do 4999 szt. brojlerów (w 2002 r. znajdowało się w nich 1,3% ogólnego stada brojlerów).

Największy odsetek pogłowia brojlerów (0,7%) utrzymywanych w gospodarstwach o najmniejszej skali ich chowu, tj. posiadających tylko 1–499 szt., stwierdzono w podmiotach o areale 5–10 ha użytków rolnych, a najmniejszy (0,1%) – w jednostkach do 1 ha użytków rolnych włącznie. Gospodarstwa rolne o skali chowu brojlerów kurzych 10000 szt. i więcej, niezależnie od posiadanej powierzchni użytków rolnych, utrzymywały największy odsetek pogłowia brojlerów kurzych. W jednostkach o najmniejszym areale użytków rolnych (do 1 ha włącznie) odsetek ten był najwyższy i wynosił

99,9%, a w podmiotach o powierzchni użytków rolnych 1–5 ha i 5–10 ha był najniższy kształtował się na poziomie 98,5%.

Przeciętnie w województwie na 1 gospodarstwo rolne prowadzące chów brojlerów kurzych przypadało ich 4729 szt. (w 2002 r. – 5104 szt.).

Budynki inwentarskie

Według wyników badania metod produkcji rolnej, w 2010 r. budynki inwentarskie (obory, chlewnie, kurniki dla niosek) posiadało 51,7 tys. (93,1%) gospodarstw o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych prowadzących chów i hodowlę zwierząt gospodarskich.

Obory odnotowano w 43,3 tys., tj. w 83,7% gospodarstw o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych posiadających budynki inwentarskie. Znajdowało się w nich łącznie 51,7 tys. stanowisk dla bydła.

Spośród wszystkich omawianych gospodarstw z oborami 46,7% deklarowało posiadanie obór stanowiskowych z utwardzonym podłożem, 4,7% posiadało obory stanowiskowe z podłogą rusztową, 14,9% – obory wolnostanowiskowe o utwardzonym podłożu, 1,9% – obory wolnostanowiskowe z podłogą rusztową, a 71,8% – obory innych typów.

Analiza liczby gospodarstw z oborami według grup obszarowych wykazała, że najwyższy ich odsetek wystąpił w grupie jednostek posiadających 20–30 ha użytków rolnych, w której stanowiły one 96,8% gospodarstw mających na stanie budynki inwentarskie, natomiast najniższy zanotowano w przedziale 1–2 ha użytków rolnych – 24,5%.

Przeciętnie w województwie na 1 gospodarstwo o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych z oborami przypadały 22 stanowiska dla bydła.

W 2010 r. odnotowano 24,2 tys. gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych posiadających **chlewnie** (co stanowiło 46,9% gospodarstw z budynkami inwentarskimi), w których było łącznie 1153,3 tys. stanowisk dla trzody chlewnej.

Spośród wszystkich gospodarstw z chlewniami 3,8% miało na stanie chlewnie z podłogą rusztową na części powierzchni, 1,8% – chlewnie z podłogą rusztową na całej powierzchni, 21,5% – chlewnie z głęboką, luźną ściółką, a 80,9% gospodarstw deklarowało posiadanie chlewni innych typów.

Relatywnie najwięcej gospodarstw z chlewniami zanotowano w grupie obszarowej 10–15 ha użytków rolnych, w której miało je 51,9% gospodarstw posiadających budynki inwentarskie, natomiast najmniej – w przedziale od 50 do 100 ha użytków rolnych – 26,0%.

Przeciętnie w województwie na 1 gospodarstwo z chlewniami przypadało prawie 48 stanowisk dla świń.

Wśród gospodarstw o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych z budynkami inwentarskimi odnotowano 27,3 tys. (tj. 52,7%) podmiotów posiadających **kurniki dla kur niosek**, w których znajdowało się 1832,3 tys. stanowisk.

Spośród wszystkich gospodarstw z kurnikami dla niosek w 97,6% stwierdzono kurniki z głęboką, luźną ściółką, a 3,8% gospodarstw deklarowało posiadanie kurników wolnowybiegowych.

Analiza liczby gospodarstw z kurnikami dla niosek według grup obszarowych użytków rolnych wykazała, że największy ich odsetek wystąpił w grupie 1–2 ha użytków rolnych, w której stanowiły one 86,2% gospodarstw posiadających budynki inwentarskie, natomiast najniższy – w grupie 100 ha użytków rolnych i więcej – 27,0%.

Przeciętnie w województwie na 1 gospodarstwo z kurnikami dla niosek przypadało 67 stanowisk dla tych zwierząt.

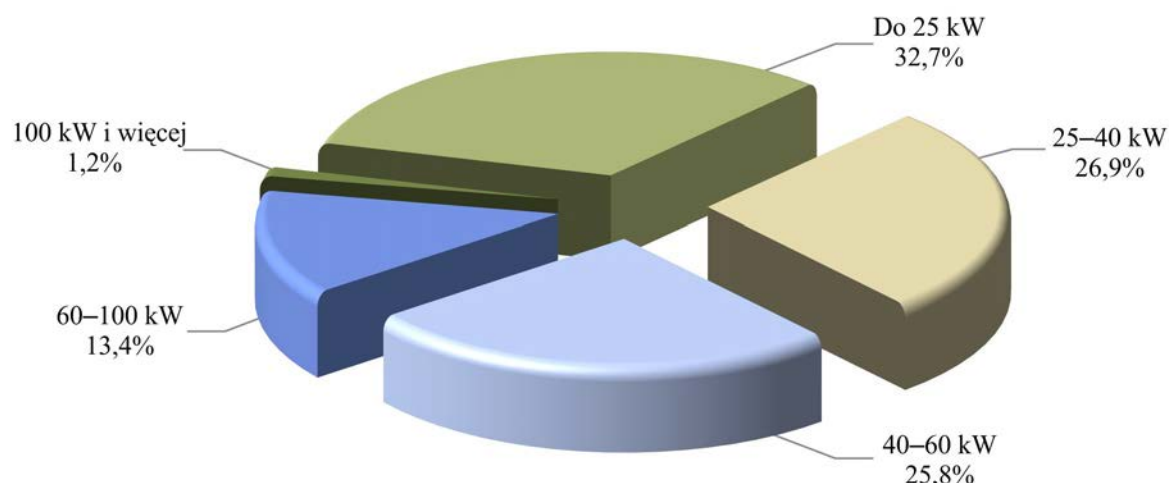
CIĄGNIKI, MASZYNY I URZĄDZENIA ROLNICZE

Według wyników ostatniego spisu rolnego, 61,3 tys. (66,4%) gospodarstw prowadzących działalność rolniczą wyposażonych było w **ciągniki**, których spisano 102,2 tys., tj. o 17,2% więcej niż w 2002 r. W gospodarstwach o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych znajdowało się 101,3 tys. tych pojazdów, tj. 99,1% ogólnej ich liczby. W gospodarstwach indywidualnych zanotowano ich 101,9 tys. szt., co stanowiło 99,6% ciągników ogółem, przy czym 100,9 tys. szt. zanotowano w jednostkach o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych.

Udział gospodarstw z ciągnikami w ogólnej liczbie jednostek prowadzących działalność rolniczą był zróżnicowany w zależności od powierzchni użytkowanych gruntów i zwiększał się od 10,1% w gospodarstwach najmniejszych (do 1 ha użytków rolnych włącznie) do 98,5% wśród jednostek o areale 30–50 ha użytków rolnych, po czym zmalał do 89,4% w gospodarstwach największych (100 ha użytków rolnych i więcej).

Analizując wyposażenie gospodarstw w ciągniki pod względem mocy silnika należy zauważyć, że najczęściej gospodarstwa posiadało ciągniki o mocy 15–25 kW i 25–40 kW. Stanowiły one odpowiednio 33,4% i 27,0% jednostek prowadzących działalność rolniczą. Najmniej było gospodarstw z ciągnikami o największej (powyżej 100 kW) i o najmniejszej mocy (poniżej 15 kW). Ich udział w ogólnej liczbie gospodarstw prowadzących działalność rolniczą kształtował się odpowiednio na poziomie 1,1% i 1,3%. Odsetek gospodarstw z ciągnikami o mocy 60–100 kW wynosił 12,1%.

Struktura liczby ciągników według mocy silnika

W ciągu ośmiu lat dzielących obydwie spisy odnotowano niewielkie zmiany w strukturze liczby ciągników ze względu na ich moc. W 2010 r., podobnie jak w 2002 r., dominowały ciągniki o mocy 15–25 kW i 25–40 kW. Razem stanowiły one 58,3% ogólnej ich liczby.

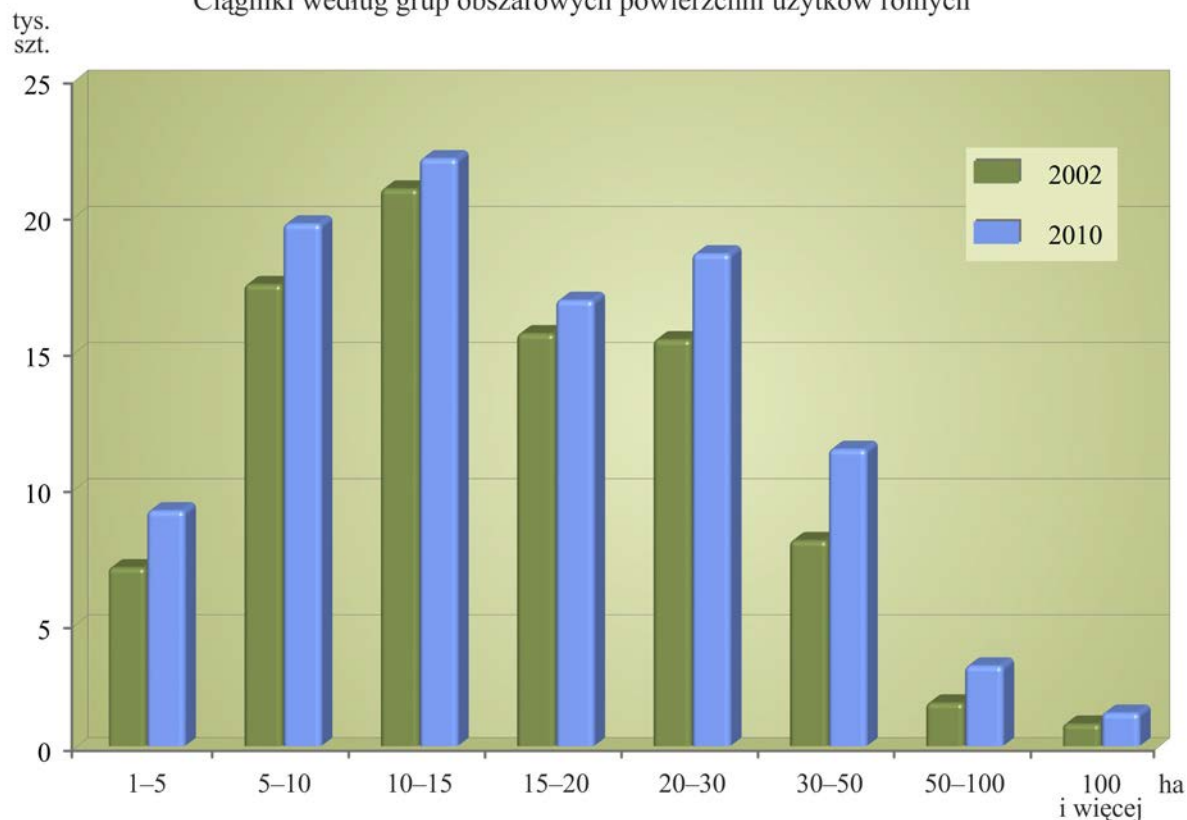
W gospodarstwach rolnych w poszczególnych grupach obszarowych użytków rolnych zaobserwowano zróżnicowanie liczby posiadanych ciągników oraz ich mocy, z tendencją do wzrostu wraz ze wzrostem powierzchni użytkowanych gruntów. Odsetek gospodarstw z ciągnikami o mocy 100 kW i więcej wzrastał od 0,1% w grupie gospodarstw o powierzchni 1–2 ha użytków rolnych do 60,3% w gospodarstwach największych (100 ha użytków rolnych i więcej). Najwyższy odsetek podmiotów z ciągnikami o mocy do 15 kW wystąpił w grupie gospodarstw o powierzchni 2–3 ha użytków rolnych (5,8%), a najniższy – w grupie 100 ha użytków rolnych i więcej (0,4%).

Tabl. 9. Ciągniki w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych

Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych	Gospodarstwa z ciągnikami w 2010 r.	2002	2010	
		ciągniki		
		w sztukach		2002=100
O g ó ł e m	61273	87229	102245	117,2
Do 1 ha włącznie	871	1189	931	78,3
1–5	8119	6717	8857	131,9
5–10	16273	17359	19638	113,1
10–15	14420	20953	22094	105,4
15–20	8713	15514	16765	108,1
20–50	11722	23022	29683	128,9
50–100	893	1633	3023	185,1
100 ha i więcej	262	842	1254	148,9

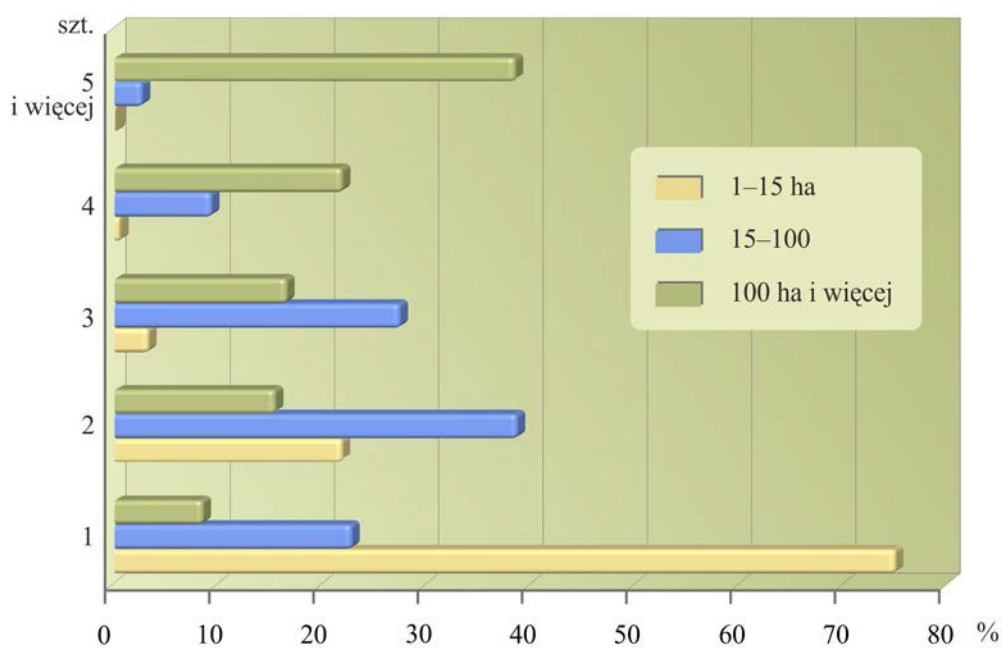
Średnio w województwie podlaskim na 1 gospodarstwo prowadzące działalność rolniczą i posiadające ciągniki przypadało 1,7 szt. tych pojazdów. Omawiany wskaźnik wzrastał od 1,1 szt. wśród gospodarstw o powierzchni poniżej 5 ha użytków rolnych do 4,8 szt. w grupie jednostek o areale 100 ha i więcej.

Ciągniki według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych

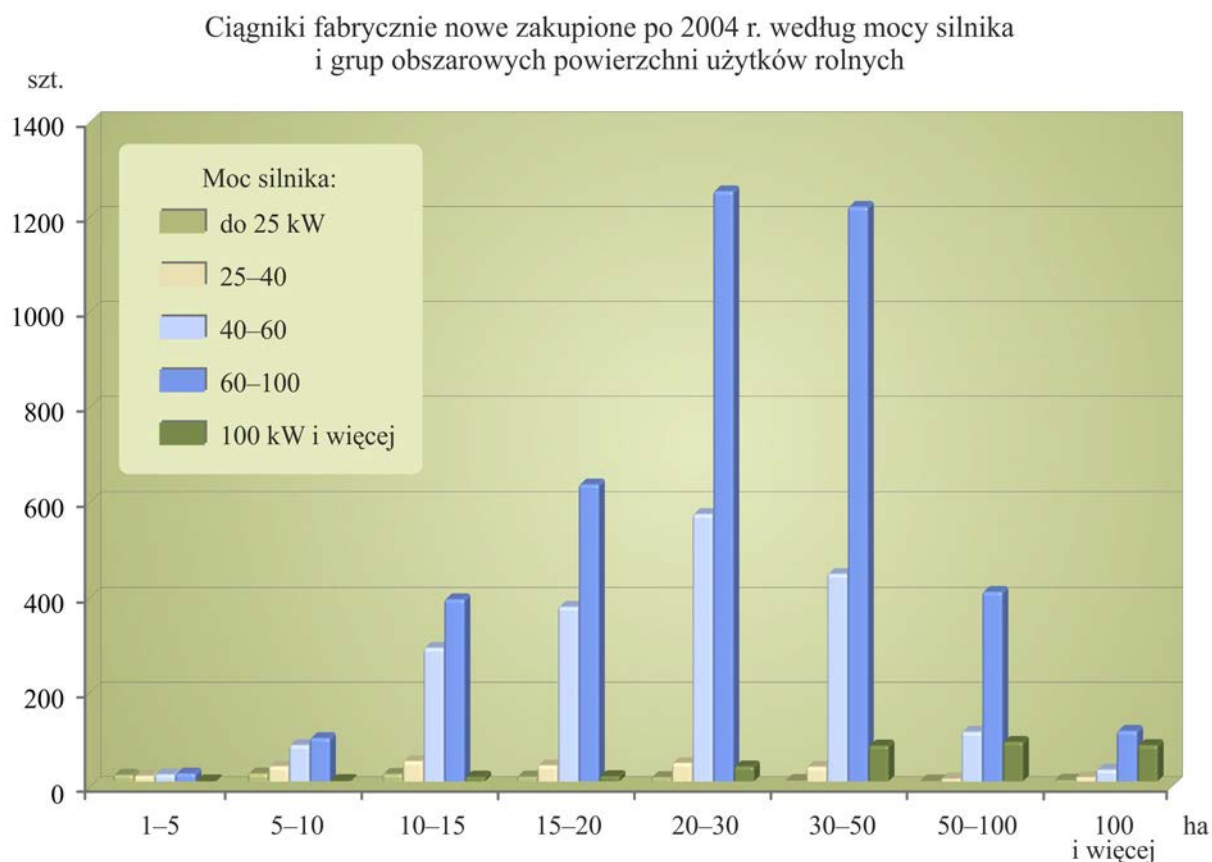

W okresie między spisami liczba ciągników wzrosła we wszystkich grupach obszarowych powierzchni użytków rolnych, z wyjątkiem gospodarstw najmniejszych o powierzchni do 1 ha użytków rolnych. Największe zmiany odnotowano w grupie gospodarstw dużych, o areale użytków rolnych 50–100 ha.

Struktura gospodarstw rolnych posiadających ciągniki według liczby ciągników i grup obszarowych powierzchni użytków rolnych

Najwięcej gospodarstw wyposażonych było w 1 ciągnik – 37,5% ogółu gospodarstw prowadzących działalność rolniczą, 2 ciągniki spisano w 18,1% gospodarstw, 3 – w 7,7% i 4 – w 2,4%, a 5 i więcej – w 0,8% tych gospodarstw. Gospodarstwa z 1 ciągnikiem najliczniej wystąpiły wśród jednostek o powierzchni 5–10 ha użytków rolnych i stanowiły one ponad 60% ogółu gospodarstw prowadzących działalność rolniczą w tej grupie obszarowej. Najwięcej gospodarstw z 2 ciągnikami zanotowano w grupie o powierzchni użytków rolnych 15–20 ha (ponad 40%), z 3 ciągnikami – w grupie 30–50 ha (prawie 38%), z 4 ciągnikami – w grupie 50–100 ha (ponad 28%), a z co najmniej 5 ciągnikami – wśród jednostek dużych o powierzchni 100 ha użytków rolnych i więcej (ponad 34%).

Po 2004 r. użytkownicy gospodarstw zakupili 6,6 tys. nowych ciągników, z tego 3,7 tys. szt. (55,8%) znajdowało się w gospodarstwach o powierzchni 20–50 ha użytków rolnych.

Przy utrzymującej się przewadze zbóż w strukturze powierzchni zasiewów i jednoczesnym wzroście powierzchni uprawy rzepaku, podczas ostatniego spisu w 10,5 tys. gospodarstw odnotowano 10,7 tys. kombajnów do zbioru tych roślin. Udział gospodarstw posiadających **kombajny zbożowe** wśród gospodarstw prowadzących działalność rolniczą wynosił 11,4%. Najwyższy odsetek takich gospodarstw (ok. 60%) zanotowano w grupie jednostek największych o powierzchni 100 ha użytków rolnych i więcej.

Na 100 gospodarstw prowadzących działalność rolniczą w województwie podlaskim przypadają przeciętnie ponad 11 kombajnów, podczas gdy średnio w kraju – 8 maszyn tego typu. W kombajny

najlepiej wyposażone były gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych 100 ha i więcej, gdzie na 100 gospodarstw przypadało ponad 81 szt. tych maszyn, 50–100 ha – ok. 60 szt. oraz 30–50 ha – ok. 53 szt. Najwięcej kombajnów (27,1% ogólnej ich liczby) znajdowało się w grupie gospodarstw o powierzchni 20–30 ha użytków rolnych. Przeciętnie na 100 ha powierzchni zasiewów zbóż i rzepaku przypadało 2,2 maszyny tego typu.

Spadkowa tendencja w powierzchni uprawy buraków cukrowych i ziemniaków miała wpływ na zmniejszenie ilości kombajnów do zbioru tych ziemniaków.

W 2010 r. ziemniaki uprawiało 39,0 tys. gospodarstw. W 3,8 tys. gospodarstw, tj. w 4,1% jednostek prowadzących działalność rolniczą, spisano 3,8 tys. szt. **kombajnów ziemniaczanych**. Najwięcej gospodarstw z kombajnami do zbioru ziemniaków odnotowano w grupach gospodarstw o powierzchni 15–20 ha i 20–30 ha użytków rolnych (odpowiednio 21,3% i 29,3% ogólnej liczby gospodarstw posiadających kombajny tego rodzaju). W tych gospodarstwach spisano łącznie ponad połowę kombajnów ziemniaczanych. Na 100 jednostek prowadzących działalność rolniczą przypadały ponad 4 kombajny, przy czym najwięcej zanotowano ich w grupie obszarowej 30–50 ha – ok. 17 szt. W 2010 r. średnio na 100 ha uprawy ziemniaków przypadało 21,2 szt. kombajnów ziemniaczanych.

Znacznie więcej gospodarstw wykorzystywało do zbioru ziemniaków **kopaczki** (38,0% jednostek prowadzących działalność rolniczą), przy czym najwięcej tych maszyn znajdowało się w gospodarstwach o powierzchni 10–15 ha użytków rolnych (27,3% ogółu spisanych kopaczek). Najwyższy odsetek jednostek posiadających kopaczki (63,1%) odnotowano w grupie gospodarstw o powierzchni 15–20 ha użytków rolnych. Na 100 podmiotów prowadzących działalność rolniczą przypadało ok. 38 kopaczek, przy czym najwięcej (ponad 63) zanotowano w grupie obszarowej 15–20 ha użytków rolnych.

W 2010 r. w 0,3 tys. gospodarstw rolnych (0,3% gospodarstw prowadzących działalność rolniczą) spisano 0,3 tys. szt. **kombajnów buraczanych**, przy czym uprawę buraków prowadziło ogółem 0,3 tys. gospodarstw. Blisko 90% gospodarstw zajmujących się uprawą buraków cukrowych posiadało specjalistyczny sprzęt do ich zbioru, a najwięcej (25,2%) tych maszyn znajdowało się w grupie gospodarstw o powierzchni 20–30 ha użytków rolnych. Na 100 podmiotów z działalnością rolniczą przypadało średnio 0,3 szt. kombajnu buraczanego. Najlepiej wyposażone w kombajny do zbioru buraków były gospodarstwa o areale 100 ha użytków rolnych i więcej, gdzie omawiany wskaźnik wynosił 6,5 szt.

Silosokombajny w ilości 1,7 tys. szt. znajdowały się w posiadaniu 1,7 tys. gospodarstw, czyli zaledwie 1,8% jednostek prowadzących działalność rolniczą wyposażonych było w te maszyny. Najwięcej gospodarstw z silosokombajnami spisano w grupach obszarowych o areale użytków rolnych 20–30 ha (28,2%) i 30–50 ha (26,6%). Łącznie w tych grupach spisano 54,8% ogólnej liczby omawianych maszyn. Na 100 gospodarstw przeciętnie przypadało 1,8 szt. silosokombajnów. Wskaźnik ten osiągnął najwyższą wartość wśród gospodarstw o powierzchni 50–100 ha użytków rolnych gdzie wynosił prawie 17 szt.

W 33,0 tys. gospodarstw (35,7% gospodarstw prowadzących działalność rolniczą), spisano 33,2 tys. polowych **opryskiwaczy ciągnikowych**. W badaniu uwzględniono ogólną liczbę opryskiwaczy, która może obejmować nie tylko maszyny stosowane w ochronie roślin (opryskiwacze w użyciu), ale również w nawożeniu, nawadnianiu i innych celach gospodarczych. We wszystkich grupach gospodarstw posiadających co najmniej 15 ha użytków rolnych ponad 66% jednostek wyposażonych było w polowe opryskiwacze ciągnikowe, przy czym najwyższy ich odsetek zanotowano w przedziale 30–50 ha użytków rolnych (83,8%). Najwięcej (25,3% ogólnej liczby tych maszyn) spisano w grupie gospodarstw o powierzchni 10–15 ha użytków rolnych. W przeliczeniu na 100 gospodarstw prowadzących działalność rolniczą przypadało średnio około 36 opryskiwaczy. Wskaźnik ten był najwyższy wśród jednostek o areale 50–100 ha użytków rolnych i wynosił ok. 86 szt.

Tabl. 10. Wyposażenie gospodarstw prowadzących działalność rolniczą w wybrane maszyny i urządzenia rolnicze

Wyszczególnienie	Gospodarstwa posiadające maszyny	Liczba maszyn
Kombajny zbożowe	10503	10681
Kombajny ziemniaczane	3822	3844
Kombajny buraczane	281	294
Silosokombajny	1654	1696
Kosiarki ciągnikowe	45109	47544
Przyczepy zbierające	10081	10409
Prasy zbierające	24340	25851
Ładowacze	20217	22575
Kopaczki do ziemniaków	35085	35153
Sadzarki do ziemniaków	31912	31972
Rozsiewacze nawozów i wapnia	44281	45129
Rozrzutniki obornika	44862	46448
Agregaty uprawowe	16741	19863
Polowe opryskiwacze ciągnikowe	32980	33174
Dojarki bańkowe	18180	20326
Dojarki rurociągowe	6353	7126

Podczas spisu w 2010 r. 16,7 tys. gospodarstw, tj. 18,1% ogólnej liczby gospodarstw prowadzących działalność rolniczą, wyposażonych było w agregaty uprawowe. Maszyny te spisano w prawie 70% gospodarstw o powierzchni użytków rolnych 50 ha i więcej. Najwięcej agregatów (20,7%) znajdowało się w grupie jednostek o areale 10–15 ha użytków rolnych. Przeciętnie na 100 gospodarstw przypadały prawie 22 agregaty uprawowe. W miarę wzrostu powierzchni użytków rolnych liczba agregatów przypadających na 100 gospodarstw wzrastała od ok. 1 szt. w grupie jednostek najmniej-

szych (do 1 ha użytków rolnych włącznie) do ponad 121 szt. w gospodarstwach największych (100 ha użytków rolnych i więcej).

Wśród gospodarstw prowadzących działalność rolniczą podmioty wyposażone w **kosiarki ciągnikowe, rozsiewacze nawozów i wapna** oraz **rozzutniki obornika** stanowiły odpowiednio: 48,9%, 48,0% i 48,6%. Ponad 70% jednostek w grupie obszarowej 10–15 ha użytków rolnych było wyposażonych w te maszyny. Gospodarstwa z kosiarkami ciągnikowymi najliczniej wystąpiły w grupach obszarowych o powierzchni 20–30 ha użytków rolnych (91,2% gospodarstw) oraz 30–50 ha (91,9%). Najwięcej tych maszyn (rozsiewaczy nawozów i wapna – 26,0%, rozrutników obornika – 25,7%, kosiarek – 25,6%) spisano w gospodarstwach o powierzchni 10–15 ha użytków rolnych.

Na 100 gospodarstw prowadzących działalność rolniczą przypadało średnio:

- ok. 52 kosiarki ciągnikowe (najwięcej w grupie obszarowej o powierzchni użytków rolnych 50–100 ha – ok. 119 szt.),
- ok. 49 rozsiewaczy nawozów i wapna (najwięcej w grupie obszarowej o areale użytków rolnych 100 ha i więcej – ponad 113 szt.),
- ok. 50 rozrutników obornika (najwięcej w grupie obszarowej o powierzchni użytków rolnych 50–100 ha – prawie 104 szt.).

NAWOZY, ŚRODKI OCHRONY ROŚLIN I NAWADNIANIE

Wyniki spisu wykazały, że 72,2 tys. gospodarstw rolnych (78,2% gospodarstw prowadzących działalność rolniczą) stosowało nawozy w roku gospodarczym 2009/10. Udział gospodarstw stosujących nawożenie mineralne, wapniowe i organiczne pochodzenia zwierzęcego w ogólnej liczbie gospodarstw prowadzących działalność rolniczą wynosił odpowiednio: 68,3%, 7,7% oraz 63,1%.

Nawożenie azotem zanotowano w 64,3% gospodarstw prowadzących działalność rolniczą, natomiast znacznie mniej jednostek używało nawozów fosforowych i potasowych (odpowiednio 13,4% i 13,7%). Popularne było również wykorzystywanie nawozów wieloskładnikowych (37,7% omawianej grupy gospodarstw).

Wraz ze wzrostem powierzchni użytków rolnych odsetek gospodarstw z działalnością rolniczą stosujących nawożenie:

- mineralne – zwiększał się od 10,9% wśród jednostek najmniejszych (do 1 ha użytków rolnych włącznie) do 92,0% w grupie o powierzchni 30–50 ha użytków rolnych, po czym zmalał do 75,8% w gospodarstwach największych (100 ha użytków rolnych i więcej),

- wapniowe – wzrastał od 0,3% w grupie o powierzchni do 1 ha użytków rolnych włącznie do 33,4% w jednostkach największych (100 ha użytków rolnych i więcej),
- organiczne – wzrastał od 14,8% wśród jednostek o areale użytków rolnych do 1 ha włącznie do 93,7% w grupie obszarowej 30–50 ha, po czym zmniejszył się do 61,1% w gospodarstwach największych (100 ha użytków rolnych i więcej).

Wśród gospodarstw stosujących nawożenie mineralne najmniejszy i największy udział gospodarstw stosujących nawozy:

- azotowe odnotowano w jednostkach o powierzchni do 1 ha użytków rolnych włącznie oraz 50–100 ha – odpowiednio 80,9% i 98,0%,
- fosforowe – w grupach obszarowych o areale użytków rolnych do 1 ha włącznie oraz 15–20 ha – odpowiednio 8,7% i 23,8%,
- potasowe – wśród gospodarstw posiadających 1–2 ha użytków rolnych oraz 50–100 ha – odpowiednio 8,7% i 32,9%,
- wieloskładnikowe – w grupach o powierzchni użytków rolnych do 1 ha włącznie oraz 100 ha i więcej – odpowiednio 28,1% i 82,9%.

Zużycie **nawozów mineralnych** w roku gospodarczym 2009/10 w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze osiągnęło poziom 108,1 kg czystego składnika NPK. Intensywne nawożenie (141,1 kg/ha) stosowano w gospodarstwach dużych o powierzchni 50–100 ha użytków rolnych. W jednostkach o areale użytków rolnych co najmniej 10 ha nawożenie przekraczało 100 kg NPK/ha, przy czym w grupie 20–50 ha wynosiło 128,0 kg/ha, a 100 ha i więcej – 104,1 kg/ha. W gospodarstwach mniejszych obszarowo zużycie wahało się od 31,0 kg/ha w jednostkach do 1 ha włącznie do około 72,9 kg/ha w grupie 5–10 ha użytków rolnych.

Wyniki spisu wykazały, że pod zbiory 2010 r. w 7,1 tys. gospodarstw wykorzystano 15,3 tys. ton **nawozów wapniowych** w przeliczeniu na czysty składnik, a ich przeciętne zużycie kształtowało się na bardzo niskim poziomie i wynosiło 14,7 kg/ha użytków rolnych w dobrej kulturze.

Tabl. 11. Zużycie nawozów wapniowych według sektorów własności

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor prywatny		Sektor publiczny
		razem	w tym gospodarstwa indywidualne	
w kilogramach				
Na 1 ha użytków rolnych	14,2	14,3	12,8	7,0
Na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze	14,7	14,7	13,2	11,1

Badanie wykazało, że 58,2 tys. gospodarstw stosowało **nawozy organiczne pochodzenia zwierzęcego**, a wśród nich 98,4% – nawożenie obornikiem, 21,7% – gnojówką, a 14,3% – gnojowicą.

Analizując gospodarstwa stosujące nawożenie organiczne zaobserwowano, że dominowały wśród nich jednostki wykorzystujące obornik, których najwyższy odsetek (99,5%) zanotowano w grupie obszarowej o powierzchni do 1 ha użytków rolnych włącznie, a najniższy (91,1%) wystąpił wśród gospodarstw o areale 100 ha użytków rolnych i więcej.

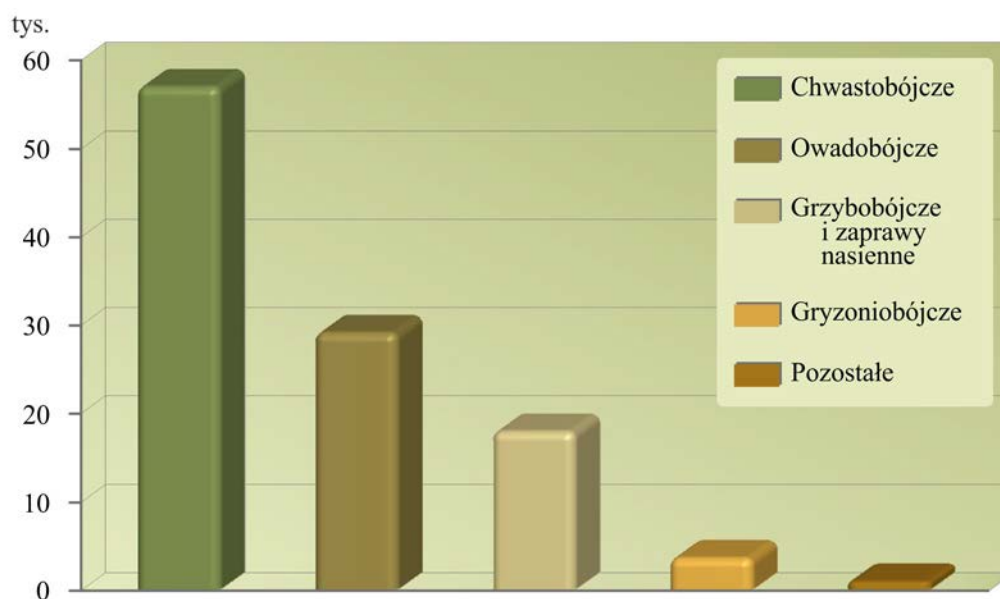
Nawożenie gnojówką najczęściej stosowały gospodarstwa z grupy obszarowej 30–50 ha użytków rolnych (48,3%), a gnojowicą – o powierzchni 50–100 ha użytków rolnych (48,4%).

Według wyników badania metod produkcji rolnej w 2010 r. prawie co piąte gospodarstwo o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych prowadzące działalność rolniczą posiadało urządzenie do magazynowania obornika (20,4%). Nieco mniej gospodarstw dysponowało zbiornikami do przechowywania gnojówki – 19,3%, a najmniej gnojowicy – tylko 0,2%. W zdecydowanej większości urządzenia do gromadzenia obornika były odkryte, a do przechowywania gnojówki – zakryte.

Najwięcej gospodarstw z urządzeniami do magazynowania obornika i gnojówki zarejestrowanych zostało w grupach gospodarstw o powierzchni 30–50 ha i 50–100 ha użytków rolnych. Odsetek jednostek wyposażonych w urządzenia do magazynowania obornika ukształtował się w tych grupach gospodarstw na poziomie 64,5% i 61,0%, a w przypadku podmiotów posiadających urządzenia do magazynowania gnojówki wynosił 57,5% i 53,4%. Ponad 30% gospodarstw w grupach 30–50 ha (34,9%) i 50–100 ha (38,0%) wyposażonych było w urządzenia do przechowywania gnojowicy.

W badaniu metod produkcji rolnej w 2010 r. zostały zebrane również informacje o rodzaju zastosowanych (w okresie lipiec 2009 r. – czerwiec 2010 r.) **środków ochrony roślin** w podziale na: owadobójcze, grzybobójcze i zaprawy nasienne, chwastobójcze, gryzoniobójcze oraz pozostałe. Spośród gospodarstw o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą 60,1 tys. (71,9%) stosowało przynajmniej jedną z wyżej wymienionych grup środków.

Gospodarstwa o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych stosujące środki ochrony roślin

Wśród jednostek o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych stosujących środki ochrony roślin:

- 92,3% używało środki chwastobójcze,
- 47,2% – owadobójcze,
- 29,1% – grzybobójcze i zaprawy nasienne,
- 6,0% – gryzoniobójcze,
- 1,6% – pozostałe.

Ponad 80% gospodarstw w każdej z grup obszarowych o powierzchni od 15 do 100 ha użytków rolnych stosowało co najmniej jedną z omawianych grup środków ochrony roślin.

Według wyników spisu, zaledwie 0,1 tys. gospodarstw stosowało **nawadnianie**, a powierzchnia upraw nawadnianych przynajmniej raz w roku wynosiła 0,4 tys. ha, tj. niespełna 0,1% ogólnej powierzchni upraw w województwie.

DOCHODY GOSPODARSTW DOMOWYCH Z UŻYTKOWNIKIEM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNEGO

W okresie roku poprzedzającego PSR 2010 działalność rolniczą w województwie podlaskim prowadziło 92,2 tys. gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego, w tym 83,5 tys. gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha.

Obok dochodów z działalności rolniczej, gospodarstwa domowe z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego uzyskiwały dochody z:

- pracy najemnej – 37,1% ogółu omawianych gospodarstw (w 2002 r. – 32,4%),
- emerytur i rent – 25,6% (w 2002 r. – 58,2%),
- działalności pozarolniczej – 18,9% (w 2002 r. – 10,3%),
- innych niezarobkowych źródeł (poza emeryturą i rentą) – 6,8% (w 2002 r. – 8,1%).

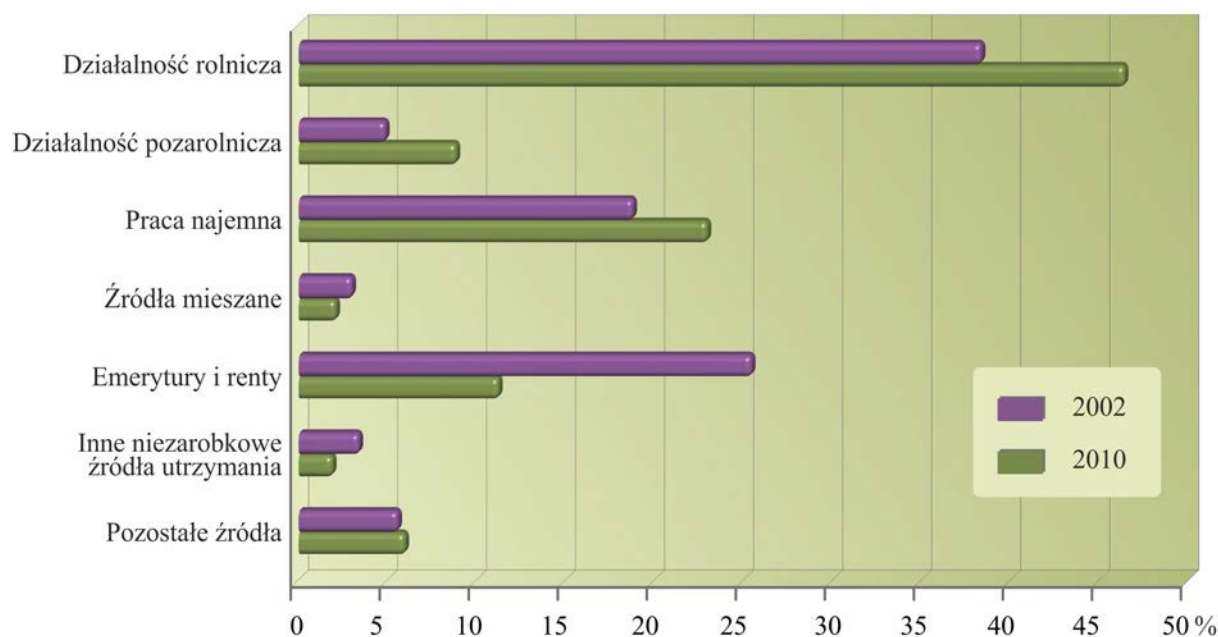
Prawie połowa (46,7%) gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego za główne źródło utrzymania, czyli źródło dochodu przekraczające 50% dochodów ogółem, wskazała działalność rolniczą. W gospodarstwach użytkujących powyżej 1 ha użytków rolnych odsetek ten był nieco wyższy i ukształtował się na poziomie 50,9%, natomiast dla gospodarstw posiadających do 1 ha użytków rolnych łącznie – wynosił zaledwie 6,8%.

Drugim pod względem częstości występowania źródłem dochodów gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego były dochody z pracy najemnej. Przekroczyły one 50% dochodów ogółem w przypadku 23,1% omawianej grupy gospodarstw domowych i 22,2% go-

spodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych. W co trzecim gospodarstwie domowym z użytkownikiem gospodarstwa o powierzchni do 1 ha użytków rolnych włącznie ponad połowę dochodów uzyskiwano z pracy najemnej.

Emerytury i renty stanowiły główne źródło dochodów dla 11,3% ogółu gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego i 8,7% – z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych, natomiast w przypadku gospodarstw posiadających od 0 do 1 ha użytków rolnych włącznie udział ten był zdecydowanie wyższy i wynosił 36,2%.

Struktura gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego według głównego źródła utrzymania

Działalność pozarolnicza stanowiła główne źródło utrzymania dla 8,9% ogółu omawianych gospodarstw domowych i 8,2% gospodarstw z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych, natomiast w gospodarstwach posiadających do 1 ha użytków rolnych włącznie – 15,7%.

Inne niezarobkowe źródła utrzymania (oprócz emerytury i renty) były głównym źródłem dochodów dla 1,9% gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego, w tym dla 1,7% gospodarstw z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych, natomiast dla 3,2% gospodarstw z najmniejszym arealem użytków rolnych (do 1 ha użytków rolnych włącznie).

Odsetek gospodarstw domowych z dochodami ze źródeł mieszanych, czyli łącznych dochodów z działalności rolniczej i pracy najemnej (z przewagą dochodów z działalności rolniczej), które przekraczały 50% wszystkich dochodów wynosił 0,8% zarówno dla gospodarstw domowych z użytkowni-

kiem gospodarstwa indywidualnego ogółem, jak i w przypadku gospodarstw domowych posiadających gospodarstwo indywidualne o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych.

Udział gospodarstw domowych, dla których dochody z pracy najemnej i działalności rolniczej (z przewagą dochodów z pracy najemnej) przekraczały 50% dochodów ogółem kształtował się na poziomie 1,2% dla ogółu omawianych gospodarstw, a 1,3% – dla gospodarstw z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego o areale powyżej 1 ha użytków rolnych.

W przypadku 6,0% ogółu gospodarstw domowych użytkujących gospodarstwo indywidualne i 6,2% gospodarstw użytkujących gospodarstwo indywidualne o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych, żadne z wyżej wymienionych źródeł dochodów nie przekroczyło 50% dochodów ogółem.

Tabl. 12. Wybrane wskaźniki dla gospodarstw indywidualnych według głównego źródła dochodu gospodarstwa domowego

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym z głównym źródłem dochodów gospodarstwa domowego z			
		działalności		pracy najemnej	emerytury i renty
		rolniczej	poza-rolniczej		
Struktura liczby gospodarstw w %	100,0	46,7	8,9	23,1	11,3
Odsetek kierujących w wieku do 40 lat	28,2	31,4	30,7	30,3	6,0
Odsetek kierujących kobiet	22,9	12,0	29,8	30,9	43,2
Odsetek kierujących z wykształceniem rolniczym	47,7	60,9	34,3	32,9	39,2
Nakłady pracy na 1 gospodarstwo w AWU	1,2	1,9	0,6	0,6	0,6
Nakłady pracy na 100 ha użytków rolnych w AWU	10,9	10,7	10,4	10,0	18,3
Odsetek gospodarstw produkujących głównie na samozaopatrzenie	20,7	12,0	24,7	27,1	37,0
Wielkość ekonomiczna gospodarstwa w tys. euro	13,6	24,5	4,8	3,5	2,4
Powierzchnia użytków rolnych na 1 gospodarstwo w ha	11,29	17,33	6,01	5,91	3,52
Obsada zwierząt na 1 gospodarstwo w SD	10,1	19,3	2,2	1,3	1,0
Obsada zwierząt na 100 ha użytków rolnych w SD	89,1	111,2	36,6	21,2	27,7
Liczba ciągników na 1 gospodarstwo w szt.	1,1	1,7	0,5	0,5	0,4
Liczba ciągników na 100 ha użytków rolnych w szt.	9,8	9,9	9,0	9,1	10,1
Zużycie NPK na 1 ha użytków rolnych utrzymanych w dobrej kulturze rolnej w kg	107,6	124,9	64,4	52,7	49,2

Wraz ze wzrostem powierzchni użytków rolnych gospodarstw indywidualnych odsetek gospodarstw domowych z użytkownikiem, których dochody w ponad połowie pochodziły z działalności rolniczej zwiększał się od 6,8% w przypadku gospodarstw o powierzchni nieprzekraczającej 1 ha użytków rolnych do 92,8% w grupie obszarowej 30–50 ha użytków rolnych, a następnie zmniejszył się do 84,4% w gospodarstwach posiadających 100 ha użytków rolnych i więcej.

Odsetek gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego, w których ponad 50% dochodów pochodziło z pracy najemnej, emerytur i rent oraz działalności pozarolniczej wraz ze wzrostem powierzchni użytków rolnych wykazywał tendencję spadkową:

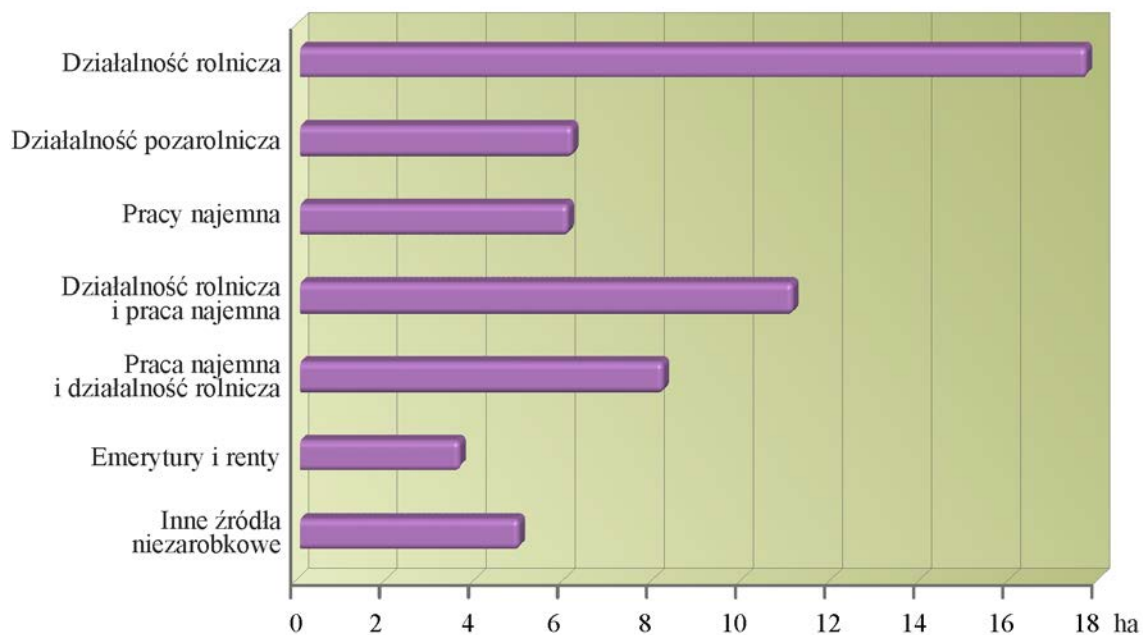
- w przypadku dochodów z pracy najemnej – od 37,6% w grupie gospodarstw 0–2 ha użytków rolnych do 1,9% wśród gospodarstw o areale 30–50 ha, natomiast w gospodarstwach posiadających 50 ha użytków rolnych i więcej wynosił 2,2%,
- w gospodarstwach, w których głównym źródłem dochodów były emerytury i renty – od 36,2% w grupie o powierzchni nieprzekraczającej 1 ha użytków rolnych do 0,2% w gospodarstwach posiadających 50–100 ha użytków rolnych, podczas gdy w grupie gospodarstw największych (100 ha użytków rolnych i więcej) dochody z tego tytułu nie wystąpiły,
- w gospodarstwach domowych, których głównym źródłem dochodów była działalność pozarolnicza – od 15,7% w grupie obszarowej do 1 ha użytków rolnych włącznie do 1,4% w gospodarstwach posiadających 30–50 ha użytków rolnych, natomiast w dwóch największych grupach obszarowych, tj. 50–100 ha oraz 100 ha i więcej użytków rolnych wzrósł odpowiednio do 1,9% i 7,2%.

W grupie gospodarstw domowych, dla których głównym źródłem dochodów była działalność rolnicza odnotowano najwyższy odsetek osób kierujących gospodarstwem rolnym posiadających wykształcenie rolnicze (60,9%). Najmniej kierujących posiadało wykształcenie rolnicze wśród gospodarstw domowych, gdzie głównym źródłem utrzymania była praca najemna (32,9%). Najwyższy odsetek osób kierujących z wykształceniem wyższym rolniczym (3,4%) wystąpił w grupie gospodarstw domowych, w których główne źródło utrzymania stanowiła praca najemna, a najniższy wśród gospodarstw utrzymujących się głównie z działalności rolniczej (1,6%) oraz z emerytur i rent (1,7%).

Wśród gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania były dochody z pracy najemnej i działalności rolniczej odnotowano najniższy odsetek gospodarstw, które zużywały więcej niż 50% wartości produkcji rolniczej wytworzonej w gospodarstwie rolnym i wynosił on 1,3%. Omawiany odsetek osiągnął najwyższą wartość (37,0%) w grupie gospodarstw domowych, dla których główne źródło utrzymania stanowiły emerytury i renty.

Gospodarstwa domowe, których głównym źródłem utrzymania była działalność rolnicza posiadały największe obszarowo gospodarstwa rolne. Średnia powierzchnia użytków rolnych w tych gospodarstwach wynosiła 17,33 ha (w kraju – 15,75 ha). Najmniejsze obszarowo gospodarstwa rolne (średnia powierzchnia użytków rolnych – 3,52 ha) były użytkowane przez gospodarstwa domowe, utrzymujące się głównie z emerytur i rent.

Średnia powierzchnia gospodarstwa indywidualnego według głównego źródła utrzymania gospodarstwa domowego

W 2010 r. w województwie podlaskim 92,1% gospodarstw, w których główne źródło utrzymania gospodarstw domowych stanowiły dochody z działalności rolniczej uprawiało zboża. Najniższy odsetek wśród tych gospodarstw (54,1%) wystąpił w gospodarstwach domowych, gdzie głównym źródłem dochodów była emerytura i renta. W grupach gospodarstw domowych, w których ponad 50% dochodów pochodziło ze źródeł mieszanych oraz pozostałych, odsetek gospodarstw uprawiających zboża wynosił ponad 80%.

Najwyższy odsetek gospodarstw rolnych zajmujących się uprawą ziemniaków (64,9%) zanotowano w gospodarstwach domowych utrzymujących się głównie z działalności rolniczej i pracy najemnej, natomiast najniższy (26,5%) zanotowano w gospodarstwach z dochodami z działalności pozarolniczej przekraczającymi 50% dochodów ogółem.

Uprawą roślin przemysłowych najczęściej podejmowały się gospodarstwa, w których głównym źródłem utrzymania gospodarstw domowych była działalność rolnicza oraz pozostałe źródła dochodów (2,0% omawianych gospodarstw).

Najwyższy odsetek gospodarstw prowadzących uprawę warzyw gruntowych (3,1%), truskawek (3,0%) oraz warzyw pod osłonami (0,5%) odnotowano w grupie gospodarstw domowych, których głównym źródłem dochodów była praca najemna oraz dochody z działalności rolniczej.

Zwierzęta gospodarskie posiadało 87,4% gospodarstw rolnych związanych z gospodarstwami domowymi, dla których głównym źródłem utrzymania była działalność rolnicza oraz 70,5% gospodarstw utrzymujących się głównie ze źródeł mieszanych, tj. działalności rolniczej i pracy najemnej. Najniższy

odsetek gospodarstw rolnych (32,5%) prowadzących chów zwierząt odnotowano wśród gospodarstw domowych, dla których głównym źródłem utrzymania była działalność pozarolnicza.

W grupie gospodarstw domowych, dla których 50% dochodów stanowiły dochody z działalności rolniczej wystąpił najwyższy odsetek gospodarstw rolnych posiadających bydło (78,4%). Omawiany odsetek był najniższy wśród gospodarstw domowych utrzymujących się głównie z działalności pozarolniczej (14,3%).

Gospodarstwa domowe, dla których głównym źródłem dochodów była działalność rolnicza i praca najemna stanowiły najwyższy odsetek gospodarstw utrzymujących trzodę chlewną (39,1%), drób kurzy (44,4%) oraz konie (9,8%). Najniższy odsetek gospodarstw zajmujących się chowem bydła i drobiu (odpowiednio 14,3% i 18,3%) zaobserwowano wśród gospodarstw domowych, gdzie głównym źródłem utrzymania była działalność pozarolnicza, natomiast w przypadku gospodarstwach utrzymujących świnie (11,9%) – niezarobkowe źródła utrzymania (poza emeryturą i rentą). Najwięcej gospodarstw zajmujących się chowem i hodowlą koni (4,7%) utrzymywało się z pracy najemnej.

Gospodarstwa indywidualne prowadzące działalność rolniczą były w 66,4% wyposażone w ciągniki. Pojazdy te odnotowano w 89,9% gospodarstw rolnych związanych z gospodarstwami domowymi, dla których głównym źródłem utrzymania była działalność rolnicza, w 76,4% gospodarstw, gdzie ponad 50% dochodów stanowiły dochody z działalności rolniczej i pracy najemnej oraz w co trzecim gospodarstwie domowym uzyskującym ponad 50% dochodów z emerytur i rent oraz innych niezarobkowych źródeł.

Spis wykazał, że 68,5% gospodarstw indywidualnych prowadzących działalność rolniczą stosowało nawożenie mineralne i wapniowe, natomiast 63,1% – organiczne pochodzenia zwierzęcego. Najwyższy odsetek gospodarstw stosujących nawożenie mineralne i wapniowe oraz organiczne pochodzenia zwierzęcego odnotowano w grupie gospodarstw rolnych związanych z gospodarstwami domowymi, których głównym źródłem utrzymania była działalność rolnicza i wynosił on odpowiednio 93,8% i 86,5%, najniższy zaś wśród gospodarstw, gdzie ponad 50% dochodów pochodziło ze źródeł niezarobkowych poza emeryturą i rentą – odpowiednio 53,9% i 33,6%.

Zużycie NPK na 1 ha użytków rolnych utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej było najwyższe (124,9 kg) w grupie gospodarstw, w których głównym źródłem utrzymania była działalność rolnicza, a najniższe (49,2 kg) wśród gospodarstw, gdzie ponad 50% dochodów pochodziło z emerytur i rent.

CELE PRODUKCJI GOSPODARSTW INDYWIDUALNYCH

Wyniki spisu wykazały, że w przypadku 19,1 tys. gospodarstw indywidualnych (20,7% ogółu gospodarstw indywidualnych prowadzących działalność rolniczą), w tym 15,3 tys. gospodarstw indywidualnych o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych (18,3% ogółu gospodarstw indywidualnych powyżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą) gospodarstwo domowe użytkownika zużywało więcej niż 50% wartości wytworzonej końcowej produkcji rolniczej, a więc produkowały one **głównie na samozaopatrzenie**. Odsetek omawianych jednostek zmniejszał się wraz z rosnącą powierzchnią gospodarstwa od 44,7% w grupie obszarowej do 1 ha użytków rolnych włącznie do 0,1% wśród gospodarstw o areale 30 ha użytków rolnych i więcej.

Wśród jednostek produkujących głównie na samozaopatrzenie 7,4 tys. gospodarstw indywidualnych (8,0% ogółu gospodarstw indywidualnych prowadzących działalność rolniczą), w tym 4,3 tys. gospodarstw indywidualnych o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych (5,2% ogółu gospodarstw indywidualnych powyżej 1 ha użytków rolnych z działalnością rolniczą) produkowało wyłącznie na samozaopatrzenie gospodarstwa domowego użytkownika.

Gospodarstwa domowe 73,1 tys. użytkowników gospodarstw indywidualnych (79,3% ogółu gospodarstw indywidualnych prowadzących działalność rolniczą), w tym 68,3 tys. gospodarstw o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych (81,7% ogółu gospodarstw indywidualnych powyżej 1 ha użytków rolnych z działalnością rolniczą) zużywało 50% i mniej wartości końcowej produkcji rolniczej. Zdecydowana większość tych gospodarstw przeznaczała wytworzone produkty rolne na sprzedaż i w związku z tym na potrzeby analizy przyjęto, że jest to grupa gospodarstw produkujących **głównie na sprzedaż**. Odsetek omawianych gospodarstw towarowych zwiększał się wraz z rosnącą powierzchnią użytków rolnych od 55,3% w grupie obszarowej do 1 ha użytków rolnych włącznie do prawie 100% wśród gospodarstw o areale 30 ha użytków rolnych i więcej.

W grupie jednostek produkujących głównie na sprzedaż, wyłącznie na sprzedaż wytwarzało 17,3 tys. gospodarstw, tj. 18,8% ogółu gospodarstw indywidualnych prowadzących działalność rolniczą. Najniższy odsetek omawianych jednostek odnotowano w przedziale 20–30 ha użytków rolnych – 5,4%.

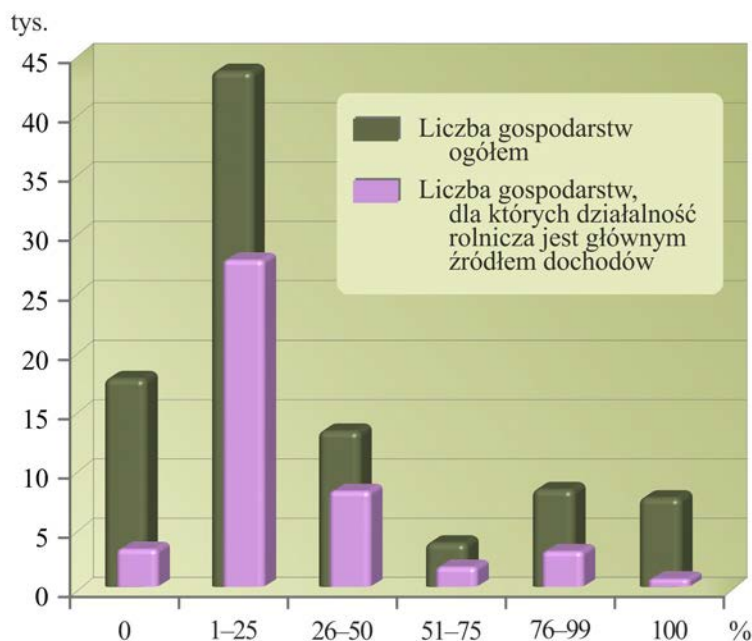
Tabl. 13. Wybrane wskaźniki dla gospodarstw indywidualnych według odsetka wartości końcowej produkcji rolniczej przeznaczonej na samozaopatrzenie gospodarstwa domowego

Wyszczególnienie	Ogółem	Odsetek wartości końcowej produkcji rolniczej przeznaczonej na samozaopatrzenie gospodarstwa domowego					
		0%	1–25%	26–50%	51–75%	76–99%	100%
Struktura liczby gospodarstw w %	100,0	18,8	46,4	14,0	4,0	8,8	8,0
Odsetek kierujących z wykształceniem rolniczym	47,7	34,8	55,7	53,5	47,0	42,1	29,4
Nakłady pracy na 1 gospodarstwo w AWU	1,2	0,6	1,5	1,5	1,3	1,2	0,6
Nakłady pracy na 100 ha użytków rolnych w AWU	10,9	7,8	10,4	11,2	14,9	15,3	31,0
Odsetek gospodarstw, gdzie działalność rolnicza jest głównym źródłem utrzymania gospodarstwa domowego	46,7	17,9	62,8	60,9	44,5	36,0	8,7
Odsetek gospodarstw z działalnością inną niż rolnicza	2,4	2,1	2,4	2,4	2,3	2,8	3,0
Wielkość ekonomiczna gospodarstwa w tys. euro	13,6	4,0	20,0	16,3	6,2	5,3	1,1
Powierzchnia użytków rolnych na 1 gospodarstwo w ha	11,29	7,25	14,75	13,74	8,53	7,67	1,85

Podczas spisu w 2010 r. stwierdzono, że 50,3% osób kierujących gospodarstwami, których produkcja rolnicza przeznaczona była głównie na sprzedaż oraz ponad 38,1% kierujących gospodarstwami wytwarzającymi głównie na samozaopatrzenie (w tym 29,4% produkujących wyłącznie na samozaopatrzenie) posiadało wykształcenie rolnicze. Wykształceniem wyższym rolniczym legitymowało się 4,7% kierujących gospodarstwami produkującymi głównie na rynek i 4,8% kierujących gospodarstwami wytwarzającymi głównie na samozaopatrzenie. Kurs rolniczy, jako najwyższy poziom wykształcenia rolniczego, posiadało 52,9% kierujących gospodarstwami produkującymi głównie na samozaopatrzenie (w tym 53,8% – wyłącznie na samozaopatrzenie) oraz 40,0% – głównie na rynek.

Prowadzenie działalności rolniczej było głównym źródłem dochodów dla 51,9% gospodarstw domowych wytwarzających głównie na rynek wobec 27,1% gospodarstw produkujących głównie na samozaopatrzenie. W podgrupie jednostek, których gospodarstwa domowe zużywały od 1 do 25% wartości końcowej produkcji rolniczej 62,8% uzyskiwało dochody przede wszystkim z działalności rolniczej. Omawiany odsetek był najniższy wśród gospodarstw domowych zużywających całą wytworzoną produkcję i wynosił 8,7%.

Gospodarstwa domowe z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego według wielkości odsetka wartości końcowej produkcji rolniczej przeznaczanej na samozaopatrzenie

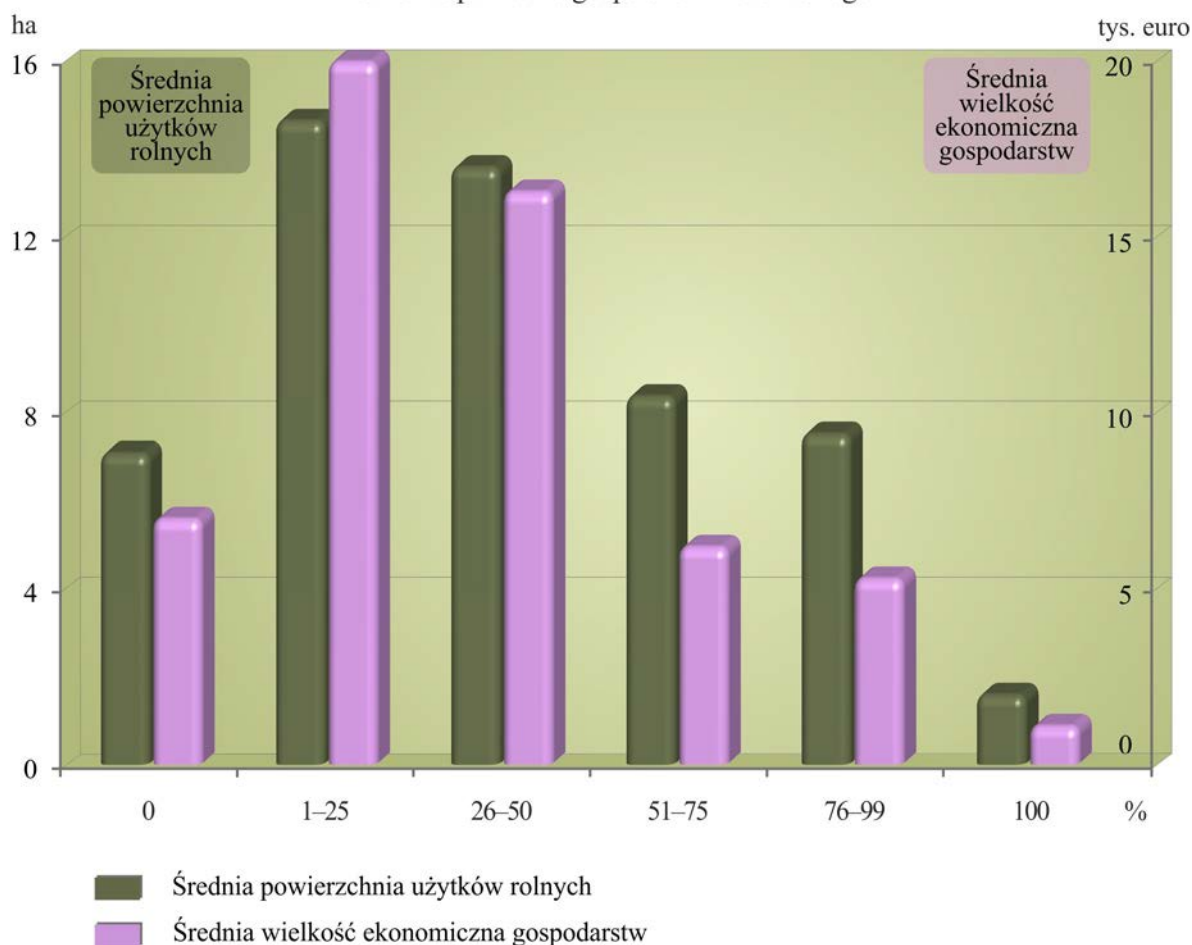
Działalność pozarolnicza była głównym źródłem dochodów 8,5% gospodarstw domowych produkujących głównie na rynek. W podgrupie gospodarstw wytwarzających wyłącznie na rynek, jednostki ze wspomnianym źródłem dochodów stanowiły 16,9%. Wśród gospodarstw produkujących głównie na samozaopatrzenie odsetek gospodarstw domowych, gdzie działalność pozarolnicza była głównym źródłem dochodów wynosił 10,6%, a najwyższą wartość – 12,3% – osiągnął w podgrupie gospodarstw, które wytwarzały wyłącznie na samozaopatrzenie.

W przypadku gospodarstw domowych utrzymujących się z pracy najemnej oraz emerytury i renty, to gospodarstwa produkujące głównie na samozaopatrzenie najczęściej deklarowały, że wspomniane źródła są głównymi źródłami ich dochodów (odpowiednio 30,3% i 20,1%). Omawiane odsetki były najwyższe wśród gospodarstw domowych zużywających całą wytworzoną produkcję (odpowiednio 36,3% i 31,1%). Należy przy tym zauważyć, że w podgrupie gospodarstw produkujących wyłącznie na rynek również odnotowano wysoki odsetek gospodarstw domowych deklarujących, że praca najemna była ich głównym źródłem dochodów (39,8%).

Średnia wielkość ekonomiczna gospodarstwa indywidualnego prowadzącego działalność rolniczą w 2010 r. wynosiła 13,6 tys. euro. W grupie gospodarstw produkujących głównie na sprzedaż omawiana średnia kształtowała się na poziomie 16,2 tys. euro, a najwyższą wartość osiągnęła w podgrupie jednostek, których gospodarstwa domowe zużywały od 1 do 25% wartości końcowej produkcji rolniczej – 20,0 tys. euro. Średnia wielkość ekonomiczna gospodarstwa produkującego wyłącznie na rynek była dużo niższa i zamknęła się kwotą 6,7 tys. euro.

Średnia wielkość ekonomiczna w grupie gospodarstw produkujących głównie na samozaopatrzenie wynosiła 3,8 tys. euro, czyli była o 76,2% niższa od zanotowanej w grupie gospodarstw produkujących głównie na rynek. Wpływ na to miała duża liczebność jednostek produkujących wyłącznie na samozaopatrzenie, gdzie średnia wielkość ekonomiczna osiągnęła poziom zaledwie 1,1 tys. euro. W pozostałych jednostkach omawianej grupy gospodarstw średnia wielkość ekonomiczna wynosiła około 5,6 tys. euro.

Średnia powierzchnia użytków rolnych i średnia wielkość ekonomiczna gospodarstw indywidualnych według wielkości odsetka wartości końcowej produkcji rolniczej przeznaczanej na samozaopatrzenie gospodarstwa domowego

Działalność inną niż rolnicza bezpośrednio związaną z gospodarstwem rolnym prowadziło 2,3% jednostek produkujących głównie na rynek i 2,8% – głównie na potrzeby gospodarstwa domowego. Gospodarstwa wytwarzające głównie na samozaopatrzenie częściej niż jednostki produkujące na rynek prowadziły działalność z zakresu: agroturystyki, rękodzieła oraz przetwarzania surowego drewna. Wśród gospodarstw wytwarzających głównie na sprzedaż dominowała akwakultura, leśnictwo oraz prace kontraktowe.

PRACUJĄCY I NAKŁADY PRACY W GOSPODARSTWACH ROLNYCH

W PSR 2010 jako osoby pracujące w rolnictwie uwzględniono te, które wykonywały prace w gospodarstwie w ciągu 12 miesięcy poprzedzających spis we wszystkich grupach gospodarstw (produkcujących na sprzedaż lub na własne potrzeby).

Uwzględniono zatem wkład pracy każdej z osób pracujących w gospodarstwie rolnym przy produkcji rolniczej w każdym z 12 miesięcy poprzedzających dzień referencyjny spisu, niezależnie od tego czy praca w gospodarstwie rolnym była dla tych osób pracą wyłączną, główną czy dodatkową. Bardzo ważnym zagadnieniem przy ocenie nakładów pracy w rolnictwie w ciągu roku jest wymiar czasu pracy, w jakim pracują poszczególne osoby – zarówno rodzinna siła robocza, jak i pozostali pracownicy. W przypadku m.in. pracowników dorywczych, kontraktowych, pomocy sąsiedzkiej bardziej istotny jest łączny wkład pracy mierzony w godzinach niż sama liczba osób pracujących (tym bardziej, że najczęściej jest to praca zadaniowa, poszczególne osoby wymieniają się w ciągu roku, a wkład pracy każdej z tych osób może być różny). W związku z powyższym, podstawą prowadzonej analizy są nakłady pracy wyrażone w umownych rocznych jednostkach pracy (z ang. Annual Work Unit – AWU), będących odpowiednikiem rocznego wkładu pracy osoby zatrudnionej w pełnym wymiarze czasu pracy (tj. po przeliczeniu pracujących w niepełnym wymiarze na pełne etaty). Informacje o osobach fizycznych (zaprezentowane także w poniższym schemacie) omówione zostaną szerzej jedynie w przypadku wybranych charakterystyk, istotnych dla prowadzonej analizy.

Wyniki PSR 2010 wykazały, że nakłady pracy poniesione na prowadzenie działalności rolniczej we wszystkich gospodarstwach rolnych w województwie podlaskim wynosiły 114,9 tys. AWU, z tego zdecydowana większość przypadała na gospodarstwa indywidualne (114,0 tys. AWU), co jest w dużej mierze konsekwencją struktury własnościowej podlaskiego rolnictwa. Wśród gospodarstw indywidualnych dominowały jednostki prowadzone wyłącznie siłami użytkownika i jego rodziny, natomiast niewielki udział miały te, w których zatrudniano pracowników najemnych. W efekcie, w gospodarstwach indywidualnych 98,2% ogółu nakładów pracy ponoszonych na prowadzenie działalności rolniczej stanowiła rodzinna siła robocza. Liczba osób stanowiących rodzinną siłę roboczą (użytkowników i członków ich rodzin), zaangażowanych w prace w gospodarstwie rolnym w ciągu 12 miesięcy przed dniem referencyjnym spisu, wynosiła 213,1 tys. Ze względu na fakt, że część z tych osób pracowała w niepełnym wymiarze, ostateczna wielkość nakładów pracy po przeliczeniu na pełnozatrudnionych była niższa (o ponad 1/3 w przypadku użytkowników i ich współmałżonków oraz o prawie 2/3 w przypadku pozostałych członków rodziny) i kształtowała się na poziomie 111,9 tys. AWU. Pracowników najemnych (spoza gospodarstwa domowego) zatrudnionych na stałe wykazywano głównie w dużych obszarowo gospodarstwach (powyżej 100 ha użytków rolnych).

Prowadzenie działalności rolniczej w gospodarstwach osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej wymagało zaangażowania 0,9 tys. osób w przeliczeniu na pełnozatrudnionych, z czego 2/3 stanowili pracownicy najemni stali (0,6 tys. AWU).

Pracujący i nakłady pracy w gospodarstwach rolnych

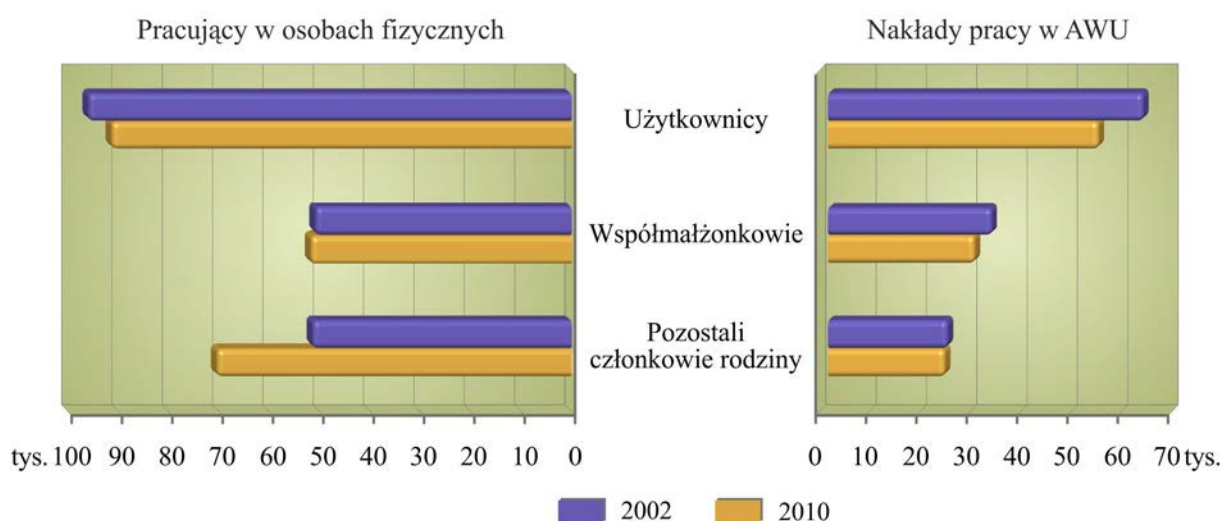
PRACUJĄCY		W GOSPODARSTWACH ROLNYCH		214,7	tys. osób		
NAKLADY PRACY		W CIĄGU ROKU		114,9	tys. AWU		
GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE					214,0		
					114,0		
Członkowie rodziny użytkownika		$\frac{213,1}{111,9}$	Pracownicy najemni	$\frac{x}{1,5}$		Pracownicy kontraktowi	Pomoc sąsiedzka
Użytkownicy	Współmałżonkowie użytkowników	Inni członkowie rodziny	Pracownicy najemni stali	Pracownicy najemni dorywczy			
91,2	51,6	70,3	0,9	x		x	x
56,7	30,7	24,5	0,7	0,8		0,1	0,6
GOSPODARSTWA OSÓB PRAWNYCH I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH NIEMAJĄCYCH OSOBOWOŚCI PRAWNEJ					0,7		
					0,9		
Pracownicy najemni			$\frac{x}{0,8}$	Pracownicy kontraktowi	Pozostałe osoby pracujące ^a		
Pracownicy najemni stali	$\frac{0,7}{0,6}$	Pracownicy najemni dorywczy	$\frac{x}{0,1}$	$\frac{x}{0,0}$	$\frac{x}{0,1}$		

x – brak danych w osobach (jako pełnego odpowiednika danych w AWU).

^a Patrz „Uwagi metodyczne” na str. 28.

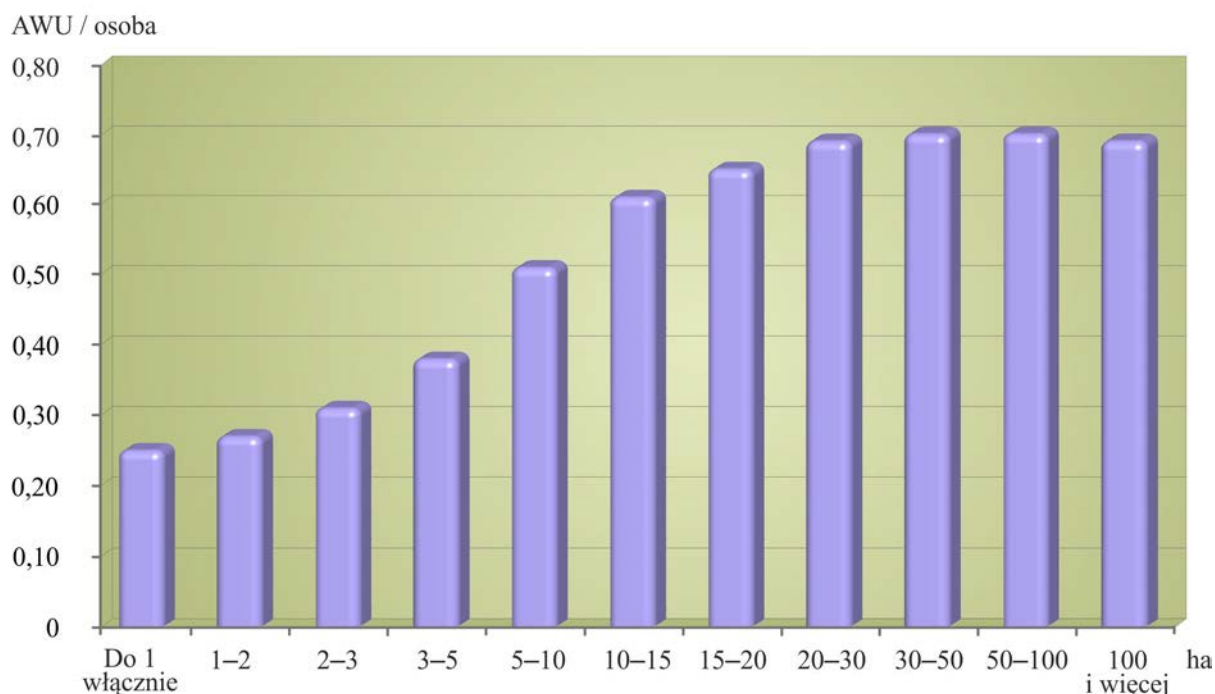
W porównaniu z 2002 r. zmalała liczba użytkowników pracujących w gospodarstwach rolnych w ciągu roku, zarówno w osobach fizycznych, jak i w nakładach pracy liczonych w rocznych jednostkach pracy. Był to wynik m.in. mniejszej ilości gospodarstw rolnych. Liczba pracujących użytkowników w 2002 r. wynosiła 95,8 tys., a w 2010 r. – 91,2 tys. osób fizycznych (w przeliczeniu na pełnozatrudnionych – odpowiednio 66,1 tys. i 56,7 tys. AWU), a pracujących współmałżonków – 50,7 tys. i 51,6 tys. osób fizycznych (odpowiednio 34,3 tys. i 30,7 tys. AWU).

Pracujący i nakłady pracy rodzinnej siły roboczej

Jednocześnie wyniki spisów z lat 2002 i 2010 wskazują, że zwiększyła się liczba pozostałych członków rodziny wnoszących swój wkład pracy w gospodarstwo rodzinne, chociaż należy tu uwzględnić różnice metodologiczne pomiędzy obu spisami.¹ Wzrost ten widoczny jest tylko w zbiorowości liczonej w osobach fizycznych. Według PSR 2002, liczba pozostałych członków rodziny użytkownika pracujących bez wynagrodzenia w gospodarstwie rolnym wynosiła 51,3 tys. osób fizycznych, a według PSR 2010 – 70,3 tys. (w AWU – odpowiednio 25,1 tys. i 24,5 tys.).

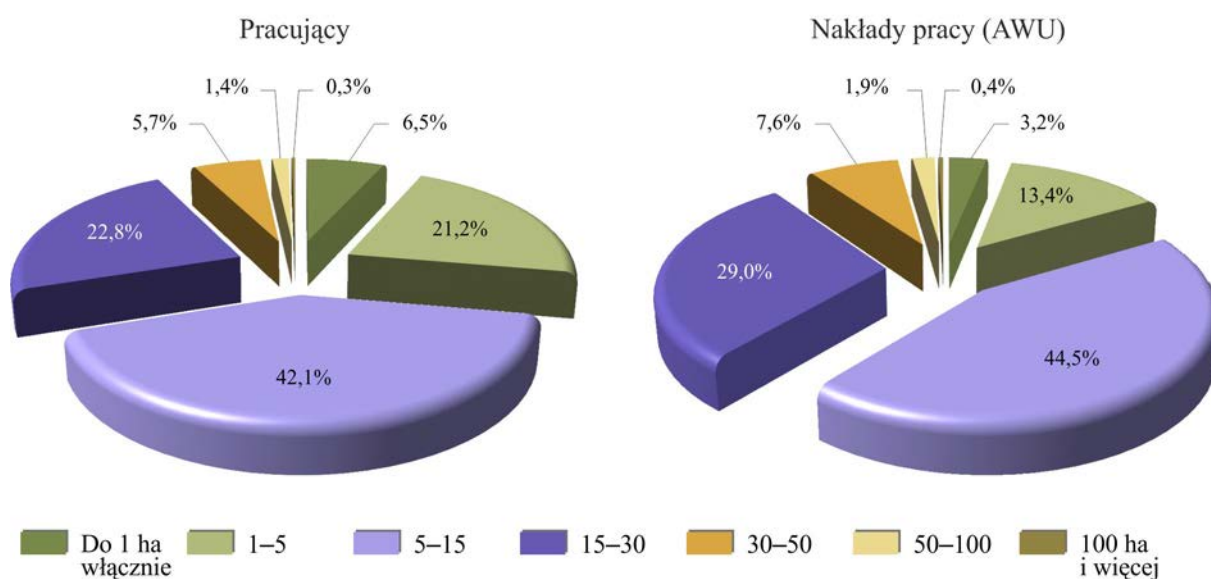
Przeciętna liczba AWU przypadająca na pracującego członka rodziny użytkownika gospodarstwa indywidualnego według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych

¹ W PSR 2010 w ramach rodzinnej siły roboczej uwzględniono także członków rodziny użytkownika gospodarstwa rolnego wnoszących wkład pracy w gospodarstwo rolne w ciągu roku (bez wynagrodzenia), którzy nie mieszkali z użytkownikiem bądź mieszkali razem, ale nie tworzyli z nim wspólnego gospodarstwa domowego. W PSR 2002, ze względów organizacyjnych wynikających z połączenia PSR i NSP – zalecano, aby osoby te były traktowane jak pracownicy najemni.

W omawianym okresie zmniejszyła się liczba pracowników najemnych zatrudnionych na stałe w gospodarstwach indywidualnych (z 1,3 tys. w 2002 r. do 0,9 tys. osób fizycznych w 2010 r.), wzrosła natomiast ilość stałych pracowników najemnych zatrudnionych w gospodarstwach osób prawnych (z 0,6 tys. osób do 0,7 tys. osób fizycznych). W PSR 2002 nie zbierano informacji o pracownikach kontraktowych, członkach Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, zakonach, uczniach, którzy pracowali przy działalności rolniczej w prowadzonych gospodarstwach rolnych (a w gospodarstwach indywidualnych – nie uwzględniano pomocy sąsiedzkiej), nie ma zatem możliwości porównania wyników w tym zakresie między obu spisami.

Struktura pracujących i nakładów pracy w gospodarstwach indywidualnych według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych

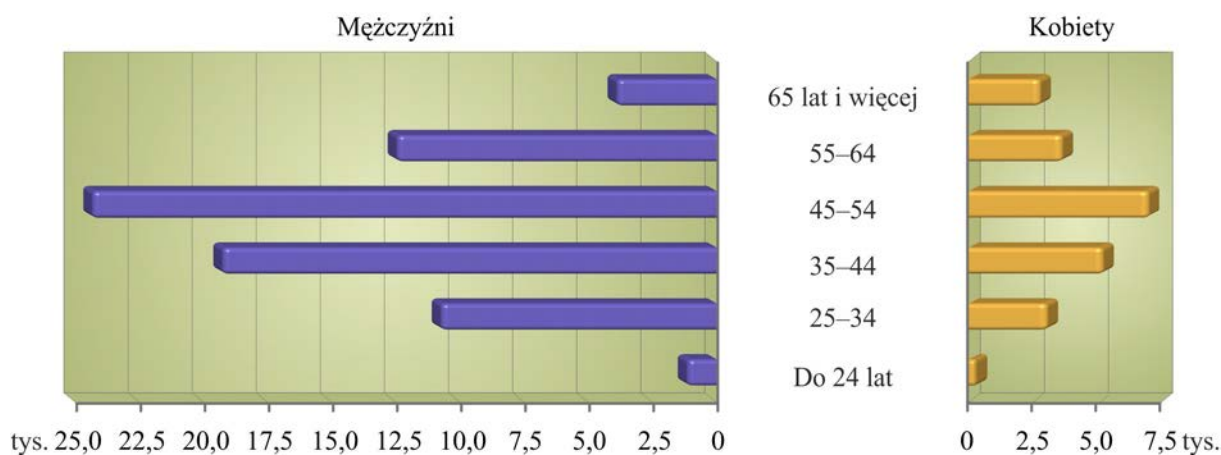
W gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą z powierzchnią poniżej 15 ha użytków rolnych zanotowano prawie 70% ogólnej liczby pracujących w gospodarstwach indywidualnych w ciągu roku (60,5% – w odniesieniu do ogólnych nakładów w przeliczeniu na pełnozatrudnionych). Była to praca przede wszystkim użytkownika, współmałżonka, oraz innych członków rodziny użytkownika. W przypadku tych gospodarstw wraz ze wzrostem powierzchni użytków rolnych zwiększał się godzinowy wkład pracy w prowadzenie działalności rolniczej samych użytkowników i ich współmałżonków, a także nakłady pracy pozostałych członków rodziny. Dopiero w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 100 ha istotnego znaczenia nabierał fakt zatrudniania pracowników najemnych. Można przypuszczać, że zasoby w ramach własnej rodzinnej siły roboczej były w takich gospodarstwach niewystarczające lub też podejmowano decyzję o niepełnym jej wykorzystaniu, przy jednoczesnym zatrudnianiu za wynagrodzeniem osób spoza gospodarstwa.

Tabl. 14. Struktura członków rodzinnej siły roboczej pracujących w swoim gospodarstwie rolnym według płci

Wyszczególnienie	Ogółem	Użytkownicy	Współmałżonkowie	Pozostali członkowie rodziny
O g ó ł e m	100,0	100,0	100,0	100,0
Mężczyźni	56,6	76,6	20,1	57,4
Kobiety	43,4	23,4	79,9	42,6

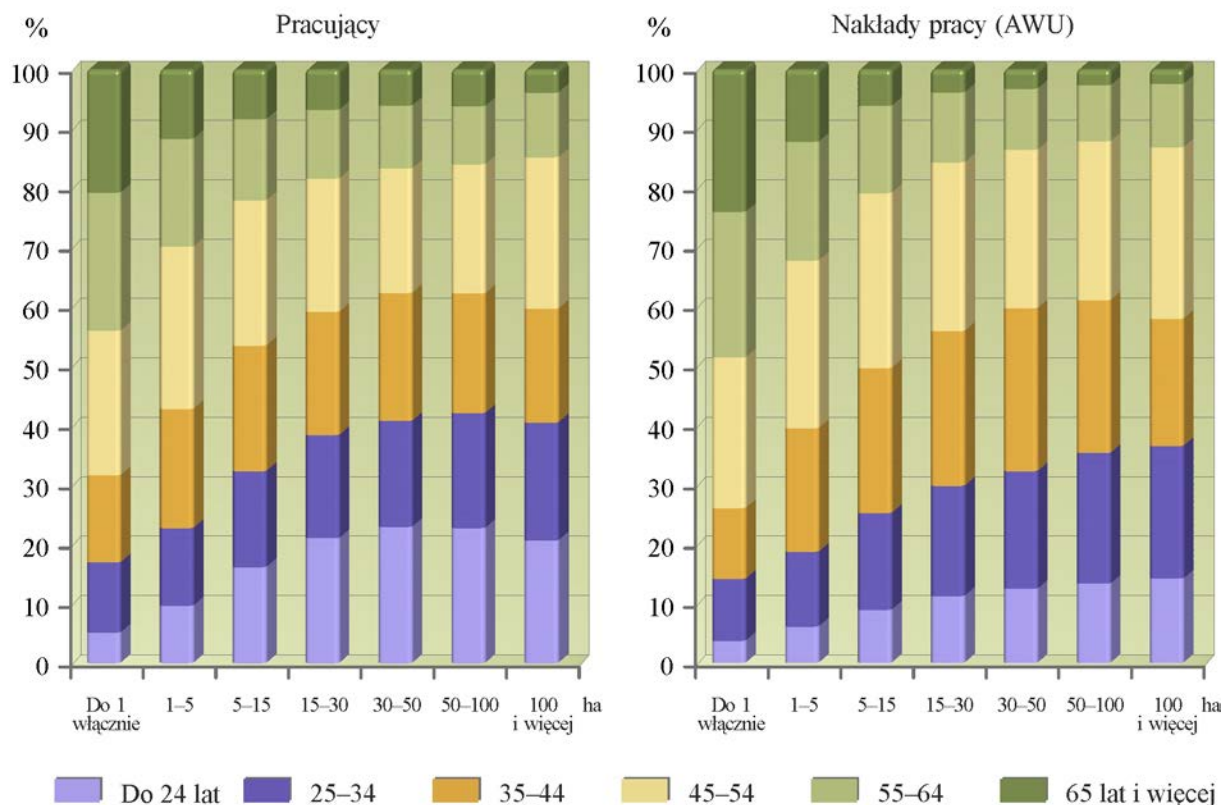
W ciągu roku poprzedzającego dzień referencyjny Powszechnego Spisu Rolnego 2010 w województwie podlaskim zanotowano 91,2 tys. użytkowników gospodarstw indywidualnych pracujących w swoich gospodarstwach rolnych. Wśród nich ponad 3/4 stanowili mężczyźni. Kobiety, w porównaniu z mężczyznami, użytkowały mniejsze obszarowo gospodarstwa rolne – na ogólną liczbę 21,3 tys. pań użytkowników 11,8 tys. (55,2%) użytkowało gospodarstwa o powierzchni do 5 ha użytków rolnych. Wśród panów wartości te wynosiły odpowiednio 69,9 tys. i 20,1 tys. (28,8%).

Użytkownicy gospodarstw indywidualnych pracujący w swoim gospodarstwie rolnym według płci i wieku

Blisko 60% ogółu użytkowników pracujących w swoich gospodarstwach rolnych to osoby w wieku powyżej 44 lat. W gospodarstwach małych obszarowo (do 1 ha użytków rolnych) odsetek użytkowników 45-letnich i starszych pracujących w swoich gospodarstwach wynosił prawie 75%, natomiast w jednostkach większych o powierzchni 30–100 ha – prawie 50%. Co czternasty pracujący użytkownik przekroczył wiek 65 lat. Zdecydowanie młodszy od użytkowników, a także ich współmałżonków, byli pozostali członkowie rodzin pracujący w gospodarstwach rolnych, wśród których średnio tylko co trzeci przekroczył 44 rok życia (34,5% ogółu pomagających). Generalnie, wyniki PSR 2010 wskazują, że im większe gospodarstwo rolne tym pracowały w nim młodsze osoby.

Struktura członków rodzinnej siły roboczej pracujących w gospodarstwach indywidualnych według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych i wieku

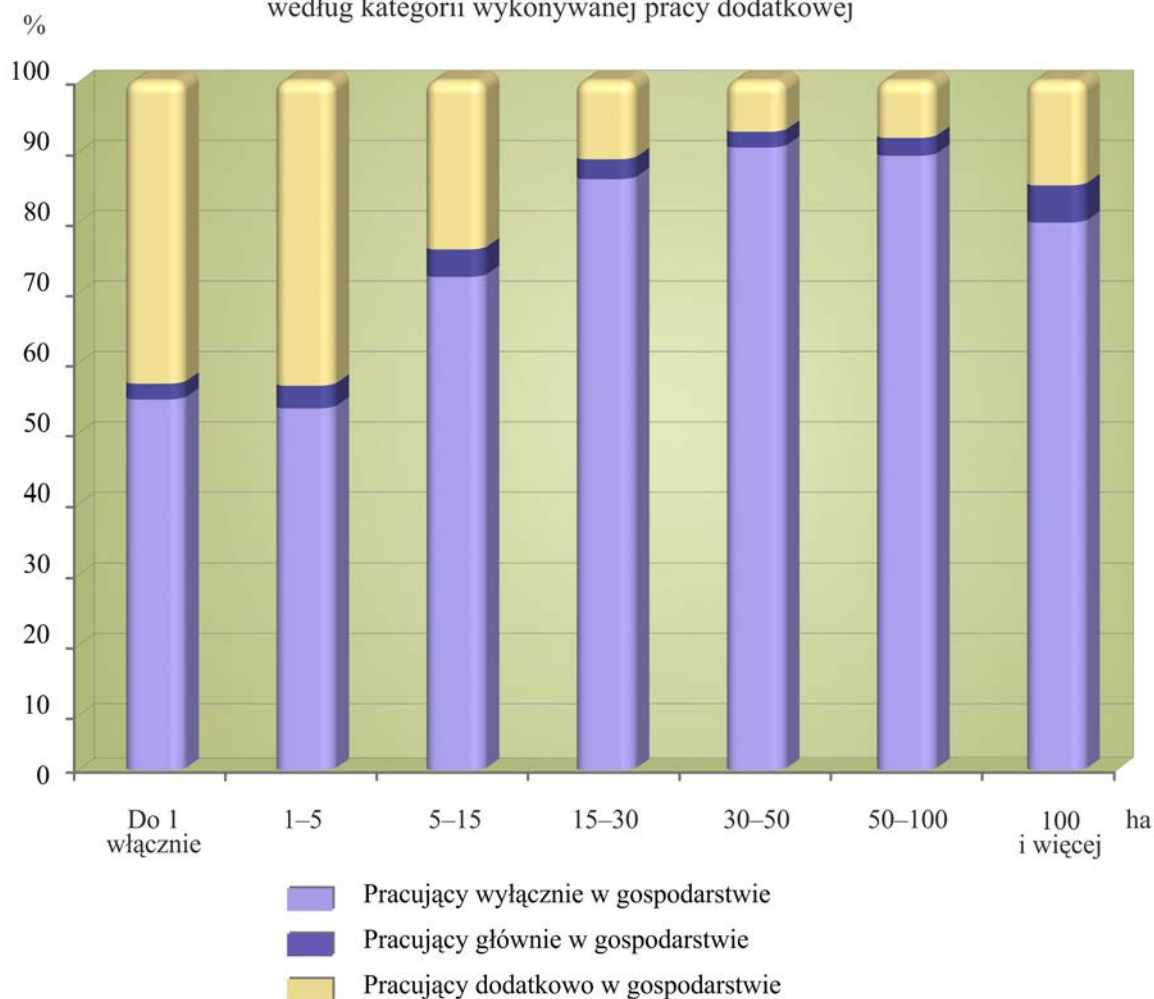

Na ogólną liczbę 213,1 tys. członków rodziny pracujących w swoich gospodarstwach rolnych 71,0% pracowało wyłącznie w tych gospodarstwach, a pozostali łączyli tę pracę z inną. Spośród tych osób dla zdecydowanej większości (25,7% ogólnej liczby pracujących członków rodziny) praca poza gospodarstwem była pracą główną, a praca w gospodarstwie – tylko pracą dodatkową, natomiast pozostałe 3,4% osób pracowało głównie w gospodarstwie, a dodatkowo poza nim. Częściej pracę w gospodarstwie z inną pracą łączyli mężczyźni niż kobiety.

Analizując wyniki spisu rolnego z 2010 r. można zauważyć prawidłowość, że wraz ze wzrostem areалу użytków rolnych w gospodarstwie zwiększał się odsetek członków rodziny pracujących wyłącznie w swoim gospodarstwie. I tak w jednostkach o powierzchni:

- do 1 ha użytków rolnych włącznie zanotowano 53,8% pracujących wyłącznie w gospodarstwie, 2,2% pracujących głównie w gospodarstwie i dodatkowo poza nim oraz 43,9% pracujących dodatkowo w gospodarstwie i głównie poza nim,
- 5–10 ha – odpowiednio: 66,5%, 4,2% i 29,3%,
- 30–50 ha – odpowiednio: 90,4%, 2,3% i 7,3%.

Struktura członków rodzinnej siły roboczej pracujących w gospodarstwach indywidualnych według kategorii wykonywanej pracy dodatkowej

W jednostkach wielkoobszarowych, w których na większą skalę zatrudniani byli pracownicy najemni, członkowie rodziny częściej mogli pozwolić sobie na łączenie pracy w gospodarstwie z inną. W związku z powyższym, w tych jednostkach odsetek użytkowników i członków ich rodzin pracujących wyłącznie w swoim gospodarstwie rolnym wynosił 79,5%, głównie w gospodarstwie i dodatkowo poza nim – 5,4%, a głównie poza swoim gospodarstwem i dodatkowo w gospodarstwie – 15,1%.

CZĘŚĆ TABELARYCZNA

TABL. 1 (15). **GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG FORM WŁASNOŚCI I GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gospodarstwa		Powierzchnia użytków rolnych	
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	w hektarach	w odsetkach
O G Ó Ł E M	104020	100,0	1070353	100,0
Sektor prywatny	103969	100,0	1063496	99,4
W tym gospodarstwa indywidualne	103916	99,9	1050769	98,2
o powierzchni użytków rolnych:				
do 1 ha włącznie	18004	17,3	5881	0,5
1–2	8104	7,8	11910	1,1
2–3	7058	6,8	17334	1,6
3–5	10757	10,3	42450	4,0
5–10	21999	21,2	162594	15,2
10–15	15804	15,2	193544	18,1
15–20	9086	8,7	156593	14,6
20–30	8024	7,7	193210	18,1
30–50	3904	3,8	144023	13,5
50–100	926	0,9	59577	5,6
100–200	171	0,2	22820	2,1
200–300	41	0,0	9876	0,9
300–500	25	0,0	9047	0,8
500–1000	7	0,0	4700	0,4
1000 ha i więcej	6	0,0	17210	1,6
Sektor publiczny	51	0,0	6857	0,6

TABL. 2 (16). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH WEDŁUG FORM WŁASNOŚCI

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Sektor prywatny		Sektor publiczny
		razem	w tym gospodarstwa indywidualne	
Gospodarstwa:				
W liczbach bezwzględnych	104020	103969	103916	51
W % ogółem	100,0	100,0	99,9	0,0
Powierzchnia użytków rolnych:				
W hektarach	1070353	1063496	1050769	6857
W % ogółem	100,0	99,4	98,2	0,6
Gospodarstwa prowadzące działalność rolniczą	92291	92247	92195	44
Wyłącznie rolniczą	90055	90016	89970	39
Rolniczą i inną niż rolniczą	2236	2231	2225	5
Powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą:				
W hektarach	1060538	1053905	1041211	6633
W % ogółem	100,0	99,4	98,2	0,6
Średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą w ha	11,49	11,42	11,29	150,75
Pogłowie zwierząt gospodarskich:				
W sztukach dużych	940144	938741	927418	1403
W % ogółem	100,0	99,9	98,6	0,1
W sztukach dużych na 100 ha użytków rolnych	88	88	88	21
Liczba ciągników:				
Na jedno gospodarstwo posiadające ciągniki w szt.	1,7	1,7	1,7	4,2
Na 100 ha użytków rolnych w szt.	9,6	9,6	9,7	2,0
Zużycie NPK na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze w kg	108,1	108,2	107,6	73,6
Liczba pełnozatrudnionych^a w tys. AWU	114,9	114,5	114,0	0,4

^a Łącznie z wkładem pracy pracowników najemnych stałych, dorywczych, kontraktowych i pozostałych osób pracujących (patrz uwagi metodyczne na str. 28) oraz pomocą sąsiedzka.

TABL. 3 (17). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej
O G Ó Ł E M													
Gospodarstwa razem	104020	18007	86013	8106	7060	10762	22006	15808	9090	8035	3914	939	293
Gospodarstwa posiadające:													
Użytki rolne	103683	17670	86013	8106	7060	10762	22006	15808	9090	8035	3914	939	293
w dobrej kulturze	91680	8267	83413	7082	6468	10248	21665	15736	9061	8021	3902	937	293
pod zasiewami	77831	2457	75374	4340	4843	8697	20358	15283	8893	7918	3848	917	277
grunty ugorowane	7465	841	6624	768	730	1001	1710	929	562	501	264	88	71
ogrody przydomowe	21078	3089	17989	1212	957	1781	4568	3755	2339	2082	1026	232	37
łąki trwałe	71516	3083	68433	3953	4170	7595	18465	14104	8160	7358	3556	837	235
pastwiska trwałe	33348	694	32654	760	894	2149	7953	8098	5162	4731	2283	501	123
uprawy trwałe	8036	816	7220	446	386	594	1638	1550	1010	921	501	127	47
w tym sady	7238	730	6508	393	326	500	1432	1420	936	866	472	118	45
pozostałe	22984	10158	12826	1791	1487	1848	3036	1868	1097	1006	482	139	72
Lasy i grunty leśne	68523	3903	64620	3525	3842	6920	17012	13370	8014	7275	3565	842	255
Pozostałe grunty	86265	10884	75381	5399	5065	8580	19864	14977	8748	7787	3806	887	268
Powierzchnia gruntów ogółem w ha	1284390	14094	1270296	17675	24241	56666	204758	234668	185556	225785	163978	67112	89855
Użytków rolnych	1070353	5881	1064472	11914	17339	42470	162641	193595	156658	193483	144386	60492	81495
w dobrej kulturze	1039840	3667	1036173	9985	15112	38957	156255	190035	154157	190998	142459	59818	78397
pod zasiewami	606763	1111	605652	4834	8167	22631	93678	111049	87605	105216	79653	34646	58174
gruntów ugorowanych	18222	377	17845	693	878	1611	3396	2290	1665	2128	1697	1170	2315
ogrodów przydomowych	2067	501	1566	133	105	161	391	310	182	173	79	22	10
łąk trwałych	295537	1278	294260	3578	4951	11845	45258	54823	44755	57616	42678	17623	11131
pastwisk trwałych	111037	275	110763	591	834	2381	12673	20759	19389	25293	17849	5963	5031
upraw trwałych	6214	126	6088	157	176	328	858	804	561	573	502	395	1734
w tym sadów	5570	121	5449	145	144	272	744	710	531	553	456	389	1506
pozostałych	30513	2215	28298	1928	2227	3513	6386	3560	2501	2484	1927	673	3098
Lasów i gruntów leśnych	152800	4266	148534	3930	4917	10199	30590	29943	21489	24287	14797	4775	3607
Pozostałych gruntów	61236	3946	57290	1831	1985	3998	11527	11131	7410	8015	4795	1846	4754
Średnia powierzchnia gruntów w 1 gospodarstwie rolnym w ha	12,35	0,78	14,77	2,18	3,43	5,27	9,30	14,84	20,41	28,10	41,90	71,47	306,67
W tym użytków rolnych	10,29	0,33	12,38	1,47	2,46	3,95	7,39	12,25	17,23	24,08	36,89	64,42	278,14

TABL. 3 (17). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej
w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE													
Gospodarstwa razem	103916	18004	85912	8104	7058	10757	21999	15804	9086	8024	3904	926	250
Gospodarstwa posiadające:													
Użytki rolne	103582	17670	85912	8104	7058	10757	21999	15804	9086	8024	3904	926	250
w dobrej kulturze	91587	8267	83320	7080	6466	10245	21658	15732	9058	8010	3895	926	250
pod zasiewami	77759	2457	75302	4339	4842	8694	20352	15281	8890	7910	3845	910	239
grunty ugorowane	7442	841	6601	768	729	1001	1707	929	562	497	261	85	62
ogrody przydomowe	21076	3089	17987	1212	957	1781	4568	3755	2339	2081	1026	232	36
łąki trwałe	71452	3083	68369	3952	4169	7594	18461	14102	8159	7355	3551	826	200
pastwiska trwałe	33311	694	32617	759	894	2149	7952	8096	5161	4728	2281	496	101
uprawy trwałe	8028	816	7212	445	386	593	1638	1550	1010	921	501	126	42
w tym sady	7231	730	6501	392	326	499	1432	1420	936	866	472	117	41
pozostałe	22946	10158	12788	1791	1487	1845	3033	1867	1096	1003	478	133	55
Lasy i grunty leśne	68471	3903	64568	3525	3841	6918	17008	13369	8013	7269	3562	837	226
Pozostałe grunty	86188	10881	75307	5397	5063	8576	19859	14975	8745	7779	3800	879	234
Powierzchnia gruntów ogółem w ha	1262013	14087	1247926	17661	24229	56632	204696	234578	185464	225462	163573	66097	69535
Użytków rolnych	1050769	5881	1044888	11910	17334	42450	162594	193544	156593	193210	144023	59577	63653
w dobrej kulturze	1022973	3667	1019306	9982	15106	38945	156213	189985	154109	190764	142222	59124	62857
pod zasiewami	594191	1111	593081	4834	8167	22619	93651	111029	87560	105085	79563	34420	46151
gruntów ugorowanych	17786	377	17409	693	876	1611	3395	2290	1665	2067	1668	1103	2040
ogrodów przydomowych	2065	501	1564	133	105	161	391	310	182	173	79	22	9
łąk trwałych	292842	1278	291564	3578	4949	11845	45245	54807	44753	57591	42609	17305	8882
pastwisk trwałych	109943	275	109668	589	834	2381	12673	20745	19388	25274	17799	5881	4105
upraw trwałych	6146	126	6020	156	176	328	858	804	561	573	502	393	1670
w tym sadów	5565	121	5444	144	144	272	744	710	531	553	456	387	1504
pozostałych	27796	2215	25581	1928	2227	3505	6381	3559	2485	2445	1801	453	797
Lasów i gruntów leśnych	152234	4266	147968	3930	4913	10198	30584	29942	21487	24271	14769	4717	3158
Pozostałych gruntów	59010	3939	55071	1820	1983	3984	11518	11092	7383	7981	4781	1804	2724
Średnia powierzchnia gruntów w 1 gospodarstwie rolnym w ha	12,14	0,78	14,53	2,18	3,43	5,26	9,30	14,84	20,41	28,10	41,90	71,38	278,14
W tym użytków rolnych	10,11	0,33	12,16	1,47	2,46	3,95	7,39	12,25	17,23	24,08	36,89	64,34	254,61

TABL. 4 (18). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH

A. OGÓLEM

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych										
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha									
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100

INFORMACJE OGÓLNE

Gospodarstwa ogółem	92291	8658	83633	7120	6505	10287	21720	15758	9078	8028	3907	937	293
Gospodarstwa, w których osoba kierująca posiada wykształcenie ogólne:													
Wyższe	10720	1457	9263	1297	1088	1452	2284	1349	661	597	307	124	104
Policealne	1484	226	1258	184	175	186	310	206	84	77	25	#	#
Średnie zawodowe	23496	2402	21094	1971	1875	2810	5131	3508	2115	2069	1193	321	101
Średnie ogólnokształcące	5772	988	4784	630	557	740	1240	672	379	331	170	45	20
Zasadnicze zawodowe	29499	1713	27786	1830	1780	2994	7209	5781	3383	3011	1427	318	53
Podstawowe, gimnazjalne.....	19488	1490	17998	1023	906	1884	5117	3990	2318	1874	759	115	12
Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	1832	382	1450	185	124	221	429	252	138	69	26	#	#
Gospodarstwa, w których osoba kierująca posiada wykształcenie rolnicze	44070	2100	41970	2126	2156	3814	10020	8971	5642	5486	2841	693	221
Wyższe	2097	212	1885	135	163	191	396	313	190	231	144	#	#
Policealne	302	19	283	15	19	32	65	55	34	37	18	#	#
Średnie zawodowe	10667	546	10121	497	557	882	2136	1985	1363	1495	892	242	72
Zasadnicze zawodowe	12423	419	12004	415	409	789	2661	2857	1846	1857	929	195	46
Kurs rolniczy	18581	904	17677	1064	1008	1920	4762	3761	2209	1866	858	185	44
Gospodarstwa prowadzone przez osobę kierującą przez okres:													
Do 1 roku	1594	285	1309	144	115	181	318	261	118	114	45	9	4
2–5	10505	1338	9167	1002	812	1211	2281	1713	954	761	324	81	28
6–10	17550	1972	15578	1843	1716	2382	4140	2443	1346	1046	475	125	62
11–20	32980	2114	30866	2376	2280	3715	8284	5790	3378	3043	1529	366	105
21 lat i więcej	29664	2951	26713	1755	1582	2798	6697	5551	3282	3064	1534	356	94

TABL. 4 (18). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

A. OGÓLEM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej

INFORMACJE OGÓLNE (dok.)

Gospodarstwa, w których prowadzona była zarobkowa działalność gospodarcza inna niż rolnicza bezpośrednio związana z gospodarstwem rolnym w zakresie:													
Agroturystyka	615	18	597	55	67	88	124	87	44	74	35	14	9
Rękodzieło	53	#	#	5	11	9	14	8	#	#	#	–	–
Przetwórstwo produktów rolnych	89	3	86	4	#	10	19	13	13	13	8	3	#
Przetwarzanie surowego drewna w gospodarstwie	109	5	104	8	7	22	20	25	9	7	3	#	#
Akwakultura	260	4	256	5	8	19	46	43	35	47	26	10	17
Rolnicze prace kontraktowe	316	#	#	#	#	16	43	65	49	61	41	29	5
Nierolnicze prace kontraktowe	257	4	253	#	#	16	39	58	47	43	24	14	7
Leśnictwo	95	3	92	4	3	26	14	13	14	9	4	#	#
Inne	720	145	575	40	40	97	153	89	54	46	40	10	6
Gospodarstwa, w których przychód ze sprzedaży wyrobów i usług z działalności gospodarczej innej niż rolnicza w ogólnej sprzedaży produkcji gospodarstwa rolnego wynosił więcej niż 50%	597	34	563	46	46	110	143	92	42	46	17	11	10
Gospodarstwa, w których wartość bezpośredniej sprzedaży konsumentom wynosiła więcej niż 50% wartości ogólnej sprzedaży gospodarstwa rolnego	14675	723	13952	1591	1571	2501	4122	2133	904	671	285	110	64

TABL. 4 (18). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

A. OGÓLEM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej
UŻYTKOWANIE GRUNTÓW													
Gospodarstwa posiadające grunty ogółem	92223	8590	83633	7120	6505	10287	21720	15758	9078	8028	3907	937	293
Gospodarstwa posiadające:													
Użytki rolne	91955	8322	83633	7120	6505	10287	21720	15758	9078	8028	3907	937	293
w dobrej kulturze	91680	8267	83413	7082	6468	10248	21665	15736	9061	8021	3902	937	293
pod zasiewami	77831	2457	75374	4340	4843	8697	20358	15283	8893	7918	3848	917	277
grunty ugorowane	7465	841	6624	768	730	1001	1710	929	562	501	264	88	71
ogrody przydomowe	21078	3089	17989	1212	957	1781	4568	3755	2339	2082	1026	232	37
łąki trwałe	71516	3083	68433	3953	4170	7595	18465	14104	8160	7358	3556	837	235
pastwiska trwałe	33348	694	32654	760	894	2149	7953	8098	5162	4731	2283	501	123
uprawy trwałe	8036	816	7220	446	386	594	1638	1550	1010	921	501	127	47
w tym sady	7238	730	6508	393	326	500	1432	1420	936	866	472	118	45
pozostałe	11255	809	10446	805	932	1373	2750	1818	1085	999	475	137	72
Lasy i grunty leśne	65611	2220	63391	3117	3573	6634	16804	13330	8004	7270	3562	842	255
Pozostałe grunty	80390	6324	74066	4905	4757	8304	19675	14942	8741	7784	3803	887	268
Powierzchnia gruntów ogółem w ha	1268954	8861	1260093	15684	22435	54245	202292	233978	185321	225604	163687	66992	89855
Użytków rolnych	1060538	3942	1056596	10499	15979	40635	160733	193010	156449	193320	144105	60371	81495
w dobrej kulturze	1039840	3667	1036173	9985	15112	38957	156255	190035	154157	190998	142459	59818	78397
pod zasiewami	606763	1111	605652	4834	8167	22631	93678	111049	87605	105216	79653	34646	58174
gruntów ugorowanych	18222	377	17845	693	878	1611	3396	2290	1665	2128	1697	1170	2315
ogrodów przydomowych	2067	501	1566	133	105	161	391	310	182	173	79	22	10
łąk trwałych	295537	1278	294260	3578	4951	11845	45258	54823	44755	57616	42678	17623	11131
pastwisk trwałych	111037	275	110763	591	834	2381	12673	20759	19389	25293	17849	5963	5031
upraw trwałych	6214	126	6088	157	176	328	858	804	561	573	502	395	1734
w tym sadów	5570	121	5449	145	144	272	744	710	531	553	456	389	1506
pozostałych	20697	275	20423	513	868	1678	4478	2975	2292	2322	1646	553	3098
Lasów i gruntów leśnych	149404	2692	146712	3491	4586	9738	30129	29858	21467	24272	14791	4775	3607
Pozostałych gruntów	59012	2227	56785	1695	1870	3872	11429	11111	7405	8013	4791	1846	4754

TABL. 4 (18). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

A. OGÓLEM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej
UŻYTKOWANIE GRUNTÓW (dok.)													
Średnia powierzchnia gruntów w 1 gospodarstwie rolnym w ha	13,75	1,02	15,07	2,20	3,45	5,27	9,31	14,85	20,41	28,10	41,90	71,50	306,67
W tym użytków rolnych	11,49	0,46	12,63	1,47	2,46	3,95	7,40	12,25	17,23	24,08	36,88	64,43	278,14
w tym w dobrej kulturze rolnej	11,27	0,42	12,39	1,40	2,32	3,79	7,19	12,06	16,98	23,79	36,46	63,84	267,57
Gospodarstwa prowadzące uprawy trwałe	8036	816	7220	446	386	594	1638	1550	1010	921	501	127	47
w tym:													
Plantacje drzew owocowych	5745	600	5145	276	230	375	1102	1158	776	720	383	92	33
Plantacje krzewów owocowych	1471	100	1371	111	97	130	318	253	178	149	96	26	13
Szkółki drzew i krzewów owocowych ...	696	82	614	53	25	59	154	125	72	75	33	13	5
Powierzchnia upraw trwałych w ha	6214	126	6088	157	176	328	858	804	561	573	502	395	1734
w tym:													
Plantacji drzew owocowych	2792	92	2699	84	71	152	425	448	304	363	272	288	291
Plantacji krzewów owocowych	2456	15	2441	45	64	94	260	216	203	120	171	85	1183
Szkółek drzew i krzewów owocowych ..	322	14	308	16	8	26	59	45	24	70	12	15	32
POWIERZCHNIA ZASIEWÓW													
Gospodarstwa prowadzące uprawę zbóż	72495	1289	71206	3657	4318	8033	19456	14736	8599	7591	3683	867	266
Poniżej 1 ha	5295	1201	4094	1384	893	812	683	179	75	42	21	#	#
1–2	9140	88	9052	2273	1932	2156	1746	542	208	150	33	#	#
2–5	24500	–	24500	–	1493	5065	11106	4166	1530	872	227	37	4
5–10	22619	–	22619	–	–	–	5921	8659	4431	2803	717	80	8
10–20	8934	–	8934	–	–	–	–	1190	2355	3392	1760	220	17
20 ha i więcej	2007	–	2007	–	–	–	–	–	–	332	925	515	235

TABL. 4 (18). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

A. OGÓLEM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej
POWIERZCHNIA ZASIEWÓW (cd.)													
Powierzchnia uprawy zbóż w ha	467525	700	466825	3932	6830	18965	78821	89998	67958	78044	56277	23180	42820
według skali uprawy:													
Poniżej 1 ha	3014	612	2402	839	523	467	384	110	41	23	11	#	#
1–2	13117	88	13029	3092	2819	3200	2571	781	292	213	45	#	#
2–5	82765	–	82765	–	3488	15298	39128	15246	5583	3093	786	129	15
5–10	157259	–	157259	–	–	–	36738	60512	32804	21169	5373	606	57
10–20	117563	–	117563	–	–	–	–	13349	29238	45999	25528	3219	228
20 ha i więcej	93807	–	93807	–	–	–	–	–	–	7547	24533	19211	42517
Gospodarstwa prowadzące uprawę strączkowych jadalnych	355	95	260	6	11	16	51	53	37	47	21	12	6
Poniżej 1 ha	218	95	123	5	8	12	29	28	19	17	5	–	–
1–2	61	–	61	#	#	3	10	10	10	13	8	5	–
2–5	46	–	46	#	#	#	#	12	#	6	4	4	–
5 ha i więcej	30	–	30	–	–	#	#	3	#	11	4	3	6
Powierzchnia uprawy strączkowych jadalnych w ha	612	9	604	3	7	12	61	86	45	121	52	62	155
według skali uprawy:													
Poniżej 1 ha	49	9	41	1	1	3	7	12	7	8	2	–	–
1–2	81	–	81	#	#	5	14	14	14	16	10	6	–
2–5	140	–	140	#	#	#	#	34	#	20	16	15	–
5 ha i więcej	342	–	342	–	–	#	#	26	#	77	24	42	155
Gospodarstwa prowadzące uprawę ziemniaków	39012	1131	37881	1165	1589	3319	10345	8962	5332	4671	2066	378	54
Poniżej 1 ha	36343	1128	35215	1129	1539	3216	9958	8369	4826	4124	1737	290	27
1–2	1755	3	1752	36	42	77	295	433	333	327	172	34	3
2–5	740	–	740	–	8	26	86	150	155	182	102	28	3
5–10	130	–	130	–	–	–	#	#	18	30	48	14	5
10 ha i więcej	44	–	44	–	–	–	#	#	–	8	7	12	16

TABL. 4 (18). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

A. OGÓLEM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej
POWIERZCHNIA ZASIEWÓW (cd.)													
Powierzchnia uprawy ziemniaków w ha	17448	257	17191	298	410	971	3548	3740	2562	2592	1513	517	1042
według skali uprawy:													
Poniżej 1 ha	11008	254	10755	254	339	804	2931	2734	1616	1373	596	99	9
1–2	2141	3	2138	44	53	94	359	538	401	399	204	40	5
2–5	2089	–	2089	–	18	72	223	400	429	533	314	88	10
5–10	826	–	826	–	–	–	#	#	115	184	310	92	35
10 ha i więcej	1384	–	1384	–	–	–	#	#	–	103	88	198	983
Gospodarstwa prowadzące uprawę roślin przemysłowych	1540	7	1533	58	53	105	345	329	197	178	125	64	79
Poniżej 1 ha	448	6	442	25	28	27	114	129	59	42	13	5	–
1–2	205	#	#	33	6	26	50	43	21	16	8	#	#
2–5	496	–	496	–	19	52	147	100	79	53	31	8	7
5–10	228	#	#	–	–	–	34	50	31	57	39	#	#
10–20	89	–	89	–	–	–	–	7	7	10	31	25	9
20 ha i więcej	74	–	74	–	–	–	–	–	–	–	3	12	59
Powierzchnia uprawy roślin przemysłowych w ha	9454	4	9450	54	61	202	779	838	590	708	872	810	4535
według skali uprawy:													
Poniżej 1 ha	175	3	172	8	10	10	45	52	25	16	5	1	–
1–2	280	#	#	46	8	34	69	58	30	21	11	#	#
2–5	1535	–	1535	–	44	158	444	314	245	176	102	27	25
5–10	1533	#	#	–	–	–	221	327	206	384	268	#	#
10–20	1195	–	1195	–	–	–	–	86	86	110	421	363	128
20 ha i więcej	4737	–	4737	–	–	–	–	–	–	–	65	312	4359

TABL. 4 (18). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

A. OGÓLEM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych										
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha									
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100

POWIERZCHNIA ZASIEWÓW (cd.)

Gospodarstwa prowadzące uprawę rzepaku i rzepiku	862	3	859	37	31	63	178	138	83	100	94	57	78
Poniżej 1 ha	44	3	41	6	7	6	10	5	3	#	#	#	#
1–2	129	–	129	31	5	18	31	21	10	#	#	#	#
2–5	343	–	343	–	19	39	112	62	43	34	22	6	6
5–10	188	–	188	–	–	–	25	43	22	45	36	14	3
10–20	85	–	85	–	–	–	–	7	5	10	29	25	9
20 ha i więcej	73	–	73	–	–	–	–	–	–	–	3	11	59
Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w ha	8310	2	8308	46	54	156	562	606	358	543	787	783	4413
według skali uprawy:													
Poniżej 1 ha	25	2	23	3	4	4	7	3	2	#	#	#	#
1–2	177	–	177	43	7	25	44	28	14	#	#	#	#
2–5	1091	–	1091	–	44	128	344	205	138	114	75	22	22
5–10	1271	–	1271	–	–	–	168	285	141	307	244	105	21
10–20	1148	–	1148	–	–	–	–	86	63	110	398	363	127
20 ha i więcej	4598	–	4598	–	–	–	–	–	–	–	65	292	4241
Gospodarstwa prowadzące uprawę warzyw gruntowych	1634	196	1438	113	95	146	375	300	175	149	66	11	8
Poniżej 0,1 ha	743	77	666	58	28	75	164	154	88	72	25	#	#
0,1–0,5	516	113	403	37	35	36	122	75	46	23	26	3	–
0,5–1	116	#	#	10	18	11	26	13	15	13	#	#	#
1–2	100	#	#	8	9	13	29	19	9	8	#	–	#
2–5	105	–	105	–	5	11	24	28	13	19	5	–	–
5 ha i więcej	54	–	54	–	–	–	10	11	4	14	5	4	6

TABL. 4 (18). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

A. OGÓLEM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej

POWIERZCHNIA ZASIEWÓW (cd.)

Powierzchnia uprawy warzyw grun- towych w ha	1393	28	1365	27	42	67	221	208	95	192	85	76	352
według skali uprawy:													
Poniżej 0,1 ha	30	4	26	2	1	3	6	6	4	3	1	#	#
0,1–0,5	95	20	75	7	8	6	25	13	8	4	5	1	–
0,5–1	74	#	#	6	11	7	17	8	9	8	#	#	#
1–2	131	#	#	11	11	17	39	23	13	10	#	–	#
2–5	302	–	302	–	11	35	72	84	36	52	12	–	–
5 ha i więcej	762	–	762	–	–	–	61	73	26	116	62	74	350
Gospodarstwa prowadzące uprawę warzyw pod osłonami	208	33	175	24	17	18	54	23	16	11	8	#	#
Powierzchnia uprawy warzyw pod os- łonami w ha	45,92	4,59	41,33	6,02	2,46	4,96	4,27	19,15	2,49	1,26	0,63	#	#
Gospodarstwa prowadzące uprawę truskawek	1627	17	1610	66	70	111	406	387	246	173	110	29	12
Poniżej 1 ha	1337	17	1320	54	66	100	362	315	196	139	74	#	#
1–2	138	–	138	12	#	9	33	39	20	13	#	4	–
2–5	109	–	109	–	3	#	10	29	28	15	17	3	#
5–10	34	–	34	–	#	#	#	4	#	6	10	7	4
10 ha i więcej	9	–	9	–	–	–	#	–	#	–	#	#	5
Powierzchnia uprawy truskawek w ha według skali uprawy:	1225	2	1223	24	22	37	157	242	162	136	187	115	140
Poniżej 1 ha	308	2	306	11	15	20	78	78	49	33	19	#	#
1–2	186	–	186	14	#	12	45	56	25	16	#	6	–
2–5	317	–	317	–	6	#	29	78	75	48	61	10	#
5–10	252	–	252	–	#	#	#	29	#	39	73	57	36
10 ha i więcej	161	–	161	–	–	–	#	–	#	–	#	#	99

TABL. 4 (18). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

A. OGÓLEM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych										
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha									
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100

POWIERZCHNIA ZASIEWÓW (cd.)

Gospodarstwa prowadzące uprawę sadów	7238	730	6508	393	326	500	1432	1420	936	866	472	118	45
Poniżej 1 ha	6618	725	5893	347	281	427	1295	1306	873	808	432	98	26
1–2	265	5	260	46	23	28	44	50	21	23	15	6	4
2–5	203	–	203	–	22	45	62	32	19	9	8	#	#
5–10	85	–	85	–	–	–	31	21	11	14	4	#	#
10 ha i więcej	67	–	67	–	–	–	–	11	12	12	13	8	11
Powierzchnia uprawy sadów w ha	5570	121	5449	145	144	272	744	710	531	553	456	389	1506
według skali uprawy:													
Poniżej 1 ha	1437	116	1321	86	62	91	287	272	190	190	108	28	6
1–2	342	5	337	59	29	40	59	62	26	29	18	7	6
2–5	616	–	616	–	52	141	194	94	61	26	26	#	#
5–10	599	–	599	–	–	–	204	154	85	102	30	#	#
10 ha i więcej	2576	–	2576	–	–	–	–	128	168	206	274	322	1479
Gospodarstwa prowadzące uprawy:													
Poplonów jarych	3668	146	3522	87	117	250	790	761	547	566	288	92	24
Poplonów ozimych	3957	42	3915	77	92	174	700	846	625	712	499	140	50
Grzybów jadalnych	22	3	19	3	3	#	7	#	#	#	#	–	–
Powierzchnia upraw:													
Poplonów jarych w ha	14126	78	14048	81	144	433	1826	2219	2023	2550	1967	1159	1646
Poplonów ozimych w ha	22680	9	22671	80	127	323	1861	3218	3001	4490	4324	2519	2728
Grzybów jadalnych w m ²	12210	492	11718	752	302	#	4063	#	#	#	#	–	–

TABL. 4 (18). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

A. OGÓLEM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych										
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha									
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100

POWIERZCHNIA ZASIEWÓW (dok.)

Gospodarstwa prowadzące uprawy na przyoranie (nawozy zielone)	312	4	308	24	24	45	96	51	30	15	13	6	4
Powierzchnia upraw na przyoranie (nawozy zielone) w ha	722	2	721	15	33	59	210	144	94	44	51	34	38
Gospodarstwa stosujące:													
Orkę pługiem lemieszowym lub talerzowym	75205	387	74818	5274	6008	8820	19494	14518	8342	7559	3657	914	233
Płytką orkę	6638	60	457	696	1784	1474	914	816	339	85	13
Uprawę bezorkową	973	162	63	109	233	145	74	86	60	21	19
Powierzchnia – w ha – na której zastosowano:													
Orkę pługiem lemieszowym lub talerzowym	525293	377	524916	6166	9964	21503	86037	99591	76025	90270	67785	30784	36792
Płytką orkę	25881	64	360	1338	4705	5647	3754	4962	2598	1498	954
Uprawę bezorkową	4897	166	91	248	757	793	441	495	434	557	916

ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE

Gospodarstwa utrzymujące bydło	44027	261	43766	320	572	1920	10184	11614	7624	7136	3496	763	137
1–2	6180	205	5975	195	323	878	2722	1254	355	176	57	#	#
3–9	12480	48	12432	111	206	864	4904	3896	1526	727	176	#	#
10 szt. i więcej	25367	8	25359	14	43	178	2558	6464	5743	6233	3263	733	130
Pogłowie bydła w szt.	879273	595	878678	1004	2123	8430	74279	160739	163758	223772	166244	58304	20025
według skali chowu:													
1–2 szt.	9439	254	9185	271	451	1314	4219	1988	556	274	90	#	#
3–9	69201	219	68982	502	955	4214	26157	22438	9117	4396	1073	#	#
10 szt. i więcej	800633	122	800511	231	717	2902	43903	136313	154085	219102	165081	58173	20004
Gospodarstwa utrzymujące krowy ...	39983	208	39775	236	406	1492	8635	10584	7212	6900	3436	744	130
1–2 szt.	12100	190	11910	190	327	1103	4755	3283	1308	673	227	36	8
3–9	11055	14	11041	42	69	349	2945	3938	2089	1265	300	33	11
10 szt. i więcej	16828	4	16824	4	10	40	935	3363	3815	4962	2909	675	111

TABL. 4 (18). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

A. OGÓLEM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej
ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE (cd.)													
Pogłowie krów w szt.	457676	322	457354	431	847	3551	34530	80923	84990	120222	90651	31480	9729
według skali chowu:													
1–2 szt.	16543	214	16329	223	392	1387	6421	4678	1863	984	320	52	9
3–9	58637	59	58578	163	299	1532	14505	21327	11646	7133	1696	206	71
10 szt. i więcej	382496	49	382447	45	156	632	13604	54918	71481	112105	88635	31222	9649
Gospodarstwa utrzymujące trzodę chlewną	24027	181	23846	423	641	1758	6881	6361	3574	2811	1131	216	50
1–2 szt.	5837	100	5737	239	294	684	1823	1339	646	512	172	25	3
3–9	9226	66	9160	146	262	784	2974	2443	1235	925	324	60	7
10–49	7275	12	7263	34	81	268	1897	2243	1346	976	364	47	7
50–99	859	#	#	#	#	12	122	222	208	190	76	19	#
100–199	414	–	414	–	#	5	40	68	89	110	79	20	#
200 szt. i więcej	416	#	#	#	#	5	25	46	50	98	116	45	27
Pogłowie trzody chlewnej w szt.	553364	1242	552122	2029	3779	13115	79698	104034	80265	100289	89965	42708	36240
według skali chowu:													
1–2 szt.	9649	153	9496	405	505	1171	3016	2192	1053	830	278	40	6
3–9	47387	255	47132	642	1154	3680	14805	13002	6676	5060	1730	349	34
10–49	143654	237	143417	569	1219	4950	34639	44968	27797	20519	7598	969	189
50–99	58365	#	#	#	#	748	7962	15066	14041	13158	5350	1367	#
100–199	54502	–	54502	–	#	679	4996	8520	11803	14841	10565	2708	#
200 szt. i więcej	239807	#	#	#	#	1887	14280	20286	18895	45881	64444	37275	35400
Gospodarstwa utrzymujące lochy	12408	24	12384	77	165	533	3189	3624	2195	1713	725	134	29
1–2 szt.	8671	17	8654	61	138	433	2454	2636	1461	1030	375	62	4
3–9	2907	4	2903	15	25	90	655	873	584	466	176	15	4
10–49	696	#	#	#	#	10	72	104	140	186	137	34	8
50 szt. i więcej	134	#	#	#	#	–	8	11	10	31	37	23	13

TABL. 4 (18). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

A. OGÓLEM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej
ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE (cd.)													
Pogłowie loch w szt.	51788	156	51632	151	297	1061	7932	9630	8274	9320	8066	3854	3047
według skali chowu:													
1–2 szt.	11445	19	11426	78	174	563	3206	3497	1960	1359	499	84	6
3–9	12763	25	12738	62	98	370	2714	3742	2658	2165	835	67	27
10–49	12428	#	#	#	#	128	1057	1679	2302	3383	2881	724	196
50 szt. i więcej	15152	#	#	#	#	–	955	712	1354	2413	3851	2979	2818
Gospodarstwa utrzymujące owce	829	20	809	30	48	88	224	163	100	87	46	12	11
1–4 szt.	285	10	275	14	18	40	85	54	30	22	8	#	#
5–9	192	5	187	10	12	28	65	36	16	12	5	–	3
10–19	152	#	#	3	12	12	44	44	16	10	7	–	#
20–49	103	#	#	3	#	#	23	19	16	17	8	#	–
50 szt. i więcej	97	#	#	–	#	#	7	10	22	26	18	7	4
Pogłowie owiec w szt.	22144	216	21928	196	531	683	2519	2222	4612	4923	3650	1307	1285
według skali chowu:													
1–4 szt.	735	27	708	36	54	104	215	145	70	61	18	#	#
5–9	1248	31	1217	64	75	193	416	241	92	81	32	–	23
10–19	1979	#	#	36	154	153	578	557	202	140	106	–	#
20–49	3142	#	#	60	#	#	712	559	483	598	275	#	–
50 szt. i więcej	15040	#	#	–	#	#	598	720	3765	4043	3219	1203	1248
Gospodarstwa utrzymujące kozy	832	97	735	46	84	124	203	128	72	46	22	5	5
1–4 szt.	674	94	580	37	70	107	161	95	57	35	15	#	#
5 szt. i więcej	158	3	155	9	14	17	42	33	15	11	7	#	#
Pogłowie kóz w szt.	2995	217	2778	154	238	387	607	593	241	202	231	49	76
według skali chowu:													
1–4 szt.	1359	183	1176	79	147	227	327	196	107	58	26	#	#
5 szt. i więcej	1636	34	1602	75	91	160	280	397	134	144	205	#	#

TABL. 4 (18). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

A. OGÓLEM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych										
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha									
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100

ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE (cd.)

Gospodarstwa utrzymujące drób													
kurzy	31077	1332	29745	1076	1202	2624	7962	7035	4211	3641	1633	307	54
1–49 szt.	29171	1273	27898	1018	1149	2500	7555	6593	3933	3358	1483	273	36
50–149	1602	47	1555	50	42	105	355	388	238	227	122	22	6
150–499	121	#	#	–	#	#	25	29	17	22	12	#	4
500–9999	47	#	#	#	–	#	9	7	8	13	4	#	–
10000 szt. i więcej	137	10	127	#	#	11	18	18	15	21	12	9	8
Pogłowie drobiu kurzego w szt.	7469865	286170	7183695	171429	336793	935777	1025935	1089347	457924	831466	481296	469191	1384537
według skali chowu:													
1–49 szt.	529302	19064	510238	17258	19821	43688	134441	120402	73485	65600	29130	5631	782
50–149	104598	2970	101628	3008	2811	7190	22255	25826	15158	15259	8137	1485	499
150–499	27278	#	#	–	#	#	5796	6777	3689	4354	3185	#	952
500–9999	173312	#	#	#	–	#	40770	28129	17994	45375	20922	#	–
10000 szt. i więcej	6635375	260936	6374439	#	#	882727	822673	908213	347598	700878	419922	460723	1382304
Gospodarstwa utrzymujące kury													
nioski	29353	1253	28100	1005	1118	2457	7530	6662	3973	3456	1560	293	46
1–49 szt.	28027	1222	26805	966	1084	2366	7258	6334	3760	3263	1467	271	36
50–149	1159	27	1132	39	32	82	238	295	186	158	78	17	7
150–499	109	#	#	–	#	6	25	26	15	20	10	#	#
500–9999	40	#	#	–	#	–	#	#	7	#	#	#	–
10000 szt. i więcej	18	#	#	–	–	3	#	#	5	#	#	#	#
Pogłowie kur niosek w szt.	1102093	57503	1044590	17759	20050	140232	187779	176062	158793	144444	103293	71687	24491
według skali chowu:													
1–49 szt.	486799	17746	469053	15463	17663	38875	123798	110782	67503	61175	27721	5307	766
50–149	72859	1558	71301	2296	2037	5574	14461	18918	11264	10064	5062	1030	595
150–499	24181	#	#	–	#	1283	5710	5843	3300	3905	2510	#	#
500–9999	136679	#	#	–	#	–	#	#	12750	#	#	#	–
10000 szt. i więcej	381576	#	#	–	–	94500	#	#	63976	#	#	#	#

TABL. 4 (18). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

A. OGÓLEM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej
ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE (dok.)													
Gospodarstwa utrzymujące brojlery kurze	1331	33	1298	51	63	112	309	280	170	181	100	23	9
W tym 10000 szt. i więcej	120	9	111	6	9	9	17	17	10	19	10	7	7
Pogłowie brojlerów kurzych w szt.	6294778	226247	6068531	151903	314731	790350	825000	893685	292223	680531	363013	397134	1359961
W tym w stadach 10000 szt. i więcej	6235662	225936	6009726	135590	313811	788227	812673	888276	283622	676778	354222	396723	1359804
Gospodarstwa utrzymujące konie	6096	320	5776	162	244	591	1608	1275	755	667	350	87	37
1 szt.	2146	91	2055	88	134	308	683	391	183	148	95	22	3
2	1508	#	#	41	63	150	432	331	206	143	66	22	#
3–9	2096	179	1917	30	42	130	459	477	309	295	137	27	11
10 szt. i więcej	346	#	#	3	5	3	34	76	57	81	52	16	#
Pogłowie koni w szt.	20219	754	19465	322	495	1247	4013	4322	2911	3157	1787	562	649
według skali chowu:													
1 szt.	2146	91	2055	88	134	308	683	391	183	148	95	22	3
2	3016	#	#	82	126	300	864	662	412	286	132	44	#
3–9	9363	555	8808	119	173	591	1966	2223	1504	1377	648	149	58
10 szt. i więcej	5694	#	#	33	62	48	500	1046	812	1346	912	347	#
Gospodarstwa posiadające budynki inwentarskie:													
Obory	43314	10	43304	254	537	2013	10659	11345	7338	6954	3332	758	114
Chlewnie	24238	#	#	373	668	1621	7012	6718	3677	2778	1133	210	#
Kurniki dla niosek	27277	7	27270	895	961	2563	7445	6298	4003	3234	1531	301	40

TABL. 4 (18). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

A. OGÓLEM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej
CIĄGNIKI I MASZYNY ROLNICZE													
Gospodarstwa posiadające ciągniki ..	61273	871	60402	1335	1963	4821	16273	14420	8713	7874	3848	893	262
o mocy silnika:													
Do 15 kW	1235	28	1207	73	113	188	406	219	91	79	28	#	#
15–25	30856	560	30296	809	1166	2814	8917	7297	3930	3432	1569	#	#
25–40	24939	218	24721	286	447	1257	5232	6254	4463	4212	2059	426	85
40–60	21995	79	21916	176	273	683	3494	5027	4285	4669	2534	608	167
60–100	11177	13	11164	#	#	110	661	1620	2083	3225	2494	704	203
100 kW i więcej	1035	–	1035	#	#	15	40	68	88	188	271	203	158
Liczba ciągników w szt.	102245	931	101314	1427	2116	5314	19638	22094	16765	18515	11168	3023	1254
o mocy silnika:													
Do 15 kW	1295	30	1265	74	116	199	418	240	96	81	31	#	#
15–25	32165	567	31598	833	1206	2925	9228	7563	4126	3644	1663	#	#
25–40	27441	237	27204	304	462	1332	5474	6754	4956	4780	2462	514	166
40–60	26359	83	26276	186	289	720	3766	5682	5146	5961	3392	830	304
60–100	13731	14	13717	#	#	123	711	1777	2352	3848	3327	1090	420
100 kW i więcej	1254	–	1254	#	#	15	41	78	89	201	293	244	289
Gospodarstwa posiadające maszyny i urządzenia rolnicze:													
Kombajny zbożowe	10503	6	10497	21	49	97	799	1840	2079	2874	2020	541	177
Kombajny ziemniaczane	3822	#	#	#	6	26	273	754	813	1120	659	144	21
Kombajny buraczane	281	–	281	#	#	5	24	47	51	74	52	13	14
Silosokombajny	1654	–	1654	#	#	6	51	206	289	466	440	150	40
Kosiarki ciągnikowe	45109	172	44937	339	609	1940	10274	12002	7855	7320	3591	814	193
Przyczepy zbierające	10081	40	10041	61	84	275	1758	2495	1842	2006	1099	333	88
Prasy zbierające	24340	50	24290	50	104	311	2940	5863	5150	5803	3168	739	162
Ładowacze	20217	28	20189	30	63	202	1922	4330	4306	5301	3086	761	188

TABL. 4 (18). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

A. OGÓLEM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej

CIĄGNIKI I MASZYNY ROLNICZE (dok.)

Gospodarstwa posiadające maszyny i urządzenia rolnicze (dok.):														
Kopaczki do ziemniaków	35085	283	34802	389	623	2037	9302	9594	5728	4673	2021	382	53	
Sadzarki do ziemniaków	31912	198	31714	239	413	1335	7119	8621	5727	5259	2457	479	65	
Rozsiewacze nawozów i wapnia	44281	167	44114	289	560	1974	10142	11645	7691	7205	3572	822	214	
Rozrzutniki obornika	44862	234	44628	297	604	2037	10522	11822	7659	7183	3540	784	180	
Agregaty uprawowe	16741	38	16703	115	195	567	2672	3586	2900	3568	2262	635	203	
Polowe opryskiwacze ciągnikowe	32980	59	32921	179	310	1122	6473	8370	6108	6107	3275	782	195	
Dojarki bańkowe	18180	20	18160	30	71	278	2935	5382	4140	3770	1340	188	26	
Dojarki rurociągowy	6353	–	6353	3	4	20	168	647	1052	2051	1805	536	67	
Liczba maszyn i urządzeń rolniczych w szt.:														
Kombajny zbożowe	10681	6	10675	21	52	103	806	1849	2092	2898	2054	562	238	
Kombajny ziemniaczane	3844	#	#	#	6	26	273	755	814	1124	670	146	24	
Kombajny buraczane	294	–	294	#	#	6	24	48	53	74	53	16	19	
Silosokombajny	1696	–	1696	#	#	6	52	208	292	476	451	157	47	
Kosiarki ciągnikowe	47544	174	47370	341	612	1964	10339	12195	8169	7991	4323	1111	325	
Przyczepy zbierające	10409	40	10369	64	85	278	1773	2524	1882	2099	1164	365	135	
Prasy zbierające	25851	50	25801	50	107	320	2978	6049	5447	6304	3530	819	197	
Ładowacze	22575	28	22547	30	68	213	1974	4566	4686	5996	3751	966	297	
Kopaczki do ziemniaków	35153	283	34870	389	624	2040	9312	9601	5743	4687	2035	383	56	
Sadzarki do ziemniaków	31972	199	31773	239	413	1338	7127	8629	5732	5275	2471	482	67	
Rozsiewacze nawozów i wapnia	45129	167	44962	290	563	1983	10182	11716	7809	7385	3786	916	332	
Rozrzutniki obornika	46448	234	46214	297	609	2044	10564	11948	7865	7625	4013	973	276	
Agregaty uprawowe	19863	54	19809	188	302	805	3453	4119	3247	3987	2570	783	355	
Polowe opryskiwacze ciągnikowe	33174	59	33115	179	310	1122	6486	8386	6129	6138	3310	806	249	
Dojarki bańkowe	20326	20	20306	30	76	299	3150	5966	4673	4312	1559	208	33	
Dojarki rurociągowy	7126	–	7126	4	4	36	181	704	1144	2217	2046	688	102	

TABL. 4 (18). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

A. OGÓLEM (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej
POWIERZCHNIA NAWADNIANIA													
Powierzchnia upraw nawadnianych przynajmniej raz w roku w ha	445	3	442	3	5	25	53	32	22	51	24	1	226
NAWOŻENIE I ŚRODKI OCHRONY ROŚLIN													
Gospodarstwa stosujące nawozy mineralne i wapniowe	63178	953	62225	2868	3376	6327	16239	13374	8039	7339	3602	835	226
Mineralne	63029	940	62089	2855	3362	6310	16205	13359	8027	7326	3593	830	222
azotowe	59343	760	58583	2392	2979	5697	15228	12782	7814	7145	3519	813	214
fosforowe	12355	82	12273	313	428	941	3023	2991	1908	1646	816	178	29
potasowe	12664	84	12580	247	321	831	2825	2972	1995	1948	1117	273	51
wieloskładnikowe	34835	264	34571	1030	1256	2621	7861	7688	5123	5307	2832	669	184
Wapniowe	7063	30	7033	82	124	256	1126	1490	1293	1410	902	252	98
Gospodarstwa stosujące nawozy organiczne pochodzenia zwierzęcego ...	58200	1281	56919	1874	2225	4726	14516	13224	8175	7520	3662	818	179
Obornik	57250	1275	55975	1829	2151	4590	14297	13068	8076	7421	3594	786	163
Gnojówka	12632	6	12626	45	62	185	1460	2852	2647	3173	1767	375	60
Gnojowica	8312	3	8309	46	71	219	878	1651	1573	2035	1375	396	65
Zużycie NPK na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej w kg	108,1	31,0	108,4	47,7	52,5	56,9	72,9	104,8	118,0	128,0	128,0	141,1	104,1
Gospodarstwa rolne stosujące środki ochrony roślin	60136	15	60122	2816	3765	6338	15762	12535	7555	6998	3363	813	178
PRACUJĄCY W GOSPODARSTWIE ROLNYM													
Liczba pełnozatrudnionych^a w AWU	114869	3578	111291	3426	3884	7967	25323	25314	16565	16345	8696	2222	1549

^a Łącznie z wkładem pracy pracowników najemnych stałych, dorywczych, kontraktowych i pozostałych osób pracujących (patrz uwagi metodyczne na str. 28) oraz pomocą sąsiedzka.

TABL. 4 (18). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

B. GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej
INFORMACJE OGÓLNE													
Gospodarstwa ogółem	92195	8655	83540	7118	6503	10284	21713	15754	9075	8017	3900	926	250
Gospodarstwa, w których osoba kierująca posiada wykształcenie ogólne:													
Wyższe	10653	1455	9198	1296	1087	1449	2278	1346	658	590	302	117	75
Policealne	1480	226	1254	183	175	186	310	206	84	77	24	#	#
Średnie zawodowe	23478	2401	21077	1971	1874	2810	5130	3507	2115	2066	1193	319	92
Średnie ogólnokształcące	5769	988	4781	630	557	740	1240	672	379	331	170	45	17
Zasadnicze zawodowe	29495	1713	27782	1830	1780	2994	7209	5781	3383	3010	1426	317	52
Podstawowe, gimnazjalne.....	19488	1490	17998	1023	906	1884	5117	3990	2318	1874	759	115	12
Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	1832	382	1450	185	124	221	429	252	138	69	26	#	#
Gospodarstwa, w których osoba kierująca posiada wykształcenie rolnicze	44007	2097	41910	2126	2156	3812	10016	8967	5641	5480	2839	685	188
Wyższe	2059	210	1849	135	163	189	393	312	189	227	142	#	#
Policealne	301	19	282	15	19	32	65	55	34	37	18	#	#
Średnie zawodowe	10653	545	10108	497	557	882	2136	1984	1363	1493	892	241	63
Zasadnicze zawodowe	12422	419	12003	415	409	789	2661	2856	1846	1857	929	195	46
Kurs rolniczy	18572	904	17668	1064	1008	1920	4761	3760	2209	1866	858	184	38
Gospodarstwa prowadzone przez osobę kierującą przez okres:													
Do 1 roku	1590	285	1305	144	115	181	318	261	117	113	45	8	3
2–5	10489	1338	9151	1001	812	1210	2279	1713	952	760	322	79	23
6–10	17523	1970	15553	1842	1715	2381	4137	2442	1346	1043	472	122	53
11–20	32952	2113	30839	2376	2279	3715	8283	5789	3378	3039	1527	363	90
21 lat i więcej	29643	2951	26692	1755	1582	2797	6696	5549	3282	3062	1534	354	81

TABL. 4 (18). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

B. GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej
INFORMACJE OGÓLNE (dok.)													
Gospodarstwa, w których użytkownik planuje do 2013 roku przejść na emeryturę lub rentę (w tym rentę strukturalną) i przekazać gospodarstwo następcy	8153	696	7457	428	394	703	1989	1696	984	858	339	61	5
Gospodarstwa, w których prowadzona była zarobkowa działalność gospodarcza inna niż rolnicza bezpośrednio związana z gospodarstwem rolnym w zakresie:													
Agroturystyka	614	18	596	55	67	88	124	87	44	74	35	14	8
Rękodzielo	53	#	#	5	11	9	14	8	#	#	#	–	–
Przetwórstwo produktów rolnych	89	3	86	4	#	10	19	13	13	13	8	3	#
Przetwarzanie surowego drewna w gospodarstwie	107	5	102	8	7	22	20	25	9	7	3	#	#
Akwakultura	260	4	256	5	8	19	46	43	35	47	26	10	17
Rolnicze prace kontraktowe	314	#	#	#	#	16	42	65	49	61	41	28	5
Nierolnicze prace kontraktowe	256	4	252	#	#	16	38	58	47	43	24	14	7
Leśnictwo	95	3	92	4	3	26	14	13	14	9	4	#	#
Inne	714	145	569	40	40	97	153	89	54	43	40	10	3
Gospodarstwa, w których przychód ze sprzedaży wyrobów i usług z działalności gospodarczej innej niż rolnicza w ogólnej sprzedaży produkcji gospodarstwa rolnego wynosił więcej niż 50%	593	34	559	46	46	110	142	92	42	44	17	10	10
Gospodarstwa, w których wartość bezpośredniej sprzedaży konsumentom wynosiła więcej niż 50% wartości ogólnej sprzedaży gospodarstwa rolnego	14659	723	13936	1591	1571	2499	4121	2133	902	670	284	108	57

TABL. 4 (18). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

B. GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej
UŻYTKOWANIE GRUNTÓW													
Gospodarstwa posiadające grunty ogółem	92127	8587	83540	7118	6503	10284	21713	15754	9075	8017	3900	926	250
Gospodarstwa posiadające:													
Użytki rolne	91862	8322	83540	7118	6503	10284	21713	15754	9075	8017	3900	926	250
w dobrej kulturze	91587	8267	83320	7080	6466	10245	21658	15732	9058	8010	3895	926	250
pod zasiewami	77759	2457	75302	4339	4842	8694	20352	15281	8890	7910	3845	910	239
grunty ugorowane	7442	841	6601	768	729	1001	1707	929	562	497	261	85	62
ogrody przydomowe	21076	3089	17987	1212	957	1781	4568	3755	2339	2081	1026	232	36
łąki trwałe	71452	3083	68369	3952	4169	7594	18461	14102	8159	7355	3551	826	200
pastwiska trwałe	33311	694	32617	759	894	2149	7952	8096	5161	4728	2281	496	101
uprawy trwałe	8028	816	7212	445	386	593	1638	1550	1010	921	501	126	42
w tym sady	7231	730	6501	392	326	499	1432	1420	936	866	472	117	41
pozostałe	11225	809	10416	805	932	1372	2747	1817	1085	996	474	133	55
Lasy i grunty leśne	65560	2220	63340	3117	3572	6633	16800	13329	8003	7264	3559	837	226
Pozostałe grunty	80316	6321	73995	4903	4755	8301	19670	14940	8738	7776	3799	879	234
Powierzchnia gruntów ogółem w ha	1246838	8854	1237984	15670	22423	54219	202230	233887	185244	225281	163396	66097	69535
Użytków rolnych	1041211	3942	1037270	10495	15974	40623	160686	192959	156401	193047	143855	59577	63653
w dobrej kulturze	1022973	3667	1019306	9982	15106	38945	156213	189985	154109	190764	142222	59124	62857
pod zasiewami	594191	1111	593081	4834	8167	22619	93651	111029	87560	105085	79563	34420	46151
gruntów ugorowanych	17786	377	17409	693	876	1611	3395	2290	1665	2067	1668	1103	2040
ogrodów przydomowych	2065	501	1564	133	105	161	391	310	182	173	79	22	9
łąk trwałych	292842	1278	291564	3578	4949	11845	45245	54807	44753	57591	42609	17305	8882
pastwisk trwałych	109943	275	109668	589	834	2381	12673	20745	19388	25274	17799	5881	4105
upraw trwałych	6146	126	6020	156	176	328	858	804	561	573	502	393	1670
w tym sadów	5565	121	5444	144	144	272	744	710	531	553	456	387	1504
pozostałych	18238	275	17963	513	868	1678	4473	2974	2292	2283	1633	453	797
Lasów i gruntów leśnych	148838	2692	146146	3491	4582	9738	30123	29856	21465	24255	14763	4717	3158
Pozostałych gruntów	56788	2220	54568	1683	1868	3859	11421	11072	7379	7979	4779	1804	2724

TABL. 4 (18). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

B. GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej
UŻYTKOWANIE GRUNTÓW (dok.)													
Średnia powierzchnia gruntów w 1 gospodarstwie rolnym w ha	13,52	1,02	14,82	2,20	3,45	5,27	9,31	14,85	20,41	28,10	41,90	71,38	278,14
W tym użytków rolnych	11,29	0,46	12,42	1,47	2,46	3,95	7,40	12,25	17,23	24,08	36,89	64,34	254,61
w tym w dobrej kulturze rolnej	11,10	0,42	12,20	1,40	2,32	3,79	7,19	12,06	16,98	23,79	36,47	63,85	251,43
Gospodarstwa prowadzące uprawy trwałe	8028	816	7212	445	386	593	1638	1550	1010	921	501	126	42
w tym:													
Plantacje drzew owocowych	5739	600	5139	276	230	374	1102	1158	776	720	383	91	29
Plantacje krzewów owocowych	1470	100	1370	110	97	130	318	253	178	149	96	26	13
Szkółki drzew i krzewów owocowych ...	696	82	614	53	25	59	154	125	72	75	33	13	5
Powierzchnia upraw trwałych w ha	6146	126	6020	156	176	328	858	804	561	573	502	393	1670
w tym:													
Plantacji drzew owocowych	2788	92	2696	84	71	152	425	448	304	363	272	286	289
Plantacji krzewów owocowych	2455	15	2440	44	64	94	260	216	203	120	171	85	1183
Szkółek drzew i krzewów owocowych ..	322	14	308	16	8	26	59	45	24	70	12	15	32
POWIERZCHNIA ZASIEWÓW													
Gospodarstwa prowadzące uprawę zbóż	72427	1289	71138	3657	4318	8030	19450	14735	8596	7584	3680	860	228
Poniżej 1 ha	5295	1201	4094	1384	893	812	683	179	75	42	21	#	#
1–2	9139	88	9051	2273	1932	2156	1746	542	208	150	33	#	#
2–5	24490	–	24490	–	1493	5062	11102	4165	1530	872	227	36	3
5–10	22614	–	22614	–	–	–	5919	8659	4431	2802	716	79	8
10–20	8925	–	8925	–	–	–	–	1190	2352	3389	1759	219	16
20 ha i więcej	1964	–	1964	–	–	–	–	–	–	329	924	511	200

TABL. 4 (18). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

B. GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej
POWIERZCHNIA ZASIEWÓW (cd.)													
Powierzchnia uprawy zbóż w ha	458173	700	457474	3932	6830	18954	78795	89996	67918	77930	56223	22977	33919
według skali uprawy:													
Poniżej 1 ha	3014	612	2402	839	523	467	384	110	41	23	11	#	#
1–2	13116	88	13028	3092	2819	3200	2571	781	292	213	45	#	#
2–5	82732	–	82732	–	3488	15287	39114	15243	5583	3093	786	127	12
5–10	157223	–	157223	–	–	–	36726	60512	32804	21159	5367	598	57
10–20	117438	–	117438	–	–	–	–	13349	29199	45956	25511	3208	214
20 ha i więcej	84652	–	84652	–	–	–	–	–	–	7486	24502	19029	33634
Gospodarstwa prowadzące uprawę strączkowych jadalnych	353	95	258	6	11	16	51	53	37	47	21	12	4
Poniżej 1 ha	218	95	123	5	8	12	29	28	19	17	5	–	–
1–2	61	–	61	#	#	3	10	10	10	13	8	5	–
2–5	46	–	46	#	#	#	#	12	#	6	4	4	–
5 ha i więcej	28	–	28	–	–	#	#	3	#	11	4	3	4
Powierzchnia uprawy strączkowych jadalnych w ha	579	9	570	3	7	12	61	86	45	121	52	62	121
według skali uprawy:													
Poniżej 1 ha	49	9	41	1	1	3	7	12	7	8	2	–	–
1–2	81	–	81	#	#	5	14	14	14	16	10	6	–
2–5	140	–	140	#	#	#	#	34	#	20	16	15	–
5 ha i więcej	309	–	309	–	–	#	#	26	#	77	24	42	121
Gospodarstwa prowadzące uprawę ziemniaków	39001	1131	37870	1164	1588	3317	10344	8962	5332	4669	2066	377	51
Poniżej 1 ha	36335	1128	35207	1128	1538	3214	9957	8369	4826	4122	1737	289	27
1–2	1754	3	1751	36	42	77	295	433	333	327	172	#	#
2–5	740	–	740	–	8	26	86	150	155	182	102	#	#
5–10	129	–	129	–	–	–	#	#	18	30	48	14	4
10 ha i więcej	43	–	43	–	–	–	#	#	–	8	7	12	15

TABL. 4 (18). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

B. GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej

POWIERZCHNIA ZASIEWÓW (cd.)

Powierzchnia uprawy ziemniaków w ha	17396	257	17140	297	410	970	3547	3740	2562	2591	1513	516	993
według skali uprawy:													
Poniżej 1 ha	11006	254	10752	253	339	803	2930	2734	1616	1372	596	99	9
1–2	2140	3	2137	44	53	94	359	538	401	399	204	#	#
2–5	2089	–	2089	–	18	72	223	400	429	533	314	#	#
5–10	819	–	819	–	–	–	#	#	115	184	310	92	29
10 ha i więcej	1343	–	1343	–	–	–	#	#	–	103	88	198	943
Gospodarstwa prowadzące uprawę roślin przemysłowych	1520	7	1513	58	53	105	345	329	197	177	124	64	61
Poniżej 1 ha	448	6	442	25	28	27	114	129	59	42	13	5	–
1–2	205	#	#	33	6	26	50	43	21	16	8	#	#
2–5	494	–	494	–	19	52	147	100	79	52	30	8	7
5–10	227	#	#	–	–	–	34	50	31	57	39	#	#
10–20	88	–	88	–	–	–	–	7	7	10	31	25	8
20 ha i więcej	58	–	58	–	–	–	–	–	–	–	3	12	43
Powierzchnia uprawy roślin przemysłowych w ha	7403	4	7398	54	61	202	779	838	590	705	869	810	2490
według skali uprawy:													
Poniżej 1 ha	175	3	172	8	10	10	45	52	25	16	5	1	–
1–2	280	#	#	46	8	34	69	58	30	21	11	#	#
2–5	1529	–	1529	–	44	158	444	314	245	173	99	27	25
5–10	1526	#	#	–	–	–	221	327	206	384	268	#	#
10–20	1176	–	1176	–	–	–	–	86	86	110	421	363	109
20 ha i więcej	2717	–	2717	–	–	–	–	–	–	–	65	312	2340

TABL. 4 (18). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

B. GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej
POWIERZCHNIA ZASIEWÓW (cd.)													
Gospodarstwa prowadzące uprawę rzepaku i rzepiku	842	3	839	37	31	63	178	138	83	99	93	57	60
Poniżej 1 ha	44	3	41	6	7	6	10	5	3	#	#	#	#
1–2	129	–	129	31	5	18	31	21	10	#	#	#	#
2–5	341	–	341	–	19	39	112	62	43	33	21	6	6
5–10	187	–	187	–	–	–	25	43	22	45	36	#	#
10–20	84	–	84	–	–	–	–	7	5	10	29	25	8
20 ha i więcej	57	–	57	–	–	–	–	–	–	–	3	11	43
Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w ha	6379	2	6376	46	54	156	562	606	358	540	784	783	2487
według skali uprawy:													
Poniżej 1 ha	25	2	23	3	4	4	7	3	2	#	#	#	#
1–2	177	–	177	43	7	25	44	28	14	#	#	#	#
2–5	1085	–	1085	–	44	128	344	205	138	111	72	22	22
5–10	1264	–	1264	–	–	–	168	285	141	307	244	#	#
10–20	1130	–	1130	–	–	–	–	86	63	110	398	363	109
20 ha i więcej	2697	–	2697	–	–	–	–	–	–	–	65	292	2340
Gospodarstwa prowadzące uprawę warzyw gruntowych	1632	196	1436	113	95	145	375	300	175	148	66	11	8
Poniżej 0,1 ha	743	77	666	58	28	75	164	154	88	72	25	#	#
0,1–0,5	515	113	402	37	35	35	122	75	46	23	26	3	–
0,5–1	115	#	#	10	18	11	26	13	15	12	#	#	#
1–2	100	#	#	8	9	13	29	19	9	8	#	–	#
2–5	105	–	105	–	5	11	24	28	13	19	5	–	–
5 ha i więcej	54	–	54	–	–	–	10	11	4	14	5	4	6

TABL. 4 (18). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

B. GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej
POWIERZCHNIA ZASIEWÓW (cd.)													
Powierzchnia uprawy warzyw grun- towych w ha	1392	28	1364	27	42	67	221	208	95	191	85	76	352
według skali uprawy:													
Poniżej 0,1 ha	30	4	26	2	1	3	6	6	4	3	1	#	#
0,1–0,5	95	20	75	7	8	6	25	13	8	4	5	1	–
0,5–1	73	#	#	6	11	7	17	8	9	7	#	#	#
1–2	131	#	#	11	11	17	39	23	13	10	#	–	#
2–5	302	–	302	–	11	35	72	84	36	52	12	–	–
5 ha i więcej	762	–	762	–	–	–	61	73	26	116	62	74	350
Gospodarstwa prowadzące uprawę warzyw pod osłonami	205	33	172	24	17	18	54	22	16	10	8	#	#
Powierzchnia uprawy warzyw pod os- łonami w ha	33,8	4,59	29,21	6,02	2,46	4,96	4,27	7,15	2,49	1,17	0,63	#	#
Gospodarstwa prowadzące uprawę truskawek	1627	17	1610	66	70	111	406	387	246	173	110	29	12
Poniżej 1 ha	1337	17	1320	54	66	100	362	315	196	139	74	#	#
1–2	138	–	138	12	#	9	33	39	20	13	#	4	–
2–5	109	–	109	–	3	#	10	29	28	15	17	3	#
5–10	34	–	34	–	#	#	#	4	#	6	10	7	4
10 ha i więcej	9	–	9	–	–	–	#	–	#	–	#	#	5
Powierzchnia uprawy truskawek w ha według skali uprawy:	1225	2	1223	24	22	37	157	242	162	136	187	115	140
Poniżej 1 ha	308	2	306	11	15	20	78	78	49	33	19	#	#
1–2	186	–	186	14	#	12	45	56	25	16	#	6	–
2–5	317	–	317	–	6	#	29	78	75	48	61	10	#
5–10	252	–	252	–	#	#	#	29	#	39	73	57	36
10 ha i więcej	161	–	161	–	–	–	#	–	#	–	#	#	99

TABL. 4 (18). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

B. GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej
POWIERZCHNIA ZASIEWÓW (cd.)													
Gospodarstwa prowadzące uprawę sadów	7231	730	6501	392	326	499	1432	1420	936	866	472	117	41
Poniżej 1 ha	6612	725	5887	346	281	426	1295	1306	873	808	432	98	22
1–2	265	5	260	46	23	28	44	50	21	23	15	6	4
2–5	202	–	202	–	22	45	62	32	19	9	8	#	#
5–10	85	–	85	–	–	–	31	21	11	14	4	#	#
10 ha i więcej	67	–	67	–	–	–	–	11	12	12	13	8	11
Powierzchnia uprawy sadów w ha	5565	121	5444	144	144	272	744	710	531	553	456	387	1504
według skali uprawy:													
Poniżej 1 ha	1435	116	1319	85	62	91	287	272	190	190	108	28	5
1–2	342	5	337	59	29	40	59	62	26	29	18	7	6
2–5	614	–	614	–	52	141	194	94	61	26	26	#	#
5–10	599	–	599	–	–	–	204	154	85	102	30	#	#
10 ha i więcej	2576	–	2576	–	–	–	–	128	168	206	274	322	1479
Gospodarstwa prowadzące uprawy:													
Poplonów jarych	3659	146	3513	87	117	250	790	761	547	565	287	92	17
Poplonów ozimych	3949	42	3907	77	92	174	700	845	625	711	499	140	44
Grzybów jadalnych	22	3	19	3	3	#	7	#	#	#	#	–	–
Powierzchnia upraw:													
Poplonów jarych w ha	13229	78	13151	81	144	433	1826	2219	2023	2544	1950	1159	772
Poplonów ozimych w ha	22057	9	22049	80	127	323	1861	3214	3001	4488	4324	2519	2111
Grzybów jadalnych w m ²	12210	492	11718	752	302	#	4063	#	#	#	#	–	–
Gospodarstwa prowadzące uprawy na przyoranie (nawozy zielone)	308	4	304	24	24	45	95	51	30	15	13	#	#
Powierzchnia upraw na przyoranie (nawozy zielone) w ha	703	2	702	15	33	59	209	144	94	44	51	#	#

TABL. 4 (18). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

B. GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej
POWIERZCHNIA ZASIEWÓW (dok.)													
Gospodarstwa stosujące:													
Orkę pługiem lemieszowym lub talerzowym	75121	387	74734	5272	6006	8817	19486	14516	8338	7546	3653	906	193
Płytką orkę	6634	60	457	696	1784	1474	914	816	337	84	12
Uprawę bezorkową	972	162	63	109	233	145	74	86	58	21	19
Powierzchnia – w ha – na której zastosowano:													
Orkę pługiem lemieszowym lub talerzowym	512892	377	512515	6165	9963	21492	86000	99581	75965	90077	67712	30500	25059
Płytką orkę	25770	64	360	1338	4705	5647	3754	4962	2578	1422	939
Uprawę bezorkową	4863	166	91	248	757	793	441	495	399	557	916
ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE													
Gospodarstwa utrzymujące bydło	44016	261	43755	320	572	1920	10184	11614	7623	7135	3496	762	129
1–2 szt.	6179	205	5974	195	323	878	2722	1254	355	175	57	#	#
3–9	12480	48	12432	111	206	864	4904	3896	1526	727	176	#	#
10 szt. i więcej	25357	8	25349	14	43	178	2558	6464	5742	6233	3263	732	122
Pogłowie bydła w szt.	877179	595	876584	1004	2123	8430	74279	160739	163744	223770	166244	58253	17998
według skali chowu:													
1–2 szt.	9437	254	9183	271	451	1314	4219	1988	556	272	90	#	#
3–9	69201	219	68982	502	955	4214	26157	22438	9117	4396	1073	#	#
10 szt. i więcej	798541	122	798419	231	717	2902	43903	136313	154071	219102	165081	58122	17977
Gospodarstwa utrzymujące krowy ...	39972	208	39764	236	406	1492	8635	10584	7211	6899	3436	743	122
1–2 szt.	12099	190	11909	190	327	1103	4755	3283	1308	672	227	36	8
3–9	11053	14	11039	42	69	349	2945	3938	2088	1265	300	33	10
10 szt. i więcej	16820	4	16816	4	10	40	935	3363	3815	4962	2909	674	104

TABL. 4 (18). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

B. GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej
ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE (cd.)													
Pogłowie krów w szt.	456792	322	456470	431	847	3551	34530	80923	84983	120221	90651	31459	8874
według skali chowu:													
1–2 szt.	16542	214	16328	223	392	1387	6421	4678	1863	983	320	52	9
3–9	58623	59	58564	163	299	1532	14505	21327	11639	7133	1696	206	64
10 szt. i więcej	381627	49	381578	45	156	632	13604	54918	71481	112105	88635	31201	8801
Gospodarstwa utrzymujące trzodę chlewną	24012	180	23832	423	641	1758	6880	6361	3573	2810	1131	213	42
1–2 szt.	5837	100	5737	239	294	684	1823	1339	646	512	172	25	3
3–9	9224	66	9158	146	262	784	2974	2443	1234	924	324	60	7
10–49	7275	12	7263	34	81	268	1897	2243	1346	976	364	47	7
50–99	858	#	#	#	#	12	121	222	208	190	76	19	#
100–199	413	–	413	–	#	5	40	68	89	110	79	20	#
200 szt. i więcej	405	#	#	#	#	5	25	46	50	98	116	42	20
Pogłowie trzody chlewnej w szt.	534788	942	533846	2029	3779	13115	79636	104034	80262	100284	89965	34843	25899
według skali chowu:													
1–2 szt.	9649	153	9496	405	505	1171	3016	2192	1053	830	278	40	6
3–9	47379	255	47124	642	1154	3680	14805	13002	6673	5055	1730	349	34
10–49	143654	237	143417	569	1219	4950	34639	44968	27797	20519	7598	969	189
50–99	58303	#	#	#	#	748	7900	15066	14041	13158	5350	1367	#
100–199	54329	–	54329	–	#	679	4996	8520	11803	14841	10565	2708	#
200 szt. i więcej	221474	#	#	#	#	1887	14280	20286	18895	45881	64444	29410	25232
Gospodarstwa utrzymujące lochy	12397	23	12374	77	165	533	3188	3624	2194	1713	725	131	24
1–2 szt.	8670	17	8653	61	138	433	2454	2636	1460	1030	375	62	4
3–9	2906	4	2902	15	25	90	654	873	584	466	176	15	4
10–49	692	#	#	#	#	10	72	104	140	186	137	33	6
50 szt. i więcej	129	#	#	#	#	–	8	11	10	31	37	21	10

TABL. 4 (18). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

B. GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej
ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE (cd.)													
Pogłowie loch w szt.	49869	127	49742	151	297	1061	7929	9630	8272	9320	8066	2840	2176
według skali chowu:													
1–2 szt.	11443	19	11424	78	174	563	3206	3497	1958	1359	499	84	6
3–9	12760	25	12735	62	98	370	2711	3742	2658	2165	835	67	27
10–49	12341	#	#	#	#	128	1057	1679	2302	3383	2881	700	162
50 szt. i więcej	13325	#	#	#	#	–	955	712	1354	2413	3851	1989	1981
Gospodarstwa utrzymujące owce	827	20	807	30	48	88	224	163	100	87	46	11	10
1–4 szt.	285	10	275	14	18	40	85	54	30	22	8	#	#
5–9	191	5	186	10	12	28	65	36	16	12	5	#	#
10–19	152	#	#	3	12	12	44	44	16	10	7	#	#
20–49	102	#	#	3	#	#	23	19	16	17	8	#	–
50 szt. i więcej	97	#	#	–	#	#	7	10	22	26	18	7	4
Pogłowie owiec w szt.	22109	216	21893	196	531	683	2519	2222	4612	4923	3650	1279	1278
według skali chowu:													
1–4 szt.	735	27	708	36	54	104	215	145	70	61	18	#	#
5–9	1241	31	1210	64	75	193	416	241	92	81	32	#	#
10–19	1979	#	#	36	154	153	578	557	202	140	106	#	#
20–49	3114	#	#	60	#	#	712	559	483	598	275	#	–
50 szt. i więcej	15040	#	#	–	#	#	598	720	3765	4043	3219	1203	1248
Gospodarstwa utrzymujące kozy	832	97	735	46	84	124	203	128	72	46	22	5	5
1–4 szt.	674	94	580	37	70	107	161	95	57	35	15	#	#
5 szt. i więcej	158	3	155	9	14	17	42	33	15	11	7	#	#
Pogłowie kóz w szt.	2995	217	2778	154	238	387	607	593	241	202	231	49	76
według skali chowu:													
1–4 szt.	1359	183	1176	79	147	227	327	196	107	58	26	#	#
5 szt. i więcej	1636	34	1602	75	91	160	280	397	134	144	205	#	#

TABL. 4 (18). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

B. GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej
ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE (cd.)													
Gospodarstwa utrzymujące drób													
kurzy	31074	1331	29743	1076	1202	2624	7962	7035	4211	3641	1633	307	52
1–49 szt.	29171	1273	27898	1018	1149	2500	7555	6593	3933	3358	1483	273	36
50–149	1602	47	1555	50	42	105	355	388	238	227	122	22	6
150–499	121	#	#	#	#	#	25	29	17	22	12	#	4
500–9999	47	#	#	#	#	#	9	7	8	13	4	#	–
10000 szt. i więcej	134	9	125	6	9	11	18	18	15	21	12	9	6
Pogłowie drobiu kurzego w szt.	6547951	258170	6289781	171429	336793	935777	1025935	1089347	457924	831466	481296	469191	490623
według skali chowu:													
1–49 szt.	529302	19064	510238	17258	19821	43688	134441	120402	73485	65600	29130	5631	782
50–149	104598	2970	101628	3008	2811	7190	22255	25826	15158	15259	8137	1485	499
150–499	27278	#	#	#	#	#	5796	6777	3689	4354	3185	#	952
500–9999	173312	#	#	#	#	#	40770	28129	17994	45375	20922	#	–
10000 szt. i więcej	5713461	232936	5480525	135590	313811	882727	822673	908213	347598	700878	419922	460723	488390
Gospodarstwa utrzymujące kury													
nioski	29353	1253	28100	1005	1118	2457	7530	6662	3973	3456	1560	293	46
1–49 szt.	28027	1222	26805	966	1084	2366	7258	6334	3760	3263	1467	271	36
50–149	1159	27	1132	39	32	82	238	295	186	158	78	17	7
150–499	109	#	#	–	#	6	25	26	15	20	10	#	#
500–9999	40	#	#	–	#	–	#	#	7	#	#	#	–
10000 szt. i więcej	18	#	#	–	–	3	#	#	5	#	#	#	#
Pogłowie kur niosek w szt.	1102093	57503	1044590	17759	20050	140232	187779	176062	158793	144444	103293	71687	24491
według skali chowu:													
1–49 szt.	486799	17746	469053	15463	17663	38875	123798	110782	67503	61175	27721	5307	766
50–149	72859	1558	71301	2296	2037	5574	14461	18918	11264	10064	5062	1030	595
150–499	24181	#	#	–	#	1283	5710	5843	3300	3905	2510	#	#
500–9999	136679	#	#	–	#	–	#	#	12750	#	#	#	–
10000 szt. i więcej	381576	#	#	–	–	94500	#	#	63976	#	#	#	#

TABL. 4 (18). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

B. GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej
ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE (dok.)													
Gospodarstwa utrzymujące brojlery kurze	1328	32	1296	51	63	112	309	280	170	181	100	23	7
W tym 10000 szt. i więcej	117	8	109	6	9	9	17	17	10	19	10	7	5
Pogłowie brojlerów kurzych szt.	5372864	198247	5174617	151903	314731	790350	825000	893685	292223	680531	363013	397134	466047
W tym w stadach 10000 szt. i więcej	5313748	197936	5115812	135590	313811	788227	812673	888276	283622	676778	354222	396723	465890
Gospodarstwa utrzymujące konie	6088	319	5769	162	244	591	1607	1274	755	667	350	86	33
1 szt.	2146	91	2055	88	134	308	683	391	183	148	95	22	3
2	1505	#	#	41	63	150	431	331	206	143	66	21	#
3–9	2094	178	1916	30	42	130	459	477	309	295	137	27	10
10 szt. i więcej	343	#	#	3	5	3	34	75	57	81	52	16	#
Pogłowie koni w szt.	20134	750	19384	322	495	1247	4011	4302	2911	3157	1787	560	592
według skali chowu:													
1 szt.	2146	91	2055	88	134	308	683	391	183	148	95	22	3
2	3010	#	#	82	126	300	862	662	412	286	132	42	#
3–9	9351	551	8800	119	173	591	1966	2223	1504	1377	648	149	50
10 szt. i więcej	5627	#	#	33	62	48	500	1026	812	1346	912	347	#
Gospodarstwa posiadające budynki inwentarskie:													
Obory	43302	10	43292	254	537	2013	10659	11345	7337	6952	3332	757	106
Chlewnie	24221	#	#	373	668	1621	7011	6718	3676	2776	1133	206	#
Kurniki dla niosek	27277	7	27270	895	961	2563	7445	6298	4003	3234	1531	301	40

TABL. 4 (18). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

B. GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej
CIĄGNIKI I MASZYNY ROLNICZE													
Gospodarstwa posiadające ciągniki .. o mocy silnika:	61199	870	60329	1334	1962	4819	16269	14417	8710	7865	3844	885	224
Do 15 kW	1231	28	1203	73	112	188	406	219	91	78	27	#	#
15–25	30839	559	30280	808	1166	2812	8916	7297	3930	3430	1568	#	#
25–40	24896	217	24679	285	446	1255	5230	6251	4461	4207	2056	421	67
40–60	21950	79	21871	175	273	681	3492	5027	4283	4665	2532	604	139
60–100	11136	13	11123	#	#	109	661	1620	2082	3221	2493	701	173
100 kW i więcej.....	1006	–	1006	#	#	14	39	68	88	187	270	203	133
Liczba ciągników w szt. o mocy silnika:	101872	929	100943	1424	2113	5304	19625	22079	16758	18486	11157	3006	991
Do 15 kW	1291	30	1261	74	115	199	418	240	96	80	30	#	#
15–25	32138	566	31572	832	1206	2922	9227	7563	4126	3639	1661	#	#
25–40	27352	236	27116	303	461	1329	5472	6739	4954	4768	2459	508	123
40–60	26258	83	26175	185	289	718	3757	5682	5144	5955	3389	824	232
60–100	13633	14	13619	#	#	122	711	1777	2349	3844	3326	1087	335
100 kW i więcej.....	1200	–	1200	#	#	14	40	78	89	200	292	244	239
Gospodarstwa posiadające maszyny i urządzenia rolnicze:													
Kombajny zbożowe	10465	6	10459	21	49	96	797	1840	2078	2870	2020	538	150
Kombajny ziemniaczane	3820	#	#	#	6	26	272	754	813	1120	659	144	20
Kombajny buraczane	279	–	279	#	#	5	24	47	51	74	52	13	12
Silosokombajny	1647	–	1647	#	#	6	51	206	289	465	440	150	34
Kosiarki ciągnikowe	45067	172	44895	339	609	1938	10271	12002	7854	7315	3590	808	169
Przyczepy zbierające	10067	40	10027	61	84	275	1757	2495	1842	2005	1099	333	76
Prasy zbierające	24313	50	24263	50	104	311	2938	5863	5149	5802	3167	736	143
Ładowacze	20176	28	20148	30	63	200	1919	4328	4304	5299	3085	759	161

TABL. 4 (18). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

B. GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej

CIĄGNIKI I MASZYNY ROLNICZE (dok.)

Gospodarstwa posiadające maszyny i urządzenia rolnicze (dok.):														
Kopaczki do ziemniaków	35075	283	34792	389	623	2036	9301	9594	5727	4671	2020	381	50	
Sadzarki do ziemniaków	31901	198	31703	239	413	1334	7118	8621	5726	5257	2456	478	61	
Rozsiewacze nawozów i wapnia	44230	167	44063	288	560	1972	10139	11644	7688	7199	3571	818	184	
Rozrzutniki obornika	44831	234	44597	297	604	2036	10520	11821	7657	7181	3539	781	161	
Agregaty uprawowe	16707	38	16669	115	195	565	2670	3586	2899	3565	2262	634	178	
Polowe opryskiwacze ciągnikowe	32936	59	32877	178	310	1120	6471	8368	6106	6102	3275	779	168	
Dojarki bańkowe	18177	20	18157	30	71	278	2935	5382	4140	3770	1340	188	23	
Dojarki rurociągowy	6348	–	6348	3	4	20	168	647	1052	2051	1805	535	63	
Liczba maszyn i urządzeń rolniczych w szt.:														
Kombajny zbożowe	10616	6	10610	21	52	102	802	1849	2090	2894	2054	559	187	
Kombajny ziemniaczane	3839	#	#	#	6	26	272	755	814	1124	670	146	20	
Kombajny buraczane	291	–	291	#	#	6	24	48	53	74	53	16	16	
Silosokombajny	1685	–	1685	#	#	6	52	208	292	475	451	157	37	
Kosiarki ciągnikowe	47476	174	47302	341	612	1961	10334	12195	8168	7983	4322	1105	281	
Przyczepy zbierające	10362	40	10322	64	85	278	1772	2524	1882	2098	1164	365	90	
Prasy zbierające	25816	50	25766	50	107	320	2976	6049	5446	6303	3529	815	171	
Ładowacze	22504	28	22476	30	68	211	1970	4555	4684	5994	3750	963	251	
Kopaczki do ziemniaków	35141	283	34858	389	624	2039	9311	9601	5742	4685	2034	382	51	
Sadzarki do ziemniaków	31960	199	31761	239	413	1337	7126	8629	5731	5273	2470	481	62	
Rozsiewacze nawozów i wapnia	45026	167	44859	289	563	1979	10177	11715	7805	7373	3785	912	261	
Rozrzutniki obornika	46396	234	46162	297	609	2043	10562	11947	7863	7623	4012	970	236	
Agregaty uprawowe	19795	54	19741	188	302	800	3451	4119	3246	3983	2570	780	302	
Polowe opryskiwacze ciągnikowe	33102	59	33043	178	310	1120	6483	8382	6126	6131	3310	803	200	
Dojarki bańkowe	20322	20	20302	30	76	299	3150	5966	4673	4312	1559	208	29	
Dojarki rurociągowy	7114	–	7114	4	4	36	181	704	1144	2217	2046	687	91	

TABL. 4 (18). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

B. GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej
POWIERZCHNIA NAWADNIANIA													
Powierzchnia upraw nawadnianych przynajmniej raz w roku w ha	445	3	442	3	5	25	53	32	22	51	24	1	226
NAWOŻENIE I ŚRODKI OCHRONY ROŚLIN													
Gospodarstwa stosujące nawozy mineralne i wapniowe	63122	953	62169	2868	3376	6325	16235	13372	8037	7332	3600	830	194
Mineralne	62974	940	62034	2855	3362	6308	16201	13357	8025	7319	3591	825	191
azotowe	59288	760	58528	2392	2979	5695	15224	12780	7812	7138	3517	808	183
fosforowe	12345	82	12263	313	428	940	3023	2991	1908	1645	816	175	24
potasowe	12647	84	12563	247	321	830	2824	2971	1995	1946	1117	272	40
wieloskładnikowe	34792	264	34528	1030	1256	2620	7858	7687	5121	5301	2830	668	157
Wapniowe	7038	30	7008	82	124	256	1125	1489	1293	1409	900	251	79
Gospodarstwa stosujące nawozy orga- niczne pochodzenia zwierzęcego	58175	1281	56894	1874	2225	4726	14513	13224	8174	7518	3662	814	164
Obornik	57230	1275	55955	1829	2151	4590	14294	13068	8075	7419	3594	784	151
Gnojówka	12625	6	12619	45	62	185	1460	2852	2646	3173	1767	375	54
Gnojowica	8304	3	8301	46	71	219	878	1651	1573	2035	1375	393	60
Zużycie NPK na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej w kg	107,6	31,0	107,8	47,7	52,5	56,8	72,9	104,9	118,0	128,0	128,1	142,4	93,4
Gospodarstwa rolne stosujące środki ochrony roślin	60076	15	60061	2815	3765	6335	15757	12532	7552	6992	3360	809	144

TABL. 4 (18). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

B. GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej
DOCHODY GOSPODARSTW DOMOWYCH Z UŻYTKOWNIKIEM GOSPODARSTWA ROLNEGO													
Gospodarstwa domowe z użytkownikiem, w których wystąpiły dochody z tytułu:													
Prowadzenia działalności pozarolniczej	17406	1951	15455	1714	1627	2577	4186	2431	1228	986	492	154	60
Pracy najemnej	34206	3837	30369	3752	3403	5138	9089	4683	2106	1453	548	141	56
Emerytury lub renty	23579	3714	19865	2279	1914	2725	5344	3483	1833	1500	639	132	16
Innych źródeł niezarobkowych poza emeryturą lub rentą	6302	533	5769	512	508	699	1477	1110	670	558	199	30	6
Gospodarstwa domowe z użytkownikiem, w których ponad 50% dochodów ogółem stanowiły dochody z:													
Działalności rolniczej	43079	590	42489	575	781	2030	9284	10706	7310	7120	3620	852	211
Działalności rolniczej i pracy najemnej	772	92	680	7	22	51	237	201	87	54	15	#	#
Pracy najemnej	21343	2823	18520	3100	2741	3904	5781	1995	598	300	75	19	7
Pracy najemnej i działalności rolniczej	1140	32	1108	76	86	220	399	201	86	31	4	5	–
Działalności pozarolniczej	8215	1358	6857	1071	984	1524	1927	811	298	152	54	18	18
Emerytury i renty	10400	3134	7266	1724	1314	1623	1892	522	124	52	13	#	#
Niezarobkowych źródeł utrzymania poza emeryturą i rentą	1736	279	1457	309	276	293	374	124	48	22	8	#	#
Pozostałych źródeł	5511	348	5163	256	299	639	1819	1194	524	286	111	23	12
Gospodarstwa domowe użytkownika zużywające więcej niż 50% wartości produkcji rolniczej gospodarstwa	19129	3866	15263	1887	1747	2841	5376	2393	733	281	5	–	–

TABL. 4 (18). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

B. GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej
PRACUJĄCY W GOSPODARSTWIE ROLNYM													
Użytkownik i członkowie rodziny użytkownika pracujący w gospodarstwie rolnym	213108	13908	199200	12484	12147	20597	49298	40384	25056	23510	12116	2959	649
mężczyźni	120579	6980	113599	6985	6832	11953	28535	23152	14127	13207	6744	1669	395
kobiety	92528	6927	85601	5499	5315	8644	20763	17232	10929	10303	5372	1290	254
osoby w wieku:													
do 24 lat	33289	711	32578	995	1126	2242	7193	7245	5064	5135	2771	673	134
25–34	33438	1648	31790	1489	1499	2936	7701	6866	4370	4064	2163	573	129
35–44	43427	2049	41378	2394	2453	4265	10424	8408	5116	4993	2607	594	124
45–54	51988	3365	48623	3361	3466	5526	12558	9443	5723	5188	2546	646	166
55–64	30935	3237	27698	2471	2210	3483	6970	5309	3058	2553	1284	289	71
65 lat i więcej	20030	2897	17133	1774	1393	2145	4452	3113	1725	1577	745	184	25
Użytkownicy gospodarstw rolnych	91226	8315	82911	7022	6419	10156	21528	15677	9047	7998	3894	925	245
mężczyźni	69894	4700	65194	4247	4115	7065	16616	13194	7944	7269	3657	872	215
kobiety	21332	3615	17717	2775	2304	3091	4912	2483	1103	729	237	53	30
osoby w wieku:													
do 24 lat	1418	54	1364	68	69	128	322	348	187	163	57	#	#
25–34	13426	752	12674	722	675	1287	3241	2684	1660	1444	723	189	49
35–44	23799	1323	22476	1505	1497	2581	5812	4462	2575	2436	1248	292	68
45–54	30445	2217	28228	2112	2144	3289	7488	5381	3166	2841	1386	341	80
55–64	15653	2095	13558	1537	1300	1943	3464	2422	1302	1018	448	86	38
65 lat i więcej	6485	1874	4611	1078	734	928	1201	380	157	96	32	#	#

TABL. 4 (18). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (cd.)

B. GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej
PRACUJĄCY W GOSPODARSTWIE ROLNYM (cd.)													
Użytkownik i członkowie rodziny użytkownika pracujący w gospodarstwie rolnym (dok.)													
Małżonkowie użytkowników	51582	3223	48359	3049	3011	5012	11649	9479	6192	5893	3146	761	167
mężczyźni	10361	1180	9181	1267	1115	1626	2612	1311	614	426	156	28	26
kobiety	41221	2043	39178	1782	1896	3386	9037	8168	5578	5467	2990	733	141
osoby w wieku:													
do 24 lat	779	5	774	15	18	39	162	188	132	136	65	#	#
25–34	8548	265	8283	269	297	633	1883	1809	1256	1210	697	191	38
35–44	16105	519	15586	663	724	1302	3643	3256	2189	2252	1234	277	46
45–54	17599	852	16747	1070	1093	1837	4144	3288	2104	1935	962	246	68
55–64	6466	927	5539	712	619	897	1455	845	463	331	175	32	10
65 lat i więcej	2086	656	1430	320	260	304	362	93	48	29	13	#	#
Pozostali członkowie rodziny	70300	2370	67930	2413	2717	5429	16121	15228	9817	9619	5076	1273	237
mężczyźni	40325	1101	39224	1471	1602	3262	9307	8647	5569	5512	2931	769	154
kobiety	29975	1269	28706	942	1115	2167	6814	6581	4248	4107	2145	504	83
osoby w wieku:													
do 24 lat	31092	652	30440	912	1039	2075	6709	6709	4745	4836	2649	644	122
25–34	11465	632	10833	498	527	1016	2577	2373	1454	1410	743	193	42
35–44	3523	207	3316	226	232	382	969	690	352	305	125	25	10
45–54	3944	296	3648	179	229	400	926	774	453	412	198	59	18
55–64	8817	216	8601	222	291	643	2051	2042	1293	1204	661	171	23
65 lat i więcej	11459	367	11092	376	399	913	2889	2640	1520	1452	700	181	22

TABL. 4 (18). CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (dok.)

B. GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej
PRACUJĄCY W GOSPODARSTWIE ROLNYM (dok.)													
Pracujący wyłącznie w swoim gospodarstwie rolnym	151231	7487	143744	6179	6179	11377	32784	31446	20997	20673	10952	2641	516
Mężczyźni	82036	3176	78860	3098	3130	6057	17978	17557	11668	11509	6075	1479	309
Kobiety	69195	4311	64884	3081	3049	5320	14806	13889	9329	9164	4877	1162	207
Pracujący głównie w swoim gospodarstwie rolnym i dodatkowo poza gospodarstwem	7170	311	6859	335	403	750	2087	1505	784	603	281	76	35
Mężczyźni	5160	239	4921	218	282	513	1528	1110	562	419	203	58	28
Kobiety	2010	72	1938	117	121	237	559	395	222	184	78	18	7
Pracujący głównie poza swoim gospodarstwem rolnym i dodatkowo w gospodarstwie	54707	6110	48597	5970	5565	8470	14427	7433	3275	2234	883	242	98
Mężczyźni	33383	3565	29818	3669	3420	5383	9029	4485	1897	1279	466	132	58
Kobiety	21324	2545	18779	2301	2145	3087	5398	2948	1378	955	417	110	40
Pracownicy najemni (spoza gospodarstwa domowego) zatrudnieni w gospodarstwie rolnym na stałe	919	17	902	36	28	67	108	62	31	70	90	55	355
Liczba pełnozatrudnionych^a w AWU	113974	3559	110414	3425	3883	7966	25316	25070	16563	16336	8676	2190	990
W tym użytkownik i członkowie rodziny użytkownika pracujący w gospodarstwie rolnym	111884	3532	108352	3371	3809	7825	25002	24832	16389	16114	8488	2077	446
użytkownicy gospodarstw rolnych ..	56666	2091	54575	1985	2191	4382	13429	12563	7903	7360	3685	868	209
małżonkowie użytkowników	30686	917	29769	843	931	1896	6342	6635	4784	4884	2694	638	123
pozostali członkowie rodziny	24532	524	24008	542	687	1547	5231	5634	3702	3871	2109	571	114

^a Łącznie z wkładem pracy pracowników najemnych stałych, dorywczych, kontraktowych i pozostałych osób pracujących (patrz uwagi metodyczne na str. 28) oraz pomocą sąsiedzka.

TABL. 5 (19). **GOSPODARSTWA ROLNE PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA ROLNICZEGO OSOBY KIERUJĄCEJ ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gospodarstwa, w których osoba kierująca posiada wykształcenie rolnicze					Gospodarstwa, w których osoba kierująca nie posiada wykształcenia rolniczego
		wyższe	policealne	średnie zawodowe	zasadnicze zawodowe	kurs rolniczy	
OGÓŁEM							
WOJEWÓDZTWO	92291	2097	302	10667	12423	18581	48221
Podregion białostocki	25240	572	81	2908	2794	4635	14251
Powiaty:							
białostocki	11265	244	32	989	1172	2664	6165
sokólski	7785	160	34	1528	1349	1353	3361
Miasto na prawach powiatu:							
Białystok	6189	168	15	391	273	617	4725
Podregion łomżyński	43672	1045	151	4767	5561	8741	23408
Powiaty:							
bielski	7696	187	53	851	664	1475	4465
hajnowski	5320	84	23	364	329	1013	3507
kolneński	4323	90	10	427	434	1041	2321
łomżyński	6659	131	9	580	1035	1380	3524
siemiatycki	6602	123	17	857	618	1290	3697
wysokomazowiecki	7313	217	30	1075	1598	1451	2943
zambrowski	3746	#	#	427	788	805	1609
Miasto na prawach powiatu:							
Łomża	2014	#	#	185	94	285	1343
Podregion suwalski	23379	481	70	2992	4068	5205	10562
Powiaty:							
augustowski	5014	91	12	608	1121	994	2187
grajewski	3730	78	9	471	368	1142	1662
moniecki	4815	65	14	529	1030	1248	1930
sejneński	2780	72	13	508	618	501	1069
suwalski	5220	94	17	661	827	1127	2495
Miasto na prawach powiatu:							
Suwałki	1819	81	5	215	104	194	1220

TABL. 5 (19). **GOSPODARSTWA ROLNE PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA ROLNICZEGO OSOBY KIERUJĄCEJ ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gospodarstwa, w których osoba kierująca posiada wykształcenie rolnicze					Gospodarstwa, w których osoba kierująca nie posiada wykształcenia rolniczego
		wyższe	policealne	średnie zawodowe	zasadnicze zawodowe	kurs rolniczy	
w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE							
WOJEWÓDZTWO	92195	2059	301	10653	12422	18572	48188
Podregion białostocki	25204	557	81	2903	2793	4631	14240
Powiaty:							
białostocki	11247	235	32	987	1172	2661	6161
sokólski	7775	156	34	1526	1349	1352	3358
Miasto na prawach powiatu:							
Białystok	6181	166	15	390	272	617	4721
Podregion łomżyński	43633	1032	150	4760	5561	8738	23393
Powiaty:							
bielski	7684	185	52	847	664	1474	4461
hajnowski	5309	80	23	363	329	1011	3503
kolneński	4323	90	10	427	434	1041	2321
łomżyński	6657	130	9	580	1035	1380	3523
siemiatycki	6596	122	17	855	618	1290	3694
wysokomazowiecki	7308	213	30	1075	1598	1451	2942
zambrowski	3746	#	#	427	788	805	1609
Miasto na prawach powiatu:							
Łomża	2011	#	#	185	94	285	1341
Podregion suwalski	23358	471	70	2990	4068	5203	10555
Powiaty:							
augustowski	5010	89	12	608	1121	994	2185
grajewski	3727	77	9	471	368	1141	1661
moniecki	4810	61	14	529	1030	1248	1929
sejneński	2778	71	13	508	618	501	1068
suwalski	5217	94	17	659	827	1127	2494
Miasto na prawach powiatu:							
Suwałki	1815	79	5	215	104	193	1219

TABL. 6 (20). **GOSPODARSTWA ROLNE PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG CZASU PROWADZENIA GOSPODARSTWA PRZEZ OSOBĘ KIERUJĄCĄ ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gospodarstwa prowadzone przez osobę kierującą przez okres				
		do 1 roku	2–5	6–10	11–20	21 lat i więcej
O G Ó Ł E M						
WOJEWÓDZTWO	92291	1594	10505	17550	32980	29664
Podregion białostocki	25240	372	3064	5206	9062	7536
Powiaty:						
białostocki	11265	142	1194	2042	3837	4050
sokólski	7785	122	933	1353	2683	2694
Miasto na prawach powiatu:						
Białystok	6189	107	937	1811	2542	792
Podregion łomżyński	43672	754	4528	8349	15773	14270
Powiaty:						
bielski	7696	228	717	1650	2793	2308
hajnowski	5320	68	530	1270	1801	1651
kolneński	4323	81	432	688	1716	1406
łomżyński	6659	104	631	1086	2434	2404
siemiatycki	6602	92	774	1236	2425	2075
wysokomazowiecki	7313	71	725	1172	2641	2704
zambrowski	3746	60	375	632	1304	1373
Miasto na prawach powiatu:						
Łomża	2014	49	344	614	659	348
Podregion suwalski	23379	468	2913	3995	8145	7858
Powiaty:						
augustowski	5014	105	675	828	1784	1622
grajewski	3730	42	419	626	1339	1304
moniecki	4815	102	424	762	1738	1790
sejneński	2780	37	388	425	959	972
suwalski	5220	123	615	841	1786	1855
Miasto na prawach powiatu:						
Suwałki	1819	59	392	512	538	316

TABL. 6 (20). **GOSPODARSTWA ROLNE PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG CZASU PROWADZENIA GOSPODARSTWA PRZEZ OSOBĘ KIERUJĄCĄ ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gospodarstwa prowadzone przez osobę kierującą przez okres				
		do 1 roku	2-5	6-10	11-20	21 lat i więcej
w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE						
WOJEWÓDZTWO	92195	1590	10489	17523	32952	29643
Podregion białostocki	25204	372	3057	5194	9051	7530
Powiaty:						
białostocki	11247	142	1191	2036	3831	4047
sokólski	7775	122	931	1350	2680	2692
Miasto na prawach powiatu:						
Białystok	6181	107	935	1808	2540	791
Podregion łomżyński	43633	753	4521	8340	15763	14258
Powiaty:						
bielski	7684	228	716	1646	2789	2305
hajnowski	5309	67	530	1268	1797	1647
kolneński	4323	81	432	688	1716	1406
łomżyński	6657	104	630	1086	2434	2403
siemiatycki	6596	92	770	1236	2425	2073
wysokomazowiecki	7308	71	725	1170	2640	2702
zambrowski	3746	60	375	632	1304	1373
Miasto na prawach powiatu:						
Łomża	2011	49	343	613	658	348
Podregion suwalski	23358	465	2911	3989	8138	7855
Powiaty:						
augustowski	5010	104	675	827	1783	1621
grajewski	3727	41	418	625	1339	1304
moniecki	4810	102	424	760	1735	1790
sejneński	2778	37	388	425	958	971
suwalski	5217	123	614	840	1785	1855
Miasto na prawach powiatu:						
Suwałki	1815	58	392	511	537	315

TABL. 7 (21). **GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG OSOBY KIERUJĄCEJ ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gospodarstwa, w których osobą kierującą jest			
		użytkownik	pozostali członkowie rodzinnej siły roboczej		pracownik najemny
			współmałżonek użytkownika	inny członek rodziny użytkownika	
WOJEWÓDZTWO	92195	89384	1575	1041	196
Podregion białostocki	25204	24356	478	308	62
Powiaty:					
białostocki	11247	10905	179	129	34
sokólski	7775	7511	155	96	13
Miasto na prawach powiatu:					
Białystok	6181	5940	144	83	15
Podregion łomżyński	43633	42289	706	554	84
Powiaty:					
bielski	7684	7367	124	180	13
hajnowski	5309	5114	96	96	3
kolneński	4323	4229	51	38	5
łomżyński	6657	6562	50	41	4
siemiatycki	6596	6391	92	68	45
wysokomazowiecki	7308	7144	90	67	8
zambrowski	3746	3642	73	25	6
Miasto na prawach powiatu:					
Łomża	2011	1842	130	39	–
Podregion suwalski	23358	22738	391	179	50
Powiaty:					
augustowski	5010	4865	75	49	21
grajewski	3727	3656	45	#	#
moniecki	4810	4675	78	41	16
sejneński	2778	2700	53	18	8
suwalski	5217	5139	48	27	3
Miasto na prawach powiatu:					
Suwałki	1815	1703	92	#	#

TABL. 8 (22). GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>l</i> – liczba gospodarstw <i>p</i> – powierzchnia użytków rolnych w ha	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych												
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha											
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej	
O G Ó Ł E M														
W O J E W Ó D Z T W O	<i>l</i>	104020	18007	86013	8106	7060	10762	22006	15808	9090	8035	3914	939	293
	<i>p</i>	1070353	5881	1064472	11914	17339	42470	162641	193595	156658	193483	144386	60492	81495
Podregion białostocki	<i>l</i>	30158	6554	23604	3039	2596	3570	6340	3646	1832	1508	759	199	115
	<i>p</i>	267011	2177	264834	4483	6364	14044	46372	44550	31507	36143	28236	12995	40141
Powiaty:														
białostocki	<i>l</i>	13386	3373	10013	1290	1123	1624	2790	1416	679	613	320	96	62
	<i>p</i>	108758	1102	107657	1915	2750	6434	20259	17238	11696	14805	11813	6244	14503
sokólski	<i>l</i>	7879	234	7645	364	342	662	2128	1785	1024	824	406	80	30
	<i>p</i>	108063	82	107980	534	847	2635	16136	22008	17639	19686	15195	5079	8223
Miasto na prawach powiatu:														
Białystok	<i>l</i>	8893	2947	5946	1385	1131	1284	1422	445	129	71	33	23	23
	<i>p</i>	50190	993	49197	2035	2768	4975	9977	5305	2172	1651	1228	1672	17415
Podregion łomżyński	<i>l</i>	48311	7749	40562	3677	3220	5160	10927	7529	4215	3628	1699	397	110
	<i>p</i>	481334	2503	478830	5394	7928	20383	80587	92046	72570	87503	62310	25633	24478
Powiaty:														
bielski	<i>l</i>	8621	1671	6950	766	679	940	1904	1141	628	532	252	75	33
	<i>p</i>	79800	532	79268	1131	1652	3718	14030	13921	10747	12825	9265	5005	6973
hajnowski	<i>l</i>	6926	1926	5000	901	721	878	1407	571	197	182	79	41	23
	<i>p</i>	43538	629	42909	1305	1776	3420	10053	6892	3390	4329	2937	2770	6038
kolneński	<i>l</i>	4530	329	4201	167	135	277	870	1051	751	606	273	66	5
	<i>p</i>	63870	79	63790	252	335	1103	6634	13005	12958	14622	10068	4099	714
łomżyński	<i>l</i>	6761	545	6216	332	322	690	1681	1311	773	667	352	78	10
	<i>p</i>	81899	243	81656	487	801	2744	12554	16051	13309	16091	12862	4971	1787
siemiatycki	<i>l</i>	7566	1201	6365	521	499	987	1951	1085	578	473	210	48	13
	<i>p</i>	68839	332	68507	778	1247	3941	14360	13174	9918	11370	7684	2960	3077

TABL. 8 (22). GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>l</i> – liczba gospodarstw <i>p</i> – powierzchnia użytków rolnych w ha	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych												
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha											
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej	
O G Ó Ł E M (dok.)														
Podregion łomżyński (dok.)														
Powiaty:														
wysokomazowiecki	<i>l</i>	7701	806	6895	336	364	677	1891	1522	890	791	359	48	17
	<i>p</i>	90847	201	90646	499	894	2682	14020	18740	15369	19275	13051	3211	2906
zambrowski	<i>l</i>	4007	546	3461	303	249	406	885	701	360	357	160	37	3
	<i>p</i>	41388	210	41178	433	610	1588	6531	8506	6233	8518	5907	2348	505
Miasto na prawach powiatu:														
Łomża	<i>l</i>	2199	725	1474	351	251	305	338	147	38	20	14	4	6
	<i>p</i>	11153	276	10876	510	613	1187	2404	1757	645	475	537	271	2478
Podregion suwalski	<i>l</i>	25551	3704	21847	1390	1244	2032	4739	4633	3043	2899	1456	343	68
	<i>p</i>	322009	1202	320807	2037	3047	8043	35683	56999	52581	69837	53841	21864	16876
Powiaty:														
augustowski	<i>l</i>	5729	962	4767	332	300	525	1145	1003	576	542	272	65	7
	<i>p</i>	63034	298	62737	488	729	2087	8608	12271	9940	13120	10054	4044	1397
grajewski	<i>l</i>	3977	366	3611	164	175	272	670	751	542	592	338	93	14
	<i>p</i>	60725	119	60605	243	434	1068	5082	9298	9388	14240	12499	5914	2439
moniecki	<i>l</i>	5110	474	4636	201	222	406	1143	1066	646	572	302	63	15
	<i>p</i>	70698	137	70561	300	544	1625	8589	13056	11089	13836	11067	3911	6544
sejneński	<i>l</i>	3060	498	2562	152	137	222	560	609	355	341	156	25	5
	<i>p</i>	35576	178	35398	219	334	856	4210	7437	6112	8182	5767	1718	563
suwalski	<i>l</i>	5624	805	4819	233	203	359	885	1017	844	795	371	88	24
	<i>p</i>	80567	282	80285	342	505	1420	6740	12671	14682	19148	13791	5561	5425
Miasto na prawach powiatu:														
Suwałki	<i>l</i>	2050	598	1452	308	207	248	336	187	80	57	17	9	3
	<i>p</i>	11409	188	11221	445	500	987	2455	2266	1369	1311	663	716	508

TABL. 8 (22). GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>l</i> – liczba gospodarstw <i>p</i> – powierzchnia użytków rolnych w ha	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych												
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha											
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej	
w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE														
WOJEWÓDZTWO	<i>l</i>	103916	18004	85912	8104	7058	10757	21999	15804	9086	8024	3904	926	250
	<i>p</i>	1050769	5881	1044888	11910	17334	42450	162594	193544	156593	193210	144023	59577	63653
Podregion białostocki	<i>l</i>	30119	6552	23567	3038	2596	3567	6337	3644	1832	1504	754	196	99
	<i>p</i>	258363	2177	256187	4481	6364	14031	46352	44528	31507	36044	28066	12792	32021
Powiaty:														
białostocki	<i>l</i>	13365	3372	9993	1290	1123	1623	2788	1416	679	612	318	93	51
	<i>p</i>	103190	1102	102088	1915	2750	6430	20244	17238	11696	14779	11739	6041	9256
sokólski	<i>l</i>	7869	233	7636	364	342	660	2128	1785	1024	821	405	80	27
	<i>p</i>	105826	82	105744	534	847	2626	16136	22008	17639	19614	15163	5079	6099
Miasto na prawach powiatu:														
Białystok	<i>l</i>	8885	2947	5938	1384	1131	1284	1421	443	129	71	31	23	21
	<i>p</i>	49348	993	48355	2033	2768	4975	9972	5283	2172	1651	1164	1672	16666
Podregion łomżyński	<i>l</i>	48268	7748	40520	3676	3218	5158	10924	7529	4213	3625	1695	392	90
	<i>p</i>	474607	2503	472104	5393	7922	20376	80566	92046	72537	87430	62157	25273	18405
Powiaty:														
bielski	<i>l</i>	8609	1671	6938	766	678	940	1903	1141	627	530	252	74	27
	<i>p</i>	78160	532	77628	1131	1649	3718	14023	13921	10730	12777	9265	4954	5460
hajnowski	<i>l</i>	6913	1925	4988	901	721	877	1407	571	197	182	78	40	14
	<i>p</i>	40254	629	39625	1305	1776	3417	10053	6892	3390	4329	2904	2685	2875
kolneński	<i>l</i>	4530	329	4201	167	135	277	870	1051	751	606	273	66	5
	<i>p</i>	63870	79	63790	252	335	1103	6634	13005	12958	14622	10068	4099	714
łomżyński	<i>l</i>	6758	545	6213	332	322	690	1680	1311	773	667	352	76	10
	<i>p</i>	81737	243	81494	487	801	2744	12548	16051	13309	16091	12862	4815	1787
siemiatycki	<i>l</i>	7559	1201	6358	520	499	987	1951	1085	577	472	208	47	12
	<i>p</i>	68371	332	68039	776	1247	3941	14360	13174	9902	11345	7610	2891	2792

TABL. 8 (22). GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>l</i> – liczba gospodarstw <i>p</i> – powierzchnia użytków rolnych w ha	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych												
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha											
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej	
w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE (dok.)														
Podregion łomżyński (dok.)														
Powiaty:														
wysokomazowiecki	<i>l</i>	7696	806	6890	336	364	676	1891	1522	890	791	358	48	14
	<i>p</i>	89954	201	89753	499	894	2678	14020	18740	15369	19275	13005	3211	2063
zambrowski	<i>l</i>	4007	546	3461	303	249	406	885	701	360	357	160	37	3
	<i>p</i>	41388	210	41178	433	610	1588	6531	8506	6233	8518	5907	2348	505
Miasto na prawach powiatu:														
Łomża	<i>l</i>	2196	725	1471	351	250	305	337	147	38	20	14	4	5
	<i>p</i>	10873	276	10597	510	610	1187	2396	1757	645	475	537	271	2209
Podregion suwalski	<i>l</i>	25529	3704	21825	1390	1244	2032	4738	4631	3041	2895	1455	338	61
	<i>p</i>	317799	1202	316597	2037	3047	8043	35677	56971	52549	69736	53800	21511	13227
Powiaty:														
augustowski	<i>l</i>	5725	962	4763	332	300	525	1145	1003	576	541	272	62	7
	<i>p</i>	62808	298	62511	488	729	2087	8608	12271	9940	13098	10054	3839	1397
grajewski	<i>l</i>	3974	366	3608	164	175	272	670	751	541	592	338	92	13
	<i>p</i>	60457	119	60338	243	434	1068	5082	9298	9373	14240	12499	5834	2267
moniecki	<i>l</i>	5105	474	4631	201	222	406	1142	1066	646	572	301	63	12
	<i>p</i>	67605	137	67467	300	544	1625	8582	13056	11089	13836	11026	3911	3498
sejneński	<i>l</i>	3057	498	2559	152	137	222	560	609	354	340	156	25	4
	<i>p</i>	35431	178	35252	219	334	856	4210	7437	6096	8154	5767	1718	461
suwalski	<i>l</i>	5621	805	4816	233	203	359	885	1016	844	795	371	88	22
	<i>p</i>	80223	282	79942	342	505	1420	6740	12657	14682	19148	13791	5561	5095
Miasto na prawach powiatu:														
Suwałki	<i>l</i>	2046	598	1448	308	207	248	336	186	80	55	17	8	3
	<i>p</i>	11275	188	11087	445	500	987	2455	2251	1369	1260	663	648	508

TABL. 9 (23). GOSPODARSTWA ROLNE PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>l</i> – liczba gospodarstw <i>p</i> – powierzchnia użytków rolnych w ha	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej
O G Ó Ł E M													
W O J E W Ó D Z T W O <i>l</i>	92291	8658	83633	7120	6505	10287	21720	15758	9078	8028	3907	937	293
..... <i>p</i>	1060538	3942	1056596	10499	15979	40635	160733	193010	156449	193320	144105	60371	81495
Podregion białostocki <i>l</i>	25240	2992	22248	2473	2285	3294	6177	3621	1827	1504	754	198	115
..... <i>p</i>	261710	1319	260392	3665	5602	12986	45292	44268	31422	36047	28025	12944	40141
Powiaty:													
białostocki <i>l</i>	11265	1814	9451	1062	1001	1502	2720	1403	678	612	316	95	62
..... <i>p</i>	106456	754	105702	1580	2452	5975	19806	17085	11677	14781	11650	6193	14503
sokólski <i>l</i>	7785	160	7625	355	340	657	2126	1784	1023	824	406	80	30
..... <i>p</i>	107970	71	107899	522	842	2613	16119	21997	17623	19686	15195	5079	8223
Miasto na prawach powiatu:													
Białystok <i>l</i>	6189	1017	5172	1056	944	1135	1331	434	126	68	32	23	23
..... <i>p</i>	47284	494	46791	1564	2307	4398	9367	5186	2121	1580	1180	1672	17415
Podregion łomżyński <i>l</i>	43672	3838	39834	3381	3042	5018	10842	7511	4212	3625	1697	396	110
..... <i>p</i>	478160	1779	476381	4970	7492	19830	80029	91826	72518	87436	62239	25564	24478
Powiaty:													
bielski <i>l</i>	7696	842	6854	719	657	921	1897	1140	628	532	252	75	33
..... <i>p</i>	79428	421	79007	1064	1597	3641	13982	13907	10747	12825	9265	5005	6973
hajnowski <i>l</i>	5320	702	4618	748	619	811	1361	560	197	180	78	41	23
..... <i>p</i>	41966	289	41677	1086	1526	3161	9755	6765	3390	4283	2904	2770	6038
kolneński <i>l</i>	4323	132	4191	160	133	276	870	1051	751	606	273	66	5
..... <i>p</i>	63827	55	63772	242	331	1099	6634	13005	12958	14622	10068	4099	714
łomżyński <i>l</i>	6659	457	6202	325	319	689	1679	1311	773	667	352	77	10
..... <i>p</i>	81783	230	81553	477	794	2739	12542	16051	13309	16091	12862	4902	1787
siemiatycki <i>l</i>	6602	424	6178	461	457	939	1924	1080	575	472	209	48	13
..... <i>p</i>	68000	230	67770	689	1144	3752	14179	13109	9866	11349	7646	2960	3077

TABL. 9 (23). GOSPODARSTWA ROLNE PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>l</i> – liczba gospodarstw <i>p</i> – powierzchnia użytków rolnych w ha	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej
O G Ó Ł E M (dok.)													
Podregion łomżyński (dok.)													
Powiaty:													
wysokomazowiecki <i>l</i>	7313	429	6884	332	361	675	1889	1522	890	791	359	48	17
<i>p</i>	90776	163	90613	493	887	2674	14008	18740	15369	19275	13051	3211	2906
zambrowski <i>l</i>	3746	306	3440	290	246	403	884	700	360	357	160	37	3
<i>p</i>	41274	150	41124	416	603	1579	6525	8492	6233	8518	5907	2348	505
Miasto na prawach powiatu:													
Łomża <i>l</i>	2014	547	1467	346	250	304	338	147	38	20	14	4	6
<i>p</i>	11105	241	10864	503	611	1184	2404	1757	645	475	537	271	2478
Podregion suwalski <i>l</i>	23379	1828	21551	1266	1178	1975	4701	4626	3039	2899	1456	343	68
<i>p</i>	320667	844	319823	1863	2885	7819	35412	56916	52510	69837	53841	21864	16876
Powiaty:													
augustowski <i>l</i>	5014	369	4645	289	266	499	1130	999	576	542	272	65	7
<i>p</i>	62496	160	62336	430	645	1987	8499	12221	9940	13120	10054	4044	1397
grajewski <i>l</i>	3730	151	3579	147	169	267	668	750	541	592	338	93	14
<i>p</i>	60577	71	60505	218	419	1049	5069	9288	9369	14240	12499	5914	2439
moniecki <i>l</i>	4815	191	4624	197	221	402	1141	1065	646	572	302	63	15
<i>p</i>	70615	104	70511	295	541	1608	8573	13046	11089	13836	11067	3911	6544
sejneński <i>l</i>	2780	244	2536	141	131	219	557	608	353	341	156	25	5
<i>p</i>	35427	137	35290	204	319	844	4191	7424	6078	8182	5767	1718	563
suwalski <i>l</i>	5220	428	4792	223	195	355	880	1017	844	795	371	88	24
<i>p</i>	80420	219	80201	327	486	1404	6707	12671	14682	19148	13791	5561	5425
Miasto na prawach powiatu:													
Suwałki <i>l</i>	1819	444	1375	269	196	233	325	187	79	57	17	9	3
<i>p</i>	11133	153	10980	389	475	927	2373	2266	1352	1311	663	716	508

TABL. 9 (23). **GOSPODARSTWA ROLNE PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW (cd.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>l</i> – liczba gospodarstw <i>p</i> – powierzchnia użytków rolnych w ha	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej
w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE													
WOJEWÓDZTWO <i>l</i>	92195	8655	83540	7118	6503	10284	21713	15754	9075	8017	3900	926	250
..... <i>p</i>	1041211	3942	1037270	10495	15974	40623	160686	192959	156401	193047	143855	59577	63653
Podregion białostocki <i>l</i>	25204	2990	22214	2472	2285	3292	6174	3619	1827	1500	750	196	99
..... <i>p</i>	253161	1319	251842	3664	5602	12977	45272	44246	31422	35948	27897	12792	32021
Powiaty:													
białostocki <i>l</i>	11247	1813	9434	1062	1001	1502	2718	1403	678	611	315	93	51
..... <i>p</i>	100985	754	100231	1580	2452	5975	19791	17085	11677	14755	11618	6041	9256
sokólski <i>l</i>	7775	159	7616	355	340	655	2126	1784	1023	821	405	80	27
..... <i>p</i>	105733	71	105662	522	842	2605	16119	21997	17623	19614	15163	5079	6099
Miasto na prawach powiatu:													
Białystok <i>l</i>	6181	1017	5164	1055	944	1135	1330	432	126	68	30	23	21
..... <i>p</i>	46442	494	45949	1562	2307	4398	9362	5164	2121	1580	1116	1672	16666
Podregion łomżyński <i>l</i>	43633	3837	39796	3380	3040	5017	10839	7511	4210	3622	1695	392	90
..... <i>p</i>	471577	1779	469799	4969	7487	19826	80008	91826	72485	87363	62157	25273	18405
Powiaty:													
bielski <i>l</i>	7684	842	6842	719	656	921	1896	1140	627	530	252	74	27
..... <i>p</i>	77788	421	77367	1064	1594	3641	13975	13907	10730	12777	9265	4954	5460
hajnowski <i>l</i>	5309	701	4608	748	619	811	1361	560	197	180	78	40	14
..... <i>p</i>	38719	289	38430	1086	1526	3161	9755	6765	3390	4283	2904	2685	2875
kolneński <i>l</i>	4323	132	4191	160	133	276	870	1051	751	606	273	66	5
..... <i>p</i>	63827	55	63772	242	331	1099	6634	13005	12958	14622	10068	4099	714
łomżyński <i>l</i>	6657	457	6200	325	319	689	1678	1311	773	667	352	76	10
..... <i>p</i>	81690	230	81460	477	794	2739	12536	16051	13309	16091	12862	4815	1787
siemiatycki <i>l</i>	6596	424	6172	460	457	939	1924	1080	574	471	208	47	12
..... <i>p</i>	67570	230	67340	688	1144	3752	14179	13109	9850	11324	7610	2891	2792

TABL. 9 (23). **GOSPODARSTWA ROLNE PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>l</i> – liczba gospodarstw <i>p</i> – powierzchnia użytków rolnych w ha	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych												
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha											
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej	
w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE (dok.)														
Podregion łomżyński (dok.)														
Powiaty:														
wysokomazowiecki	<i>l</i>	7308	429	6879	332	361	674	1889	1522	890	791	358	48	14
	<i>p</i>	89883	163	89720	493	887	2670	14008	18740	15369	19275	13005	3211	2063
zambrowski	<i>l</i>	3746	306	3440	290	246	403	884	700	360	357	160	37	3
	<i>p</i>	41274	150	41124	416	603	1579	6525	8492	6233	8518	5907	2348	505
Miasto na prawach powiatu:														
Łomża	<i>l</i>	2011	547	1464	346	249	304	337	147	38	20	14	4	5
	<i>p</i>	10826	241	10585	503	608	1184	2396	1757	645	475	537	271	2209
Podregion suwalski	<i>l</i>	23358	1828	21530	1266	1178	1975	4700	4624	3038	2895	1455	338	61
	<i>p</i>	316473	844	315629	1863	2885	7819	35405	56887	52494	69736	53800	21511	13227
Powiaty:														
augustowski	<i>l</i>	5010	369	4641	289	266	499	1130	999	576	541	272	62	7
	<i>p</i>	62270	160	62110	430	645	1987	8499	12221	9940	13098	10054	3839	1397
grajewski	<i>l</i>	3727	151	3576	147	169	267	668	750	540	592	338	92	13
	<i>p</i>	60309	71	60238	218	419	1049	5069	9288	9354	14240	12499	5834	2267
moniecki	<i>l</i>	4810	191	4619	197	221	402	1140	1065	646	572	301	63	12
	<i>p</i>	67521	104	67417	295	541	1608	8567	13046	11089	13836	11026	3911	3498
sejneński	<i>l</i>	2778	244	2534	141	131	219	557	608	353	340	156	25	4
	<i>p</i>	35298	137	35161	204	319	844	4191	7424	6078	8154	5767	1718	461
suwalski	<i>l</i>	5217	428	4789	223	195	355	880	1016	844	795	371	88	22
	<i>p</i>	80077	219	79858	327	486	1404	6707	12657	14682	19148	13791	5561	5095
Miasto na prawach powiatu:														
Suwałki	<i>l</i>	1815	444	1371	269	196	233	325	186	79	55	17	8	3
	<i>p</i>	10999	153	10846	389	475	927	2373	2251	1352	1260	663	648	508

TABL. 10 (24). ŚREDNIA POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH W GOSPODARSTWACH ROLNYCH WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej
w hektarach													
O G Ó Ł E M													
WOJEWÓDZTWO	10,29	0,33	12,38	1,47	2,46	3,95	7,39	12,25	17,23	24,08	36,89	64,42	278,14
Podregion białostocki	8,85	0,33	11,22	1,48	2,45	3,93	7,31	12,22	17,20	23,97	37,20	65,30	349,05
Powiaty:													
białostocki	8,12	0,33	10,75	1,48	2,45	3,96	7,26	12,17	17,23	24,15	36,92	65,04	233,92
sokólski	13,72	0,35	14,12	1,47	2,48	3,98	7,58	12,33	17,23	23,89	37,43	63,49	274,10
Miasto na prawach powiatu:													
Białystok	5,64	0,34	8,27	1,47	2,45	3,87	7,02	11,92	16,83	23,26	37,20	72,70	757,18
Podregion łomżyński	9,96	0,32	11,80	1,47	2,46	3,95	7,37	12,23	17,22	24,12	36,67	64,57	222,52
Powiaty:													
bielski	9,26	0,32	11,41	1,48	2,43	3,96	7,37	12,20	17,11	24,11	36,77	66,73	211,31
hajnowski	6,29	0,33	8,58	1,45	2,46	3,90	7,14	12,07	17,21	23,78	37,18	67,55	262,53
kolneński	14,10	0,24	15,18	1,51	2,48	3,98	7,63	12,37	17,25	24,13	36,88	62,10	142,85
łomżyński	12,11	0,45	13,14	1,47	2,49	3,98	7,47	12,24	17,22	24,12	36,54	63,73	178,66
siemiatycki	9,10	0,28	10,76	1,49	2,50	3,99	7,36	12,14	17,16	24,04	36,59	61,66	236,67
wysokomazowiecki	11,80	0,25	13,15	1,49	2,46	3,96	7,41	12,31	17,27	24,37	36,35	66,89	170,92
zambrowski	10,33	0,38	11,90	1,43	2,45	3,91	7,38	12,13	17,31	23,86	36,92	63,47	168,36
Miasto na prawach powiatu:													
Łomża	5,07	0,38	7,38	1,45	2,44	3,89	7,11	11,95	16,98	23,76	38,36	67,66	413,02
Podregion suwalski	12,60	0,32	14,68	1,47	2,45	3,96	7,53	12,30	17,28	24,09	36,98	63,74	248,18
Powiaty:													
augustowski	11,00	0,31	13,16	1,47	2,43	3,97	7,52	12,23	17,26	24,21	36,97	62,21	199,55
grajewski	15,27	0,33	16,78	1,48	2,48	3,93	7,58	12,38	17,32	24,05	36,98	63,59	174,22
moniecki	13,84	0,29	15,22	1,49	2,45	4,00	7,51	12,25	17,17	24,19	36,65	62,08	436,29
sejneński	11,63	0,36	13,82	1,44	2,44	3,85	7,52	12,21	17,22	24,00	36,97	68,72	112,53
suwalski	14,33	0,35	16,66	1,47	2,49	3,96	7,62	12,46	17,40	24,09	37,17	63,19	226,04
Miasto na prawach powiatu:													
Suwałki	5,57	0,31	7,73	1,44	2,42	3,98	7,31	12,12	17,12	23,00	39,01	79,51	169,50

TABL. 10 (24). ŚREDNIA POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH W GOSPODARSTWACH ROLNYCH WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej
w hektarach													
w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE													
WOJEWÓDZTWO	10,11	0,33	12,16	1,47	2,46	3,95	7,39	12,25	17,23	24,08	36,89	64,34	254,61
Podregion białostocki	8,58	0,33	10,87	1,48	2,45	3,93	7,31	12,22	17,20	23,97	37,22	65,27	323,45
Powiaty:													
białostocki	7,72	0,33	10,22	1,48	2,45	3,96	7,26	12,17	17,23	24,15	36,92	64,96	181,49
sokólski	13,45	0,35	13,85	1,47	2,48	3,98	7,58	12,33	17,23	23,89	37,44	63,49	225,90
Miasto na prawach powiatu:													
Białystok	5,55	0,34	8,14	1,47	2,45	3,87	7,02	11,92	16,83	23,26	37,54	72,70	793,61
Podregion łomżyński	9,83	0,32	11,65	1,47	2,46	3,95	7,38	12,23	17,22	24,12	36,67	64,47	204,50
Powiaty:													
bielski	9,08	0,32	11,19	1,48	2,43	3,96	7,37	12,20	17,11	24,11	36,77	66,94	202,21
hajnowski	5,82	0,33	7,94	1,45	2,46	3,90	7,14	12,07	17,21	23,78	37,23	67,13	205,38
kolneński	14,10	0,24	15,18	1,51	2,48	3,98	7,63	12,37	17,25	24,13	36,88	62,10	142,85
łomżyński	12,09	0,45	13,12	1,47	2,49	3,98	7,47	12,24	17,22	24,12	36,54	63,35	178,66
siemiatycki	9,04	0,28	10,70	1,49	2,50	3,99	7,36	12,14	17,16	24,04	36,59	61,52	232,69
wysokomazowiecki	11,69	0,25	13,03	1,49	2,46	3,96	7,41	12,31	17,27	24,37	36,33	66,89	147,34
zambrowski	10,33	0,38	11,90	1,43	2,45	3,91	7,38	12,13	17,31	23,86	36,92	63,47	168,36
Miasto na prawach powiatu:													
Łomża	4,95	0,38	7,20	1,45	2,44	3,89	7,11	11,95	16,98	23,76	38,36	67,66	441,82
Podregion suwalski	12,45	0,32	14,51	1,47	2,45	3,96	7,53	12,30	17,28	24,09	36,98	63,64	216,84
Powiaty:													
augustowski	10,97	0,31	13,12	1,47	2,43	3,97	7,52	12,23	17,26	24,21	36,97	61,92	199,55
grajewski	15,21	0,33	16,72	1,48	2,48	3,93	7,58	12,38	17,32	24,05	36,98	63,41	174,39
moniecki	13,24	0,29	14,57	1,49	2,45	4,00	7,51	12,25	17,17	24,19	36,63	62,08	291,50
sejneński	11,59	0,36	13,78	1,44	2,44	3,85	7,52	12,21	17,22	23,98	36,97	68,72	115,36
suwalski	14,27	0,35	16,60	1,47	2,49	3,96	7,62	12,46	17,40	24,09	37,17	63,19	231,61
Miasto na prawach powiatu:													
Suwałki	5,51	0,31	7,66	1,44	2,42	3,98	7,31	12,10	17,12	22,90	39,01	81,00	169,50

TABL. 11 (25). ŚREDNIA POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH W GOSPODARSTWACH ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej
w hektarach													
O G Ó Ł E M													
WOJEWÓDZTWO	11,49	0,46	12,63	1,47	2,46	3,95	7,40	12,25	17,23	24,08	36,88	64,43	278,14
Podregion białostocki	10,37	0,44	11,70	1,48	2,45	3,94	7,33	12,23	17,20	23,97	37,17	65,37	349,05
Powiaty:													
białostocki	9,45	0,42	11,18	1,49	2,45	3,98	7,28	12,18	17,22	24,15	36,87	65,19	233,92
sokólski	13,87	0,44	14,15	1,47	2,48	3,98	7,58	12,33	17,23	23,89	37,43	63,49	274,10
Miasto na prawach powiatu:													
Białystok	7,64	0,49	9,05	1,48	2,44	3,87	7,04	11,95	16,83	23,24	36,89	72,70	757,18
Podregion łomżyński	10,95	0,46	11,96	1,47	2,46	3,95	7,38	12,23	17,22	24,12	36,68	64,56	222,52
Powiaty:													
bielski	10,32	0,50	11,53	1,48	2,43	3,95	7,37	12,20	17,11	24,11	36,77	66,73	211,31
hajnowski	7,89	0,41	9,02	1,45	2,46	3,90	7,17	12,08	17,21	23,79	37,23	67,55	262,53
kolneński	14,76	0,42	15,22	1,51	2,49	3,98	7,63	12,37	17,25	24,13	36,88	62,10	142,85
łomżyński	12,28	0,50	13,15	1,47	2,49	3,98	7,47	12,24	17,22	24,12	36,54	63,66	178,66
siemiatycki	10,30	0,54	10,97	1,49	2,50	4,00	7,37	12,14	17,16	24,04	36,58	61,66	236,67
wysokomazowiecki	12,41	0,38	13,16	1,49	2,46	3,96	7,42	12,31	17,27	24,37	36,35	66,89	170,92
zambrowski	11,02	0,49	11,95	1,43	2,45	3,92	7,38	12,13	17,31	23,86	36,92	63,47	168,36
Miasto na prawach powiatu:													
Łomża	5,51	0,44	7,41	1,45	2,44	3,90	7,11	11,95	16,98	23,76	38,36	67,66	413,02
Podregion suwalski	13,72	0,46	14,84	1,47	2,45	3,96	7,53	12,30	17,28	24,09	36,98	63,74	248,18
Powiaty:													
augustowski	12,46	0,43	13,42	1,49	2,42	3,98	7,52	12,23	17,26	24,21	36,97	62,21	199,55
grajewski	16,24	0,47	16,91	1,49	2,48	3,93	7,59	12,38	17,32	24,05	36,98	63,59	174,22
moniecki	14,67	0,54	15,25	1,50	2,45	4,00	7,51	12,25	17,17	24,19	36,65	62,08	436,29
sejneński	12,74	0,56	13,92	1,45	2,43	3,85	7,53	12,21	17,22	24,00	36,97	68,72	112,53
suwalski	15,41	0,51	16,74	1,47	2,49	3,96	7,62	12,46	17,40	24,09	37,17	63,19	226,04
Miasto na prawach powiatu:													
Suwałki	6,12	0,34	7,99	1,45	2,42	3,98	7,30	12,12	17,11	23,00	39,01	79,51	169,50

TABL. 11 (25). ŚREDNIA POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH W GOSPODARSTWACH ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej
w hektarach													
w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE													
WOJEWÓDZTWO	11,29	0,46	12,42	1,47	2,46	3,95	7,40	12,25	17,23	24,08	36,89	64,34	254,61
Podregion białostocki	10,04	0,44	11,34	1,48	2,45	3,94	7,33	12,23	17,20	23,97	37,20	65,27	323,45
Powiaty:													
białostocki	8,98	0,42	10,62	1,49	2,45	3,98	7,28	12,18	17,22	24,15	36,88	64,96	181,49
sokólski	13,60	0,45	13,87	1,47	2,48	3,98	7,58	12,33	17,23	23,89	37,44	63,49	225,90
Miasto na prawach powiatu:													
Białystok	7,51	0,49	8,90	1,48	2,44	3,87	7,04	11,95	16,83	23,24	37,22	72,70	793,61
Podregion łomżyński	10,81	0,46	11,81	1,47	2,46	3,95	7,38	12,23	17,22	24,12	36,67	64,47	204,50
Powiaty:													
bielski	10,12	0,50	11,31	1,48	2,43	3,95	7,37	12,20	17,11	24,11	36,77	66,94	202,21
hajnowski	7,29	0,41	8,34	1,45	2,46	3,90	7,17	12,08	17,21	23,79	37,23	67,13	205,38
kolneński	14,76	0,42	15,22	1,51	2,49	3,98	7,63	12,37	17,25	24,13	36,88	62,10	142,85
łomżyński	12,27	0,50	13,14	1,47	2,49	3,98	7,47	12,24	17,22	24,12	36,54	63,35	178,66
siemiatycki	10,24	0,54	10,91	1,49	2,50	4,00	7,37	12,14	17,16	24,04	36,59	61,52	232,69
wysokomazowiecki	12,30	0,38	13,04	1,49	2,46	3,96	7,42	12,31	17,27	24,37	36,33	66,89	147,34
zambrowski	11,02	0,49	11,95	1,43	2,45	3,92	7,38	12,13	17,31	23,86	36,92	63,47	168,36
Miasto na prawach powiatu:													
Łomża	5,38	0,44	7,23	1,45	2,44	3,90	7,11	11,95	16,98	23,76	38,36	67,66	441,82
Podregion suwalski	13,55	0,46	14,66	1,47	2,45	3,96	7,53	12,30	17,28	24,09	36,98	63,64	216,84
Powiaty:													
augustowski	12,43	0,43	13,38	1,49	2,42	3,98	7,52	12,23	17,26	24,21	36,97	61,92	199,55
grajewski	16,18	0,47	16,84	1,49	2,48	3,93	7,59	12,38	17,32	24,05	36,98	63,41	174,39
moniecki	14,04	0,54	14,60	1,50	2,45	4,00	7,51	12,25	17,17	24,19	36,63	62,08	291,50
sejneński	12,71	0,56	13,88	1,45	2,43	3,85	7,53	12,21	17,22	23,98	36,97	68,72	115,36
suwalski	15,35	0,51	16,68	1,47	2,49	3,96	7,62	12,46	17,40	24,09	37,17	63,19	231,61
Miasto na prawach powiatu:													
Suwałki	6,06	0,34	7,91	1,45	2,42	3,98	7,30	12,10	17,11	22,90	39,01	81,00	169,50

TABL. 12 (26). UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia ogółem	Użytki rolne										Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty
		razem	w dobrej kulturze							pozostałe			
			razem	pod zasiewami	grunty ugorowane	ogrody przydomowe	łąki trwałe	pastwiska trwałe	uprawy trwałe				
									razem		w tym sady		
w hektarach													
O G Ó Ł E M													
WOJEWÓDZTWO	1284390	1070353	1039840	606763	18222	2067	295537	111037	6214	5570	30513	152800	61236
Podregion białostocki	322884	267011	255122	152244	5556	716	73727	20363	2517	2195	11889	38551	17322
Powiaty:													
białostocki	132729	108758	102749	56028	2200	378	35238	8279	625	484	6010	17658	6312
sokólski	128189	108063	106678	67781	895	199	27218	9137	1449	1296	1384	13075	7051
Miasto na prawach powiatu:													
Białystok	61967	50190	45695	28435	2461	139	11271	2947	443	415	4495	7818	3959
Podregion łomżyński	582435	481334	470456	287191	6092	720	140006	33600	2847	2581	10878	78144	22957
Powiaty:													
bielski	96407	79800	78085	45674	1415	210	22808	7218	761	693	1715	12861	3746
hajnowski	53610	43538	40451	23315	1411	109	12410	2850	355	315	3088	6867	3205
kolneński	74763	63870	63180	32226	469	51	22740	7631	63	45	690	8889	2004
łomżyński	97456	81899	80720	46316	646	99	27639	5866	154	146	1180	12169	3388
siemiatycki	85850	68839	66140	45213	1378	82	14961	3689	817	764	2699	13698	3313
wysokomazowiecki	110248	90847	90161	62027	324	87	23722	3595	406	397	686	14410	4991
zambrowski	50829	41388	41015	25721	148	47	12776	2257	66	63	374	7736	1704
Miasto na prawach powiatu:													
Łomża	13273	11153	10705	6699	300	35	2950	494	227	159	447	1514	606
Podregion suwalski	379070	322009	314263	167328	6574	631	81805	57074	851	794	7746	36105	20957
Powiaty:													
augustowski	74910	63034	61444	29308	883	145	21228	9641	239	232	1590	7362	4514
grajewski	70298	60725	59707	29017	625	94	20286	9560	124	123	1018	6927	2647
moniecki	84666	70698	67640	38304	661	83	22919	5599	73	68	3059	9987	3981
sejneński	43317	35576	34930	18857	863	84	6263	8752	112	110	647	4293	3447
suwalski	92450	80567	79631	45902	2614	161	9333	21425	196	188	936	6433	5450
Miasto na prawach powiatu:													
Suwałki	13429	11409	10912	5940	928	65	1775	2097	106	73	497	1102	918

TABL. 12 (26). UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia ogółem	Użytki rolne										Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty
		razem	w dobrej kulturze							pozostałe			
			razem	pod zasiewami	grunty ugorowane	ogrody przydomowe	łąki trwałe	pastwiska trwałe	uprawy trwałe				
									razem		w tym sady		
w hektarach													
w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE													
WOJEWÓDZTWO	1262013	1050769	1022973	594191	17786	2065	292842	109943	6146	5565	27796	152234	59010
Podregion białostocki	313476	258363	246969	145766	5510	716	72640	19884	2453	2194	11395	38162	16951
Powiaty:													
białostocki	126638	103190	97610	52229	2183	378	34374	7884	561	483	5579	17339	6110
sokólski	125828	105826	104451	65733	889	199	27105	9076	1449	1296	1375	13029	6973
Miasto na prawach powiatu:													
Białystok	61010	49348	44908	27803	2438	139	11160	2924	443	415	4440	7794	3867
Podregion łomżyński	573811	474607	464214	282100	6080	718	139367	33104	2846	2580	10393	78036	21168
Powiaty:													
bielski	94696	78160	76570	44297	1411	210	22730	7162	761	693	1590	12829	3707
hajnowski	49730	40254	37279	20793	1406	107	12047	2571	355	315	2976	6861	2615
kolneński	74763	63870	63180	32226	469	51	22740	7631	63	45	690	8889	2004
łomżyński	97278	81737	80629	46234	646	99	27635	5861	154	146	1109	12162	3379
siemiatycki	85291	68371	65732	44972	1378	82	14893	3592	816	764	2638	13653	3267
wysokomazowiecki	108274	89954	89385	61410	324	87	23621	3537	406	396	569	14405	3915
zambrowski	50829	41388	41015	25721	148	47	12776	2257	66	63	374	7736	1704
Miasto na prawach powiatu:													
Łomża	12952	10873	10426	6448	298	35	2925	494	227	159	447	1502	577
Podregion suwalski	374727	317799	311790	166325	6196	631	80835	56955	848	791	6009	36036	20892
Powiaty:													
augustowski	74668	62808	61226	29289	869	145	21058	9629	237	230	1582	7355	4504
grajewski	70021	60457	59439	28965	625	94	20092	9539	124	123	1018	6927	2638
moniecki	81526	67605	66099	37607	425	83	22377	5533	73	67	1506	9967	3955
sejneński	43152	35431	34800	18741	863	84	6249	8752	112	110	631	4283	3439
suwalski	92086	80223	79448	45791	2598	161	9297	21405	196	188	775	6418	5445
Miasto na prawach powiatu:													
Suwałki	13274	11275	10778	5932	816	65	1761	2097	106	73	497	1087	911

TABL. 13 (27). UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia ogółem	Użytki rolne										Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty
		razem	w dobrej kulturze							pozostałe			
			razem	pod zasiewami	grunty ugorowane	ogrody przydomowe	łąki trwałe	pastwiska trwałe	uprawy trwałe				
									razem		w tym sady		
w hektarach													
O G Ó Ł E M													
WOJEWÓDZTWO	1268954	1060538	1039840	606763	18222	2067	295537	111037	6214	5570	20697	149404	59012
Podregion białostocki	315497	261710	255122	152244	5556	716	73727	20363	2517	2195	6588	37196	16591
Powiaty:													
białostocki	129505	106456	102749	56028	2200	378	35238	8279	625	484	3707	17081	5968
sokólski	128057	107970	106678	67781	895	199	27218	9137	1449	1296	1292	13060	7027
Miasto na prawach powiatu:													
Białystok	57935	47284	45695	28435	2461	139	11271	2947	443	415	1589	7055	3596
Podregion łomżyński	576899	478160	470456	287191	6092	720	140006	33600	2847	2581	7704	76686	22053
Powiaty:													
bielski	95443	79428	78085	45674	1415	210	22808	7218	761	693	1343	12441	3574
hajnowski	51240	41966	40451	23315	1411	109	12410	2850	355	315	1516	6449	2824
kolneński	74678	63827	63180	32226	469	51	22740	7631	63	45	647	8873	1978
łomżyński	97322	81783	80720	46316	646	99	27639	5866	154	146	1063	12158	3382
siemiatycki	84432	68000	66140	45213	1378	82	14961	3689	817	764	1861	13322	3109
wysokomazowiecki	109964	90776	90161	62027	324	87	23722	3595	406	397	615	14265	4922
zambrowski	50620	41274	41015	25721	148	47	12776	2257	66	63	260	7677	1669
Miasto na prawach powiatu:													
Łomża	13202	11105	10705	6699	300	35	2950	494	227	159	400	1501	596
Podregion suwalski	376558	320667	314263	167328	6574	631	81805	57074	851	794	6405	35522	20368
Powiaty:													
augustowski	74005	62496	61444	29308	883	145	21228	9641	239	232	1052	7276	4233
grajewski	70105	60577	59707	29017	625	94	20286	9560	124	123	870	6903	2626
moniecki	84153	70615	67640	38304	661	83	22919	5599	73	68	2975	9675	3863
sejneński	43101	35427	34930	18857	863	84	6263	8752	112	110	498	4271	3403
suwalski	92137	80420	79631	45902	2614	161	9333	21425	196	188	789	6338	5379
Miasto na prawach powiatu:													
Suwałki	13056	11133	10912	5940	928	65	1775	2097	106	73	221	1059	864

TABL. 13 (27). UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia ogółem	Uzytki rolne									Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty	
		razem	w dobrej kulturze						pozostałe				
			razem	pod zasiewami	grunty ugorowane	ogrody przydomowe	łąki trwałe	pastwiska trwałe		uprawy trwałe			
										razem			w tym sady
w hektarach													
w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE													
WOJEWÓDZTWO	1246838	1041211	1022973	594191	17786	2065	292842	109943	6146	5565	18238	148838	56788
Podregion białostocki	306189	253161	246969	145766	5510	716	72640	19884	2453	2194	6192	36807	16222
Powiaty:													
białostocki	123514	100985	97610	52229	2183	378	34374	7884	561	483	3375	16762	5768
sokólski	125696	105733	104451	65733	889	199	27105	9076	1449	1296	1283	13014	6949
Miasto na prawach powiatu:													
Białystok	56978	46442	44908	27803	2438	139	11160	2924	443	415	1535	7031	3505
Podregion łomżyński	568419	471577	464214	282100	6080	718	139367	33104	2846	2580	7363	76578	20264
Powiaty:													
bielski	93731	77788	76570	44297	1411	210	22730	7162	761	693	1218	12409	3534
hajnowski	47396	38719	37279	20793	1406	107	12047	2571	355	315	1441	6443	2235
kolneński	74678	63827	63180	32226	469	51	22740	7631	63	45	647	8873	1978
łomżyński	97214	81690	80629	46234	646	99	27635	5861	154	146	1062	12150	3373
siemiatycki	83910	67570	65732	44972	1378	82	14893	3592	816	764	1838	13277	3063
wysokomazowiecki	107989	89883	89385	61410	324	87	23621	3537	406	396	498	14260	3846
zambrowski	50620	41274	41015	25721	148	47	12776	2257	66	63	260	7677	1669
Miasto na prawach powiatu:													
Łomża	12881	10826	10426	6448	298	35	2925	494	227	159	400	1489	566
Podregion suwalski	372230	316473	311790	166325	6196	631	80835	56955	848	791	4683	35454	20303
Powiaty:													
augustowski	73762	62270	61226	29289	869	145	21058	9629	237	230	1044	7269	4223
grajewski	69828	60309	59439	28965	625	94	20092	9539	124	123	870	6903	2617
moniecki	81013	67521	66099	37607	425	83	22377	5533	73	67	1422	9655	3837
sejneński	42952	35298	34800	18741	863	84	6249	8752	112	110	498	4260	3395
suwalski	91773	80077	79448	45791	2598	161	9297	21405	196	188	629	6322	5374
Miasto na prawach powiatu:													
Suwałki	12901	10999	10778	5932	816	65	1761	2097	106	73	221	1045	858

TABL. 14 (28). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW WEDŁUG GRUP ZIEMIOPŁODÓW ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Zboża ^a	Strączkowe jadalne	Ziemniaki	Przemysłowe	Pastewne	Pozostałe
	w hektarach						
OGÓŁEM							
WOJEWÓDZTWO	606763	467525	612	17448	9454	107632	4092
Podregion białostocki	152244	128372	163	4913	2588	14463	1745
Powiaty:							
białostocki	56028	45633	79	2009	1122	6558	627
sokólski	67781	57649	46	2283	974	5996	833
Miasto na prawach powiatu:							
Białystok	28435	25090	37	620	492	1909	287
Podregion łomżyński	287191	216031	275	7472	5487	56151	1775
Powiaty:							
bielski	45674	37743	117	1081	1882	4259	592
hajnowski	23315	19323	49	683	1437	1572	251
kolneński	32226	24973	34	1078	20	6100	21
łomżyński	46316	34535	4	1631	132	9786	228
siemiatycki	45213	36117	42	927	837	6899	391
wysokomazowiecki	62027	39193	24	1268	746	20628	168
zambrowski	25721	18737	5	549	322	6094	14
Miasto na prawach powiatu:							
Łomża	6699	5411	–	256	111	813	108
Podregion suwalski	167328	123122	174	5063	1379	37018	572
Powiaty:							
augustowski	29308	19400	1	1097	607	8119	84
grajewski	29017	20919	73	1022	125	6713	165
moniecki	38304	32955	4	1453	192	3506	194
sejneński	18857	14260	31	329	128	4108	1
suwalski	45902	30941	48	1068	325	13432	88
Miasto na prawach powiatu:							
Suwałki	5940	4648	19	93	2	1140	38

^a Zboża podstawowe, owies z jęczmieniem i inne zbożowe mieszanki, kukurydza na ziarno, gryka, proso i inne.

TABL. 14 (28). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW WEDŁUG GRUP ZIEMIOPŁODÓW ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Zboża ^a	Strączkowe jadalne	Ziemniaki	Przemys- słowe	Pastewne	Pozostałe
	w hektarach						
w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE							
WOJEWÓDZTWO	594191	458173	579	17396	7403	106620	4020
Podregion białostocki	145766	123668	163	4912	1339	13983	1701
Powiaty:							
białostocki	52229	42942	79	2009	435	6139	625
sokólski	65733	55984	46	2282	682	5938	801
Miasto na prawach powiatu:							
Białystok	27803	24742	37	620	222	1907	275
Podregion łomżyński	282100	212135	242	7465	4726	55787	1745
Powiaty:							
bielski	44297	36599	95	1081	1712	4218	592
hajnowski	20793	17391	49	683	981	1459	230
kolneński	32226	24973	34	1078	20	6100	21
łomżyński	46234	34465	4	1631	132	9775	227
siemiatycki	44972	35978	42	926	788	6847	391
wysokomazowiecki	61410	38833	13	1261	660	20483	160
zambrowski	25721	18737	5	549	322	6094	14
Miasto na prawach powiatu:							
Łomża	6448	5159	–	256	111	813	109
Podregion suwalski	166325	122371	174	5020	1338	36849	573
Powiaty:							
augustowski	29289	19386	1	1097	607	8112	86
grajewski	28965	20877	73	1022	125	6703	165
moniecki	37607	32434	4	1412	151	3412	194
sejneński	18741	14144	31	329	128	4108	1
suwalski	45791	30884	48	1066	325	13380	88
Miasto na prawach powiatu:							
Suwałki	5932	4646	19	93	2	1135	37

^a Zboża podstawowe, owies z jęczmieniem i inne zbożowe mieszanki, kukurydza na ziarno, gryka, proso i inne.

TABL. 15 (29). **POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Bydło		Trzoda chlewna		Owce	Kozy	Konie	Drób kurzy
	ogółem	w tym krowy	ogółem	w tym lochy				
	w sztukach							

O G Ó Ł E M

WOJEWÓDZTWO	879273	457676	553364	51788	22144	2995	20219	7469865
Podregion białostocki	141710	68472	97155	9656	9375	898	6270	2717270
Powiaty:								
białostocki	70632	35615	53470	5369	1656	465	2936	1598952
sokólski	68629	31313	41774	4104	7032	304	2867	802692
Miasto na prawach powiatu:								
Białystok	2449	1544	1911	183	687	129	467	315626
Podregion łomżyński	461133	249560	265947	25387	9079	1322	7062	3596603
Powiaty:								
bielski	55882	28905	33153	2334	3850	335	1454	95288
hajnowski	13085	7038	13241	1200	2889	292	1021	1282883
kolneński	74097	39706	46264	4732	53	58	506	843784
łomżyński	88464	47776	47791	5429	120	118	1384	428405
siemiatycki	47708	25012	30487	3002	1552	205	1075	792963
wysokomazowiecki	125989	71030	48052	3905	557	238	972	95291
zambrowski	52966	28922	44441	4549	45	64	433	40735
Miasto na prawach powiatu:								
Łomża	2942	1171	2519	236	13	11	217	17254
Podregion suwalski	276430	139644	190261	16745	3690	775	6887	1155993
Powiaty:								
augustowski	58353	30650	10688	912	935	107	1243	117249
grajewski	61029	33999	12815	1328	628	244	700	34256
moniecki	58154	30025	55366	4697	812	61	1028	670141
sejneński	32722	15287	34242	3102	114	62	921	28109
suwalski	65176	29376	71978	6552	1184	251	2680	261442
Miasto na prawach powiatu:								
Suwałki	996	307	5172	154	17	50	315	44795

TABL. 15 (29). **POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Bydło		Trzoda chlewna		Owce	Kozy	Konie	Drób kurzy
	ogółem	w tym krowy	ogółem	w tym lochy				
	w sztukach							
w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE								
WOJEWÓDZTWO	877179	456792	534788	49869	22109	2995	20134	6547951
Podregion białostocki	140906	68115	95552	9638	9375	898	6236	2635356
Powiaty:								
białostocki	69953	35322	51872	5351	1656	465	2922	1598952
sokólski	68555	31282	41769	4104	7032	304	2867	720778
Miasto na prawach powiatu:								
Białystok	2398	1511	1911	183	687	129	447	315626
Podregion łomżyński	460551	249333	251348	23844	9044	1322	7060	2756603
Powiaty:								
bielski	55868	28898	28446	2004	3822	335	1452	95288
hajnowski	13085	7038	8834	741	2882	292	1021	442883
kolneński	74097	39706	46264	4732	53	58	506	843784
łomżyński	88464	47776	47515	5405	120	118	1384	428405
siemiatycki	47404	24872	25278	2272	1552	205	1075	792963
wysokomazowiecki	125725	70950	48052	3905	557	238	972	95291
zambrowski	52966	28922	44441	4549	45	64	433	40735
Miasto na prawach powiatu:								
Łomża	2942	1171	2519	236	13	11	217	17254
Podregion suwalski	275722	139344	187887	16387	3690	775	6838	1155993
Powiaty:								
augustowski	58353	30650	10688	912	935	107	1241	117249
grajewski	60978	33978	12815	1328	628	244	700	34256
moniecki	57497	29746	53165	4358	812	61	992	670141
sejneński	32722	15287	34242	3102	114	62	921	28109
suwalski	65176	29376	71805	6533	1184	251	2669	261442
Miasto na prawach powiatu:								
Suwałki	996	307	5172	154	17	50	315	44795

TABL. 16 (30). **OBSADA ZWIERZĄT GOSPODARSKICH NA 100 HA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Bydło		Trzoda chlewna		Owce	Kozy	Konie	Drób kurzy
	ogółem	w tym krowy	ogółem	w tym lochy				
	w sztukach							
O G Ó Ł E M								
WOJEWODZTWO	82,1	42,7	51,7	4,8	2,1	0,3	1,9	697,7
Podregion białostocki	53,0	25,6	36,3	3,6	3,5	0,3	2,4	1016,5
Powiaty:								
białostocki	64,9	32,7	49,1	4,9	1,5	0,4	2,7	1469,3
sokólski	63,4	28,9	38,6	3,8	6,5	0,3	2,7	741,4
Miasto na prawach powiatu:								
Białystok	4,9	3,1	3,8	0,4	1,4	0,3	0,9	628,5
Podregion łomżyński	95,8	51,8	55,3	5,3	1,9	0,3	1,5	747,1
Powiaty:								
bielski	70,0	36,2	41,5	2,9	4,8	0,4	1,8	119,4
hajnowski	30,1	16,2	30,4	2,8	6,6	0,7	2,4	2946,2
kolneński	116,0	62,2	72,4	7,4	0,1	0,1	0,8	1321,1
łomżyński	108,0	58,3	58,4	6,6	0,2	0,1	1,7	523,1
siemiatycki	69,3	36,3	44,3	4,4	2,3	0,3	1,6	1151,9
wysokomazowiecki	138,7	78,2	52,9	4,3	0,6	0,3	1,1	104,9
zambrowski	128,0	69,9	107,4	11,0	0,1	0,2	1,1	98,4
Miasto na prawach powiatu:								
Łomża	26,4	10,5	22,6	2,1	0,1	0,1	2,0	154,7
Podregion suwalski	85,8	43,4	59,1	5,2	1,2	0,2	2,1	359,0
Powiaty:								
augustowski	92,6	48,6	17,0	1,5	1,5	0,2	2,0	186,0
grajewski	100,5	56,0	21,1	2,2	1,0	0,4	1,2	56,4
moniecki	82,3	42,5	78,3	6,6	1,2	0,1	1,5	947,8
sejneński	92,0	43,0	96,3	8,7	0,3	0,2	2,6	79,0
suwalski	80,9	36,5	89,3	8,1	1,5	0,3	3,3	324,5
Miasto na prawach powiatu:								
Suwałki	8,7	2,7	45,3	1,4	0,2	0,4	2,8	392,6

TABL. 16 (30). **OBSADA ZWIERZĄT GOSPODARSKICH NA 100 HA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Bydło		Trzoda chlewna		Owce	Kozy	Konie	Drób kurzy
	ogółem	w tym krowy	ogółem	w tym lochy				
	w sztukach							
w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE								
WOJEWÓDZTWO	83,5	43,5	50,9	4,7	2,1	0,3	1,9	622,9
Podregion białostocki	54,5	26,3	36,9	3,7	3,6	0,4	2,4	1018,8
Powiaty:								
białostocki	67,8	34,2	50,2	5,2	1,6	0,5	2,8	1548,5
sokólski	64,7	29,5	39,4	3,9	6,6	0,3	2,7	679,8
Miasto na prawach powiatu:								
Białystok	4,9	3,1	3,9	0,4	1,4	0,3	0,9	639,2
Podregion łomżyński	97,0	52,5	53,0	5,0	1,9	0,3	1,5	580,8
Powiaty:								
bielski	71,5	37,0	36,4	2,6	4,9	0,4	1,9	121,9
hajnowski	32,5	17,5	21,9	1,8	7,2	0,7	2,5	1100,1
kolneński	116,0	62,2	72,4	7,4	0,1	0,1	0,8	1321,1
łomżyński	108,2	58,5	58,1	6,6	0,2	0,1	1,7	524,1
siemiatycki	69,3	36,4	37,0	3,3	2,3	0,3	1,6	1159,8
wysokomazowiecki	139,8	78,9	53,4	4,3	0,6	0,3	1,1	105,9
zambrowski	128,0	69,9	107,4	11,0	0,1	0,2	1,1	98,4
Miasto na prawach powiatu:								
Łomża	27,1	10,8	23,2	2,2	0,1	0,1	2,0	158,7
Podregion suwalski	86,8	43,9	59,1	5,2	1,2	0,2	2,2	363,7
Powiaty:								
augustowski	92,9	48,8	17,0	1,5	1,5	0,2	2,0	186,7
grajewski	100,9	56,2	21,2	2,2	1,0	0,4	1,2	56,7
moniecki	85,0	44,0	78,6	6,5	1,2	0,1	1,5	991,2
sejneński	92,4	43,2	96,7	8,8	0,3	0,2	2,6	79,3
suwalski	81,2	36,6	89,5	8,1	1,5	0,3	3,3	325,9
Miasto na prawach powiatu:								
Suwałki	8,8	2,7	45,9	1,4	0,2	0,4	2,8	397,3

TABL. 17 (31). **GOSPODARSTWA ROLNE POSIADAJĄCE CIĄGNIKI WEDŁUG MOCY SILNIKA ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	O mocy silnika w kW (KM)					
		do 15 (do 20,4)	15–25 (20,4–34,0)	25–40 (34,0–54,4)	40–60 (54,4–81,6)	60–100 (81,6–136,0)	100 i więcej (136,0 i więcej)
OGÓŁEM							
WOJEWÓDZTWO	61273	1235	30856	24939	21995	11177	1035
Podregion białostocki	14686	463	8431	5101	4477	1896	212
Powiaty:							
białostocki	6596	176	3834	2233	2036	903	107
sokólski	6323	134	3654	2398	2161	919	77
Miasto na prawach powiatu:							
Białystok	1768	153	942	470	280	74	28
Podregion łomżyński	29937	526	15245	11343	11327	6114	524
Powiaty:							
bielski	4958	112	2807	1453	1644	791	86
hajnowski	3070	101	2033	752	642	274	40
kolneński	3539	50	1534	1738	1473	944	63
łomżyński	5017	65	2363	1890	2103	1093	69
siemiatycki	4376	79	2132	1599	1460	715	88
wysokomazowiecki	5831	72	2918	2579	2731	1587	135
zambrowski	2705	23	1278	1224	1145	642	35
Miasto na prawach powiatu:							
Łomża	441	24	180	108	130	68	8
Podregion suwalski	16650	246	7180	8495	6191	3167	299
Powiaty:							
augustowski	3471	47	1473	1718	1267	611	46
grajewski	2909	50	1400	1402	1293	614	65
moniecki	3882	70	2063	1983	1347	682	44
sejneński	2019	17	641	1161	731	451	62
suwalski	3916	42	1414	2054	1456	772	77
Miasto na prawach powiatu:							
Suwałki	453	20	189	177	97	37	5

TABL. 17 (31). **GOSPODARSTWA ROLNE POSIADAJĄCE CIĄGNIKI WEDŁUG MOCY SILNIKA ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	O mocy silnika w kW (KM)					
		do 15 (do 20,4)	15–25 (20,4–34,0)	25–40 (34,0–54,4)	40–60 (54,4–81,6)	60–100 (81,6–136,0)	100 i więcej (136,0 i więcej)
w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE							
WOJEWÓDZTWO	61199	1231	30839	24896	21950	11136	1006
Podregion białostocki	14656	462	8425	5084	4460	1881	198
Powiaty:							
białostocki	6580	176	3831	2223	2026	894	99
sokólski	6314	133	3651	2393	2156	914	73
Miasto na prawach powiatu:							
Białystok	1763	153	942	468	278	73	26
Podregion łomżyński	29908	525	15237	11327	11309	6095	512
Powiaty:							
bielski	4949	112	2807	1451	1639	783	82
hajnowski	3063	101	2031	748	637	268	35
kolneński	3539	50	1534	1738	1473	944	63
łomżyński	5015	65	2362	1888	2101	1093	69
siemiatycki	4371	79	2130	1595	1458	713	88
wysokomazowiecki	5827	72	2915	2576	2727	1585	133
zambrowski	2705	23	1278	1224	1145	642	35
Miasto na prawach powiatu:							
Łomża	439	23	180	107	130	67	7
Podregion suwalski	16635	244	7177	8485	6181	3160	296
Powiaty:							
augustowski	3470	47	1473	1717	1266	611	46
grajewski	2906	50	1400	1400	1291	613	65
moniecki	3878	69	2062	1980	1344	679	43
sejneński	2017	17	641	1160	729	450	61
suwalski	3914	42	1413	2053	1454	771	76
Miasto na prawach powiatu:							
Suwałki	450	19	188	175	97	36	5

TABL. 18 (32). CIĄGNIKI W GOSPODARSTWACH ROLNYCH WEDŁUG MOCY SILNIKA
ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	O mocy silnika w kW (KM)					
		do 15 (do 20,4)	15–25 (20,4–34,0)	25–40 (34,0–54,4)	40–60 (54,4–81,6)	60–100 (81,6–136,0)	100 i więcej (136,0 i więcej)
	w sztukach						
O G Ó Ł E M							
W O J E W O D Z T W O	102245	1295	32165	27441	26359	13731	1254
Podregion białostocki	22889	481	8832	5653	5367	2287	270
Powiaty:							
białostocki	10450	183	4031	2480	2490	1121	144
sokólski	10325	138	3807	2639	2571	1081	89
Miasto na prawach powiatu:							
Białystok	2115	160	993	534	306	85	37
Podregion łomżyński	50366	559	15887	12298	13432	7562	627
Powiaty:							
bielski	7605	118	2969	1570	1883	956	109
hajnowski	4264	104	2211	836	719	333	61
kolneński	6529	56	1582	1879	1774	1171	67
łomżyński	8477	69	2406	2014	2515	1390	83
siemiatycki	6582	83	2201	1719	1631	851	97
wysokomazowiecki	11451	82	3021	2819	3414	1968	147
zambrowski	4871	23	1315	1341	1348	808	36
Miasto na prawach powiatu:							
Łomża	587	24	182	120	149	85	27
Podregion suwalski	28990	255	7446	9490	7560	3882	357
Powiaty:							
augustowski	5788	49	1539	1883	1512	750	55
grajewski	5486	51	1443	1559	1597	757	79
moniecki	7067	74	2153	2259	1681	841	59
sejneński	3505	18	662	1318	896	544	67
suwalski	6563	42	1452	2279	1759	941	90
Miasto na prawach powiatu:							
Suwałki	581	21	197	192	115	49	7

TABL. 18 (32). CIĄGNIKI W GOSPODARSTWACH ROLNYCH WEDŁUG MOCY SILNIKA
ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	O mocy silnika w kW (KM)					
		do 15 (do 20,4)	15–25 (20,4–34,0)	25–40 (34,0–54,4)	40–60 (54,4–81,6)	60–100 (81,6–136,0)	100 i więcej (136,0 i więcej)
		w sztukach					
w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE							
W O J E W O D Z T W O	101872	1291	32138	27352	26258	13633	1200
Podregion białostocki	22728	480	8824	5616	5328	2242	239
Powiaty:							
białostocki	10356	183	4027	2464	2464	1093	124
sokólski	10284	137	3803	2631	2564	1065	84
Miasto na prawach powiatu:							
Białystok	2089	160	993	521	300	84	31
Podregion łomżyński	50215	558	15874	12266	13392	7517	607
Powiaty:							
bielski	7569	118	2969	1568	1876	933	105
hajnowski	4219	104	2208	827	708	323	49
kolneński	6529	56	1582	1879	1774	1171	67
łomżyński	8467	69	2405	2012	2508	1390	83
siemiatycki	6556	83	2198	1704	1628	846	97
wysokomazowiecki	11421	82	3015	2816	3402	1962	144
zambrowski	4871	23	1315	1341	1348	808	36
Miasto na prawach powiatu:							
Łomża	583	23	182	119	149	84	26
Podregion suwalski	28929	253	7440	9470	7538	3874	354
Powiaty:							
augustowski	5786	49	1539	1882	1511	750	55
grajewski	5481	51	1443	1557	1595	756	79
moniecki	7037	73	2152	2248	1669	837	58
sejneński	3498	18	662	1317	892	543	66
suwalski	6556	42	1451	2278	1756	940	89
Miasto na prawach powiatu:							
Suwałki	571	20	193	188	115	48	7

TABL. 19 (33). **GOSPODARSTWA DOMOWE Z UŻYTKOWNIKIEM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNEGO WEDŁUG GŁÓWNEGO ŹRÓDŁA DOCHODU ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gospodarstwa domowe, w których ponad 50% dochodów ogółem stanowiły dochody z							
		działalności rolniczej	działalności rolniczej i pracy najemnej	pracy najemnej	pracy najemnej i działalności rolniczej	działalności pozarolniczej	emerytury i renty	niezarobkowych źródeł utrzymania ^a	pozostałych źródeł
WOJEWÓDZTWO	92195	43079	772	21343	1140	8215	10400	1736	5511
Podregion białostocki	25204	8550	150	7672	350	2607	3795	584	1495
Powiaty:									
białostocki	11247	3754	64	3227	149	1142	2002	273	637
sokólski	7775	4355	80	1521	115	449	632	99	523
Miasto na prawach powiatu:									
Białystok	6181	441	6	2924	86	1017	1161	212	336
Podregion łomżyński	43633	21042	456	9734	556	3880	4613	732	2619
Powiaty:									
bielski	7684	2917	46	2244	97	702	1073	179	426
hajnowski	5309	1157	26	2208	89	442	1012	154	221
kolneński	4323	3037	52	519	45	170	232	32	234
łomżyński	6657	4129	53	970	38	466	443	42	516
siemiatycki	6596	2889	56	1729	128	614	623	111	447
wysokomazowiecki	7308	4737	75	763	76	678	531	53	395
zambrowski	3746	1988	50	514	65	376	396	86	271
Miasto na prawach powiatu:									
Łomża	2011	187	98	787	18	432	304	75	109
Podregion suwalski	23358	13486	166	3936	234	1728	1991	420	1397
Powiaty:									
augustowski	5010	2928	22	701	40	447	455	164	254
grajewski	3727	2592	22	384	18	192	243	92	184
moniecki	4810	3087	43	572	49	358	341	48	313
sejneński	2778	1671	21	415	27	215	265	19	146
suwalski	5217	3072	52	952	65	267	397	39	374
Miasto na prawach powiatu:									
Suwałki	1815	136	6	913	35	250	291	58	126

^a Poza emeryturą i rentą.

TABL. 20 (34). PRACUJĄCY W ROLNICTWIE WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gospodarstwa indywidualne						Gospodarstwa osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej				
		razem	rodzinna siła robocza	pracownicy najemni stali	pracownicy dorywczy	pracownicy kontraktowi	pomoc sąsiedzka	razem	pracownicy najemni stali	pracownicy dorywczy	pracownicy kontraktowi	pozostałe osoby pracujące ^a
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH												
WOJEWÓDZTWO	214740	214027	213108	919	x	x	x	713	713	x	x	x
Podregion białostocki	56596	56186	55889	297	x	x	x	410	410	x	x	x
Powiaty:												
białostocki	25514	25418	25243	174	x	x	x	96	96	x	x	x
sokólski	19774	19723	19647	76	x	x	x	51	51	x	x	x
Miasto na prawach powiatu:												
Białystok	11308	11045	10998	47	x	x	x	263	263	x	x	x
Podregion łomżyński	102507	102368	101994	374	x	x	x	139	139	x	x	x
Powiaty:												
bielski	16991	16964	16907	57	x	x	x	27	27	x	x	x
hajnowski	11220	11181	11146	35	x	x	x	39	39	x	x	x
kolneński	12055	12055	12009	46	x	x	x	–	–	x	x	x
łomżyński	17219	17212	17180	32	x	x	x	7	7	x	x	x
siemiatycki	14332	14297	14215	82	x	x	x	35	35	x	x	x
wysokomazowiecki	18241	18215	18176	39	x	x	x	26	26	x	x	x
zambrowski	8859	8859	8826	33	x	x	x	–	–	x	x	x
Miasto na prawach powiatu:												
Łomża	3591	3586	3536	50	x	x	x	5	5	x	x	x
Podregion suwalski	55637	55473	55225	248	x	x	x	164	164	x	x	x
Powiaty:												
augustowski	10856	10851	10815	36	x	x	x	5	5	x	x	x
grajewski	9522	9516	9457	59	x	x	x	6	6	x	x	x
moniecki	12366	12236	12167	69	x	x	x	130	130	x	x	x
sejneński	6432	6425	#	#	x	x	x	7	7	x	x	x
suwalski	13139	13128	13070	58	x	x	x	11	11	x	x	x
Miasto na prawach powiatu:												
Suwałki	3324	3319	#	#	x	x	x	5	5	x	x	x

^a Patrz uwagi metodyczne na str. 28.

TABL. 20 (34). PRACUJĄCY W ROLNICTWIE WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gospodarstwa indywidualne						Gospodarstwa osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej				
		razem	rodzinną siłą roboczą	pracownicy najemni stali	pracownicy dorywczy	pracownicy kontraktowi	pomoc sąsiedzka	razem	pracownicy najemni stali	pracownicy dorywczy	pracownicy kontraktowi	pozostałe osoby pracujące ^a
W AWU												
WOJEWÓDZTWO	114869	113974	111884	692	778	59	560	896	648	125	2	121
Podregion białostocki	26485	26068	25312	223	345	24	164	417	376	4	2	36
Powiaty:												
białostocki	12260	12150	11851	143	104	8	44	110	75	–	0	35
sokólski	11060	11014	10657	56	217	12	72	47	41	3	1	1
Miasto na prawach powiatu:												
Białystok	3165	2905	2803	24	25	5	48	260	259	1	0	–
Podregion łomżyński	55572	55361	54548	288	253	27	245	212	120	10	0	82
Powiaty:												
bielski	8334	8296	8168	46	30	4	47	39	21	1	–	17
hajnowski	4774	4676	4620	28	13	2	14	98	33	–	0	65
kolneński	7279	7279	7182	35	36	3	22	–	–	–	–	–
łomżyński	10478	10471	10378	24	31	5	33	6	6	–	–	–
siemiatycki	7172	7139	6996	64	60	1	19	33	33	–	–	–
wysokomazowiecki	11077	11043	10901	27	46	8	62	34	25	9	–	0
zambrowski	5338	5338	5265	21	21	4	26	–	–	–	–	–
Miasto na prawach powiatu:												
Łomża	1122	1119	1038	42	16	0	23	3	3	–	–	–
Podregion suwalski	32812	32545	32024	182	180	8	151	267	153	111	0	4
Powiaty:												
augustowski	6444	6441	6380	21	23	1	16	3	3	–	–	–
grajewski	6169	6163	6055	39	53	1	14	6	6	0	0	–
moniecki	7984	7747	7615	56	30	0	46	238	128	110	–	–
sejneński	3675	3669	3615	16	17	2	19	6	6	–	–	0
suwalski	7610	7597	7474	48	33	4	38	13	8	1	–	3
Miasto na prawach powiatu:												
Suwałki	931	929	885	1	25	1	18	2	2	–	–	–

^a Patrz uwagi metodyczne na str. 28.

TABL. 21 (35). UŻYTKOWNIK I CZŁONKOWIE RODZINY UŻYTKOWNIKA PRACUJĄCY W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH													
WOJEWÓDZTWO	213108	13908	199200	12484	12147	20597	49298	40384	25056	23510	12116	2959	649
Podregion białostocki	55889	4702	51187	4346	4284	6636	13986	9324	5039	4453	2304	578	237
Powiaty:													
białostocki	25243	2920	22323	2023	1969	3218	6364	3677	1847	1855	943	290	137
sokólski	19647	271	19376	641	650	1343	5037	4763	2924	2424	1282	247	65
Miasto na prawach powiatu:													
Białystok	10998	1510	9488	1682	1665	2075	2585	884	268	174	79	41	35
Podregion łomżyński	101994	6538	95456	5915	5681	10119	24772	19426	11902	10730	5405	1270	236
Powiaty:													
bielski	16907	1381	15526	1262	1210	1887	4207	2790	1699	1439	751	208	73
hajnowski	11146	1214	9932	1314	1175	1618	3055	1322	546	532	209	119	42
kolneński	12009	195	11814	330	260	578	2221	2974	2262	1964	966	247	12
łomżyński	17180	1061	16119	627	646	1522	4192	3503	2230	1972	1141	263	23
siemiatycki	14215	601	13614	753	809	1799	4130	2623	1460	1291	591	131	27
wysokomazowiecki	18176	877	17299	567	665	1347	4296	4022	2601	2436	1171	161	33
zambrowski	8826	504	8322	498	461	799	1974	1854	1009	1050	534	131	12
Miasto na prawach powiatu:													
Łomża	3536	706	2830	564	455	569	697	338	95	46	42	10	14
Podregion suwalski	55225	2668	52557	2223	2182	3842	10540	11634	8115	8327	4407	1111	176
Powiaty:													
augustowski	10815	485	10330	493	480	942	2356	2329	1382	1426	719	182	21
grajewski	9457	254	9203	220	310	513	1480	1941	1513	1776	1082	333	35
moniecki	12167	255	11912	370	415	816	2725	2796	1857	1706	973	217	37
sejneński	#	#	5987	253	238	413	1171	1498	907	957	469	70	11
suwalski	13070	590	12480	417	412	701	2158	2686	2291	2330	1131	291	63
Miasto na prawach powiatu:													
Suwałki	#	#	2645	470	327	457	650	384	165	132	33	18	9

TABL. 21 (35). UŻYTKOWNIK I CZŁONKOWIE RODZINY UŻYTKOWNIKA PRACUJĄCY W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni użytków rolnych											
		do 1 ha włącznie	powyżej 1 ha										
			razem	1–2 ha	2–3	3–5	5–10	10–15	15–20	20–30	30–50	50–100	100 ha i więcej
W AWU													
WOJEWÓDZTWO	111884	3532	108352	3371	3809	7825	25002	24832	16389	16114	8488	2077	446
Podregion białostocki	25312	1067	24245	1122	1221	2222	6382	5236	3079	2890	1550	389	156
Powiaty:													
białostocki	11851	668	11184	610	646	1246	3154	2174	1174	1245	640	201	94
sokólski	10657	71	10586	175	206	474	2490	2761	1814	1577	877	169	45
Miasto na prawach powiatu:													
Białystok	2803	327	2476	338	368	502	738	301	90	68	34	20	17
Podregion łomżyński	54548	1786	52762	1630	1840	4046	12958	12211	7843	7424	3765	876	169
Powiaty:													
bielski	8168	297	7871	302	359	726	2020	1663	1085	998	528	143	49
hajnowski	4620	269	4351	333	361	568	1409	777	320	333	146	74	29
kolneński	7182	47	7135	108	103	242	1235	1881	1477	1275	643	162	9
łomżyński	10378	494	9885	212	243	727	2425	2308	1516	1445	805	186	19
siemiatycki	6996	111	6884	201	232	639	1937	1546	926	880	410	92	22
wysokomazowiecki	10901	187	10714	183	265	613	2520	2687	1770	1709	833	113	22
zambrowski	5265	188	5077	165	169	375	1171	1227	716	763	379	101	10
Miasto na prawach powiatu:													
Łomża	1038	192	846	127	108	156	242	122	35	21	23	4	9
Podregion suwalski	32024	680	31345	618	748	1557	5662	7385	5467	5801	3173	812	121
Powiaty:													
augustowski	6380	154	6227	140	159	383	1282	1545	994	1026	540	137	19
grajewski	6055	83	5973	61	122	233	855	1304	1075	1268	792	243	20
moniecki	7615	50	7565	120	170	388	1611	1846	1270	1254	714	165	24
sejneński	3615	66	3549	86	93	168	624	944	597	655	325	48	9
suwalski	7474	206	7269	106	133	274	1096	1615	1466	1541	784	211	43
Miasto na prawach powiatu:													
Suwałki	885	122	763	106	72	110	194	132	65	56	17	8	5

TABL. 22 (36). UŻYTKOWNIK I CZŁONKOWIE RODZINY UŻYTKOWNIKA PRACUJĄCY
W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH WEDŁUG CZASU PRACY
ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Wymiar rocznego czasu pracy w godzinach				
		0–530	531–1060	1061–1590	1591–2119	2120 i więcej
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH						
WOJEWÓDZTWO	213108	82052	31668	17965	23192	58231
Podregion białostocki	55889	25914	8887	4529	5203	11357
Powiaty:						
białostocki	25243	11100	4167	2046	2464	5466
sokólski	19647	7041	2971	1803	2370	5462
Miasto na prawach powiatu:						
Białystok	10998	7773	1749	680	368	429
Podregion łomżyński	101994	37851	15263	8945	11458	28476
Powiaty:						
bielski	16907	7045	2931	1443	1609	3879
hajnowski	11146	5599	1866	970	776	1935
kolneński	12009	3668	1601	1126	1552	4061
łomżyński	17180	4962	2380	1759	2505	5574
siemiatycki	14215	5787	2311	1292	1822	3004
wysokomazowiecki	18176	5721	2418	1396	1876	6765
zambrowski	8826	2718	1216	771	1061	3059
Miasto na prawach powiatu:						
Łomża	3536	2352	540	188	257	199
Podregion suwalski	55225	18287	7519	4491	6532	18397
Powiaty:						
augustowski	10815	3120	1821	948	1688	3238
grajewski	9457	2353	1337	925	1282	3560
moniecki	12167	3457	1511	1091	1392	4716
sejneński	#	2365	792	#	616	2243
suwalski	13070	4703	1514	951	1421	4481
Miasto na prawach powiatu:						
Suwałki	#	2290	544	#	133	159

TABL. 22 (36). UŻYTKOWNIK I CZŁONKOWIE RODZINY UŻYTKOWNIKA PRACUJĄCY
W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH WEDŁUG CZASU PRACY
ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Wymiar rocznego czasu pracy w godzinach				
		0–530	531–1060	1061–1590	1591–2119	2120 i więcej
W AWU						
WOJEWÓDZTWO	111884	10257	11876	11228	20293	58231
Podregion białostocki	25312	3239	3332	2831	4552	11357
Powiaty:						
białostocki	11851	1388	1563	1279	2156	5466
sokólski	10657	880	1114	1127	2074	5462
Miasto na prawach powiatu:						
Białystok	2803	972	656	425	322	429
Podregion łomżyński	54548	4731	5724	5591	10026	28476
Powiaty:						
bielski	8168	881	1099	902	1408	3879
hajnowski	4620	700	700	606	679	1935
kolneński	7182	459	600	704	1358	4061
łomżyński	10378	620	893	1099	2192	5574
siemiatycki	6996	723	867	808	1594	3004
wysokomazowiecki	10901	715	907	873	1642	6765
zambrowski	5265	340	456	482	928	3059
Miasto na prawach powiatu:						
Łomża	1038	294	203	118	225	199
Podregion suwalski	32024	2286	2820	2807	5715	18397
Powiaty:						
augustowski	6380	390	683	593	1477	3238
grajewski	6055	294	501	578	1122	3560
moniecki	7615	432	567	682	1218	4716
sejneński	3615	296	297	241	539	2243
suwalski	7474	588	568	594	1243	4481
Miasto na prawach powiatu:						
Suwałki	885	286	204	119	116	159

TABL. 23 (37). UŻYTKOWNIK I CZŁONKOWIE RODZINY UŻYTKOWNIKA PRACUJĄCY
W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH WEDŁUG WIEKU
ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Osoby w wieku					
		15–24 lata	25–34	35–44	45–54	55–64	65 lat i więcej
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH							
WOJEWÓDZTWO	213108	33289	33438	43427	51988	30935	20030
Podregion białostocki	55889	7794	8112	11094	13949	8846	6093
Powiaty:							
białostocki	25243	3525	3752	4802	6114	4028	3023
sokólski	19647	3467	3187	4053	4586	2601	1753
Miasto na prawach powiatu:							
Białystok	10998	802	1173	2239	3250	2217	1318
Podregion łomżyński	101994	15791	16294	20718	24865	14602	9723
Powiaty:							
bielski	16907	2342	2480	3387	4328	2591	1780
hajnowski	11146	1150	1518	2113	3041	1744	1580
kolneński	12009	2375	2028	2606	2483	1449	1067
łomżyński	17180	3141	3192	3459	3999	2308	1081
siemiatycki	14215	1973	2254	3247	3447	1915	1379
wysokomazowiecki	18176	3177	2950	3483	4387	2542	1638
zambrowski	8826	1333	1435	1796	2168	1316	777
Miasto na prawach powiatu:							
Łomża	3536	300	436	628	1012	738	421
Podregion suwalski	55225	9704	9032	11615	13173	7487	4214
Powiaty:							
augustowski	10815	1686	1778	2454	2744	1457	695
grajewski	9457	1787	1545	1894	2152	1308	771
moniecki	12167	2396	1955	2395	2893	1544	985
sejneński	#	1006	1210	1332	1518	875	#
suwalski	13070	2540	2184	2826	2808	1743	969
Miasto na prawach powiatu:							
Suwałki	#	289	360	715	1058	560	#

TABL. 23 (37). UŻYTKOWNIK I CZŁONKOWIE RODZINY UŻYTKOWNIKA PRACUJĄCY
W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH WEDŁUG WIEKU
ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Osoby w wieku					
		15–24 lata	25–34	35–44	45–54	55–64	65 lat i więcej
W AWU							
WOJEWÓDZTWO	111884	10502	18686	27116	32073	16171	7336
Podregion białostocki	25312	2237	3904	5847	7374	3861	2089
Powiaty:							
białostocki	11851	1028	1806	2579	3478	1891	1071
sokólski	10657	1082	1837	2692	3064	1375	607
Miasto na prawach powiatu:							
Białystok	2803	128	261	577	832	595	410
Podregion łomżyński	54548	4965	9223	13210	15448	8009	3693
Powiaty:							
bielski	8168	695	1270	1905	2297	1250	750
hajnowski	4620	294	588	948	1257	867	667
kolneński	7182	783	1370	1937	1887	860	345
łomżyński	10378	1016	1946	2545	2996	1452	424
siemiatycki	6996	561	1169	1851	2020	960	434
wysokomazowiecki	10901	1112	1871	2607	3164	1568	579
zambrowski	5265	450	908	1234	1514	827	333
Miasto na prawach powiatu:							
Łomża	1038	53	101	185	312	226	161
Podregion suwalski	32024	3299	5559	8058	9251	4301	1555
Powiaty:							
augustowski	6380	591	1129	1728	1895	798	240
grajewski	6055	704	1072	1439	1639	855	347
moniecki	7615	899	1282	1799	2262	1009	364
sejneński	3615	288	667	948	1071	502	139
suwalski	7474	768	1316	1966	2091	962	371
Miasto na prawach powiatu:							
Suwałki	885	50	92	179	293	176	96